สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู

Banglumpoo Civil Society Centre

นายกุลวัฒน์ เปี่ยมทองคำ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 49483
วัน, เดือน, ปี 23 ก.พ. 2547
.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2545-2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

..... คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(ผศ. กุลธร เลื่อนฉวี)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ผศ.กอบกุล อินพรวิจิตร	ประธานกรรมการ
อ. อาจ วสุวานิช	กรรมการ
อ.ดร.รพิฑตย์ สุวรรณะบุญ	กรรมการ
อ.ทรรศนีย์ ลีตระกูล	กรรมการและเลขานุการ

.....

(ผศ. สุภณัฐ นิลรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....

(อ. พิเชฐ โสวิทยสกุล)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ศูนย์ประชาสังคมบางลำพู Banglumpoo Civil Society Centre
ชื่อนักศึกษา	นายกุลวัฒน์ เปี่ยมทองคำ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.สุภณัฐ นิลรัตน์ อ. พิเชษฐ โสวิทยสกุล
ภาควิชา	สถาปัตยกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2545-2546

บทคัดย่อ

ความเป็นมาของโครงการ

1. ในโลกสมัยใหม่ หรือโลกในยุคโลกาภิวัฒน์ของตน เกิดการแนวความคิดของวัฒนธรรมหนึ่งเดียวของโลกอันเป็นแนวความคิดจากซีกโลกตะวันตก ความรู้สึกของผู้คนค่อยๆ ลดความผูกพันกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ต่างๆ สภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ ความเป็นท้องถิ่น คุณภาพชีวิต หรือกระทั่งเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง

2. การสร้างเงื่อนไขบางอย่างเพื่อเปิดโอกาสให้คนที่อยู่กันแบบปัจเจกชนในเมืองใหญ่ได้มีโอกาสได้พบกัน เพื่อให้เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน เป็นไปในทำนองของชุมชนที่เกิดจากการวางแผน หรือ community by design การแก้ปัญหาของเมืองที่นับวันทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้มีเวทีทางความคิด การระดมสมอง การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะในการแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น เช่นกรุงเทพมหานคร จากผู้ที่อยู่ร่วมกันในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้รัฐยอมรับบทบาทของปัจเจกชนในการแก้ปัญหาและกำหนดนโยบายสาธารณะต่างๆ

3. การฟื้นฟูและรักษาละแวกย่าน โดยการตอบรับในการเริ่มต้นจัดกิจกรรมและสานต่อโครงการจากประชาชนในพื้นที่เอง ตลอดจนสื่อ องค์กรบริหารในท้องถิ่น โดยความหมายของเมืองน่าอยู่นั้น มีคำจำกัดความว่า เป็นเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาการของความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเมืองที่น่าอยู่นั้นคนในเมืองนั้นต้องสร้างขึ้นมา ไม่ได้เกิดจากการแนะนำของรัฐต้องทำด้วยคนในชุมชนเองและลงมือปฏิบัติก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนบางลำพู กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนหนึ่งที่ประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และช่วยกันสร้างสรรค์การอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ด้วยความสนับสนุนจากภาครัฐและความร่วมมือของผู้ที่อยู่อาศัยในย่านบางลำพู

ด้วยศักยภาพของพื้นที่ซึ่งมีความเป็นมาอย่างยาวนาน และเป็นพื้นที่ซึ่งกำลังได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเข้ามาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ทำให้เกิดการโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อการประกอบกิจการค้าที่สร้างรายได้ แต่ผลกระทบที่ตอบกลับมาคือความเป็นท้องถิ่นที่อยู่คู่ชุมชนกำลังสลายไป ทำให้เกิดการศึกษาวิจัยในหัวข้อต่างๆ มากมายในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางสงวนรักษาความเป็นชุมชนไว้

การจัดตั้ง "ประชาคมบางลำพู" ขึ้นในปี 2540 และในปี 2541 ได้มีเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน คือ การนโยบายที่จะทำการรื้ออาคารโรงพิมพ์คุรุสภา เพื่อจัดทำสวนสาธารณะ ประชาคมบางลำพูจึงมีแนวคิดในการจัดทำศูนย์ศิลปวัฒนธรรมชุมชนเมืองต้นแบบขึ้น โดยใช้อาคารโรงพิมพ์คุรุสภาที่อยู่คู่กับชุมชนมา เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นประชาสังคม

จากข้อปัญหาและความเป็นมาดังกล่าว จึงได้ศึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ศูนย์ประชาสังคมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ

1. เป็นสถานที่จัดตั้งการบริหารชุมชนจากกลุ่มคนในรูปของสมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรต่างๆ
2. เป็นสถานที่ศึกษานอกระบบโดยอาศัยการปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นภายใต้กรอบระเบียบวัฒนธรรมเดียวกัน
3. เป็นแหล่งนัดพบของสมาชิกในชุมชนให้ได้ประทะสังสรรค์กันทางความคิดเพื่อกระทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
4. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน

<u>การศึกษาตัวอย่างโครงการ</u>

ในการศึกษาตัวอย่างโครงการเบื้องต้น แหล่งอ้างอิงที่สำคัญคือโครงการในประเทศ สรุปโครงการที่นำมาใช้อ้างอิงในการวิเคราะห์ที่สำคัญดังนี้ คือ

1. อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา - ความเหมาะสมในด้านการดำเนินโครงการในรูปแบบของมูลนิธิ และงบประมาณในการดำเนินงาน และรายละเอียดองค์ประกอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บ้านพิพิธภัณฑ์ - ศึกษาข้อปัญหาในด้านงบประมาณในการดำเนินงานโดยได้รับงบประมาณสนับสนุนในจำนวนจำกัด และกิจกรรมที่สนับสนุนให้โครงการสามารถดำรงอยู่ได้

3. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

- ศึกษาตัวอย่างโครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ และกิจกรรมที่ดำเนินงาน และรายละเอียดองค์ประกอบโครงการ

<u>การศึกษาโครงการ</u>

1. ศูนย์ประชาสังคม เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของคนและความเป็นชุมชนเกิดขึ้นได้ โดยให้บริการทั้งทางด้านการศึกษา ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหาของสังคม
2. การบริหารโครงการจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือประสานงานทุกฝ่ายในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ภาควิชาการหรือภาคประชาชน เพื่อให้โครงเป็นตัวอย่างในการจัดตั้งศูนย์ประชาสังคมในแต่ละชุมชน และเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้โครงการดำรงอยู่ได้

<u>การศึกษาและพิจารณาที่ตั้งโครงการ</u>

จากการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการที่มีความเหมาะสม พบว่าที่ดินบริเวณชุมชนบางลำพูมีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโครงการมากที่สุด

- บริเวณทิศตะวันออกของสวนสันติชัยปราการ
- ขนาดที่ดิน 4.7 ไร่
- กรรมสิทธ์ที่ดินเป็นของกรมธนารักษ์ และของเอกชน ปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นอาคารโรงพิมพ์คุรุสภา (อาคารขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน) ,สถานบริการน้ำมัน ,อาคารพาณิชย์ และที่ทำการกรมโรงงานอุตสาหกรรม (ปัจจุบันได้ย้ายไปยังที่ทำการแห่งใหม่) อาคารในที่ดินเดิมไม่มีคุณค่าในทางประวัติศาสตร์หรือเพื่อการอนุรักษ์ ยกเว้นอาคารโรงพิมพ์คุรุสภา
- การเข้าถึง สามารถเข้าถึงได้จากถนนหลักหน้าโครงการคือ ถนนพระสุเมรุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาองค์ประกอบและพื้นที่โครงการ

1. ส่วนบริหารโครงการ

1.1 คณะกรรมการบริหารโครงการ

- ผู้จัดการศูนย์
- รองผู้จัดการศูนย์

1.2 ฝ่ายธุรการ

- งานการเงินและการบัญชี
- งานพัสดุอาคารและสถานที่
- งานรักษาความปลอดภัย
- งานร้านค้าให้เช่า

1.3 ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา

- งานวิชาการและประเมินผล
- งานกิจกรรมและวางแผน
- งานห้องสมุด
- งานพิพิธภัณฑ์
- งานโสตทัศนศึกษา

1.4 ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

- งานประชาสัมพันธ์
- งานประสานงาน
- งานจัดข้อมูลข่าวสาร
- งานจัดพิมพ์

1.5 ฝ่ายเทคนิค

- งานออกแบบศิลปกรรม
- งานช่างเทคนิค

รวมพื้นที่ 494.81 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนบริหารชุมชน

2.1 คณะกรรมการประชาคมบางลำพู

2.2 ที่ปรึกษาประชาคมบางลำพู

2.3 ฝ่ายธุรการ

2.4 ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา

2.5 ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

รวมพื้นที่ 392.63 ตร.ม.

3. ส่วนบริการสาธารณะ

3.1 โถงพักผ่อนทำกิจกรรม

3.2 ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

3.3 ห้องกิจกรรมชุมชน ได้แก่

- ชมรมกิจกรรมนอกเมือง
- ชมรมศิลปะ
- ชมรมดนตรี
- ชมรมกีฬา
- ห้องซ้อมดนตรี
- ชมรมท่องเที่ยว
- ชมรมการสำรวจค้นคว้า

3.4 ร้านค้าเช่า ได้แก่

- ร้านขายหนังสือ
- ร้านขายอาหารเครื่องดื่ม
- ร้านกาแฟ
- ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

รวมพื้นที่ 1,369 ตร.ม.

4. ส่วนบริการทางการศึกษา

4.1 ห้องสมุด

4.2 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

4.3 ห้องจัดนิทรรศการ

4.4 ห้องบรรยายฝึกอบรม

รวมพื้นที่ 1358.16 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ส่วนประชุมชน

5.1 หอประชุมอเนกประสงค์

5.2 ห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ

รวมพื้นที่ 1,399 ตร.ม.

รวมพื้นที่ทั้งโครงการ 5,013.6 ตร.ม.

การศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ

การศึกษาอิทธิพลที่มีผลกระทบต่อการออกแบบจะเป็นปัจจัยที่ช่วยนำไปใช้ในการออกแบบซึ่งมีปัจจัยต่างๆ เป็นจำนวนมาก

1.) รายละเอียดองค์ประกอบโครงการ

ศึกษาแต่ละส่วนของโครงการที่มีลักษณะพิเศษ เพื่อให้การออกแบบบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.) งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

งานระบบที่ใช้ในโครงการจะเป็นส่วนที่ทำให้การดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกว่าในแต่ละส่วนของโครงการจะใช้ระบบประกอบอาคารแบบใดต้องพิจารณาและศึกษาก่อนนำมาใช้

3.) กฎหมายและเทศบัญญัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์หัวข้อ "ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู" นี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ หากขาดบุคคลดังต่อไปนี้

- พระคุณของพ่อ แม่ และทุกๆ คนในครอบครัว ที่อุปการะและไว้วางใจในตัวข้าพเจ้า
- อาจารย์ ผศ. สุภณัฐ นิลรัตน์ และอาจารย์พิเชษฐ โสวิทยสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำสอน คำแนะนำ และความช่วยเหลือตลอดการทำวิทยานิพนธ์
- อาจารย์ ดร.ยงธนิศย์ พิมลเสถียร สำหรับเวลาในช่วงการฝึกงานภาคฤดูร้อนที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ใกล้ชิดผู้คน และอาจารย์ จารุณี พิมลเสถียร ในคำปรึกษา และการแนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์นี้
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชน สำนักงานเขตพระนคร
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
- ผู้จัดการอนุสรณ์สถาน 14 ตุลาและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน
- ประชาคมบางลำพู เยาวชนเกษรลำพู และประชาชนย่านบางลำพู
- อาจารย์กุลวดี เจริญศรี ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ผู้ให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าในการทำงานขั้นสุดท้าย

นางสาวกนกวรรณ ตระกูลยิ่งเจริญ(พี่นก), นายรวี พิมพ์จันทร์(พี่เป๊ียก), นายต่อศักดิ์ ธาราธรรมาธิกรณ์(พี่ต่อ), นายสุวิพย์ ธวัชชัยนุวัตร (พี่วิท) พี่เก่าที่กลับมาให้ความช่วยเหลือ

นางสาวณัฐกานต์ สกลวารี(นา) นายปิยนนท์ บุญเคลือบ(เกต) จากภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน นางสาวศิริทัศน์ พฤกษาการ (แพน) จากภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม และเพื่อนๆ นิเทศศิลป์ ฉาก 16

นายคามเชษฐ คามนา(คาม), นายกมลธรรม สรรพกิจกรรมจร(ต้น),นางสาวกนกวลัย บดิการ(ส้ม)

นายกันต์ สุรินทร์(กันต์) นางสาวกาญจนภวัล ชัยวิริยานนท์(ป่วย), นางสาวปัทมาภณ์ กุศล(แนน) ,นางสาวแพรวพร สุขัษเฐียร(อ้อ), นางสาว มุกดาภรณ์ สุวรรณแพทย์(มุก) และนางสาวอาภาพรรณ จันทนขจรฟุ้ง(ภา) น้องปี 1 ผู้ให้ความช่วยเหลือ ซื้อข้าวของ ทำสิ่งละอันพันละน้อย เหลือสิ่งอื่นใดคือเสียงหัวเราะและความเป็นน้อง ให้ข้าพเจ้า เพื่อนๆ และพี่ๆ ได้เอ่ยถึง

ขอบคุณเพื่อนๆ Studio 5 ทุกคน ที่ใช้ชีวิตร่วมกันในคณะนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากข้าพเจ้ามิได้เอ่ยนามผู้ใด ข้าพเจ้าระลึกถึงผู้คนเหล่านั้นอยู่เสมอในแต่ละโอกาส ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ พี่ เพื่อน น้อง ทุกคนที่พบพานล้วนเติมเต็มชีวิตให้กัน

ขอขอบพระคุณ สถาบันฯลาดกระบัง

นายกุลวัฒน์ เปี่ยมทองคำ

สถ.41025101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ข
สารบัญ		ค
สารบัญตาราง		ง
สารบัญภาพประกอบ		จ
สารบัญแผนผัง		ฉ
บทที่ 1	บทนำ	1-1
	1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1-1
	1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1-2
	1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	1-3
	1.4 ขอบเขตและองค์ประกอบของโครงการ	1-3
	1.5 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ	1-5
	1.6 สรุปบทนำโครงการ	1-6
บทที่ 2	การศึกษาโครงการ	2-1
	2.1 ความหมายของศูนย์ประชาสังคมและพัฒนาการประชาสังคมของไทย	2-1
	2.1.1 ความหมายของศูนย์ประชาสังคม	2-1
	2.1.2 พัฒนาการของประชาสังคมไทยร่วมสมัย	2-2
	2.1.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการพัฒนาประชาสังคมไทย	2-5
	2.2 ข้อมูลเบื้องต้นสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ	2-7
	2.2.1 รูปแบบการประสานงานองค์กร	2-8
	2.2.2 งบประมาณการดำเนินงานโครงการ	2-9
บทที่ 3	การศึกษาและวิเคราะห์ตัวอย่างอาคาร	3-1
	3.1 ตัวอย่างอาคารในประเทศ	3-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
	3.1.1 อนุสรณ์สถาน 14 ตุลาคม	3-1
	3.1.2 บ้านพิพิธภัณฑ์	3-12
	3.1.3 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	3-18
	3.2 ตัวอย่างอาคารในต่างประเทศ	
	3.2.1 *Wolfburg Cultural Centre*	3-34
	3.2.2 Marine Paraide Community Club	3-41
	3.2.3 Sendia Mediatheque	3-48
บทที่ 4	วิธีการวิจัย	4-1
	4.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	4-1
	4.1.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นปฐมภูมิ	4-2
	4.1.2 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นทุติยภูมิ	4-4
	4.1.3 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นตติยภูมิ	4-7
	4.1.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	4-18
	4.2 การกำหนดโครงการ	4-29
	4.2.1 การประเมินความต้องการของโครงการ จาก	4-29
	1. วัตถุประสงค์ของโครงการ	4-30
	2. ขอบเขตของโครงการ	4-33
	3. กิจกรรมของโครงการ	4-35
	4.2.2 โครงสร้างการบริหารงาน	4-47
	4.2.3 อัตรากำลังและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการและผู้บริหารชุมชน	4-49
	4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	4-56
	4.3.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ	4-56
	4.3.2การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ	4-59
	4.3.3สรุปองค์ประกอบโครงการโดยละเอียด	4-72
	4.4. การวิเคราะห์พื้นที่โครงการ	4-78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
	4.4.1 การกำหนดพื้นที่โครงการ	4-79
	4.4.2 สรุปวิเคราะห์พื้นที่โครงการ	4-92
บทที่ 5	ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบโครงการ	5-1
	5.1 การศึกษาลักษณะความต้องการเฉพาะขององค์ประกอบของโครงการ	5-1
	5.1.1 ส่วนสำนักงานบริหาร	5-2
	5.1.2 ส่วนบริการสาธารณะ-เวทีแสดงกลางแจ้ง	5-3
	5.1.3 ห้องสมุด	5-5
	5.1.3.1 ห้องสมุด	5-5
	5.1.3.2 ส่วนโสตทัศนศึกษา	5-9
	5.1.4 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	5-11
	5.1.5 ห้องบรรยายฝึกอบรม	5-20
	5.1.6 หอประชุม	5-22
	5.1.7 ร้านอาหาร	5-37
	5.2 ระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	5-39
	5.2.1 การใช้ทรัพยากรน้ำและการบำบัดน้ำเสีย	5-39
	5.2.2 การป้องกันน้ำท่วม	5-46
	5.2.3 การจัดแสงสว่างในอาคาร	5-54
	5.2.4 การจัดการจราจรและมาตรการแก้ไขปัญหาการาจราจร	5-57
	5.2.5 ระบบระบายอากาศในอาคาร	5-59
	5.2.6 การป้องกันมลพิษทางเสียงในอาคาร	5-64
	5.2.7 การป้องกันอาชญากรรมในอาคาร	5-67
	5.2.8 การป้องกันอัคคีภัย	5-73
	5.2.9 การกำจัดขยะในอาคาร	5-74
	5.2.10ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม	5-76
	5.3 กฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง	5-80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
บทที่ 6	สรุปผลงานการออกแบบ	6-1
	6.1 แนวความคิดในการออกแบบ	6-1
	6.2 ผลงานการออกแบบ	6-3
บรรณานุกรม		บ-1
ภาคผนวก		
	โครงการศูนย์ข้อมูลประวัติศาสตร์ บางลำพู	ผ-1
	ผลงานประชาคมบางลำพู	ผ-7
	เทศกาลถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์	ผ-10
	เยาวชนเกษรลำพู	ผ-14

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1.2 แสดงการพิจรณาความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งโครงการในเขตต่างๆ ของ กรุงเทพมหานครในเขตเมืองชั้นใน 4-6

ตารางที่ 4.1.3 แสดงการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งโครงการ ขั้นตติยภูมิ 4-17

ตารางที่ 4.1.4 การประเมินสภาพอาคารของสถาปัตยกรรมในบริเวณที่ตั้งโครงการ 4-23

ตารางที่ 5.1.6 แสดงจำนวนผู้ใช้โครงการที่มีอัตราส่วนสัมพันธ์กับทางออกฉุกเฉิน 5-36

ตารางที่ 5.2.5-1 การระบายอากาศในห้องที่มีระบบปรับอากาศ 5-62

ตารางที่ 5.2.5-2 อัตราการระบายอากาศในห้องที่ไม่มีการปรับอากาศ 5-63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 3.1.1-1 ผังบริเวณอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 3-9

ภาพที่ 3.1.1-2 รูปด้านหน้าอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 3-9

ภาพที่ 3.1.1-3 ทัศนียภาพภายนอกอาคารอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 3-10

ภาพที่ 3.1.1-4 ลานอเนกประสงค์กลางแจ้งอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 3-10

ภาพที่ 3.1.1-5 ทัศนียภาพบริเวณชั้นใต้ดินอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 3-11

ภาพที่ 3.1.1-6 การเชื่อมต่อที่ว่างภายในโครงการกับพื้นที่ภายนอก 3-11

ภาพที่ 3.1.1-7 รายชื่อวีรชนซึ่งเสียชีวิตระหว่างเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 3-11

ภาพที่ 3.1.1-8 ทัศนียภาพภายในสำนักงาน 3-11

ภาพที่ 3.1.1-9 ทัศนียภาพภายในสำนักงาน 3-11

ภาพที่ 3.1.1-10 ทัศนียภาพภายในห้องประชุม 3-11

ภาพที่ 3.1.1-11 ทัศนียภาพภายในห้องประชุม 3-11

ภาพที่ 3.1.2-1 ทัศนียภาพนอกอาคาร " บ้านพิพิธภัณฑ์ " 3-17

ภาพที่ 3.1.2-2 การจัดแสดงจำลองบรรยากาศร้านค้าในอดีต 3-17

ภาพที่ 3.1.2-3 การจัดแสดงสิ่งของที่ได้รับบริจาค บริเวณชั้น 2 3-17

ภาพที่ 3.1.3-1 รูปแสดงผังอาคารและภาพรวมของโครงการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย 3-31

ภาพที่ 3.1.3-2 ทัศนียภาพหอประชุมใหญ่ 3-32

ภาพที่ 3.1.3-3 ห้องซ้อมการแสดง และห้องฉายภาพยนต์ 3-32

ภาพที่ 3.1.3-4 ทัศนียภาพโรงละครเล็ก 3-32

ภาพที่ 3.1.3-5 ทัศนียภาพอาคารส่วนบริการทางการศึกษา 3-33

ภาพที่ 3.1.3-6 ทัศนียภาพบริเวณทางเดินหลักภายในโครงการ และลานแสดงกลางแจ้ง 3-33

ภาพที่ 3.2.1-1 ผังบริเวณ Wolfburg Cultural Centre 3-38

ภาพที่ 3.2.1-2 โมเดลแสดงโครงการโดยรวม และภาพสเกตท์ทัศนียภาพโครงการและรายละเอียดของผนัง 3-38

ภาพที่ 3.2.1-3 ทัศนียภาพโครงการ 3-38

ภาพที่ 3.2.1-4 แสดงแบบสถาปัตยกรรมของโครงการ 3-39

ภาพที่ 3.2.1.5 ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง 3-40

ภาพที่ 3.2.1.6 ทัศนียภาพในมุมสูง 3-40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

ภาพที่ 3.2.1-7 ทัศนียภาพภายในห้องสมุด 3-40
ภาพที่ 3.2.1-8 ทัศนียภาพบริเวณห้องปฏิบัติการ 3-40
ภาพที่ 3.2.1-9 รายละเอียดวัสดุและรูปทรงของห้องฉานภาพยนต์ 3-40
ภาพที่ 3.2.2-1 ผังพื้นอาคาร 3-45
ภาพที่ 3.2.2-2 รูปตัดอาคาร 3-45
ภาพที่ 3.2.2-3 ทัศนียภาพภายนอก 3-45
ภาพที่ 3.2.2-4 ทัศนียภาพภายในสนามบาสเกตบอลบนชั้นดาดฟ้า 3-45
ภาพที่ 3.2.2-5 ทัศนียภาพภายในห้องประชุมอเนกประสงค์ 3-45
ภาพที่ 3.2.2-6 ทัศนียภาพภายในบริเวณดาดฟ้าเหนือห้องสมุด 3-45
ภาพที่ 3.2.2-7 บันไดภายในอาคารทำหน้าที่เชื่อมต่อพื้นที่ภายในชั้นต่างๆ 3-45
ภาพที่ 3.2.3-1 แสดงผังบริเวณ ผังอาคารชั้นใต้ดิน ผังอาคารชั้น 1 และชั้น 2 อาคาร Sendia Mediatheque 3-52
ภาพที่ 3.2.3-2 แสดงผังอาคารชั้น 3 – ชั้นดาดฟ้า 3-53
ภาพที่ 3.2.3-3 แสดงรูปตัดอาคาร 3-54
ภาพที่ 3.2.3-4 แสดงโครงสร้างทางอาคารบริเวณรอยต่อของท่อ(tube)และพื้น(plate) 3-54
ภาพที่ 3.2.3-5 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าอาคาร บริเวณถนน โจเซนจิ 3-54
ภาพที่ 3.2.3-6 ทัศนียภาพอาคารชั้น 1 ทัศนียภาพอาคารชั้น 2 เป็นส่วนประชาสัมพันธ์ มีการแบ่งพื้นที่โดยการใช้ผนังแบบลอยตัว 3-55
ภาพที่ 3.2.3-7 ทัศนียภาพอาคารชั้น 2 ซึ่งเป็น แสดงรายละเอียดของเฟอร์นิเจอร์และฝ้าเพดานที่ แตกต่างไปในทุกๆชั้น 3-55
ภาพที่ 3.2.3-8 ทัศนียภาพอาคารชั้น 3 - 4 เป็นส่วนห้องสมุด ซึ่งเป็นส่วนที่ต่อเนื่องของชั้น 3 และ 4 3-55
ภาพที่ 3.2.3-9 ทัศนียภาพอาคารชั้น 5 – ชั้น 6 ซึ่งเป็นที่ตั้งของแกลลอรี่ ช่องเปิดที่โล่งถึงกันกับห้องสมุด สร้างความรู้สึกที่ไม่ถูกแบ่งแยก 3-55
ภาพที่ 3.2.3-10ทัศนียภาพอาคารชั้น 7 ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงภาพยนต์ ห้องปฏิบัติการและห้องอบรม 3-55
ภาพที่ 3.2.3-11ภาพแสดงรายละเอียดผนังและการยึดโครงสร้าง 3-55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

ภาพที่ 3.2.3-12 ผนังกระจกภายนอกมีรายละเอียดของกระจกที่ทำหน้าที่กันแดด 3-55
ภาพที่ 4.1.1-1 ภาพแสดงการจำแนกพื้นที่เขตเมืองในระดับต่างๆ และจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในกรุงเทพมหานคร 4-2
ภาพที่4.1.4-1 มุมมองที่ 1 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าโครงการทางด้านกรมโรงงานอุตสาหกรรมเดิม 4-26
ภาพที่4.1.4.2 มุมมองที่ 2 แสดงทัศนียภาพเข้าสู่ด้านหน้าโครงการบริเวณด้านข้างโรงพิมพ์คุรุสภา 4-26
ภาพที่ 4.14-3 มุมมองที่ 3 แสดงทัศนียภาพสภาพแวดล้อมด้านตรงข้ามที่ตั้งโครงการ 4-27
ภาพที่4.1.4-4 มุมมองที่ 4 แสดงทัศนียภาพสภาพแวดล้อมตรงข้ามที่ตั้งโครงการ 4-27
ภาพที่ 4.1.4-5 มุมมองที่ 5 แสดงทัศนียภาพที่ตั้งโครงการทางด้านหลังติดคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) 4-28
ภาพที่ 4.1.4-6 มุมมองที่ 6 แสดงทัศนียภาพการเข้าถึงโครงการทางด้านถนนพระสุเมรุ 4-28
ภาพที่ 5.1.2-1 การปลูกต้นไม้กันเสียงจะมีประสิทธิภาพและปลูกกันอย่างหนาแน่นและเป็นระยะทางอย่างน้อย 30 เมตร 5-4
ภาพที่ 5.1.2-2 การป้องกันเสียงโดยการพูนดินและการปลูกต้นไม้ร่วมกัน มีประสิทธิภาพในการป้องกันเสียงได้ดีกว่าการปลูกต้นไม้เพียงอย่างเดียว 5-4
ภาพที่ 5.1.2-3 ผนังถอยร่นเป็นรูปบันไดทำให้ทัศนียภาพเปิดกว้าง สร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่ผู้ใช้โครงการและผู้สัญจรไปมา 5-5
ภาพที่ 5.1.3.1-1 แสดงระบบการให้บริการส่วนพังเทปและแผ่นเสียง 5-10
ภาพที่ 5.1.4-1 การวางผังห้องจัดแสดงต่างๆ 5-16
ภาพที่ 5.1.4-2 ภาพแสดงเส้นทางการสัญจรในห้องแบบต่างๆ 5-17
ภาพที่ 5.1.4-3 การจัดกลุ่มของห้องแสดงแบบ ROOM TO ROOM ARRANGEMENT 5-18
ภาพที่ 5.1.4-4 การจัดกลุ่มของห้องแสดงแบบ CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT 5-18
ภาพที่ 5.1.4-5 การจัดกลุ่มของห้องแสดงแบบ NAVE TO ROOM ARRANGEMENT 5-18
ภาพที่ 5.1.4-6 การจัดกลุ่มของห้องแสดงแบบ CENTRAL TO ROOM ARRANGEMENT 5-19
ภาพที่ 5.1.5 แสดงมุมมองของสายตาในแนวราบและการจัดเก้าอี้ในห้องบรรยาย 5-21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

ภาพที่ 5.1.6-1 แสดงการวางผังหอประชุมในรูปแบบต่างๆ 5-23
ภาพที่ 5.1.6-2 แสดงผังรูปต่างๆ ของหอประชุม 5-26
ภาพที่ 5.1.6-3 แสดงลักษณะของมุมมองของสายตาผู้ใช้สอยในจุดต่างๆ ของโรงละคร 5-27
ภาพที่ 5.1.6-4 แสดงขนาดและระยะห่างของเก้าอี้แบบติดกับที่ (Fixed seat) 5-28
ภาพที่ 5.1.6-5 แสดงลักษณะพื้นแบบต่างๆ ภายในหอประชุม 5-29
ภาพที่ 5.1.6-6 แสดงรูปแบบฝ้าเพดานที่มีการช่วยสะท้อนเสียงที่แตกต่างกัน 5-30
ภาพที่ 5.1.6-7 แสดงการสะท้อนเสียงของผนังด้านหลัง 5-32
ภาพที่ 5.1.6-8 แสดงการป้องกันเสียงสะท้อนจากผนังด้านหลังภายในหอประชุม 5-32
ภาพที่ 5.1.6-9 รูปตัดแสดงส่วนประกอบต่างของหอประชุม 5-33
ภาพที่ 5.1.6-10 ผังแสดงส่วนประกอบต่างๆ ของหอประชุม 5-34
ภาพที่ 5.2.2-1 การระบายน้ำฝนบนพื้นราบด้วยระนาบเอียง (SLOPING PLANE) 5-49
ภาพที่ 5.2.2-2 การระบายน้ำฝนบนพื้นราบด้วยระนาบเอียงและแอ่ง (SLOPINGPLANE WITH VALIEY) 5-49
ภาพที่ 5.2.2-3 การระบายน้ำฝนบนพื้นราบด้วยระบบกรวย (FUNNEL SYSTEM) 5-49
ภาพที่ 5.2.2-4 การระบายน้ำฝังใต้ดินด้วยช่องระบายน้ำบริเวณ (AREA DRAIN) 5-50
ภาพที่ 5.2.2-5 การระบายน้ำฝังใต้ด้วยดินท่อดักน้ำ (CATCH BASIN) 5-50
ภาพที่ 5.2.2-6 การระบายน้ำฝังใต้ดินด้วยท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส (FRANCE DRAIN) 5-51
ภาพที่ 5.2.2-7 การระบายน้ำฝังใต้ด้วยท่อลอด (CULVERT) 5-51
ภาพที่ 5.2.2-8 การเดินท่อน้ำใต้ดิน ด้วยการใช้ท่อพรุน (PERFORATED PITE) 5-52
ภาพที่ 5.2.2-9 ระบบการวางท่อระบายน้ำแบบก้างปลา 5-52
ภาพที่ 5.2.2-10 ระบบตารางอัตราการระบายอากาศในห้องที่ไม่มีการปรับอากาศ 5-63
ภาพที่ 5.2.9-1 การขนถ่ายขยะโดยใช้รถเข็น 5-75
ภาพที่ 5.2.9-2 การขนถ่ายขยะโดยใช้รถบรรทุก 5-75
ภาพที่ 6.2-1 แสดงกระบวนการออกแบบในส่วนของความเป็นมาของโครงการและบทวิเคราะห์องค์ประกอบโครงการ 6-3
ภาพที่ 6.2-2 แสดงกระบวนการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 6-3
ภาพที่ 6.2-3 แสดงกระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ และแนวความคิดในการออกแบบ 6-4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

ภาพที่ 6.2-4 แสดงทัศนียภาพภายนอก และทัศนียภาพภายในโครงการในมุมต่างๆ 6-4
ภาพที่ 6.2.5 แสดงแบบผังบริเวณที่ตั้งโครงการ 6-5
ภาพที่ 6.2.6 แสดงแบบผังพื้นชั้น1 และรูปตัด ก- ก 6-5
ภาพที่ 6.2.7 แสดงแบบผังพื้นชั้น 2 และรูปตัด ข-ข 6-6
ภาพที่ 6.2.8 แสดงแบบผังพื้นชั้น 3 และรูปตัด ค-ค 6-6
ภาพที่ 6.2.9 แสดงแบบผังพื้นชั้นใต้ดินชั้น 1 ,2 และ 3 6-7
ภาพที่ 6.2.10แสดงแบบรูปตัด ง-ง และรูปด้าน 1,2,3 และ 4 6-7
ภาพที่ 6.2.11ผังบริเวณจากหุ่นจำลอง 6-8
ภาพที่ 6.2.12ภาพมุมสูง จากแม่น้ำเจ้าพระยา 6-8
ภาพที่ 6.2.13ทัศนียภาพมุมสูงบริเวณถนนพระสุเมรุ 6-8
ภาพที่ 6.2.14รูปตัดอาคารแสดงความเชื่อมต่อของส่วนพิพิธภัณฑ์กับส่วนต่างๆ ของโครงการ และอาคารเก่า 6-9
ภาพที่ 6.2.15รูปตัดอาคารแสดงความเชื่อมต่อส่วนต่างๆของโครงการเข้าด้วยกัน 6-9
ภาพที่ 6.2.16ทัศนียภาพด้านริมคลองรอบกรุง 6-9
ภาพที่ 6.2.17ทัศนียภาพด้านถนนพระสุเมรุมุ่งหน้า ไปยังสวนสันติชัยปราการ 6-9
ภาพที่ 6.2-18ทัศนียภาพภายในอาคารของอาคารใหม่และเก่า 6-10
ภาพที่ 6.2-19ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 2 6-10
ภาพที่ 6.2-20ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 2 6-10
ภาพที่ 6.2-21ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 1 6-10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนผัง

	หน้า
แผนผังที่ 2.1.2-1 แสดงการเชื่อมโยงของประชาสังคมโลกและประชาสังคมไทย	2-4
แผนผังที่ 2.1.2-2 แสดงการก่อตัวและเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย	2-4
แผนผังที่ 2.1.3 ขั้นตอนการก่อตัวและการเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย	2-5
แผนผังที่ 2.2.1-1 การประสานงานระดับแนวตั้ง	2-8
แผนผังที่ 2.2.1-2 การประสานงานระดับแนวตั้ง	2-9
แผนผังที่ 3.1.1 โครงสร้างการบริหารอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา	3-3
แผนผังที่ 3.1.3-1 แสดงการแบ่งงานและหน้าที่ของแต่ละหน่วยในสถาบันวัฒนธรรมศึกษา	3-21
แผนผังที่ 3.1.3-2 แสดงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ	
แผนผังที่ 4.1.3-1 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนสามแพร่ง	4-10
แผนผังที่ 4.1.3-2 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนท่าเตียน	4-12
แผนผังที่ 4.1.3-3 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนบางลำพู	4-14
แผนผังที่ 4.1.4 แสดงมุมมองต่างๆ รอบที่ตั้งโครงการ	4-25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู

1. ความเป็นมาของโครงการ

ในโลกสมัยใหม่ หรือโลกในยุคโลกาภิวัฒน์ของตน เกิดการแนวความคิดของวัฒนธรรมหนึ่งเดียวของโลกอันเป็นแนวความคิดจากซีกโลกตะวันตก ความรู้สึกของคนค่อยๆ ลดความผูกพันกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ต่างๆ สภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ คุณภาพชีวิต หรือกระทั่งเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง มนุษย์ใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารกันทำให้การตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกิจข้ามชาติหรือการเดินทางติดต่อทำธุรกิจระหว่างประเทศ โดยผ่านเครือข่ายอินเตอร์เนต ในเวลาไม่กี่นาที พร้อมๆกับการใช้เวลาไปกับการพักผ่อนและท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ

สังคมเมืองเป็นสังคมที่ซับซ้อนและแยกสิ่งต่างๆ ไว้ห่างจากกันคนในเมืองหรือชนชั้นกลางเป็นกลุ่มชนที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกและและทรัพยากร อย่างเช่น อาหารจากชนบท แต่กลับรู้สึกห่างเหินจากชาวไร่ชาวนา ห่างจากธรรมชาติ รวมทั้งห่างจากคนที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกันด้วย ความเป็นชุมชนค่อยๆ เลือนไป ความเป็นปัจเจกชนได้เข้ามาแทนที่ ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้คนในเมืองใหญ่ต่างๆ ได้เผชิญกันอยู่ในปัจจุบันนี้

พื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน หรือบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์นั้นมีความหลากหลายของกลุ่มบุคคลที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่เดียวกัน และมีความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมสืบต่อกันมา แต่ขาดการติดต่อสื่อสารกันภายในชุมชน เพื่อรักษาสิทธิของชุมชนและการแนวทางการแก้ไขปัญหาของแต่ละชุมชน แต่ในปัจจุบันชนชั้นกลางซึ่งเป็นบุคคลที่มีเวลาว่างและมีโอกาสทางสังคมมากกว่าผู้อื่น ใช้เวลาว่างที่มีไปทำอะไรที่ไม่มีประโยชน์ต่อสังคม เช่น เข้าไปกระจุกตัวแบบตัวใครตัวมันตามศูนย์การค้า ความไม่ใส่ใจต่อปัญหาของส่วนรวมและยึดถือผลประโยชน์ของตัวเองเป็นที่ตั้ง การตกอยู่ในกระแสแห่งลัทธิบริโภคนิยม ส่งผลให้เกิดการใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ปล่อยปละละเลยให้ชีวิตแปลกแยกต่อกัน ย่อมไม่เป็นผลดีต่อสังคมโดยรวม เพราะอำนาจก็จะถูกรวมเข้าสู่รัฐโดยปริยาย เกิดปัญหาที่ไม่สามารถแก้ได้ เพราะรัฐไม่สามารถจัดการได้อย่างทั่วถึงและไม่ทราบถึงความต้องการอย่างแท้จริงในของประชาชนในสังคมนั้น การแก้โดยวิธีเดิม แก้ทีละอย่างทีละจุดไม่สามารถทำได้ เพราะทุกอย่างเชื่อมต่อกัน ทางที่สามารถจะแก้ไขได้คือ "ความเป็นชุมชน" หรือ "ประชาคม"

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2550) ซึ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรีบสร้างความผูกพันสร้างความเป็นชุมชมให้เกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การก่อจิตสำนึกร่วมกันในการแก้ปัญหาหรือกระทำการบางอย่างให้บรรลุจุดประสงค์ เป็นส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศต่อไป

ดังนั้น การศึกษาวิทยานิพนธ์หัวข้อ "ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู" จึงเป็นการเสนอแนะโครงการเพื่อเป็นแนวทางการจัดตั้งสถานที่ เพื่อสร้างความเป็นชุมชนและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นสถานที่ที่คนในชุมชนบางลำพูได้ใช้เวลาว่างจากกิจวัตรประจำวันมาร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกัน เพื่อแสดงถึงพลวัตรต่างๆภายในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปภายในชุมชน

2. เป็นแหล่งนัดพบของสมาชิกภายในชุมชน ทุกหมู่เหล่าไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน นักเรียน นักศึกษาปัญญาชน ผู้นำชุมชน นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ เพื่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนต่อปัญหาต่างที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่ตัวเองมีภูมิลำเนาอยู่

3. เป็นสถานที่จัดตั้งการบริหารชุมชน จากบุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดหรือหลายกลุ่ม ในรูปของสมาคม มูลนิธิ องค์กรต่าง โดยอาศัยระบอบประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน

4. เป็นสถานศึกษานอกระบบ โดยอาศัยองค์ความรู้ที่สั่งสมอยู่ภายในชุมชน จากประสบการณ์ของบุคคลที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนร่วมกัน คลุกคลี และปฏิบัติตนร่วมกันต่อผู้อื่นภายใต้กรอบระเบียบวัฒนธรรมเดียวกัน

5. เป็นสถานที่เผยแพร่ประวัติศาสตร์ของชุมชน โดยการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น การจัดแสดงนิทรรศการ จัดการปราศัยอบรม จัดสถานที่ค้นคว้าข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจ

6. ให้การสนับสนุนด้านอาชีพกับประชาชนภายในชุมชน โดยมุ่งเน้นให้กับกลุ่มทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษา เช่น ร้านขายสินค้าประจำท้องถิ่น ร้านหนังสือ หรือเป็นแหล่งที่คนส่วนใหญ่จะมาพบปะสังสรรค์กัน เช่น ร้านขายอาหาร ร้านกาแฟ

7. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและให้ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมแก่คนในชุมชน อันเป็นสิ่งจูงใจคนให้มารวมกันสร้างมิตรภาพระหว่างกันและนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันในการสร้างความเป็นชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

1. ศึกษาความหมายของคำว่า "ชุมชน" "การเกิดชุมชน" "ความเป็นชุมชน" และ "ประชาคม" เพราะเป็นพื้นฐานความเข้าใจในการศึกษาและจัดทำโครงการ

2. วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มสมาชิกในชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการสร้างประชาคม ให้มาทำกิจกรรมร่วมกันไม่ว่าจะเป็น ผู้นำชุมชน นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ หรือพ่อค้า แม่ค้า เด็กนักเรียน คนชรา

3. ศึกษาถึงวิธีการจัดระบบและความเป็นไปได้ของการบริหารโครงการ ที่มีคนหลาก หลายกลุ่มหลายสถานภาพมาอยู่รวมกัน

4. วิเคราะห์ถึงเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งโครงการ เพื่อให้มีศักยภาพสูงสุดในการจัดตั้ง โครงการ

5. รูปแบบและลักษณะทางสถาปัตยกรรมบริเวณโดยรอบที่ตั้งโครงการ ที่มีผลกระทบต่อ ตัวโครงการ ทั้งด้านประโยชน์ใช้สอยและรูปลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม

6. ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของคนในชุมชนในสถานภาพต่างๆ กัน ที่มีผลต่อ การจัดกิจกรรม และองค์ประกอบภายในโครงการ

7. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ สถานภาพของผู้ใช้โครงการ จำนวนและพฤติกรรม ของผู้ใช้โครงการ เพื่อกำหนดรูปแบบและการใช้สอยโครงการ

8. วิเคราะห์องค์ประกอบโครงการเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอย และความสัมพันธ์ขององค์ ประกอบต่าง ๆ ในการจัดวางโครงการ

9. ระบบและเทคโนโลยีต่าง ๆที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ

10. เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการออกแบบ

11. แนวความคิดที่ใช้ในการออกแบบ

4. ขอบเขตและองค์ประกอบของโครงการ

1. ด้านการจัดชุมชน

เป็นส่วนที่จะร่วมกันแสดงความคิด ความต้องการของตนเองออกมา เพื่อแสดงถึง ความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นศูนย์รวมของประชาคม ด้วยการจัดประชุมจัดบรรยายตามวาระ ต่าง ๆ ในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย

- ห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องบรรยาย
- ส่วนจัดเลี้ยง
- ลานโล่งกลางแจ้งภายในโครงการ

2. ด้านการบริหารชุมชน

เป็นการสร้างเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแปรักษาหารือร่วมกันเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

- ส่วนทำงานของตัวแทนชุมชนต่างๆ
- ห้องประชุม

3. ด้านการบริการทางการศึกษา

เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ทั่วไป หรือสิ่งที่เป็นที่สนใจของคนในชุมชนในรูปแบบต่างๆ ประกอบด้วย

- ห้องสมุด
- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ
- ส่วนแสดงการปราศรัยอบรม

4. ด้านงานอาชีพ

การส่งเสริมให้คนในชุมชนมีงานทำ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ชุมชนดำรงอยู่ได้โดยการจัดสรรพื้นที่ ประกอบด้วย

- ร้านอาหาร
- ร้านหนังสือ
- ร้านกาแฟ

5. ด้านความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ

จัดกิจกรรมทางด้านบันเทิงที่เป็นที่กำลังสนใจของคนในชุมชน อาทิ การแสดงดนตรี การแสดงละคร หรือจัดส่วนห้องซ้อมดนตรีให้คนมาเล่นกัน รวมทั้งเตรียมพื้นที่สำหรับออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีของคนในชุมชน ประกอบด้วย

- ส่วนจัดแสดงกลางแจ้ง
- ห้องประชุม
- ห้องสำหรับทำกิจกรรมของชมรมต่างๆ
- สนามเด็กเล่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ด้านบริหารโครงการ

- ด้านวิชาการ ประกอบด้วยสมาชิกอันได้แก่ หน่วยงาน องค์กร กลุ่มนักธุรกิจ นักวิชาการ ผู้นำชุมชน ร่วมกันบริหารโครงการ
- ด้านบริหาร ประกอบด้วยฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการ

5. ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

1. ปัญหาด้านที่ตั้งโครงการ
   - เกณฑ์ในการจัดตั้งชุมชนเพื่อให้ได้ขอบเขตที่แน่นอนของการจัดตั้งโครงการ
   - ประวัติความเป็นมาของสภาพที่ตั้งโครงการ
   - สภาพแวดล้อม,ปัญหาที่อยู่อาศัย,การประกอบอาชีพของคนในชุมชน
   - การเข้าถึงโครงการ
   - รูปแบบและลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมข้างเคียง
2. ปัญหาด้านการบริหารโครงการ
   - วิธีการจัดระบบการบริหารของเจ้าของโครงการ (กรุงเทพมหานคร) ร่วมกับคนในชุมชนที่มีส่วนร่วมทุกคน
   - การบริหารงานและการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน ในรูปของ สมาคม องค์กร มูลนิธิ ภายในชุมชน
3. ปัญหาด้านพฤติกรรมของคนในชุมชน
   - พฤติกรรมของคนในแต่ละชุมชนซึ่งมีผลดีต่อการจัดกิจกรรม องค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอยของโครงการ
   - การสร้างแรงจูงใจให้คนในสถานภาพต่างๆ เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ มา

ทำกิจกรรมร่วมกัน

4. ปัญหาด้านองค์ประกอบโครงการ
   - วิธีการจัดส่วนการประชุม
   - พื้นที่ทำงานของกลุ่มบุคคล องค์กร สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ
   - ขนาดห้องสมุดชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิธีการจัดการแสดงนิทรรศการ การปราศรัยอบรม
- จำนวนร้านค้าที่เหมาะสมกับคนในชุมชน
- กิจกรรมเพื่อการพักผ่อนที่เหมาะสมของคนหลายสถานะ

5. ปัญหาด้านระบบและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
   - ระบบที่เกี่ยวข้องกับการจัดประชุม จัดแสดง
   - ระบบโครงสร้างอาคาร
   - ระบบเทคโนโลยีพื้นฐาน เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบรักษาความปลอดภัย

7. ปัญหาด้านกฎหมาย
   - การใช้พื้นที่โครงการตามข้อกำหนดของสำนักผังเมือง
   - ลักษณะ,ประเภทของอาคาร
   - แนวอาคารและระยะต่าง ๆ
   - การสุขาภิบาล

6. สรุปบทนำโครงการ

โครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู เป็นโครงการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมหรือลักษณะทางกายภาพในการจัดตั้งศูนย์ประชาสังคมในระดับชุมชน เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเกิดจากการผสมผสานกันของคนสามชนิด ในเมืองสามสมัยได้แก่

1. คนดั้งเดิมในเมืองเก่า
2. คนยุคใหม่ในเมืองทันสมัย
3. คนนอกระบบแห่งเมืองปฏิวัติอุตสาหกรรม

การดิ้นรนเพื่อเอาชีวิตรอดในวันหนึ่งๆ ทำให้คุณภาพชีวิตของคนลดลงและเกิดการละทิ้งถิ่นฐานไปในที่สุด

โครงการศูนย์ประชาสังคม จะเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะทำให้คนในท้องถิ่นทั้งที่อาศัยมาแต่ดั้งเดิม หรืออพยพย้ายถิ่นเข้ามาใหม่เกิดความรักและความรู้สึกหวงแหนและช่วยกันดูแลรักษาละแวกชุมชนของตนให้สามารถอยู่รอดในสังคมได้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพึงระลึกถึงในการลงทุนโครงการประเภทนี้คือ ผลตอบแทนมิได้อยู่ที่ค่าตอบแทนที่อยู่ในรูปของรายได้ แต่ผลตอบแทนจะเกิดขึ้นกับคนในสังคมทั้งในชุมชนเอง หรือบุคคลภายนอกชุมชนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความตื่นตัวในความเป็นพลเมืองที่มีสิทธิเสรีภาพทางความคิดและการแสดงออกในสิ่งที่มีประโยชน์ต่อสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาโครงการ

2.1 ความหมายของศูนย์ประชาสังคมและพัฒนาของศูนย์ประชาสังคมไทย

2.1.1ความหมายของ “ชุมชน”, “ประชาสังคม”, และศูนย์ประชาสังคม

ความหมายและแนวคิด”ประชาสังคม”(CIVIC SOCIETY) ในสังคมไทย มีหลายคำที่มีความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เช่น ความเป็นชุมชน สังคมเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง ประชาสังคม สังคมประชาธรรม Civic Society , Civiclity, Civic Tradition แต่ก่อนจะกล่าวถึงความหมายนี้ จำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงความหมายของ “ชุมชน” (COMMUNITY) ซึ่งมีความหมายแตกต่างจากคำว่า”ประชาสังคมคือ

ชุมชน (COMMUNITY)

-หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างเป็นปกติต่อเต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกัน หรือมีอาชีพร่วมกัน หรือการประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน

-หมายถึง กลุ่มที่รวมหลายๆ ครอบครัวในเขตเนื้อที่อันจำกัด ครอบครัวนี้สามารถพึ่งพาอาศัยกัน ทำให้สามารถสนองความต้องการในชีวิตประจำวันของกันและกันได้

ประชาสังคม (CIVIC SOCIETY)

-หมายถึง ความเป็นชุมชน คือการที่ประชาชนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีอุดมคติร่วมกัน หรือความเชื่อร่วมกันในบางเรื่อง มีการติต่อสื่อสารกัน หรือมีการรวมกลุ่มกัน จะอยู่ห่างกันก่อได้ มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีเรื่องจิตใจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย มีความรัก มีมิตรภาพ มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ ในการปฏิบัติบางสิ่งบางอย่างจะเรื่องใดก็แล้วแต่ และมีการจัดการ

-หมายถึง กลุ่มองค์กรที่เป็นพลังนอกรัฐ เป็นกลุ่มที่รวมพลังกันขึ้นมาโดยไม่หวังกำไรหรือหวังกำไรก็ตาม ที่ต้องการมีบทบาทร่วมกันกับภาครัฐในการที่จะจัดระเบียบการปกครอง การพัฒนา จัดรูปแบบความสัมพันธ์ของของรัฐกับประชาชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-หมายถึง สถาบันอิสระที่อยู่นอกภาครัฐ สถาบันดังกล่าวไม่ได้เป็นของประชาชนทั้งหมด มีที่เป็นของเอกชนด้วย ธุรกิจเอกชนก็ร่วมด้วย รากเหง้าหรือที่มาของคำนี้ขอเป็นแค่เพียงเหล่าสถาบันที่อยู่นอกรัฐก็นับว่าเป็นประชาสังคม

-หมายถึง สังคมที่ประชาชนทั่วไปมีบทบาทสำคัญในหารจัดการเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของประชาชน โดยอาศัยองค์กร กระบวนการ และกิจกรรมอันหลากหลายที่ประชาชนจัดขึ้น หรือหมายถึง ส่วนของสังคมที่ใช่ภาครัฐ (ซึ่งดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย) และไม่ใช่ภาคธุรกิจ (ซึ่งไม่ใช่งานโดยมุ่งหวังกำไร)

-หมายถึง การที่ผู้คนในสังคม เห็นวิกฤติการณ์หรือเห็นปัญหาในสังคมที่สลับซับซ้อนยากแก่การแก้ไข มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การก่อจิตสำนึก (Civic Conciousess) ร่วมกัน มารวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือองค์กร (Civic group / Oganization) ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน หรือภาคสังคม(ประชาชน) ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนกัน (Parthership) เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือกระทำบางอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร มีความสมานฉันท์ ภายใต้ระบบการจัดการโดยมีการเชื่อโยงเป็นเครือข่าย (Civic Network)

ดังนั้น ศูนย์ประชาสังคม (CIVIC SOCIETY CENTER) หมายถึง สถานที่รวมตัวกันของกลุ่มองค์กร ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ ภาคเอกชน หรือภาคสังคม (ประชาชน) ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนกัน (Parthership) ทั้งนี้ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร มีอุดมคติร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารกัน มีการรวมกลุ่ม และมีการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดความเป็นชุมชน ที่มีอำนาจในการจัดการเกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเอง โดยอาศัยองค์กร กลไก กระบวนการ และกิจกรรมอันหลากหลายที่ประชาชนเป็นผู้จัดขึ้น

2.1.2 พัฒนาการของประชาสังคมไทยร่วมสมัย

การเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทยได้มีมาช้านาน ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม หรือที่มีจิตสำนึกร่วมกันแก้ปัญหาสังคม ดังจะเห็นได้จากกลุ่มคน ชมรม องค์กร ที่อยู่นอกภาครัฐ การรวมตัวกันที่เกิดความเคลื่อนไหวของกลุ่มได้แก่

-ในชนกลุ่มน้อย เช่น คนจีนโพ้นทะเลรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมชาวจีน โรงเรียนจีน

-การรวมกลุ่มกันโดยมีจิตสำนึกร่วมกันในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในสังคมเดียวกันในลักษณะสังคมสงเคราะห์ เช่น สภาสตรี สภากาชาดไทย มูลนิธิทางศาสนา การจัดตั้งโรงพยาบาล โรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-กลุ่มวิชาชีพต่างๆ เช่น สภาทนายความ แพทยสภา เพื่อพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ คุ้มครองผู้บริโภค

-การรวมกลุ่มของพ่อค้าวาณิช เพื่อต่อรองกับรัฐให้ลดการควบคุม เพื่อความคล่องตัวในการทำธุรกิจ และพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม เช่น กลุ่มธนาคาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ที่ดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม

-การมีบทบาทอย่างอิสระของสื่อมวลชน ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม รายการทางวิทยุบางรายการ คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์บางคอลัมน์ ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจที่ไม่เป็นธรรม เป็นปากเสียงแทนประชาชนอย่างมีพลัง

-การรวมตัวของคนในองค์กรชุมชนท้องถิ่นต่างๆ เกิดขึ้นจากปัญหาหรือเหตุการณ์ที่สำคัญ (Critical Events) ที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้า การก่อตัวและเคลื่อนไหวของประชาสังคมจึงเกิดขึ้นนาลักษณะต่างๆ กัน ในช่วงตอนของประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยากที่จะนำเอาเหตุการณ์การเคลื่อนตัวอันหลากหลายมารวมกัน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นหลักที่ว่าการก่อตัวของแนวคิดประชาสังคมร่วมสมัยในระดับโลกนั้น มีสาเหตุมาจากวิกฤติการณ์ของโลก (Global crisies) ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโลกเอดส์ ปัญหาเด็กและสตรี ล้วนไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยชุมชน องค์กร หรือด้วยรัฐของประเทศใดประเทศหนึ่ง หากแต่ประชาคมโลกต้องร่วมมือกันโดยถือว่าโลกเป็นหนึ่งเดียว (Single Operating Unit) มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความสมานฉันท์ สามัคคีกัน จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ของสังคมเมืองและชนบท ที่มีความสลับซับซ้อนเกินกว่ารัฐจะเข้าไปแก้ไขได้โดยลำพัง หรือเกินกว่าผู้คนในชุมชนใดชุมชนหนึ่งเพียงลำพังที่จะแก้ปัญหาได้ เนื่องจากวิกฤติการณ์ และปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่เพียงแต่เต็มไปด้วยความสลับซับซ้อนหากยังแผ่ซ่านออกไปอย่างไร้พรมแดนอีกด้วยดังแผนภาพที่ 1 และ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพที่ 2.1.2 - 1 แสดงการเชื่อมโยงของประชาสังคมโลกและประชาสังคมไทย

แผนภาพที่ 2.1.2 -1 แสดงการก่อตัวและการเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การก่อตัวของแนวคิดประชาสังคมไทย ค่อยๆก่อตัวอย่างช้าๆในช่วงไม่เกิน 1 ทศวรรษที่ผ่านมา แต่มีเหตุปัจจัยที่ช่วยให้แนวคิดนี้พัฒนาต่อเนื่องไปได้เป็นอย่างดี ได้แก่

- การก่อกำเนิดของชนชั้นกลางและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว
- เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 พัฒนาการของกระบวนการณ์ประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน สื่อมวลชน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
- ระบบการติดต่อสื่อสาร โดยอาศัยเทคโนโลยีอันทันสมัย
- ความไร้ประสิทธิภาพและความไม่โปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

2.1.3 ข้อพิจา รณาเกี่ยวกับการพัฒนาประชาสังคมไทยร่วมสมัย

การก่อตัวและการเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทยมีขั้นตอนคือ

การเกิดจิตสำนึกทางสังคม (Civic conciousness)

↓

การเกิดกลุ่มองค์กร (Civic group / Oganization)

↓

การเกิดอุดมการณ์ร่วมของคนในสังคม (Idealogy of Civic Society)

↓

สถาบัน

กระบวนการณ์เหล่านี้อยู่ภายใต้บริบทของสังคมไทย ย่อมมีเอกลักษณ์ความเป็นเฉพาะตัวของสังคมไทยซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประชาสังคมแบบไทยดังนี้

1.สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันหลักที่แสดงความต่อเนื่องของระบบการปกครองที่มีความมั่นคง เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ ทุกครั้งที่มีวิกฤติการณ์ในสังคมไทย สถาบันพระมหากษัตริย์ จะนำมาซึ่งสันติสุขความสามัคคีของคนในชาติ ดังนั้นสถาบันพระมหากษัตริย์จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยส่งเสริมความเป็นชุมชน การขยายเครือข่ายทางแนวราบอาจไม่เพียงพอ การประสานงานแนวดิ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.พุทธศาสนา เป็นศาสนาที่เอื้อต่อการสร้างความเป็นชุมชน คำว่า"สงฆ์" แปลว่า ชุมชน คำว่า"ไตรสิกขา" แปลว่า ศึกษา ดังนั้น สงฆ์ คือ ชุมชนของผู้เรียนรู้ (Learning Community) พุทธศาสนาสอนให้คนไทยมีอหิงสา ไม่นิยมความรุนแรง ไม่นิยมการเผชิญหน้า และมีการสานประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสังคมเข้มแข็ง ซึ่งเป็นแนวทางของการใช้ปัญญาโดยสันติวิธี และความสมานฉันท์

3.สังคมไทยสามารถทำให้บุคคลต่างวัฒนธรรม ผสมกลมกลืนเข้ากับวัฒนธรรมไทย โดยปราศจากความขัดแย้งรุนแรง

4."รัฐราชการ" ระบบราชการเป็นระบบรวมศูนย์อำนาจ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ แต่ภายในระบบราชการมีข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถอย่างมาก หากสามารถปรับแนวคิดของข้าราชการเหล่านี้ จะเป็นพลังสำคัญ ในการประสานงานร่วมกับ นักพัฒนาเอกชน นักวิชาการ นักธุรกิจ ผู้นำชุมชน

5.องค์กรพัฒนาสังคมที่อยู่นอกรัฐ เช่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรธุรกิจเอกชน ชมรม สมาคม มูลนิธิต่างๆ ซึ่งมีบทบาททางสังคมสูงขึ้นในการพัฒนาสังคมและประชาธิปไตย ช่วยเสริมสังคมให้แข็งแรงขึ้น

6.สื่อมวลชนและประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่เสรี ทั้งกระแสโลกาภิวัฒน์จะมีส่วนเร่งให้สังคมไทยเชื่อมโยงกับสังคมในประเทศอื่นๆ ทั่วโลกอย่างไร้พรหมแดน ช่วยเพิ่มอัตราเร่งในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามหากมองอีกมุมหนึ่ง ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสังคมไทยอาจเป็นกระแสเหนี่ยวรั้ง การสร้างความเป็นชุมชนได้ดังนี้

1.ระบบพรรคการเมืองที่มิได้มีโครงสร้างเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง พรรคการเมืองอยู่ภายใต้อิทธิพลของคนไม่กี่คน ที่สามารถกำหนดผู้สมัคร ส.ส. ได้ทั้งประเทศ แทนที่จะกระจายอำนาจให้สาขาพรรคท้องถิ่น ลักษณะนี้ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสังคมให้เข้มแข็ง

2.รัฐราชการ เป็นระบบการสร้างอาณาจักร อาณาจักรของใครคนนั้น หวงอำนาจ แย่งทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อำนาจกฎหมาย) ไม่ประสานงานกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งระบบราชการนี้ได้แทรกซึมไปทุกที่ ทำให้ภาคสังคมอ่อนแอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.ระบบการศึกษา ที่คนส่วนใหญ่ของประเทศจบเพียงชั้นประถมศึกษา กระบวนการสอนเน้นการท่องจำ มากกว่าการให้รู้จักคิด เป็นการสนับสนุนความคิดแบบไพร่ (Client) คนไทยจึงมีลักษณะพึ่งพิง เชื่องง่ายและขาดการไตร่ตรอง รวมทั้งคนไทยไม่ชอบเห็นใครดีกว่าตน ชื่นชมคนเก่งที่มีความสามารถไม่เป็น รู้สึกหมั่นไส้กันง่าย ซึ่งไม่สนับสนุนการสร้างประชาคม

4.ความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมเป็นความสัมพันธ์ในแนวดิ่ง (Vertical relationship) เป็นลักษณะมูลนายกับไพร่ (client) โดยเฉพาะในสังคมชนบทจะมีความสัมพันธ์ในเชิงอุปถัมภ์อย่างแนบแน่น คนไทยจึงคิดแบบไพร่มองไม่เห็นปัญหาเชิงโครงสร้าง คิดแต่เพียงตนอยู่ไม่ดีเพราะมูลนายไม่ดี ตรงข้ามกับความเป็นพลเมือง (Citizen) ที่อยู่ใน"ประชาสังคม"มีความสัมพันธ์เท่าเทียมกันในแนวราบ (Horizontal relationship)

5.สื่อมวลชน ในสังคมไทยจำนวนไม่น้อย ยังไม่อยู่ในฐานะที่สามารถตรวจสอบถ่วงดุลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มในการรับใช้อำนาจรัฐ อำนาจทุน มากกว่าสาธารณชน ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสังคมให้เข้มแข็ง

2.2 ข้อมูลเบื้องต้นสนับสนุนการบริหารโครงการ

2.2.1 รูปแบบการประสานงานขององค์กรที่เป็นเครือข่าย กลไก ในการติดต่อสื่อสาร

ความต้องการของชุมชน (Community need) หมายถึง ความต้องการของประชาชนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละวัย แต่ละอาชีพ แต่ละฐานะทางสังคม ซึ่งย่อมแตกต่างกันอย่างมาก การตอบสนองความต้องการอย่างทันเหตุการณ์ ต้องอาศัยการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในชีวิต ที่จะช่วยให้บุคคลมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น

การประสานงานต้องประสานงานกันทุกระดับ กล่าวคือ ด้านผู้ให้บริการควรมีการประสานงานกันตั้งแต่ระดับนโยบาย ลงมาถึงระดับปฏิบัติอย่างสอดคล้อง และเข้าใจวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานตรงกันจึงจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

การประสานงานสามารถสามารถแยกได้ 2 ประเภทคือ

1. การประสานงานระดับแนวตั้ง (Vertical coordination)
2. การประสานงานระดับแนวนอน (Horizontal coordination)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประสานงานระดับแนวตั้ง (Vertical coordination) เป็นการประสานงานของหน่วยงานที่ให้บริการของภาครัฐและเอกชน เริ่มตั้งแต่รัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายให้กระทรวงรับไปปฏิบัติ และจำแนกหน่วยงานออกเป็นกรม กอง งาน ส่วนภาคเอกชนได้แก่ คณะกรรมการร่วมกับภาครัฐบาล สภาองค์การ องค์กร ฝ่าย และหน่วยงานปฏิบัติการเฉพาะกิจภาคสนามในกรณีนี้หมายถึง การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานบริการสังคมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน จำเป็นต้องมีความเข้าใจตรงกัน ในวัตถุประสงค์และแนวการดำเนินงาน ต้องให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตน ซึ่งถือเป็นอุดมการณ์ร่วมกัน เรียกว่า "เป็นการประสานงานในหน่วยงานเดียวกัน"

แผนผัง 2.2 - 1 การประสานงานระดับแนวตั้ง

การประสานงานระดับแนวนอน (Horizontal coordination) เป็นการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการสังคมประเภทต่างๆ ที่ปฏิบัติอยู่ในพื้นที่หรือชุมชนเดียวกัน มีการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ทันท่วงที และส่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสริมให้เกิดสวัสดิการทางสังคมให้เกิดขึ้นในชุมชนนั้นๆ การประสานงานระดับนี้เรียกว่า " การประสานงานระหว่างหน่วยงาน"

แผนผังที่ 2.2-2 แสดงการประสานงานระดับแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

2.2.3 งบประมาณดำเนินการ

เจ้าของ ประชาคมชุมชนนั้นๆ โดยงบประมาณการดำเนินการส่วนใหญ่ทางประชาคมเป็นผู้รับผิดชอบโดยการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม และงบประมาณสนับสนุนบางส่วนจากภาครัฐและกรุงเทพมหานคร ส่วนการบริหารโครงการประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการโครงการ

งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณแบ่งเป็น 2 ระยะคือ

1.งบประมาณในการจัดตั้งโครงการ ได้แก่

-ค่าที่ดิน

-ค่าก่อสร้าง

-ค่าวัสดุอุปกรณ์

-เงินเดือนเจ้าหน้าที่บริหารโครงการ

ซึ่งได้มาจาก

-งบประมาณประจำปีของกรุงเทพมหานคร

-เงินช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน

-เงินช่วยเหลือจากกองทุน

2.งบประมาณดำเนินการของโครงการ ได้แก่

-ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่จัดหาเพิ่มในการจัดกิจกรรม

-ค่าบำรุงรักษาสถานที่และอุปกรณ์

-เงินเดือนพนักงาน

-รายได้จากการให้เช่าสถานที่ เช่น สถานที่ในการจัดแสดง จัดประชุม จัดงานเลี้ยง และร้านค้าต่างๆในโครงการ

-ค่าธรรมเนียมในการเข้าชมการแสดงต่างๆ (โดยทั่วไปกิจกรรมที่จัดขึ้นในโครงการจะให้บริการโดยไม่เก็บเงิน หรือเก็บในราคาที่ต่ำ) เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ห้องฉายภาพยนต์ ห้องสมุด สามารถเก็บเงินผู้มาใช้บริการเพื่อนำเงินมาซ่อมบำรุง และจัดหาอุปกรณ์ให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย

-ประชาชนในชุมชนและผู้สนใจในสังคมมาทำกิจกรรมร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

49483

บทที่ 3

การศึกษาและวิเคราะห์ตัวอย่างอาคาร

3.1 ตัวอย่างอาคารในประเทศ

3.1.1 อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา

เจ้าของ	มูลนิธิ 14 ตุลา
สถาปนิก	นายเทอดเกียรติ ศักดิ์คำดวง
ที่ตั้งโครงการ	เลขที่ 14 / 16 สี่แยกคอกวัว ถนนราชดำเนินใน เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
กรรมสิทธิ์ถือครองที่ดิน	มูลนิธิ 14 ตุลา โดยเช่าจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
พื้นที่โครงการ	1600 ตารางเมตร

หน่วยงานหรือสถานที่สำคัญใกล้เคียง

1.อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

2.สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

ก) ศึกษาความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของตัวอย่างโครงการ

<u>ความเป็นมาของอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา</u>

โครงการอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา เริ่มต้นเมื่อปี 2517 หลังเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 การประกวดแบบมีขึ้นหลังเหตุการณ์ 14 ตุลา ได้ 1 ปี โดยพื้นที่ตั้งโครงการเดิมเป็นสำนักงาน กตป. ของพลเอก ณรงค์ กิตติขจร ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทางด้านเผด็จการณ์ทหารในเหตุการณ์ 14 ตุลา สุดท้ายเมื่อเหตุการณ์ครั้งนั้นเกิดขึ้นตึกนั้นจึงได้ถูกเผาไปด้วยความโกรธแค้น และเมื่อได้ผลงานที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อนำไปก่อสร้าง และอยู่ในขั้นตอนการขออณุญาตทำการก่อสร้าง ได้เกิดเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519 ขึ้นเสียก่อน โครงการจึงต้องชะงักลงไปอีกตลอดสมัยรัฐบาลทหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสมัยรัฐบาลของ พลเอกชาติชาย ชุณหวัณ ได้มีการรื้อฟื้นโครงการขึ้นมาอีกครั้ง แต่ได้เกิดปัญหาในเรื่องของที่ดินที่จะนำมาใช้เป็นสถานที่ก่อสร้าง เนื่องจากสถานที่ที่ใช้ในการก่อสร้างซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ถูกให้เช่าต่อแก่ผู้อื่นไป คือบริษัทเวทีมวยลุมพินี ซึ่งได้ให้ผู้ค้าแผงเช่าล็อตเตอรี่เช่าต่ออีกทอดหนึ่ง ในขณะนั้นพลเอกชาติชายมีแนวความคิดให้สร้างต่อ จึงได้มีการจัดทำหุ่นจำลองขึ้นมาใหม่ เขียนแบบใหม่ หลังจากได้ถูกทำลายไปเมื่อเกิดเหตุการณ์ 6 ตุลา แต่เมื่อหมดสมัยของพลเอกชาติชายโครงการก็ยังคงไม่มีความคืบหน้าใดๆ เนื่องจากปัญหาเรื่องการใช้ที่ดินที่ได้ให้ผู้ค้าสลากรายย่อยเช่าไป

จนกระทั่งเมื่อครบรอบ 25 ปี เหตุการณ์ 14 ตุลา 2516 นายธีรยุทธ บุญมี ได้ผลักดันเรื่องนี้ขึ้นอีกครั้ง ซึ่งได้รับแรงสนับสนุนเป็นอย่างมาก และได้ไปติดต่อให้นายอนันต์ ปัญญารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นผู้เจรจากับสำนักงานทรัพย์สินฯ ในเรื่องการเช่าพื้นที่ โดยตามธรรมเนียมถือว่าเป็นการเช่าค่าที่ในอัตราต่ำที่สุดในขณะที่ยังไม่มีรายได้ ไม่มีกองทุน ก็ยังคงไม่เก็บค่าเช่า ในขณะที่ปัญหาการไม่ยอมย้ายออกของผู้ค้าสลาก เมื่อมีการก่อสร้างจริงจึงได้มีการย้ายออกไปในที่สุด

โครงการอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ได้ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างประมาณ 1 ปีเศษ และทำพิธีสมโภชสฤปวีรชนและพิธีเฉลิมฉลองอาคารอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2544

<u>วัตถุประสงค์ของอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา</u>

ผู้ปฏิบัติงานของอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ได้กำหนดกรอบความคิด ทิศทางการทำงานและการบริหารจัดการอาคารและพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไปนี้

1. เกิดความเคลื่อนไหวและความมีชีวิตชีวาในพื้นที่อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา โดยการจัดกิจกรรมที่เน้น "คน" เป็นองค์ประกอบสำคัญ
2. เป็นแหล่งจุดประกายความคิด และเป็นพื้นที่แห่งโอกาสของคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ได้ฝึกฝนและสร้างตนเองในภาคปฏิบัติ ให้เป็นคนที่มีจิตสำนึกทางสังคมหรือเป็นนักกิจกรรมทางสังคมที่มีคุณภาพ มีจิตใจรักประชาธิปไตย
3. ในระยะยาว (3-5)ปี อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา จะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งมีลักษณะเป็นห้องเรียนทางประวัติศาสตร์ หรือสถานที่การเรียนรู้นอกโรงเรียนเกี่ยวกับประชาธิปไตยของไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข) ศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของตัวอย่างโครงการ

โครงสร้างการบริหารอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา

มูลนิธิ 14 ตุลา ในฐานะผู้รับผิดชอบและดำเนินการจัดสร้างอนุสรณ์สถานฯ และร่วมดำเนินกิจการของอนุสรณ์สถานฯ โดยได้จัดจ้างเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อเข้ามาบริหารจัดการพื้นที่และอาคารแห่งนี้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 จำนวน 5 อัตรา การทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำ อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการมูลนิธิ โดยเฉพาะงานในระดับนโยบายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดการอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา	1 อัตรา
2. รองผู้จัดการอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา	1 อัตรา
3. เจ้าหน้าที่ประสานงานกิจกรรม	1 อัตรา
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ	1 อัตรา
5. แม่บ้าน	1 อัตรา

ในส่วนของงานรักษาความปลอดภัยได้ใช้วิธีการจัดจ้างจากบริษัทรักษาความปลอดภัย

นอกจากนี้ยังมีคณะอนุกรรมการที่เป็นผู้พิจรณาการดำเนินโครงการในอนาคต ซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหลากหลายอาชีพ ประกอบด้วย

- ศิลปิน
- ผู้นำนักศึกษา
- กรรมการมูลนิธิ
- นักจัดนิทรรศการ

โดยมีหน้าที่ดำเนินการนำผลที่ได้จากการพิจรณาไปหาข้อเสนอแนะจากสาธารณะอีกครั้ง

<u>งบประมาณการดำเนินการของโครงการ</u>

การก่อตั้งอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ใช้เงินงบประมาณในการก่อสร้างจากเงินบริจาคที่ได้รับจากประชาชนและองค์กรต่างที่ให้การสนับสนุน เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยในปีแรกที่เปิดดำเนินการนี้งบประมาณในการบริหารโครงการได้รับจากมูลนิธิ 14 ตุลา รายได้จากการให้เช่าสถานที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ เงินสนับสนุนจากโครงการต่างๆ ที่ทางอนุสรณ์สถานจัดทำขึ้น และได้รับงบประมาณประจำปีจากภาครัฐ โดยให้ผ่านกระทรวงศึกษาธิการมายังอนุสรณ์สถาน

ค) ศึกษาองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของตัวอย่างโครงการ

ตัวอาคารอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 1,600 ตารางเมตร โดยแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 4 ส่วน คือ

1.ส่วนโถงนิทรรศการ

2.ส่วนลานอเนกประสงค์เพื่อการพักผ่อนและการจัดงานทางศิลปวัฒนธรรม

3.ส่วนอ่านหนังสือและสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.ส่วนห้องประชุม

ส่วนโถงนิทรรศการ

อยู่บริเวณส่วนบนของอาคาร พื้นที่ประมาณ 150 ตารางเมตร มีสถูปวีรชนตั้งอยู่กึ่งกลาง ปีกซ้ายและปีกขวาของสถูปเป็นที่โล่งในร่ม เหมาะสำหรับการจัดแสดงนิทรรศการทุกประเภท

ส่วนผนังของโถงบริเวณนี้ ตามแผนงานของมูลนิธิ 14 ตุลา จะจัดทำนิทรรศการถาวรในรูปของประติมากรรมปูนปั้นหรืองานหล่อเรซิน หรืองานบรอนซ์ หรืองานเขียนภาพผนัง (ผนังสูง 3 เมตร ยาวประมาณ 36 เมตร รวมพื้นที่จัดทำประติมากรรมฝาผนังประมาณ 108 ตารางเมตร)

ส่วนลานอเนกประสงค์

พื้นที่ส่วนนี้นอกจากจะจัดเป็นสวนสาธารณะสำหรับการพักผ่อน ยังเหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งรองรับผู้ชมได้ประมาณ 200 คน มีเวทีครึ่งวงกลมขนาดเล็กอยู่ศูนย์กลาง สามารถใช้งานได้หลากหลาย เช่น การแสดงดนตรี ละคร จัดงานเปิดตัวหนังสือ การแนะนำและเปิดตัวศิลปินใหม่ หรือการจัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้ง เป็นต้น

ปัจจุบันพื้นที่สวนสาธารณะตลอดจนโถงนิทรรศการและสถูปวีรชน เปิดให้ประชาชนเข้ามาพักผ่อนเยี่ยมชมได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา 8.00 – 19.30 ไม่มีวันหยุด

ส่วนห้องอ่านหนังสือและสำนักงาน

เป็นพื้นที่ทำงานและจัดกิจกรรมทั่วไปของอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ตามแผนงานนั้นจะจัดทำบริเวณห้องอ่านหนังสือให้มีประโยชน์ใช้สอยดังนี้

- ห้องสมุด ให้มีลักษณะห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
- พิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Living museum) โดยยึดหลักความสอดคล้องกลมกลืนกับงานประติมากรรมอื่นๆ และบรรยากาศโดยรอบของทั้งอาคาร และวางเป้าหมายให้พื้นที่ส่วนนี้เป็นศูนย์รวมของเอกสาร สิ่งพิมพ์ และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ที่สมบูรณ์ที่สุด เช่น วิทยุดักฟังการสื่อสารของตำรวจ เครื่องปั้นไฟที่ใช้ในระหว่างเหตุการณ์ 14 ตุลา และวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่อยู่ในระหว่างการรวบรวม เพื่อให้เป็นสถานที่สืบค้นและเรียนรู้ทางการเมืองตลอดจนการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย สำหรับคนหนุ่มสาวรุ่นต่อๆ ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ในปัจจุบันอยู่ในระหว่างการจัดทำและจัดหางบประมาณซึ่งจากการประมาณการเบื้องต้นทางคณะอนุกรรมการตั้งงบประมาณไว้ที่ 9.1 ล้านบาท คณะทำงานของอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา จึงได้ปรับห้องอ่านหนังสือให้เป็นห้องนิทรรศการ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ห้องชมวีดีโอจุผู้เข้าชมได้ 30 ที่นั่ง และห้องสัมมนากลุ่มย่อย เปิดให้เข้าชมได้ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ ระหว่างเวลา 10.00 – 18.00 ยกเว้นวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดตามประเพณี

ส่วนห้องประชุม

พื้นที่ประมาณ 155 ตารางเมตร ความจุตั้งแต่ 120-180ที่นั่ง แล้วแต่ลักษณะการจัดโต๊ะและเก้าอี้ สามารถกั้นผนังแบ่งออกเป็นห้องประชุมเล็กได้ 2 ห้อง ลักษณะการจัดห้องสำหรับการใช้งานที่หลากหลาย เช่น การจัดฝึกอบรม ประชุม อภิปราย สัมมนา เสวนา สัมมนาเชิงปฏิบัติการ แถลงข่าว ฉายภาพยนต์ / วีดีโอ หรือการจัดเป็นห้องแสดงงานศิลปะ

นอกจากพื้นที่ใช้สอยหลักทั้ง 4 ส่วนแล้ว ยังมีพื้นที่บริเวณลานบ่อน้ำ บริเวณด้านหน้าห้องประชุม ซึ่งสามารถใช้สำหรับงานแถลงข่าว หรือจัดนิทรรศการกลางแจ้ง เป็นต้น

ง) ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ แนวความคิดในการออกแบบและรูปแบบของอาคารตัวอย่าง

แนวความคิดในการออกแบบ

ออกแบบให้อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา เป็นอนุสรณ์สถานที่ใช้ประโยชน์ได้ เพื่อเป็นที่พักผ่อนและเพิ่มพื้นที่สีเขียว ซึ่งปัจจุบันมีค่อนข้างน้อยให้แก่กรุงเทพมหานคร ในรูป pocket park ขนาดเล็ก และเพื่อเป็นต้นแบบให้แก่พื้นที่อื่นๆ ด้วย โดยพื้นที่ด้านบนเป็น amphitherter และลานกิจกรรม ส่วนด้านล่างเป็นห้องประชุม ห้องสมุด และสำนักงาน บรรยากาศทั่วไป พยายามให้แยกจากความจอแจ ความวุ่นวายของการจราจรบนถนนราชดำเนิน โดยยกระดับขึ้นแยกจากทางเท้าใช้กระถางต้นไม้ยกสูง บังสายตาและเสียงจากถนนราชดำเนิน เพื่อให้เกิดความสงบสำรวมและมีสมาธิเมื่อเข้าไปอยู่ในพื้นที่ส่วนใน สีและวัสดุที่เลือกใช้เน้นความเรียบง่าย ผสมผสานความกลมกลืนกับสี และพื้นผิวของต้นไม้ ส่วนตัวอนุสาวรีย์ที่เป็นเครื่องหมายแสดงถึง"สิทธิ เสรีภาพ และประชาธิปไตย" นั้น ออกแบบให้มีความเด่นในพื้นที่ขนาดเล็ก สำหรับพื้นที่ภายในโครงการ ไม่แข่งขันกับภายนอกในส่วนของถนนราชดำเนินกลาง ซึ่งจะกลายเป็นของเล็กในที่ใหญ่ โดยที่เน้นโคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไฟ สัญลักษณ์ดวงวิญญาณของการต่อสู้เรียกร้อง ที่ไม่มีวันมอดดับ โดยใช้โคมไฟจากแผงพลังงานแสงอาทิตย์ (solar cell) ซึ่งไม่มีวันหมด จนกว่าจะไม่มีดวงอาทิตย์

จ) ศึกษาการเลือกที่ตั้งของตัวอย่างโครงการ

ที่ตั้งโครงการตั้งอยู่บริเวณสี่แยกคอกวัว ถนนราชดำเนิน เป็นที่ดินที่เช่าจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งสภาพทางกายภาพรอบที่ตั้งโครงการ ด้านหน้าโครงการติดถนนราชดำเนิน มีช่องทางเดินรถ 8 ช่องทางจราจร ด้านข้างโครงการอยู่ติดถนนตะนาว ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งชุมชนดั้งเดิมของกรุงเทพมหานคร รอบที่ตั้งโครงการมีระบบขนส่งมวลชน เช่น รถโดยสารประจำทางและรถตู้มวลชนผ่านโครงการไปยังพื้นที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ระบบสาธารณูปโภคครบครัน ด้านข้างโครงการอยู่ติดถนนตะนาว ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งชุมชนดั้งเดิมของกรุงเทพมหานคร

ฉ) ศึกษาปัญหาและผลกระทบในการดำเนินงานโครงการ

<u>ด้านการบริหารโครงการ</u>

1. ในเบื้องต้นผู้จัดการอนุสรณ์สถานได้เสนออัตราเจ้าหน้าที่ภายในโครงการไว้ 9 อัตรา แต่ทางมูลนิธิอนุมัติให้มีการรับเจ้าหน้าที่ลงมาเหลือที่ 5 อัตรา ทำให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับหน้าที่ที่ครอบคลุมงานในแผนกของตนเองทุกเรื่อง ในเวลาที่จัดทำโครงการเร่งด่วนจึงทำให้มีภาระมาก
2. ค่าใช้จ่ายรายเดือนในแต่ละครั้งประกอบด้วยค่าเงินเดือนเจ้าหน้าที่และค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ได้แก่ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย รวมแล้วใน 1 เดือนทางอนุสรณ์สถานมีรายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ 120,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันทางโครงการไม่สามารถนำเงินรายได้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มาขอใช้สถานที่ของทางอนุสรณ์สถานได้อย่างพอเพียงเนื่องจากสามารถจัดเก็บได้น้อย หรือในบางครั้งเป็นการของความสนับสนุนทางด้านสถานที่ ซึ่งทางอนุสรณ์สถานก็ไม่ได้เก็บค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด
3. ในปีงบประมาณปี 2545 ทางรัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณผ่านกระทรวงศึกษาธิการในเวลา 1 เดือนก่อนปิดปีงบประมาณ ในจำนวนเงิน 1.4 ล้านบาท ทำให้ไม่สามารถใช้เงินงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ เนื่องจากมีเวลาในการคิดหาโครงการเพียงสั้นๆ

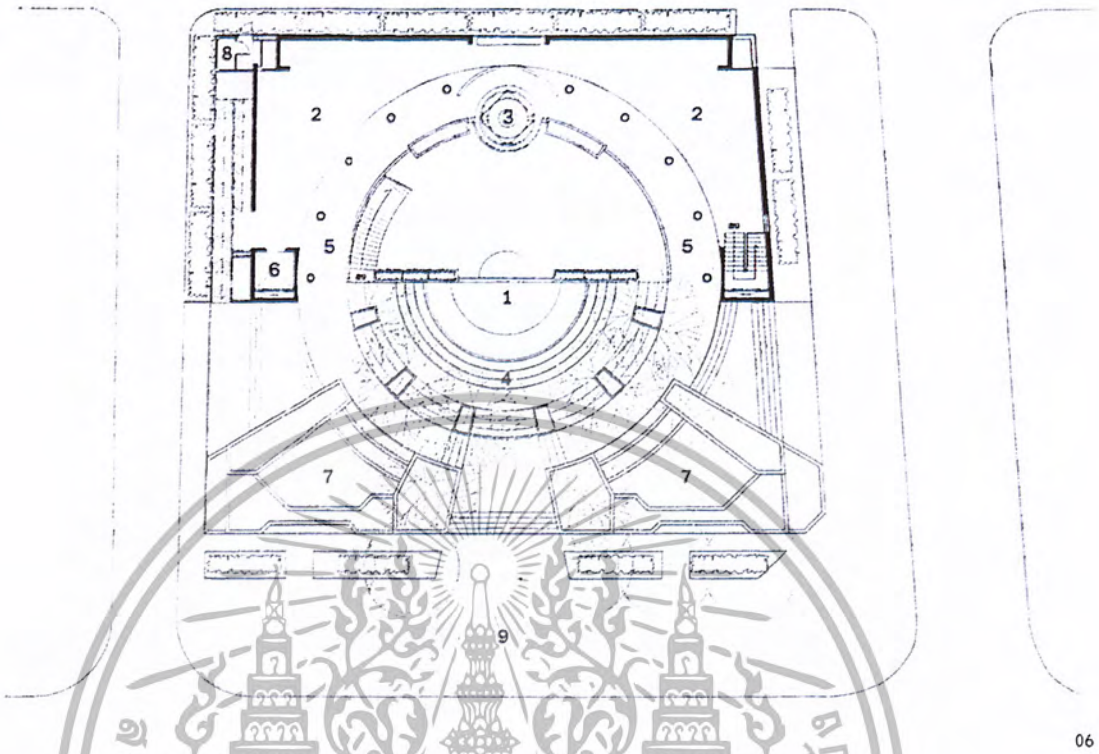
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การพิจารณาให้ความช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐไม่มีความสม่ำเสมอ

<u>ด้านสถาปัตยกรรม</u>

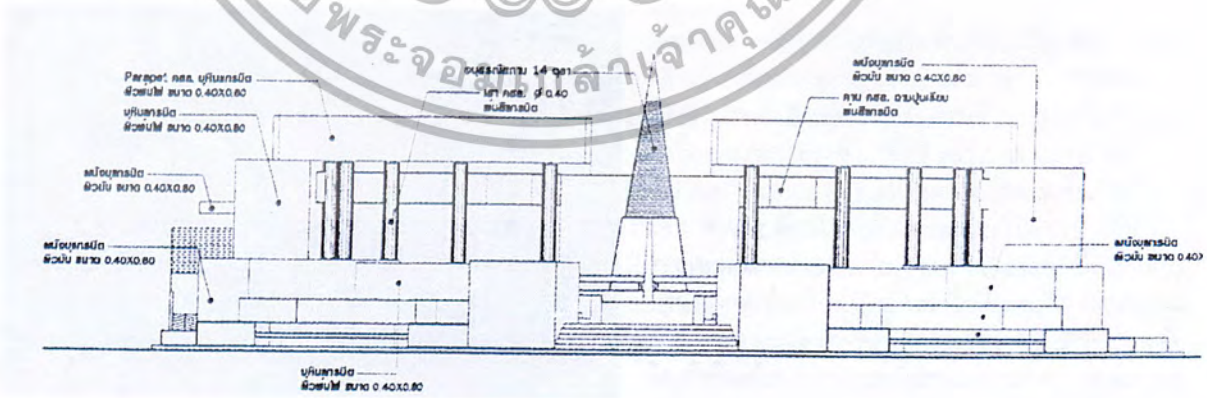
1. อาคารทำการลดระดับลงไปจากระดับถนน 2 ชั้น ประมาณ 2.80 เมตร ทำให้ต้องจัดระบบระบายน้ำเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมบริเวณชั้นใต้ดิน ซึ่งเครื่องสูบน้ำที่ได้ทำการติดตั้งไว้ในปัจจุบันไม่สามารถระบายน้ำได้ทันหากมีปริมาณน้ำฝนที่มาก ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง
2. บริเวณลานอเนกประสงค์ ไม่สามารถใช้งานได้สัมฤทธิ์ผลตามที่สถาปนิกได้คาดหวังไว้ เนื่องจากการจราจรที่คับคั่งบริเวณถนนราชดำเนินตลอดทั้งกลางวันและช่วงหัวค่ำ เนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่บริเวณสี่แยกคอกวัว ทำให้มีปัญหาทั้งมลภาวะทางเสียงที่ดังจากถนนจนไม่ได้ยินเสียงจากการทำกิจกรรมภายในโครงการเมื่อยืนอยู่ทางด้านบน และฝุ่นละอองที่มาจากถนนทำให้บรรยากาศของโครงการขาดความรู้สึกที่ต้อนรับ จากการที่สถาปนิกผู้ออกแบบมีแนวความคิดที่ว่าต้องการให้ตัวอนุสรณ์สถานมีความสงบนิ่งเมื่ออยู่ภายนอกและเปลี่ยนความรู้สึกของผู้เข้าไปในโครงการให้รู้สึกถึงความโดดเด่นว่างทางสถาปัตยกรรม กลับถูกลดทอนลงด้วยความวุ่นวายของภายนอก และไม่สามารถดึงดูดให้ผู้คนเข้ามายังภายในโครงการได้
3. จากปัญหาในด้านมลภาวะในข้อ 2 ทำให้กิจกรรมที่ต้องการจัดแสดงในลานอเนกประสงค์ ต้องย้ายลงมาประกอบกิจกรรมที่ชั้นใต้ดินบริเวณหน้าห้องประชุม ซึ่งในความเป็นจริงบริเวณนี้สถาปนิกผู้ออกแบบได้ทำไว้เป็นลานบ่อน้ำ ซึ่งมีความแทนความโดดเด่นของแสงไฟที่อยู่ภายใต้ผิวน้ำนั้นแทนวิญญาณแห่งการต่อสู้ที่สามารถมองเห็นเมื่อเข้าไปยังภายใน ปัจจุบันถูกปรับใช้เป็นโถงทางเข้าห้องประชุม และลานกิจกรรมดังกล่าว
4. ภายในอาคารบริเวณสำนักงานบริเวณชั้นใต้ดินชั้นที่ 1 นั้นต่อเนื่องกับชั้นใต้ดินชั้นที่ 2 ที่เป็นห้องสมุดนั้น ได้ออกแบบให้มีช่องเปิดต่อเนื่องถึงกัน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาด้านประโยชน์สอยที่ขัดแย้งกันคือ ห้องสมุดต้องการความสงบ แต่สำนักงานมีกิจกรรมที่ทำให้เกิดเสียงดัง และปัญหาด้านระบบปรับอากาศที่ทำให้เครื่องปรับอากาศทำงานอย่างหนัก จนทำให้ระบบปรับอากาศเสียหาย หรือต้องเปิดเครื่องปรับอากาศทั้ง 2 ชั้นเพื่อควบคุมอุณหภูมิ ทำให้เกิดความสิ้นเปลืองค่าไฟ ซึ่งต่อมาได้ทำการแก้ปัญหาโดยการใช้แผ่นโพลีคาร์บอเนตชนิดโปร่งแสงมาปิดช่องดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.1-1 ผังบริเวณอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา

1.ลานกิจกรรมกลางแจ้ง 2.โถงนิทรรศการในร่ม 3.สถูปวีรชน 4.ที่นั่งชมการแสดง 5.ทางเดิน 6.ลิฟท์ผู้พิการ 7.กระบะต้นไม้ 8.ห้องเครื่องเทคนิค 9.ทางเท้าบริเวณหน้าโครงการ

ภาพที่ 3.1.1-2 รูปด้านหน้าอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.1-3 แสดงทัศนียภาพภายนอกอาคาร องค์ประกอบของอาคารที่มีแล้นตั้งของเสาเน้นตัวสถูปวีรชนที่มีความสูง 14 เมตร

ภาพที่ 3.1.1-4 แสดงทัศนียภาพภายนอกอาคาร บริเวณลานกิจกรรมชั้น 1 ของอาคาร ที่ว่างด้านในแนวเสาจัดแสดงนิทรรศการ

ภาพที่ 3.1.1-5 ทัศนียภาพบริเวณชั้นใต้ดิน ทางด้านซ้ายเป็นโถงทางเข้าห้องประชุมอเนกประสงค์ ทางขวาเป็นห้องสมุด ลานกลางซึ่งออกแบบให้เป็นลานบ่อน้ำ ปัจจุบันได้ปรับให้เป็นลานกิจกรรม และโถงทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.1-6 การเชื่อมต่อที่ว่างภายในโครงการกับสภาพแวดล้อมภายนอก

ภาพที่ 3.1.1-7 รายชื่อวีรชนซึ่งเสียชีวิตระหว่างเหตุการณ์ 14 ตุลา ติดตั้งบริเวณฐานของสถูปวีรชน มองเลยออกไปเป็นภายนอกโครงการ บริเวณสี่แยกคอกวัว และถนนราชดำเนินถนนสายที่มีความสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ 14 ตุลา

ภาพที่ 3.1.1-8 และ 3.1.1-9 ทัศนียภาพภายในสำนักงาน

ภาพที่ 3.1.1-10 และ 3.1.1-11 แสดงทัศนียภาพภายในห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 บ้านพิพิธภัณฑ์

เจ้าของ นายอเนก นาวิกมูล

ที่ตั้งโครงการ บ้านเลขที่ 170/17 หมู่ 7 หมู่บ้านคลองโพแลนด์ ซอยคลองโพแลนด์ 2 ถนนศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กทม. 10170

สถาปนิก กลุ่มฮิวมานิสต์ บริษัทแปลนอาร์คิเทค

หน่วยงานหรือสถานที่สำคัญใกล้เคียง

1. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา
2. พุทธมณฑล
3. ถนนอักษะ
4. หอภาพยนต์แห่งชาติ

ก) ศึกษาความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของตัวอย่างโครงการ

- ประวัติการก่อตั้งบ้านพิพิธภัณฑ์

ในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2530 นายอเนก นาวิกมูล ได้ปรารภกับเพื่อนๆ เช่น โดม สุขวงศ์, เจนภพ จบกระบวนวรรณ, ดร. สุกรี เจริญสุข, มนัส พูนผล, พลาดิศัย สิทธิธัญกิจ ว่าของให้ช่วยเรียกร้องให้รัฐบาลสร้างพิพิธภัณฑ์ให้มากขึ้น เชิญชวนให้ประชาชนช่วยเก็บของเก่าใหม่ต่างๆ เสียแต่บัดนี้ จะได้ไม่ต้องเสียเวลาหากันใหม่ ใน 20 ปี 50 ปี 100 ปี ข้างหน้าอีก

โดม สุขวงศ์ แห่งหอภาพยนต์แห่งชาติเสนอให้จัดนิทรรศการขึ้นก่อน จึงเริ่มจัดนิทรรศการครั้งที่ 1 ขึ้นเมื่อวันศุกร์ที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2531 ในนามสโมสรนักสะสม ให้ชื่อว่า อวดของเล่นไขลาน มีนัยว่ามาไขลานความคิดเรื่องพิพิธภัณฑ์กัน โดยจัดขึ้นที่ ศูนย์สังคีตศิลป์

ในวันศุกร์ที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2531 จัดนิทรรศการอวดของ 500 จำพวก ที่ศูนย์สังคีตศิลป์ เช่นเดิม เชิญชวนผู้สนใจนำของแปลกๆ ในบ้านมาอวดกัน สื่อและประชาชนสนใจกันมาก

พ.ศ. 2532 สมาชิกสโมสรนักสะสมได้เข้าชื่อขอก่อตั้งสมาคมกิจวัฒนธรรมขึ้น มีการจัดนิทรรศการและจัดอภิปรายอีกหลายครั้ง เช่น อวดหนังสือเก่า อวดของวัยเด็ก อวดเครื่องดนตรีเก่า ฯลฯ

กระทั่ง พ.ศ. 2534 ดร.สุกรี ซึ่งสอนที่มหาลัยมหิดล ศาลายา ไปหาที่ดินสร้างบ้าน พบที่ดินในหมู่บ้านคลองโพแลนด์ เห็นว่าอยู่ในทำเลดี อากาศดี จึงได้มาชักชวนให้นายอเนก นาวิก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลไปดูและชวนให้ซื้อที่ดินแปลงเล็กติดกันไว้ด้วย พื้นที่ 58 ตารางวา (ปัจจุบันได้ใช้เป็นสนามสำหรับทำกิจกรรมกลางแจ้งของบ้านพิพิธภัณฑ์)

โดยในการไปดูที่ดินในการก่อสร้างครั้งนั้น ผู้จัดการคลองโพแลนด์ คือ คุณศิริกุล ชื่อต่อชาติ และคุณกุลธิดา ศุกระศร สอบถามว่าทำกิจกรรมใดๆ บ้าง จึงได้เล่าเรื่องพิพิธภัณฑ์ให้ฟัง ทั้ง 2 คนจึงได้กล่าวว่าจะไปขอความสนับสนุนจาก ร.อ. อาลักษณ์ อนุมาศ เจ้าของที่ดินได้ ทั้งสองจึงยินดีจัดการดำเนินเรื่องให้

หลังจากนั้นไม่กี่วันต่อมาจึงได้รับการแจ้งข่าวกลับมาว่า ผู้กองอาลักษณ์ยินดีบริจาคที่ดินจำนวน 58 ตารางวา ซึ่งติดที่ทั้ง 2 แปลงที่ซื้อไว้ให้โดยไม่หวังประโยชน์ตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น จะนำที่ไปขายต่อเพื่อหาเงินมาทำทุนหรือหาเงินมาสร้างพิพิธภัณฑ์ต่อไปก็ได้ โดยเมื่อทำเอกสารเสร็จท่านได้นำโฉนดที่ดินมามอบให้ทันทีที่ศูนย์สังคีตศิลป์ จึงได้รับบริจาคที่ดิน 58 ตารางวา จาก ร.อ. อาลักษณ์ อนุมาศ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

หลังจากนั้นเริ่มหาทุนการก่อสร้างอาคารด้วยการขายภาพยนต์บ้าง จัดรายการวิทยุลูกทุ่งบ้าง ดร. สุกรี กับคณะบางกอกแชกโซโฟนควอร์เต็ต (BSQ) ออกแสดงตามที่ต่างๆ หรือเล่นริมถนนขอบริจาคบ้าง กลุ่มศิลปินขายงานหรือเปิดประมูลงาน ยกที่ดินให้บ้างจึงค่อยๆ สะสมเงินเรื่อยมา

ในเบื้องต้นจะสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หลังเล็กๆ ไว้เก็บของเล่นและข้าวของวัยเด็ก ใช้ชื่อว่า "พิพิธภัณฑ์" มีคุณหญิงสุภัทรา มาศดิตถ์ รับเป็นประธานกองทุน และคุณธีรพล นิคม – คุณครองศักดิ์ คุณรุ่งลาวัลย์ อิฐรัตน์ แห่งกลุ่มบริษัทแปลน ช่วยในการออกแบบอาคารให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ต่อมาโครงการพิพิธภัณฑ์เด็กขยายความคิดและวงเงินมากเป็นจำนวนกว่า 100 ล้านบาท จึงได้โอนกิจการให้แก่กรุงเทพมหานครดำเนินการแทน

อาคารบ้านพิพิธภัณฑ์ในปัจจุบันนี้ยังได้รับการออกแบบโดยบริษัทแปลนโดยกลุ่มสถาปนิกฮิวมานิสต์ เริ่มลงมือก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2537 และรับคุมงานก่อสร้างโดยบริษัทแปลนคอนซัลแตนต์ ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายจนกระทั่งแล้วเสร็จโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย แต่มีปัญหาด้านการเงินคือมีงบประมาณ 1.7 ล้านบาท แต่ค่าก่อสร้างสูงประมาณ 4 ล้านบาท

ในวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2539 ได้รับบริจาคเงินจำนวน 700,000 บาท จากบริษัทกรุงไทยการไฟฟ้า จำกัด ในการนั้นยังคงขาดงบประมาณอีกจำนวนหนึ่งครั้นจะรอให้ได้เงินมาจัดทำให้ครบคงไม่ทันการ นายอเนก นาวิกมูล จึงได้หยิบยืมจากมิตรผู้หนึ่งซึ่งมีน้ำใจและสนับสนุนการดำเนินการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใน พ.ศ. 2541 หลังโครงการขาดความต่อเนื่องจากการที่มีภาระส่วนตัวกันในกลุ่มผู้ดำเนินการ จึงได้อาศัยกำลังคนรุ่นใหม่จัดนิทรรศการบ้านพิพิธภัณฑ์ ครั้งที่ 1 ที่ศูนย์สังคีตศิลป์ เพื่อแจ้งข่าวว่าโครงการยังคงดำเนินอยู่

พ.ศ. 2542 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (โดยการประสานงานและสนับสนุนเพราะเห็นคุณค่าของพิพิธภัณฑ์) บริจาคเงินก้อนใหญ่ให้ 1,000,000 บาท เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์

พ.ศ. 2542 จัดนิทรรศการบ้านพิพิธภัณฑ์ครั้งที่ 2 ที่ศูนย์สังคีตศิลป์ เพื่อแจ้งข่าวว่าโครงการยังคงดำเนินอยู่

พ.ศ. 2543 ทำการออกแบบตกแต่งภายใน ทำให้สามารถกั้นห้องต่างๆ จนเป็นรูปเป็นร่าง และทำการย้ายวัตถุที่เตรียมไว้จัดแสดงมายังบ้านพิพิธภัณฑ์หลังจริง

มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2544 ทำการจัดแสดงข้าวของ วัตถุต่างๆ จัดภูมิทัศน์ จัดสวน ปลูกต้นไม้ ทำผ้าใบ-กันสาดเพื่อแก้ปัญหาแดด-ฝน

กรกฎาคม พ.ศ.2544 เปิดบ้านพิพิธภัณฑ์อย่างเป็นทางการ

รวมระยะเวลาการทำงานทั้งสิ้น 10 ปี

ข) การศึกษาวัตถุประสงค์ของโครงการตัวอย่าง

บ้านพิพิธภัณฑ์จัดเป็นคลังเปิด ที่เป็นอาคารเล็กๆ โดยมีหน้าที่คือ

1. จุดประกายความคิดว่าสิ่งของบางอย่าง โดยเฉพาะของในชีวิตประจำวัน หรือของในช่วง 40 – 100 ปี ไม่ว่าจะเป็นกล่องสบู่ ปากกา ดินสอ ยางลบ ส.ค.ส. ซองยา แบบเรียน หนังสือนิยาย หรือบรรจุภัณฑ์ต่างๆ ได้เก็บไว้เพื่อการศึกษาได้ ไม่จำเป็นต้องเก็บของมีราคาแพงหรือของเก่าเป็นพันปีเสมอไป

2. กระตุ้นให้ผู้มาเยี่ยมชมเพื่อให้ช่วยเก็บของเพื่อคนรุ่นหลัง และหากมีกำลังให้ช่วยกันจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ของชุมชน ของเมือง หรืออาจจะเป็นของส่วนตัวก็ตาม

3. รับบริจาคข้าวของจากผู้ที่ต้องการขยับขยายบ้านและไม่สามารถเก็บข้าวของไว้ได้อีก ทางพิพิธภัณฑ์รับบริจาคเพื่อไว้ให้การศึกษาแก่ผู้สนใจ โดยวัตถุที่ทางพิพิธภัณฑ์รับบริจาคจะเป็นวัตถุที่อยู่ในยุค พ.ศ. 2500 ขึ้นมา เป็นหลัก เนื่องจากที่ดินของบ้านพิพิธภัณฑ์มีน้อยไม่สามารถรับของทุกยุคทุกสมัยได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค) การศึกษางบประมาณการดำเนินการของทางบ้านพิพิธภัณฑ์

1. เงินบริจาค อุปถัมภ์ห้องจัดแสดงต่างๆ โดยคนเดียวหรือหมู่คณะ
2. เงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ความรู้ ซึ่งพยายามพิมพ์ออกมาเป็นระยะ
3. จัดจำหน่ายบัตรภาพ และโปสการ์ด หรือสินค้าอื่นๆที่บ้านพิพิธภัณฑ์จัดทำขึ้น
4. ค่าเข้าชมผู้ใหญ่คนละ 30 บาท

เด็กสูงคนละ 10 บาท

เพื่อเป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าบำรุงรักษา และค่าพนักงานผู้ดูแล

โดยเปิดบริการวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 10.00-17.00น.

ง) การศึกษาองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตัวอย่างโครงการ

บ้านพิพิธภัณฑ์สร้างอยู่ในพื้นที่ขนาด 58 ตารางวา เป็นอาคารสมัยใหม่ กว้าง 3 คูหา สูง 3 ชั้น ครึ่ง

<u>ชั้นล่าง</u> แบ่งเป็นร้านค้าจำลองต่างๆ เพื่อย้อนบรรยากาศเมื่อ 40 ปีก่อน ได้แก่

1. ร้านขายกาแฟ
2. ร้านขายเครื่องแบบเรียน
3. ร้านขายของ
4. ร้านขายยา
5. ร้านตัดผม

ทั้งหมดนี้เป็นการแสดงนิทรรศการถาวร แต่อาจเพิ่มเติมหรือหมุนเวียนจัดแสดงของอื่นตามความเหมาะสม

<u>ชั้นที่ 2</u> จัดนิทรรศการของบริจาค หากมีมากพอรวมเป็นหมวดหมู่ได้จะจัดเป็นหมวดหมู่ไว้ในพื้นที่ที่สมมติเป็นร้านถ่ายรูป เป็นครัว ร้านขายเหล้า บ้านเก่า เพื่อเห็นภาพในอดีต และบรรยากาศ แต่ไม่เน้นความสมจริงเหมือนชั้นล่าง ของบริจาคที่ไม่มากชิ้นนักหรือมีความหลากหลาย หลากประเภทก็จัดไว้เป็นกลุ่มๆ ในตู้แยกตามตู้บริจาค

ในพื้นที่ชั้นนี้ในอนาคตจะปรับเป็นห้องนิทรรศการหมุนเวียนเปลี่ยนหัวข้อไปตามโอกาส

<u>ชั้นที่ 3</u> เป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ ไม่เปิดให้เข้าก่อนได้รับอนุญาต

<u>ชั้นลอย</u> เป็นที่เก็บของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ) ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ แนวความคิดและรูปแบบของอาคารตัวอย่าง

- แนวความคิดในการวางผัง

เนื่องจากโครงการเป็นโครงการขนาดเล็กตามวัตถุประสงค์ของผู้ก่อตั้งเป็นทุนเดิม เพื่อไม่ให้มีความยุ่งยากในการบริหารจัดการ และตัวอาคารก็ตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีจำกัด ทำให้ผู้ออกแบบเว้นพื้นที่ว่างด้านข้างอาคารไว้เพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ และตัวอาคารทั้งหมดตั้งอยู่ทางด้านขวาของพื้นที่ตั้งโครงการ

- แนวความคิดในการออกแบบตัวอาคาร

เนื่องจากตัวโครงการตั้งอยู่ภายในหมู่บ้านจัดสรร ตัวอาคารจึงได้รับการออกแบบให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน แต่สร้างเอกลักษณ์ที่แสดงถึงประโยชน์ใช้สอยที่อยู่ภายใน เช่น วัสดุที่ใช้ก่อสร้างส่วนของช่องเปิด ซึ่งใช้เกล็ดพลาสติกใสเพื่อให้เกิดการระบายอากาศและไม่ทำความเสียหายให้กับสิ่งของที่จัดแสดงอยู่ภายใน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.2-1ทัศนียภาพภายนอกอาคาร " บ้านพิพิธภัณฑ์ "

ภาพที่ 3.1.2-2 การจัดแสดงจำลองบรรยากาศร้านค้าในอดีต ในภาพเป็นร้านกาแฟ และร้านขายของเล่น ที่ชั้น 1 ของอาคาร

ภาพที่ 3.1.2-3 การจัดแสดงสิ่งของที่ได้รับการบริจาค จะจัดไว้ที่บริเวณชั้น 2 ซึ่งรูปแบบการจัดแสดงจะไม่เน้นบรรยากาศที่เหมือนจริงเหมือนในชั้น 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

เจ้าของ	สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
สถาปนิก	Kume Architect And Architect
ที่ตั้งโครงการ	ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ขนาดที่ตั้งโครงการ	27 ไร่
พื้นที่อาคาร	21,000 ตารางเมตร

ก) ศึกษาความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของอาคารตัวอย่าง

- ความเป็นมาของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีได้มีการลงมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2526 ให้กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยขึ้น โดยรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในรูปของการให้เปล่าเพื่อการก่อสร้างอาคารและการจัดหาอุปกรณ์ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 689 ล้านบาท รัฐบาลไทยรับผิดชอบในการจัดเตรียมที่ดินสำหรับการก่อสร้าง จัดสาธารณูปโภคและงบประมาณในการดำเนินการต่อไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์อาคารศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2528 และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามอาคารแห่งนี้ใหม่ว่า "ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย " และชื่อภาษาอังกฤษว่า " THAILAND CULTURAL CENTER "

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2530

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อเริ่มแรกก่อตั้งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมศิลปากร ต่อมาในปีพุทธศักราช 2536 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญทางด้านศิลปวัฒนธรรม คือ เป็นศูนย์กลางในการให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยสาขาต่างๆ แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทย ซึ่งจะมีผลให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทย เกิดความรักความหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และช่วยกันรักษาไว้เป็นศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของชาติสืบไป นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ซึ่งแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันในบรรดาประเทศต่างๆ ทั่วโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย นอกจากจะมีบทบาทหน้าที่อันสำคัญในการเป็นแหล่งกลางในการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ แล้ว ยังเป็นสถานที่สำหรับให้เช่าหรือบริการเพื่อการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมที่เยาวชนและประชาชนสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งรวมถึงการจัดประชุมสัมมนาระดับชาติและนานาชาติด้วย

- วัตถุประสงค์ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
  1. เป็นแหล่งกลางให้บริการข้อมูลทางการศึกษา และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติในสาขาต่างๆ ให้แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทย
  2. เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เพื่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันในระหว่างประเทศต่างๆ ทั่วโลก
  3. เป็นแหล่งกลางของการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ โดยให้เช่าหรือบริการเพื่อการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม
- แนวความคิดในการดำเนินงานและจัดกิจกรรมในปัจจุบัน

แนวความคิดในการบริหารจัดการ เป็นการตอบสนองวัตถุประสงค์ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นหลัก กล่าวคือ

1. เน้นการบริหารงานและกิจกรรมที่ไม่เป็นการค้ากำไร
   คือ มุ่งเน้นการดำเนินการที่เสมอตัว ในด้านรายรับและรายจ่าย โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา แลกเปลี่ยน อนุรักษ์ และเพื่อการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมตามปรัชญาที่กำหนดไว้
2. เน้นการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมกลุ่มประชากรทุกเพศทุกวัย กิจกรรมที่หลากหลายในระดับชาติ อาทิ การแสดงร่วมสมัย อนุรักษ์ กิจกรรมที่สนับสนุนภารกิจของรัฐ (การแสดงเฉลิมพระเกียรติ) กิจกรรมการแสดงร่วมกับสมาคม มูลนิธิ และกิจกรรมระดับนานาชาติ ที่เป็นลักษณะประจำชาติและสากล
3. การดำเนินงานกิจกรรมในฐานะที่เป็นแหล่งเรียนรู้
   เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันวัฒนธรรมศึกษา ในรูปของการศึกษา วิจัย ร่วมกับคณะนักแสดงทั้งในและต่างประเทศ หน่วยงานการศึกษาของรัฐและเอกชน ที่ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาตามหลักความร่วมมือที่มีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย โครงการที่ร่วมกันออกค่าใช้จ่ายและโครงการที่ให้ใช้สถานที่แบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เปล่า จัดกิจกรรม การวิจัย ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มีศักยภาพในด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และเทคนิคการแสดง อย่างพร้อมมูล ที่จะให้ประชาชนผู้ใฝ่หาความรู้เฉพาะทาง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ เพื่อนำไปประกอบอาชีพทางด้านการแสดงโดยได้รับการอนุเคราะห์จากบรรดานักแสดงชาวไทยและนักแสดงชาวต่างประเทศ และวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญที่พร้อมจะถ่ายทอด

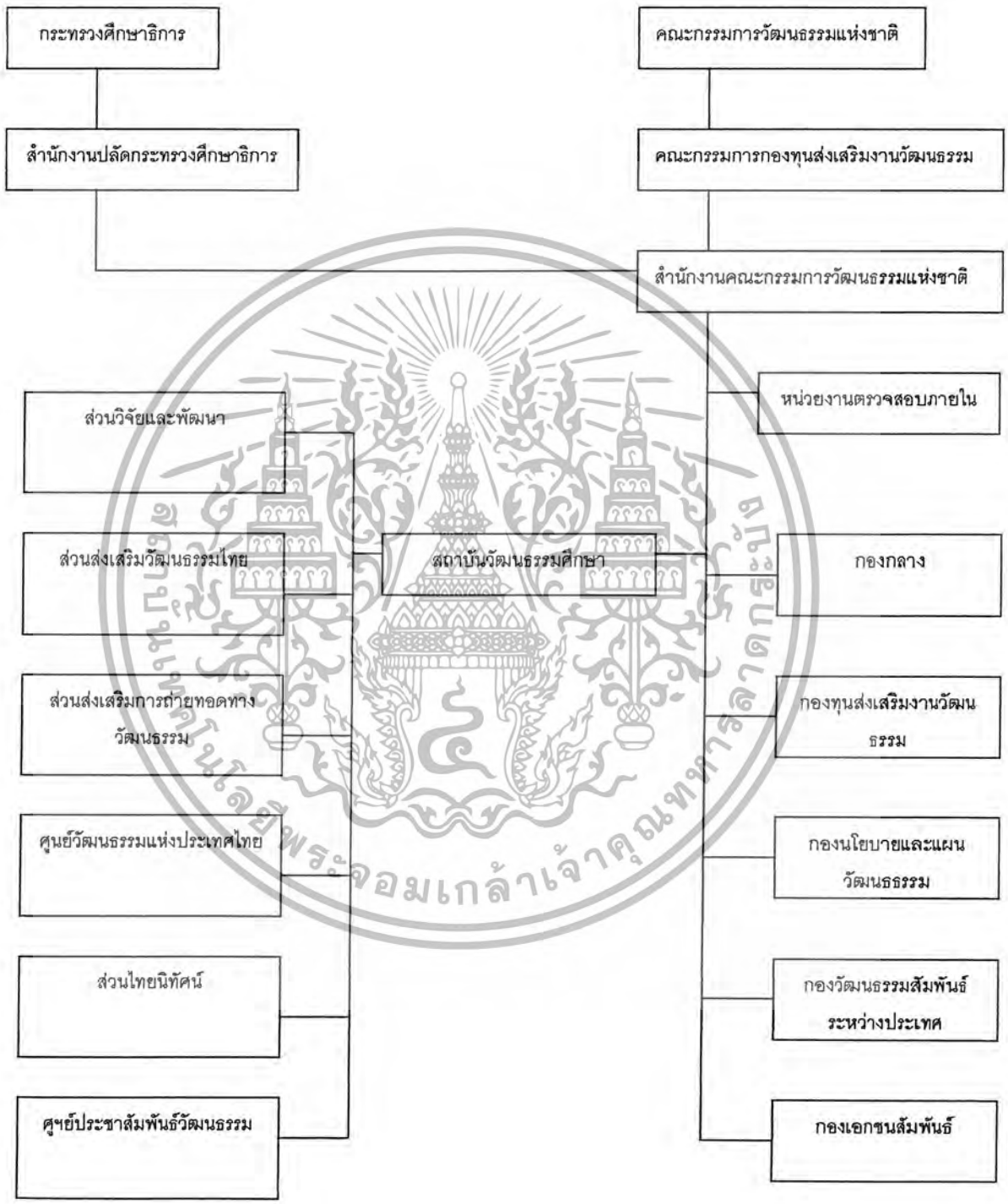
4. การกำหนดอัตราค่าเช่าศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

การคิดอัตราค่าเช่าศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยที่เป็นค่าใช้จ่ายจริง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกหน่วยงานเข้ามาใช้สถานที่ได้อย่างทั่วถึง ตามนโยบายว่าด้วยการสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กล่าวคืออัตราที่กำหนดการเช่าต้องต่ำกว่าภาคเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข) ศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของโครงการตัวอย่าง

โครงสร้างการบริหารงานของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

แผนภูมิที่ 3.1.3.1 แสดงการแบ่งงานและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.1.3.2 แสดงการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1. ส่วนวิจัยและพัฒนา	12 อัตรา
1.1 ฝ่ายส่งเสริมและประสานงานวิจัย	6 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	6 อัตรา
1.2 โครงการวิจัย	6 อัตรา
- ผู้เชี่ยวชาญ	6 อัตรา
2. ส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	30 อัตรา
2.1 งานธุรการ	7 อัตรา
- หัวหน้างานธุรการ	3 อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	1 อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3 อัตรา
2.2 ฝ่ายส่งเสริมกิจการวัฒนธรรมไทย	6 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5 อัตรา
2.3 ฝ่ายวัฒนธรรมพื้นบ้าน	6 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5 อัตรา
2.4 ฝ่ายศิลปินแห่งชาติและผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม	5 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา
3. ส่วนการถ่ายทอดวัฒนธรรม	27 อัตรา
3.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- บรรณารักษ์	1 อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	2 อัตรา
3.2 ฝ่าย 1	5 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ฝ่าย 2	
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา
3.4 ฝ่าย 3	5 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา
3.5 ฝ่ายส่งเสริมวัฒนธรรม	4 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	3 อัตรา
4. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	17 อัตรา
4.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3 อัตรา
4.2 ฝ่ายศิลปการแสดง	5 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา
4.3 ฝ่ายศิลปกรรม	5 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	4 อัตรา
5. ส่วนไทยนิทัศน์	20 อัตรา
5.1 ฝ่ายบริหารทั่วไป	7 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3 อัตรา
5.2 หอไทยนิทัศน์	6 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5..3 ฝ่ายนิทรรศการ	6 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	5 อัตรา
6. ศูนย์ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม	25 อัตรา
6.1 ธุรการ	6 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 อัตรา
- เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3 อัตรา
6.2 ฝ่าย 1	4 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
6.3 ฝ่าย 2	4 อัตรา
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	2 อัตรา
6.4 ฝ่าย 3	
- หัวหน้าฝ่าย	1 อัตรา
- นักวิชาการวัฒนธรรม	1 อัตรา
- นักประชาสัมพันธ์	2 อัตรา
รวมบุคลากรทั้งหมด	131 อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค.) ศึกษาผู้ใช้ของตัวอย่างโครงการ

สถิติผู้เข้าใช้บริการของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยปีละประมาณ 317,000 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หอประชุมใหญ่ มีการจัดกิจกรรมปีละประมาณ 150 ครั้ง มีผู้เข้าชมการแสดงหรือร่วมกิจกรรมครั้งละประมาณ 1,500 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 225,000 คน
2. หอประชุมเล็ก มีการจักกิจกรรมปีละประมาณ 300 ครั้ง มีผู้เข้าชมการแสดงหรือร่วมกิจกรรมครั้งละประมาณ 300 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 54,000 คน
3. ห้องสมุดวัฒนธรรมวันละประมาณ 60 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 18,000 คน/ปี
4. หอไทยนิทัศน์ สัปดาห์ละประมาณ 400 คน ปีละประมาณ 20,000 คน

โดยสถิติในการใช้สถานที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

1. หอประชุมใหญ่ ปีละประมาณ 300 วัน (รวมวันเตรียมงาน ซ้อมและวันแสดง)
2. หอประชุมเล็ก ปีละประมาณ 320 วัน (รวมทั้งวันเตรียมงาน ซ้อมและวันแสดง)

ง.) ศึกษาองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอยและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบตัวอย่างโครงการ

ภายในศูนย์ ประกอบด้วยอาคารสำคัญ 3 อาคาร คือ หอประชุมใหญ่ หอประชุมเล็ก อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษารวมทั้งอาคารอื่นโดยรอบ ซึ่งในแต่ละอาคารประกอบด้วยอุปกรณ์ที่สามารถสนองงานด้านศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. หอประชุมใหญ่

เป็นหอประชุมที่มีขนาด 2,000 ที่นั่ง สำหรับใช้งานด้านการแสดงทุกประเภทตลอดจนการประชุมระดับนานาชาติ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ที่นั่งในหอประชุมแบ่งเป็น 3 ชั้น

ชั้นล่าง	1,394 ที่นั่ง
ชั้นสอง	294 ที่นั่ง
ชั้นสาม	364 ที่นั่ง

- เวทีใหญ่ มีขนาดรอบของเวทีกว้าง 19.50 เมตร สูง 11.00 เมตร ลึก 16.00 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เวทีสำหรับการแสดงศิลปะไทย มีขนาดรอบของเวทีกว้าง 14.50 เมตร สูง 9.50 เมตร ลึก 14.50 เมตร
- เวทีมีความลึก 7.50 เมตร (รวมหลุมดุริยางค์ซึ่งยกระดับเป็นเวทีได้)
- สำหรับการจัดแสดงดนตรี สามารถติดผนังสะท้อนเสียง เวทีมีความลึก 18.00 เมตร
- บนเวทีใหญ่ มีเวทียก 2 ชุด ขนาด 12.00 X 3.60 เมตร และ 2.70 X 1.80 เมตร
- อุปกรณ์ที่ติดตั้งเพื่อประกอบการแสดง เช่น ระบบม่าน และฉาก ระบบเสียง ควบคุมด้วยระบบไมโครคอมพิวเตอร์ ระบบขยายเสียงที่สามารถถ่ายทอดการแปลภาษาของล่ามไปยังคนที่นั่งคนดู ได้ถึง 4 ภาษาในขณะเดียวกัน มีเครื่องฉายภาพยนต์ทั้งระบบ 16 มิลลิเมตร และระบบ 35 มิลลิเมตร
- ส่วนบริการอื่นๆ ประกอบด้วยห้องโถง และห้องพักรับรองต่างๆ ห้องอาหารหด้านหลังเวทีมีห้องฝึกซ้อม ห้องแต่งตัวขนาดต่างๆรวม 7 ห้อง ห้องไหวครู และห้องพักนักแสดง

2. หอประชุมเล็ก

เป็นห้องประชุมอเนกประสงค์ ขนาด 2,000 ตารางเมตร สามารถปรับใช้งานได้หลายลักษณะ ตั้งแต่การจัดแสดง การจัดประชุมประเภทต่างๆ การจัดนิทรรศการ จัดเลี้ยงรับรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ที่นั่งเป็นอัฒจรรย์ชั้วคราว 240 ที่นั่ง สามารถพับเก็บได้ และที่นั่งเตรียมไว้อีกจำนวนหนึ่ง เมื่อจัดตั้งเต็มพื้นที่หอประชุมนี้นั่งได้จำนวน 500 ที่นั่ง
- เวทีในห้องประชุมเล็กมีกรอบเวทีขนาดกว้าง 12.00 เมตร สูง 6.00 เมตร ลึก 6.00 เมตร
- อปกรณ์ประกอบการแสดงมีครบครัน เช่นเดียวกับหอประชุมใหญ่
- ห้องแต่งตัวนักแสดงขนาดต่างๆ สามารถใช้ร่วมกับโรงละครกลางแจ้งได้
- อุปกรณ์พิเศษ คือ ระบบปรับแต่งปริมาตรของห้องที่ฝ้าเพดาน และแผสะท้อนเสียงที่สามารถปรับให้สอดคล้องกับปริมาตรของห้อง และการใช้สอย
- ห้องประชุม ใช้สำหรับการแสดงภาพยนต์ การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การจัดนิทรรศการ การจัดประกวด การสาธิต และงานเลี้ยงรับรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โรงละครกลางแจ้ง

อยู่ทางด้านหลังของหอประชุมเล็ก ใช้สำหรับการแสดงกลางแจ้งประเภทต่างๆ เช่น การแสดงดนตรีร่วมสมัย การแสดงการละเล่นพื้นเมือง และอื่นๆ มีที่นั่ง 1,000 ที่นั่ง นักแสดงสามารถใช้ห้องแต่งตัว และห้องพักผ่อนร่วมกับหอประชุมเล็ก

4. อาคารมนิทรรศและบริการทางการศึกษา

อาคารนิทรรศการและบริการทางการศึกษา เป็นอาคารแฝด 3 ชั้น สำหรับให้บริการทางการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

- ศูนย์ส่งเสริมความคิดริเริ่มเด็กและเยาวชน เป็นสถานที่สำหรับฝึกฝน ส่งเสริมและพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย และสุนทรียภาพตามวัย อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมในอนาคต
- ห้องนิทรรศการชั่วคราว เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการชั่วคราว ทางด้านศิลปวัฒนธรรมหมุนเวียนไปตลอดทั้งปี

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

- ห้องนิทรรศการถาวร เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาติไทย ชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวิวัฒนาการของวัฒนธรรมที่ได้สืบทอดกันมา เพื่อให้ประชาชนและเยาวชนได้เข้าใจในประวัติความเป็นมา และวัฒนธรรมอันสูงส่งของชาติไทย
- ห้องเกียรติคุณ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของห้องจัดนิทรรศการถาวร เป็นที่สำหรับจัดนิทรรศการเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณบุคคลที่สมควรได้รับการยกย่องในวงการศิลปวัฒนธรรม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน
- ห้องประชุม และห้องบรรยาย มีไว้บริการด้ายการบรรยาย ประชุมสัมมนาการสาธิตต่างๆ พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัย รวม 7 ห้อง

ชั้นที่ 3 ประกอบด้วย

- ศูนย์ภาษา เป็นศูนย์กลางในการเรียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศสำหรับผู้สนใจทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ.) ศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ แนวความคิดในการวางผังและรูปแบบของตัวอย่างโครงการ

- แนวความคิดในการวางผัง

กำหนดให้หอประชุมใหญ่อยู่ตรงกลางและหอประชุมเล็กและอาคารนิทรรศการอยู่ด้านข้างเพื่อไล่เรียงความสำคัญในด้านการใช้สอยและขนาด ซึ่งมีผลดีในแง่ที่ว่าอาคารนิทรรศการและหอประชุมเล็กนั้นมีการใช้งานมากกว่าหอประชุมใหญ่ ดังนั้น ผู้ที่เข้าใช้อาคารจึงไม่ต้องเดินผ่านหอประชุมใหญ่ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการระบายคนออกไปยังถนนทั้ง 2 ด้าน

- แนวความคิดในการใช้พื้นที่โล่งและภูมิสถาปัตย์

การกระจายอาคารออกเป็นอาคารย่อยหลายอาคารทำให้เกิดลานระหว่างอาคาร ซึ่งสามารถใช้ในการประกอบกิจกรรมที่เชื่อมต่อกันไปได้ทุกส่วน เกิดบรรยากาศที่ร่มรื่นและเป็นการเดินผ่านกิจกรรมที่ช่วยให้โครงการมีชีวิตชีวา จากสภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการที่ไม่มีบรรยากาศ และทัศนียภาพที่ดีนัก ดังนั้นจึงต้องสร้างสภาพธรรมชาติเข้ามาปิดล้อมอาคารเพื่อให้เกิดบรรยากาศของการพักผ่อนภายในโครงการ อย่างไรก็ดี ผู้ที่อยู่ภายนอกจะไม่สามรถรับรู้บรรยากาศภายในได้เพราะการเชื่อมต่อระหว่างกิจกรรมกับถนนถูกกั้นด้วยกำแพงสูง ซึ่งจะทำให้การใช้พื้นที่สาธารณะไม่ประสบความสำเร็จ

- แนวความคิดในการจัดระบบการสัญจรภายในอาคาร

การเข้าถึงโครงการจะแยกออกเป็นสองทางหลักคือ ทางหลักจะเป็นลานเชื่อมกลางทางเดินหลักที่มองเห็นหอประชุมใหญ่และศาลาไทย และอีกทางหนึ่งคือทางรถยนต์ ที่ผ่านจุดเริ่มต้นของทางเดินหลักด้านหอประชุมเล็ก

การสัญจรเชื่อมองค์ประกอบต่างๆ จะมีทางสัญจรหลักเป็นทางเดินที่มีหลังคาคลุมตลอดแนวยาวเป็นเส้นทางเดียวที่สามารถเข้าถึงได้ทุกส่วน ในด้านการใช้งานจัดว่าเป็นการจัดการสัญจรที่คล่องตัวและเรียบง่าย แต่ในด้านความรู้สึกเมื่อมองเข้าไปยังทางเดินจะไม่พบจุดหมาย เมื่อถึงจุดที่เป็นทางเข้าจึงต้องสร้างลักษณะสำคัญเพื่อบ่งบอกทิศทาง

- แนวความคิดในการจัดแสดงและทางสัญจรในส่วนจัดแสดง

ระบบการจัดแสดงในส่วนของหอไทยนิทัศน์เป็นการจัดแสดงระบบ Room to Room Arangement คือมีลักษณะเป็นห้องต่อเนื่องกันโดยมีคอร์ทอยู่ตรงกลาง ข้อดีของระบบนี้คือเป็นการจัดแบบง่ายๆประหยัดเนื้อที่ ส่วนข้อเสียคือหากนำระบบนี้ไปใช้ในพิพิธภัณฑ์ขนาดใหญ่ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งจะกระทบถึงห้องอื่นๆด้วย และไม่สามารถเลือกชมเฉพาะส่วนได้ ระบบการสัญจรภายในห้องแสดงจะใช้ระบบ Centralizeied system of Access ซึ่งระบบนี้จะเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบที่บังคับทางเข้าและทางออกให้อยู่ทางเดียวกัน ระบบนี้มีข้อดีคือ จะสะดวกในการควบคุมดูแลและยังเป็นการกำหนดทางสัญจรให้เป็นระบบไม่ซับซ้อน โดยปกติแล้วการจัดระบบการสัญจรระบบนี้จะแบ่งได้หลายแบบ แต่ในส่วนของหอไทยนิทัศน์จะเป็นแบบ A Rectilinear Circuit คือมีลักษณะการเคลื่อนที่ในแนวเส้นตรงโดยจะสร้างความเบื่อหน่ายให้กับผู้เข้าชมได้แต่ก็เป็นระบบที่สเรียบง่ายที่สุดระบบหนึ่ง

- แนวความคิดในการออกแบบรูปทรงอาคาร

จากภายนอกสิ่งที่เห็นได้ชัดคือหลังคาทรงจั่วของหมู่อาคารในโครงการ ซึ่งต้องการสื่อถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่มีหลังคาจั่วลาดชันเช่นเดียวกัน รูปทรงเป็นรูปทรงที่เรียบง่าย ตามปริมาตรใช้สอยภายใน

ฉ.) การศึกษาการเลือกที่ตั้งของตัวอย่างโครงการ

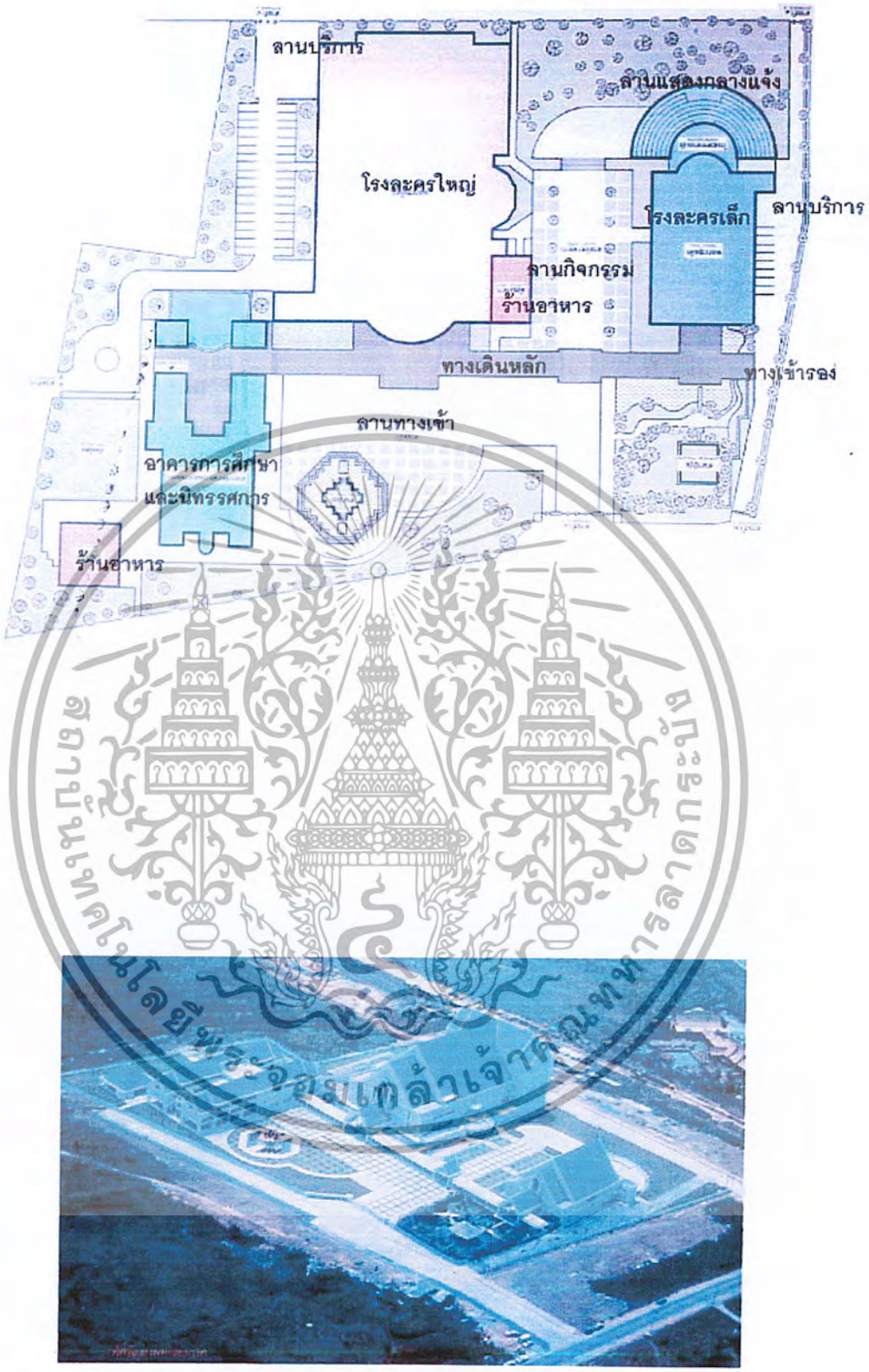
การเลือกที่ตั้งโครงการนั้นอยู่บนถนนแยกจากถนนแยกจากถนนรัชดาภิเษกเข้ามาประมาณ 60 เมตร โดยที่ดินเป็นการเช่าพื้นที่ของการรถไฟ ถนนรัชดาภิเษกเป็นถนนกว้างด้านละ 4 ช่องการจราจรเป็นบริเวณที่ตั้งนี้เป็นย่านธุรกิจแห่งใหม่ของกรุงเทพ การเข้าถึงทางรถยนต์เป็นไปได้โดยสะดวก รวมถึงการเข้าถึงโดยระบบขนส่งมวลชน เช่น รถโดยสารประจำทาง และรถไฟฟ้าใต้ดิน มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการครบครัน

ช.) การศึกษาปัญหาและผลกระทบในการดำเนินงานโครงการ

ปัญหาจากที่ตั้งและการจัดวางกิจกรรมทำให้วันธรรมดา ไม่มีผู้คนมาใช้โครงการมากนักทำให้โครงการเงียบเหงา ปราศจากชีวิตชีวา กล่าวคือที่ตั้งขาดสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการมาใช้โครงการในแง่การพักผ่อนหย่อนใจในด้านวัฒนธรรม เช่น สวนสาธารณะ ประกอบกับที่ตั้งโครงการแม้จะอยู่ในย่านธุรกิจ แต่ไม่ได้อยู่บนถนนรัชดาภิเษกสายหลักทำให้การเข้าถึงได้ยากกว่าที่ควรจะเป็น

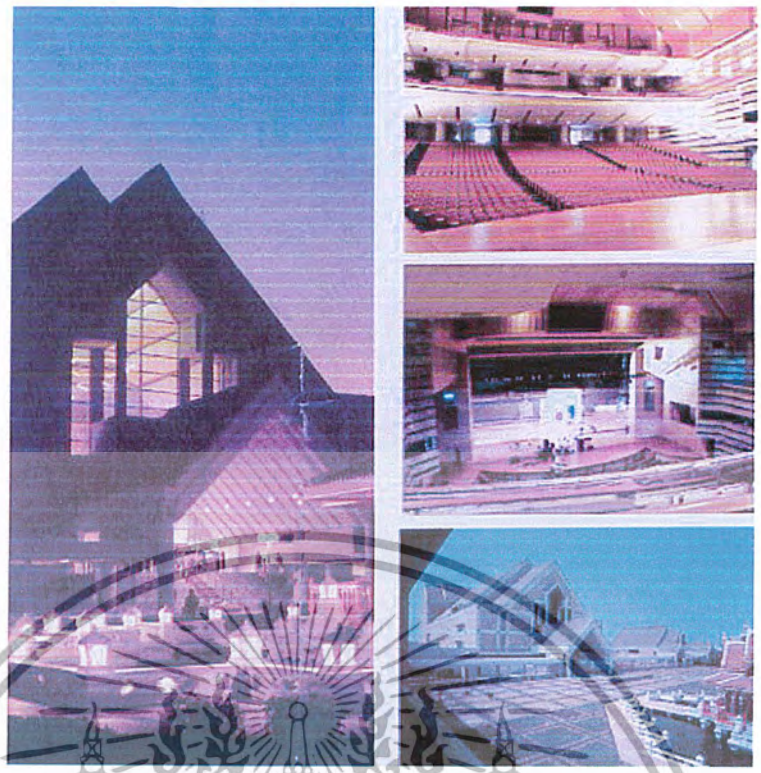
ในด้านการจัดวางอาคารที่ค่อนข้างจะปิดล้อมกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ลานกิจกรรม เวทีกลางแจ้งไปอยู่ด้านในและด้านหลังทำให้ผู้ที่สัญจรไปมาไม่เห็นกิจกรรมนี้ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจที่จะเข้าไปใช้โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.3-1 รูปแสดงผังอาคารและภาพรวมของโครงการ

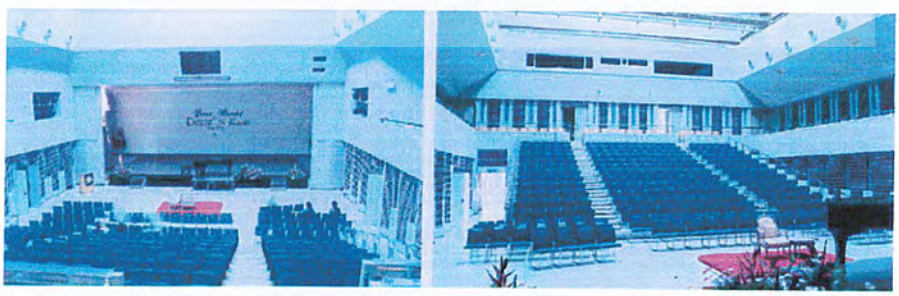
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.3-2 ทัศนียภาพหอประชุมใหญ่

ภาพที่ 3.1.3-3 ห้องซ้อมการแสดง และห้องฉายภาพยนต์

ภาพที่ 3.1.3-4 ทัศนียภาพโรงละครเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1.3-5 ทัศนียภาพอาคารส่วนบริการทางการศึกษา

ภาพที่ 3.1.3-6 ทัศนียภาพบริเวณทางเดินหลักภายในโครงการ และลานแสดงกลางแจ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ตัวอย่างอาคารในต่างประเทศ

ในการศึกษาอาคารตัวอย่างในต่างประเทศจะศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะของโครงการและการออกแบบ โดยไม่ทำการศึกษาลักษณะการดำเนินงาน

3.2.1 Wolfsbulf Cultural Center

เจ้าของ	เทศบาลเมือง Wolfsburg
สถาปนิก	Alvar Alto
ที่ตั้งโครงการ	เมือง Wolfsburg ประเทศ Germany
พื้นที่โครงการ	(ไม่มีข้อมูล)

ก) ศึกษาลักษณะและวัตถุประสงค์ของโครงการเบื้องต้น ที่นำไปสู่แนวความคิดในการออกแบบองค์ประกอบของโครงการทางสังคมและวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในเมือง

ในปี 1958 ได้มีการจัดการประกวดแบบเพื่อนำไปสู่การออกแบบอาคารอเนกประสงค์สำหรับประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลายสำหรับเมือง Wolfburg เมืองอุตสาหกรรมที่มีโรงงานของบริษัทโฟล์คสวาเกนตั้งอยู่ในประเทศเยอรมันนี ศูนย์วัฒนธรรมนี้ประกอบด้วย ห้องสมุด สถาบันการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ และ" a house of open door " หรือ ประตูบ้านที่เปิดเสมอ นั่นคือ เป็นสถานที่ที่ยินดีต้อนรับให้ประชาชนเข้ามาประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่น เป็นศูนย์ประกอบกิจกรรมยามว่างเป็นงานอดิเรกและเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

โดยในการประกวดแบบครั้งนี้ Alvar Allto เป็นผู้ชนะการประกวดแบบ และผลงานได้รับการสร้างจริง โดยศูนย์วัฒนธรรมนี้ได้เปิดใช้งานจริงในวันที่ 31 สิงหาคม ค.ศ.1952

ข) ศึกษาการออกแบบโครงการซึ่งมีที่ตั้งโครงการมีความเชื่อมโดยกับผังเมือง

Wolfsbulf Cultural Center เป็นโครงการที่ต้องการให้คนที่ทำงานในเมืองอุตสาหกรรมได้มีโอกาสพักผ่อนจากใช้ชีวิตในการประกอบกิจการงานในแต่ละวัน การเลือกที่ตั้งโครงการจึงใช้พื้นที่ที่อยู่ในพื้นที่เปิดโล่งในเมือง ซึ่งถัดจากที่ตั้งโครงการนั้นจะเป็นที่ตั้งของหอประชุมประจำเมืองและจัตุรัส (สแควร์) และอยู่ใกล้สวนสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งดึงดูดให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามาใช้โครงการ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งนอกเหนือไปจากการออกกำลังกายในและพักผ่อนในสวนสาธารณะ และเป็นที่พบปะของคนในเมืองซึ่งอยู่อาศัยร่วมกันด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค) ศึกษาการจัดกลุ่มและแนวทางการออกแบบองค์ประกอบโครงการที่มีความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอยที่หลากหลายและต้องอยู่ร่วมกัน

บทสรุปหนึ่งที่ Alvar Alto สถาปนิกผู้ออกแบบได้กล่าวไว้คือการแยกกิจกรรมที่หลากหลาย และทำการเชื่อมโยงแต่ละหน้าที่ใช้สอยเข้าด้วยกัน ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้

การจัดกลุ่มก้อนของอาคารเป็นการจัดกลุ่มแบบปิดล้อม และมีลานเปิดโล่งอยู่ภายในแต่เป็นลานที่ตั้งอยู่ชั้นบนของอาคาร ซึ่งการจัดวางกลุ่มอาคารแบบนี้นั้น สถาปนิกผู้ออกแบบได้อิทธิพลจากกรีกโบราณ - Ancient Greek agora (open ,outdoor place)

ตัวอาคารมีหน้าที่ใช้สอยหลักๆ 4 ประการ คือ

1. ห้องสมุดเทศบาล ที่ทำหน้าที่เป็นเหมือนศูนย์การเรียนรู้ของคนในเมือง และเป็นโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ด้วย
2. ห้องทำกิจกรรม เช่น งานอดิเรกต่างๆ
3. ห้องชมรมและห้องประชุม
4. ห้องบรรยาย หอประชุมชนและลานประกอบกิจกรรม เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ งานประเพณีประจำปี ของคนในชุมชน

ง) การศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญ

การจัดลำดับการเข้าถึงอาคาร มีทางเข้าหลักอยู่ทางด้านลานโล่ง โดยเมื่อเข้าไปในอาคารจะพบกับโถงทางเข้า ซึ่งมองเห็นห้องสมุดที่อยู่ถัดเข้าไปภายใน สโมสรเยาวชน ห้องสมุดสำหรับเด็ก ห้องพักผู้ดูแลอาคาร ตัวบันไดคู่บริเวณทางเข้าจะพาขึ้นไปยังชั้นบนซึ่งเป็นที่ตั้งของห้องบรรยายและหอประชุมชน ต่อเนื่องออกไปภายนอกเป็นลานโล่งสำหรับประกอบกิจกรรมอเนกประสงค์ที่ล้อมรอบด้วยห้องปฏิบัติการต่างๆ และห้องชมรม โดยรายละเอียดของอาคารในแต่ละส่วนมีดังต่อไปนี้

<u>ห้องสมุดประจำเทศบาล</u>

ในส่วนของห้องสมุดนี้เป็นส่วนที่แสดงออกถึงลักษณะประจำตัวของสถาปนิกผู้ออกแบบที่เดียว นั่นคือการออกแบบให้มีส่วนหนึ่งของห้องสมุดจมลงไป ซึ่งบริเวณนี้จะอยู่บริเวณกลางห้อง

ห้องสมุดนี้เป็นส่วนที่ให้คนในชุมชนมาใช้ศึกษาหาความรู้และเป็นโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ด้วย จึงมีห้องบรรยายที่ตั้งอยู่ด้านหน้าห้องสมุด และห้องสมุดสำหรับเด็กตั้งอยู่ทางปีกขวาของห้องสมุดหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายในห้องสมุดมีการให้แสงธรรมชาติผ่านเข้ามายังภายในได้ โดยใช้แสงสว่างจากทางด้านบนผ่านช่องแสงทรงกลมครึ่งซีก ซึ่งแสงจากทางด้านบนเป็นแสงที่ไม่รบกวนสายตาของผู้ที่อยู่ภายในห้องสมุด

ห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ตั้งอยู่ทางด้านหลังห้องสมุดแต่สามารถติดต่อและเข้าถึงได้จากทางด้านข้างที่ติดกับสวนสาธารณะ

ห้องบรรยายและหอประชุมชน

เป็นอาคารทางด้านหน้าของโครงการอยู่ติดกับทางด้านจัตุรัส ที่เป็นลานโล่ง ได้ที่ตั้งของหอประชุม ซึ่งเป็นส่วนของอาคารที่มีความทึบตันเนื่องจากมีช่องเปิดใดๆ ที่ผนัง แต่มีการทอดสัดส่วนของอาคารโดยเส้นตั้งและเส้นนอน ของวัสดุบุผิว ที่ประกอบด้วยโลหะที่ทำหน้าที่ยึดผนังหินอ่อน เช่นเดียวกับโถงทางเข้าอาคารที่อยู่ด้านใต้ของหอประชุมนี้ก็ใช้วัสดุประเภทเดียวกัน

ส่วนหอประชุมชนทำหน้าที่อเนกประสงค์ ตั้งแต่การฉายภาพยนต์ การแสดงละคร และการจัดบรรยายหรืออบรม จำนวน 5 ห้อง มีขนาดลดลั่นกันไป ซึ่งสามารถบรรจุผู้คนได้ 238 ที่นั่ง สำหรับห้องที่ใหญ่ที่สุด และ 26 คนสำหรับห้องที่เล็กที่สุด

ห้องปฏิบัติการและห้องชมรม

อยู่ที่ชั้นบนของอาคารเป็นที่ตั้งของห้องปฏิบัติการงานไม้ งานเหล็กและงานปั้น อยู่ร่วมกับห้องชมรมต่างๆ โต๊ะปิงปอง และห้องซ้อมดนตรี เป็นที่ประกอบกิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสนใจ

ลานกิจกรรมอเนกประสงค์

ลานโล่งที่ตั้งอยู่ที่ชั้นบนนี้ใช้สำหรับประกอบกิจกรรมในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นงานเลี้ยง การจัดนิทรรศการกลางแจ้ง หรือการละเล่น การแสดงละคร ซึ่งเป็นลานที่อยู่กลางโครงการโดยล้อมรอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ของอาคารที่สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์กับลานแห่งนี้ได้อย่างต่อเนื่องกันไม่ว่าจะเป็นหอประชุมชนและห้องบรรยาย ห้องกิจกรรมชมรม และห้องปฏิบัติการต่างๆ และมีช่องเปิดที่ให้แสงสว่างลงไปยังชั้นล่าง เป็นการสร้างความต่อเนื่องถึงกันระหว่างชั้นล่างและชั้นบน

ร้านค้าเช่า

ส่วนร้านค้าเช่าตั้งที่ชั้นล่างบริเวณริมถนน ซึ่งเป็นในพื้นที่ที่มีผู้สัญจรไปมาและสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยได้รับการออกแบบผนังของอาคารถอยร่นเข้าไปทำให้เกิดทางเดินที่มีเสมือนมีหลังคา และทำให้มวลของอาคารเกิดความลึกตื้นขึ้น

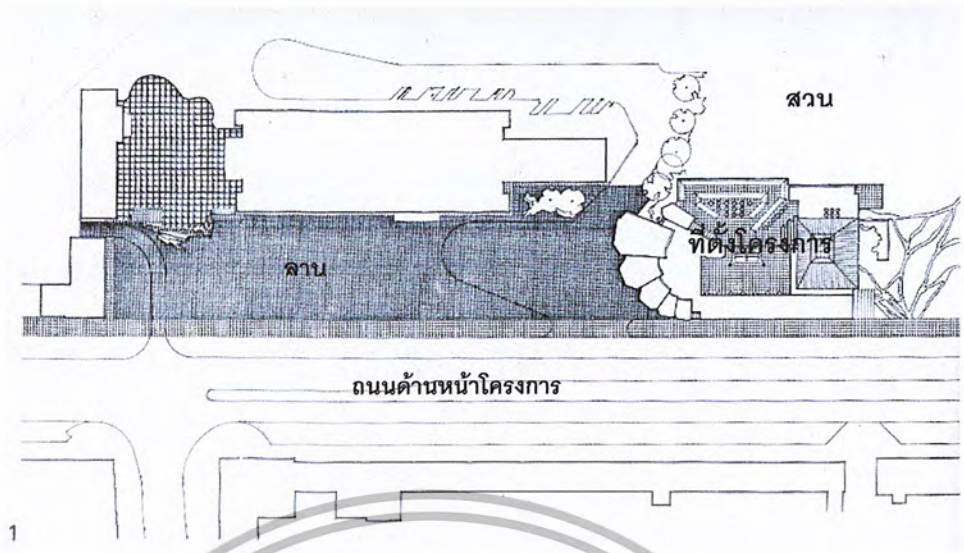
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ) อิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ

จากการศึกษาโครงการในส่วนขององค์ประกอบต่างๆ พบว่าผู้ออกแบบคำนึงถึงการให้แสงสว่างของธรรมชาติเข้าสู่ตัวอาคารในทุกๆ ส่วน โดยอาศัยช่องเปิดของผนังและช่องแสงทางด้านบน เช่นการให้แสงธรรมชาติจากด้านบนของหอประชุมชน หรือที่ห้องสมุด และตามทางเดินภายในอาคารที่ถูกปิดล้อมรอบด้าน ก็มีการจัดการให้มีช่องเปิดทางด้านบนให้แสงผ่านลงมาได้ ทำให้ผู้ที่อยู่ภายในอาคารสามารถรับรู้ถึงสภาวะของธรรมชาติภายนอกโดยไม่รู้สึกว่าถูกตัดขาด

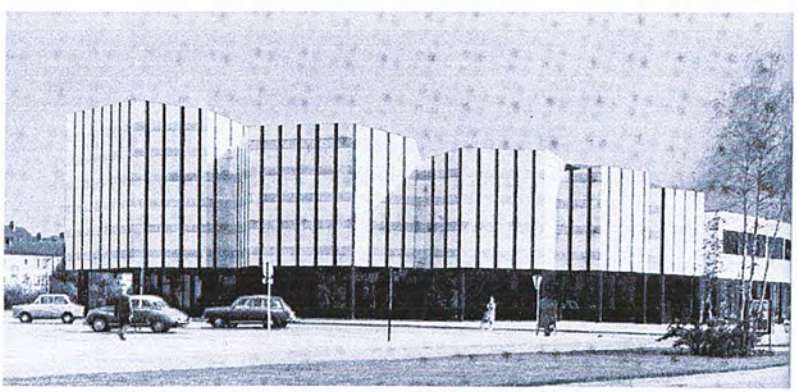
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

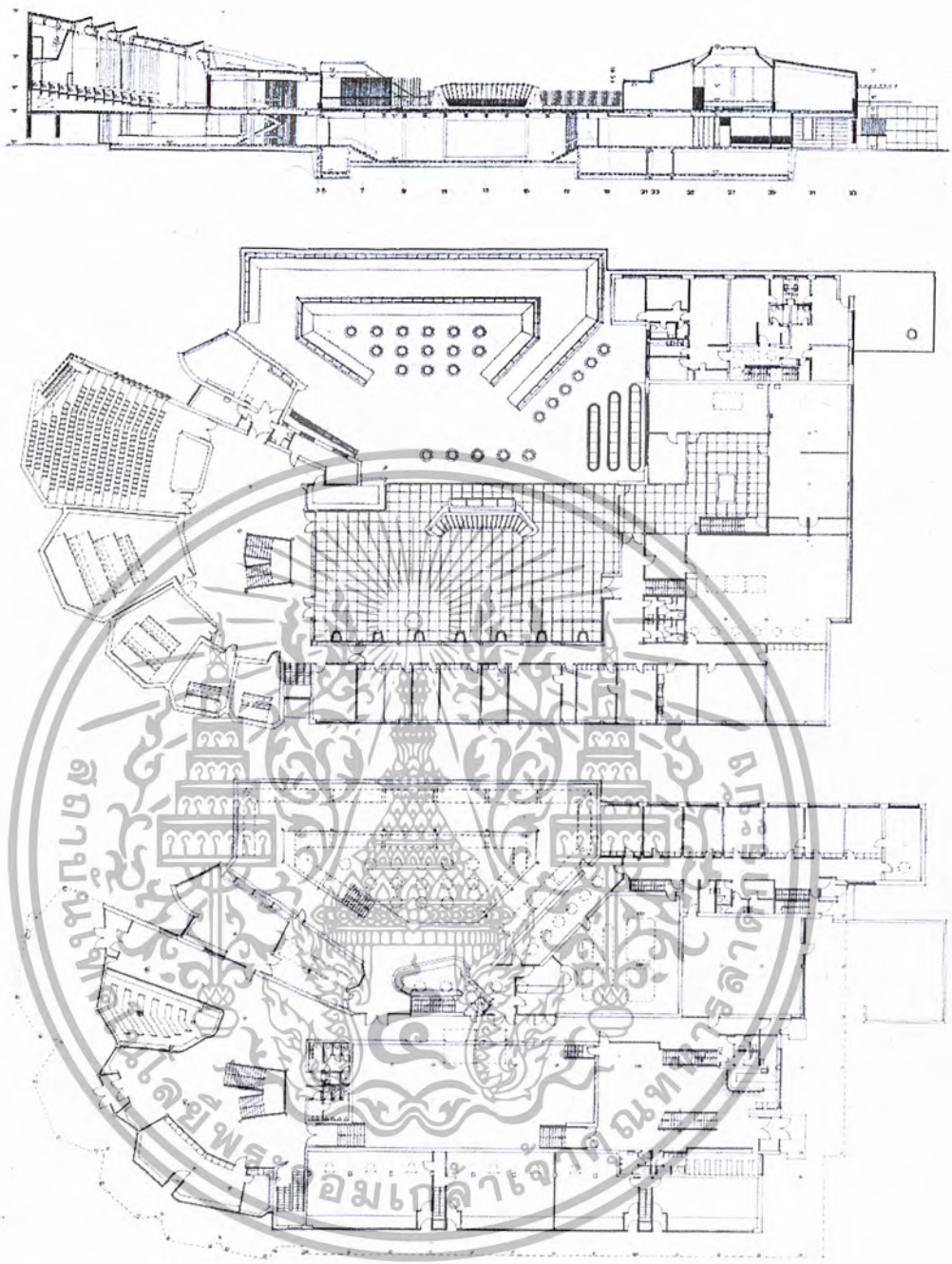
ภาพที่ 3.2.1-1ผังบริเวณ Wolfburg Cultural Center

ภาพที่ 3.2.1-3 ทัศนียภาพที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.1-4 บน - รูปตัดตามยาว ,ที่ชั้นล่างตัดผ่านโถงทางเข้า ห้องประชุมอเนกประสงค์และโถงทางเข้าสโมสรเยาวชน ชั้น บน ตัดผ่านหอประชุมชน ลานอเนกประสงค์ และคอร์ทบริเวณสโมสรเยาวชน

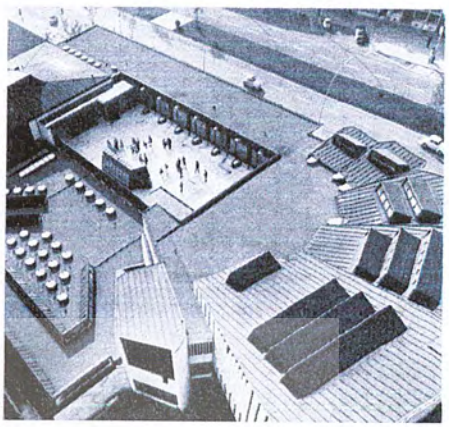
กลาง - ผังพื้นชั้นบน ,ทางด้านซ้านเป็นที่ตั้งของห้องบรรยายของโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนกลางเป็นที่ตั้งของลานโล่งสำหรับจัดกิจกรรมอเนกประสงค์ ทางด้านขวาเป็นที่ตั้งของห้องปฏิบัติการงานไม้ เหล็ก งานปั้น และห้องชมรมต่างๆ

ล่าง - ผังพื้นชั้นล่าง ,ทางด้านซ้ายคือโถงทางเข้าโครงการ เข้าสห้องสมุด และโถงทางเข้าห้องบรรยาย ทางขวา

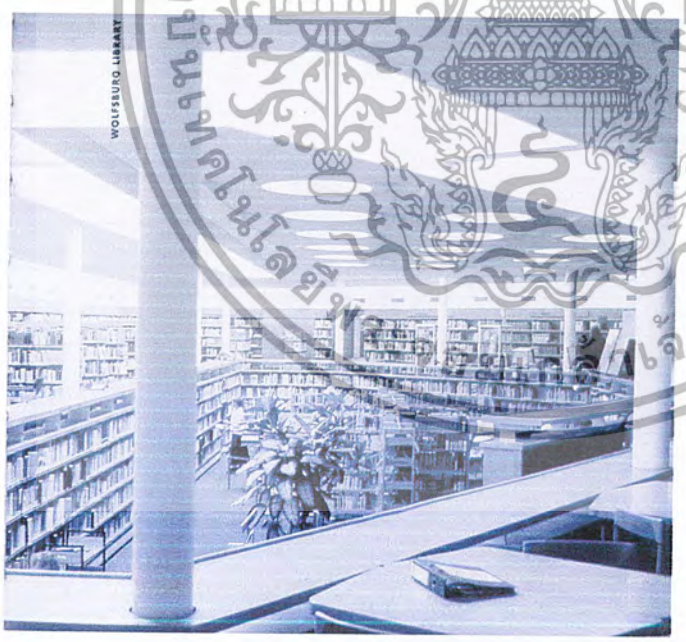
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

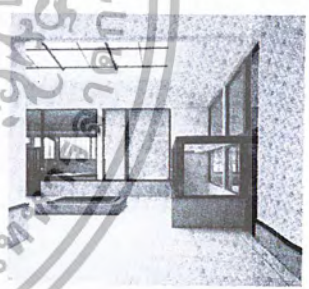

ภาพที่ 3.2.1-5 ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง มองเลยออกไปเป็นห้องสโมสรเยาวชนและห้องปฏิบัติงานไม้ งานเหล็กและงานปั้น

ภาพที่ 3.2.1-6 มุมมองจากที่สูงลงไปเห็นหอประชุมและรายละเอียดการให้แสงธรรมชาติบริเวณหลังคาและลานอเนกประสงค์ที่ล้อมรอบด้วยห้องชุมชนที่มีหน้าต่างบานสูงเป็นระเ

ภาพที่ 3.2.1-7 ซ้าย - ทัศนียภาพภายในห้องสมุด

ภาพที่ 3.2.1-8 บนขวา – ทัศนียภาพบริเวณห้องปฏิบัติการ

ภาพที่ 3.2.1-9 ขวาล่าง - รายละเอียดของวัสดุและรูปทรงของห้องฉายภาพยนต์ภายในหอประชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 Marine Parade Community Club (MPCC)

เจ้าของ	เทศบาลเมือง Marine Rarade
สถาปนิก	Willium Lim & Associates. Architects
ที่ตั้งโครงการ	Marine Parade road singapore
พื้นที่อาคาร	ตารางเมตร

ก) ศึกษาลักษณะและวัตถุประสงค์ของโครงการเบื้องต้น

โครงการ Marine Parade Community Club (MPCC) เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมเมืองที่นอกเหนือจากการใช้ชีวิตประจำวันไปกับการทำงานแล้วอย่างเคร่งเครียด ปราศจากการพักผ่อน การขาดการปฏิสัมพันธ์ของคนเมืองย่อมนำไปสู่เมืองที่ขาดชีวิตชีวา

สถาปัตยกรรมที่บรรจุสิ่งอำนวยความสะดวกและเพื่อประกอบกิจกรรมของคนในละแวกนั้น เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

ข) ศึกษาแนวความคิดในการออกแบบตัวอย่างโครงการ

จากแนวความคิดของการไหลบ่า ความไร้ขอบเขต และความยืดหยุ่นในการเคลื่อนที่ของกระแสโลกาภิวัฒน์ หรือวัฒนธรรมอันเป็นหนึ่งเดียวของโลก ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับเมืองต่างๆ ทั่วโลก การผลิตผังเมืองแบบฉุกเฉิน ภูมิทัศน์ที่อยู่รอบโลก และแบบจำลองใหม่ๆ ที่อยู่เหนือความสำคัญของจรรยาตามแนวทางของทฤษฎีทางสถาปัตยกรรมที่มีมา

ยุทธศาสตร์ในการรังสรรค์โครงการ คือ การไม่ยึดติดกับการคัดเลือก ในที่นี้คือการใช้ทุกอย่าง เนื่องจากโดยตัวของมันเองแล้ว ทุกแนวความคิดตั้งอยู่บนความเป็นไปได้ระหว่างโลกและท้องถิ่น จักรวาลและอนุภาคเล็กๆ ซีกโลกตะวันตกและซีกโลกตะวันออก

การเลือกตั้งอยู่บนการเปิด-ปิดของระบบความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นที่ผลิตและวัดได้อย่างมากมายในความสัมพันธ์ใหม่ๆ โดยมีการถอดแนวความคิดที่ไม่สัมพันธ์กันออกไป แนวความคิดที่หละหลวมจะถูกเสนอให้ล้มเลิก แต่จะเป็นสัญญานให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับโครงการ

- แนวความคิดในการออกแบบให้เชื่อมโยงกับที่ตั้งโครงการ

สภาพที่ดินที่หาได้อย่างยากเย็นในประเทศสิงค์โปร์ เป็นผลให้โครงการได้รับการออกแบบและวางผังอาคารในลักษณะที่มีความสูงปานกลาง มีการผสมผสานหลายๆสิ่งอยู่ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารซึ่งตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนที่มีความหลากหลายในย่านใจกลางเมือง ท่ามกลางย่านพักอาศัยที่หนาแน่น

ในโครงการมีความต้องการของโครงการที่มีความขัดแย้งกันแต่อยู่ร่วมกัน คือ ศูนย์กลางทางสังคม กับสถานที่พักผ่อน เช่นสนามบอลบนชั้นดาดฟ้า ห้องสมุดประชาชน ร้านอาหาร โรงละครศิลปการแสดง และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมของชุมชนเพื่อสังคม และมีการจัดที่ว่างไว้สำหรับประกอบกิจกรรมอันหลากหลายสำหรับชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการใช้โครงการ

โครงการนี้แตกต่างจากบรรดาสโมสรหรือศูนย์กลางประชาคมในสิงค์โปร์ ที่มีการต้อนรับเฉพาะผู้ที่มีฐานะ ซึ่งแสดงออกถึงการแบ่งชนชั้น ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้ทำให้เกิดแนวความคิดในการออกแบบความหลวมในส่วนต่างๆ เช่น บางส่วนของห้องประชุมที่คาบเกี่ยวกับช่องเปิดในส่วนสาธารณะ การวางตำแหน่งต่างๆ ความมากมายของเครือข่ายของส่วนสาธารณะ แนวทางที่แสดงถึงความซับซ้อนของที่ว่างทางสังคม การเลือกความหลากหลายที่สามารถบรรจุความแตกต่างนั้นอยู่ร่วมกันได้ ที่ว่างที่มีการผสมผสาน สามารถมาอยู่ร่วมกันได้ การบรรจุความหลากหลาย ในความไม่แน่นอนในการใช้สอย ไม่มีการครอบครองสถานที่อย่างชัดเจน ในขณะที่ว่างในโครงการมีความไม่ชัดเจนนั้น ขณะเดียวกันมีความเคลื่อนไหวผ่านซึ่งกันและกันในแต่ละประโยชน์ใช้สอย สภาพการผสมผสานคือ ประสบการณ์จาก 2 สิ่ง การอธิบายถึงภูมิทัศน์ของของเหลวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าในขณะนั้น ถึงแม้ว่าจะมีการปะทะกันอย่างซับซ้อนของเหตุการณ์และพื้นที่ การเคลื่อนที่ของเหตุการณ์หนึ่ง เมื่อโลกกลายเป็นหนึ่งเดียว กับท้องถิ่น เมื่อผู้ใช้อาคารกับการใช้งานร่วมกันในทางที่ซับซ้อน ความเป็นไปของสิ่งที่เกิดขึ้นของที่ว่างที่มีอยู่จากการแนะนำของสังคม โดยปราศจากความรู้สึกที่ครอบงำ

- แนวความคิดในการออกแบบที่แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

ประโยคที่สามารถอธิบายความหมายของ Hybrid space หมายถึงการผสมผสานให้เกิดลักษณะของความเท่าเทียม ไม่มีการแบ่งชนชั้นวรรณะ ในกระบวนการทำงานของความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างข้อแตกต่างของความต้องการ เริ่มตั้งแต่องค์ประกอบ ที่ว่าง เว้น วัสดุ และสภาพสังคม การประกอบกันเข้าเป็นส่วนต่างๆ ของโครงการ และความสัมพันธ์ที่มากมายและมั่นคงได้หยุดประเพณีนิยมแบบเจ้าขุนมูลนาย และเสนอแนวทางและความหายที่เปิดกว้างของเส้นทางการดำเนินชีวิต การทำงาน การคิดค้น การมีวิสัยทัศน์ แนวความคิดอันเป็นหนึ่งเดียวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ได้คำจำกัดความของความเสมอภาค ขอบเขตของความหมายของคำว่าเป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่งในสิ่งที่ประดับประดาตัวอาคาร MPCC และเป็นที่สะดุดตา คือ art – mural wall ผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการแข่งขันในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยบริษัทแวนการ์ดจากประเทศไทยเป็นผู้ชนะการประกวด งานกราฟฟิคเป็นส่วนหนึ่งของผิวที่ห่อหุ้มโดยรอบในส่วนของสโมสรชุมชน และที่ตั้งของมันเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่บนหัวมุมถนน Marine ในส่วนของอากัปกริยาที่แสดงออกมานั้น มาจากการประกวดแบบแผนจะเสนอถึงรูปแบบของสถานที่ตั้ง หัวมุมถนนเป็นสถานที่ซึ่งใช้ในการประกวดเพื่อเป็นสัญลักษณ์ต่อสาธารณะชน เพราะเป็นจุดหมายตาที่มองเห็นได้ง่ายดาย มันเป็นงานศิลปะที่เหนือกว่าเครื่องหมายตามประเพณีนิยมที่ตั้งอยู่บนอย่างทรงพลัง เช่น หอนาฬิกา กำแพงที่มีผนังเป็นรูปนูน 3 มิติ กับความหมายแบบดิจิตอล แสงนีออน ใจกลางที่ปิดหมุน และดวงตาแห่งพายุ เป็นส่วนประกอบที่คลุมเครือและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องถึงกันและความหมายที่ซับซ้อน มันถูกวาดขึ้นด้วยระยะไกลของการกระทำที่เป็นผลตอบสนองจากสมาชิกจากสาธารณะ และมันคือการตอบสนองด้วยการให้จากพื้นที่ว่างทางสังคมระหว่างอาคาร ประโยชน์ใช้สอยและผู้ใช้อาคาร

ค) ศึกษาการใช้วัสดุของอาคารและองค์ประกอบที่สำคัญของอาคาร

การทำให้ Hybrid space มีความเข้มข้นขึ้นนั้นเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในการตีความของที่ตั้งโครงการผ่านความสนใจในวัสดุของโครงการ ตัวเลือกและส่วนประกอบของวัสดุ เทคนิคการทำงานและการใช้วัสดุ การเคลื่อนย้ายและวิธีการก่อสร้างในแต่ละส่วน สามารถทำให้รับรู้ได้ถึงพลังที่แตกต่างที่ปรากฏขึ้นกับรูปทรงของโครงการ ลักษณะทางกายภาพนี้เป็นประสิทธิภาพในการแปรเปลี่ยน เพราะว่ามันสามารถนำมาสร้างใหม่ ในสถานที่ใหม่ได้และมีคุณภาพที่ไม่อ่อนด้อยลงเลย

ยกตัวอย่างเช่น การวางเคียงคู่กันและคาบเกี่ยวกันของส่วนที่โปร่งมองทะลุผ่านชุดหน้าต่างบริเวณห้องสมุด และส่วนที่ทึบมากของงานศิลปะบริเวณหัวมุมถนน แสดงออกถึงความซับซ้อนมากกว่าซึ่งเป็นผลจากสถานที่ตั้งของตัวมันด้วย การใช้กระเบื้องโมเสดที่มีสีสันสะดุดตา กระจกบุผิว หลอดไฟนีออน และรายละเอียดของหลังคา การเล่นกับรายละเอียดแสดงถึงส่วนที่ต้องอาศัยร่วมกัน และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงการ

ได้แก่ โรงภาพยนต์

ส่วนเต้น

สโมสรคาร์บาเรต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงภาพยนต์

สโมสรยาวชน

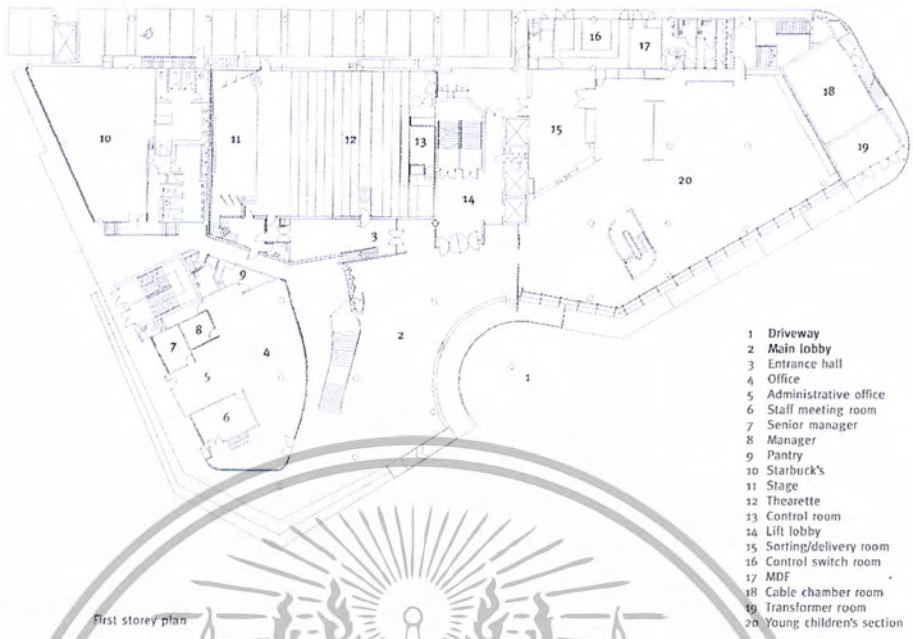
สนามบาสเก็ตบอล

ส่วนห้องประชุมชน

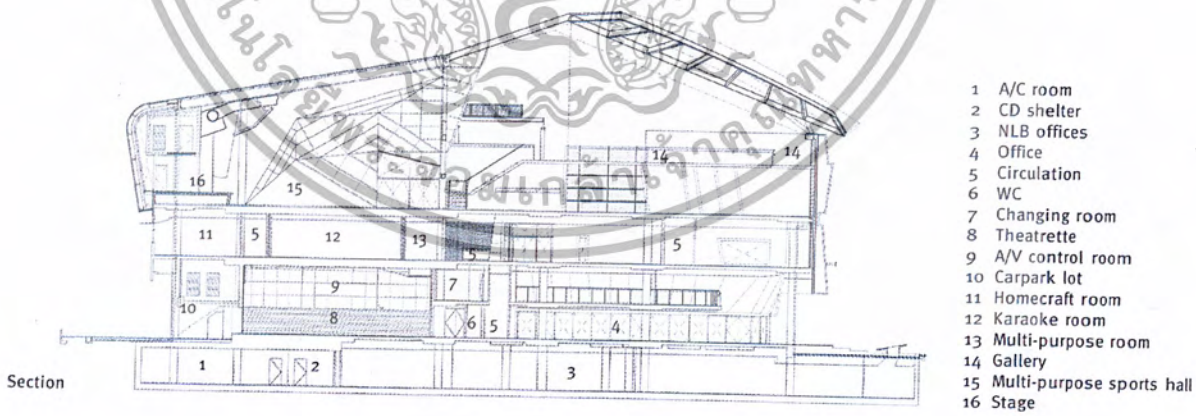
และศูนย์การค้า ซึ่งเป็นส่วนที่อาจไม่สัมพันธ์กับแกนของสังคมสักเท่าไหร่แต่เพื่อตอบสนองแก่ผู้ที่อาศัยในเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.2-1 ผังพื้นอาคาร

ภาพที่ 3.2.2-2 รูปตัดอาคาร

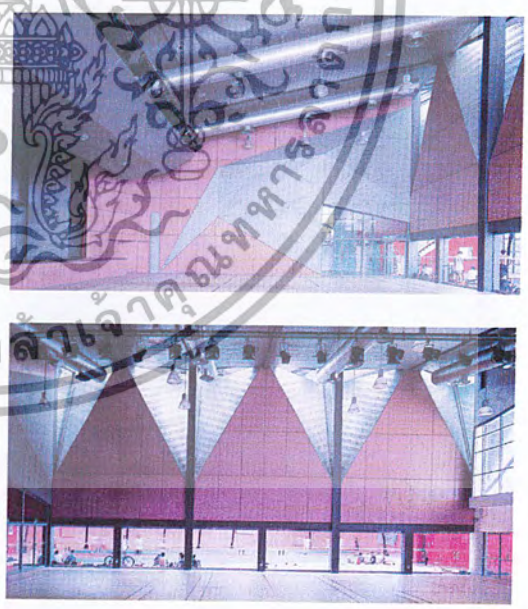
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.2-3 ทัศนียภาพภายนอกอาคาร

(บนซ้าย) ภาพที่ 3..2.2-4 ทัศนียภาพภายใน
สนามบาสเก็ตบอลบนชั้นดาดฟ้า

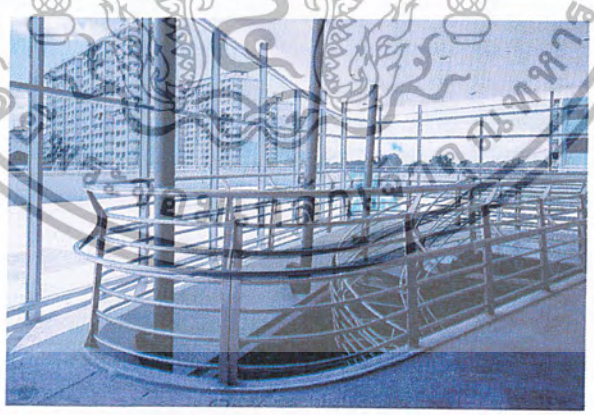

(ขวาบน-ล่าง) ภาพที่ 3.2.2-5 ทัศนียภาพภายใน
ห้องประชุมอเนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.2-6 พื้นที่ใช้สอยบริเวณดาดฟ้าเหนือห้องสมุด ได้รับการออกแบบให้มีแผงกันแดดเพื่อสามารถใช้สอยได้

ภาพที่ 3.2.2-7 บันไดภายในโครงการที่เชื่อมต่อพื้นที่ภายในชั้นต่างๆ ตั้งแต่ชั้นล่างจนถึงชั้นดาดฟ้า และเชื่อมโยงไปยังที่ว่างของเมืองที่รายล้อมอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 Sendai Mediatheque

เจ้าของ	เทศบาลเมืองเซนได
สถาปนิก	Toyo Ito & Associates. Architects
ที่ตั้งโครงการ	ถนนโจเซนจิ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น
พื้นที่อาคาร	21,600 ตารางเมตร

ก) ศึกษาลักษณะและวัตถุประสงค์ของโครงการเบื้องต้น

โครงการ Sendai Mediatheque เป็นโครงการที่รวบรวมเอาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างที่คนในสังคมเมืองปัจจุบันได้ขาดหายไป การใช้เวลาในชีวิตประจำวันไปกับการทำงาน โครงการมุ่งให้ประชาชนสามารถใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เพื่อการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนที่เป็นประโยชน์ต่อคนทุกเพศทุกวัย ทุกคน

โดยภายในโครงการประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีประโยชน์ใช้สอยที่มีความแตกต่างกัน ห้องสมุด แกลลอรี่ การค้นหาแนวทางการจัดการกับห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์ศิลปะให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นหนึ่งเดียว นอกเหนือไปจากประโยชน์ใช้สอยหลักๆ แล้วที่ขาดเสียมิได้ ระบบคอมพิวเตอร์สาระสนเทศภายในโครงการ

ข) ศึกษาแนวความคิดในการออกแบบ

คำจำกัดความของโครงการที่แสดงออกให้ทราบถึงลักษณะและรูปแบบของอาคารที่รวมเอาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างไว้ภายในอาคารหลังเดียว อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ได้แก่

1) นำเสนอจิตวิญญาณของการให้บริการอย่างถึงที่สุด และสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างยืดหยุ่น

2) ประโยชน์ใช้สอยของตัวโครงการเปรียบเทียบได้ดังจุดศูนย์กลาง ไม่ใช่จุดสุดท้าย และมีความได้เปรียบในเรื่องการเชื่อมโยงระบบเครือข่าย

3) โครงการปราศจากสิ่งกีดขวางและอุปสรรคใดๆ มันต้อนรับคนทุกสถานะ ไม่ว่าเป็นผู้ที่มีร่างกายที่สมบูรณ์พร้อมหรือผู้ที่มีร่างกายพิการ ไม่มีการขวางกั้นผู้ใช้บริการกับผู้ให้บริการ และปราศจากการขวางกั้นทางภาษาและวัฒนธรรม

แนวความคิดข้างต้นเป็นแนวทางหลักของโครงการ การศึกษาโครงการตั้งอยู่บนแนวความคิดข้างต้น ผ่านการโต้แย้งต่อรูปแบบในการพัฒนางานออกแบบ และการพัฒนาแบบควบคู่ไปกับข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค) การศึกษารูปแบบทางสถาปัตยกรรมและองค์ประกอบที่อยู่ภายในโครงการ

โครงการตั้งอยู่ในพื้นที่ศูนย์กลางเมือง Sendai และตั้งอยู่บนถนน Jozenji อาคารประกอบด้วยโครงสร้างใต้ดิน 2 ชั้น และเหนือดิน 2 ชั้น มีพื้นที่ใช้สอยของโครงการรวมกันประมาณ 21,600 ตารางเมตร องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมมี 3 ส่วนหลักคือ

1. พื้น ซึ่งใช้โครงสร้างแผ่นเหล็กที่มีการเชื่อมระหว่างแผ่นโลหะให้ติดกันด้วยแผ่นเหล็กที่แทรกอยู่ภายใน
2. เสา ที่ประกอบขึ้นจากท่อที่หมุนเป็นเกลียวยึดโยงเข้าด้วยกัน
3. ผนัง

ในการออกแบบท่อที่ทะลุเป็นรูกลมขึ้นไปยังแผ่นพื้น เป็นการประกอบกันของท่อ 13 ท่อ ที่เป็นการรวมตัวกันของท่อเล็กๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นเสา และสร้างจินตนาการให้แก่ผู้พบเห็นว่าเป็นดังต้นไม้ เส้นผ่านศูนย์กลางของโครงสร้างเสาและเหล็กมีเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 2.00 – 9.00 เมตร โครงสร้างท่อที่บิดโค้งเป็นเกลียวที่มุมทั้ง 4 ทำหน้าที่รับแรงที่มากระทำทางแนวนอน และเสาที่เหลืออีก 9 แห่งรับแรงที่มากระทำทางแนวตั้ง ท่อที่ปรากฏให้เห็นทำหน้าที่ดังเสาที่ภายในบรรจุสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- มีการปิดล้อมด้วยแสง-แสงธรรมชาติ
- อากาศ-ระบบปรับอากาศและการระบายอากาศตามธรรมชาติ
- น้ำ- ระบบน้ำกิน น้ำใช้ การระบายน้ำฝน และการระบายน้ำในทางอื่นๆ
- ระบบไฟฟ้า- การจ่ายกระแสไฟฟ้า การติดต่อสื่อสารผ่านสายเคเบิล
- การขนถ่ายผู้คน- บันไดและบันไดเลื่อน
- รวมถึงการขนส่งอุปกรณ์ต่างๆ ลิฟท์ขนของ

ความหลากหลายขององค์ประกอบต่างๆ ที่เคลื่อนที่ขึ้นลงผ่านทะลุแผ่นพื้นนี้เป็นทัศนียภาพที่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกอาคาร

ประมาณ 60 % ของท่อถูกปกคลุมด้วยกระจกและเปิดทะลุผ่านช่องเปิดที่ทะลุผ่านหลายชั้น ซึ่งในช่องท่อนั้นจะถูกบรรจุด้วยบันได บันไดเลื่อนและช่องท่อต่างๆ โดยมีการป้องกันไฟ เนื่องจากการเปิดโล่งของช่องที่ทะลุถึงกันทุกชั้นจะไม่สามารถป้องกันและควบคุมการลามของไฟได้ จึงต้องมีการแบ่งแยกพื้นที่ โดยการติดตั้งกระจกป้องกันไฟซึ่งมีโครงสร้างในการยึดติดที่ป้องด้วยเช่นกัน กระจกที่ใช้ภายในโครงการแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

- กระจกป้องกันความร้อน (ผลิตในประเทศเยอรมันนี)
- กระจกป้องกันไฟ (ผลิตในประเทศญี่ปุ่น)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กระจกใส

แผ่นพื้นที่นำมาใช้สร้างจิตนาการให้คิดว่าเป็นโครงสร้างพื้นคอนกรีตโดยการสื่อความหมายผ่านทางรูปทรง การสื่อความหมายจากคนถึงคน การสื่อความหมายจากคนถึงสิ่งของขึ้นอยู่กับความหลากหลายของสื่อที่บรรจุอยู่ภายในแต่ละชั้น การวางผังสื่อออกมาให้เห็นถึงการแสดงความหมายออกมาของแต่ละสถานที่ เช่น ห้องอ่านหนังสือ, ส่วนบริการคอมพิวเตอร์, ส่วนส่งเสริมจิตนาการ, การชมงานศิลปะที่ชื่นชอบในส่วนแสดงงานศิลปะ, การสร้างสรรค์ดิจิตอล, หรือ การมีส่วนร่วมในการจัดอบรม การจัด Workshop อย่างไรก็ตามหลังการประกวดแบบ การศึกษาการวางผังอาคารยังคงดำเนินต่อไปตามแนวความคิดที่เริ่มสต้นจากแบบสเก็ตท์

ง) ศึกษาการวางผังอาคาร การจัดพื้นที่ในอาคาร และองค์ประกอบที่สำคัญ

องค์ประกอบในโครงการ ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกดังต่อไปนี้

ชั้นใต้ดินชั้นที่ 1 - ห้องเครื่องระบบปรับอากาศ ห้องเครื่องระบบอื่นๆ ห้องเก็บหนังสือ ห้องเก็บอุปกรณ์

ชั้นใต้ดินชั้นที่ 2 - ห้องเก็บหนังสือ ที่จอดรถยนต์

ชั้น 1 ส่วนประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย โถง เคาท์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ร้านค้า ร้านอาหาร ลานกิจกรรมภายใน ที่จอดรถจักรยาน

ชั้น 2 ส่วนประชาสัมพันธ์ประกอบด้วย โถงนิทรรศการ ส่วนประชาสัมพันธ์ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ที่อ่านนิตยสาร ห้องหนังสือสำหรับเด็ก สำนักงาน

ชั้น 3 ห้องสมุด

ชั้น 4 ห้องสมุด มีเนื้อที่ 1 ใน 4 เป็นพื้นที่ใช้สอย ในส่วนที่เหลือเป็นการเปิดโล่งต่อเนื่องระหว่างชั้น 3 และชั้น 4 ที่ทำหน้าที่เป็นห้องสมุดเหมือนกัน

ชั้น 5 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ประกอบด้วย โถงทางเข้า ห้องแต่งตัว

ชั้น 6 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

ชั้น 7 สตูดิโอ ประกอบด้วย โถงนิทรรศการ โรงภาพยนต์ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดทางวัฒนธรรม ห้องปฏิบัติการ ห้องอาหาร และสำนักงาน

โครงสร้างที่ปรากฏให้เห็นจากภายนอกไม่ใช่ตัวแทนของโครงการเท่านั้น การจัดสรรพื้นที่ภายในโครงการก็แสดงถึงแนวความคิดที่สำคัญ ในเวลากลางวันการที่ผิวของอาคารใช้วัสดุเป็นกระจก ตัวอาคารเสมือนกลืนหายไปกับท้องฟ้า และเมื่อแสงอาทิตย์ลาลับไปในแต่ละวัน สิ่งที่อยู่ภายในอาคารจะแสดงออกมาให้ผู้คนที่สัญจรไปมาได้พบเห็น คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การไม่มีสิ่งใดขวางกันอยู่ภายใน หรือปราศจากห้องอย่างแท้จริง ความต่อเนื่องของที่ว่างภายในอาคารผ่านช่องของเสา ที่มีบันไดหมุนเวียนขึ้นไป และที่ว่างภายในอาคารที่มีความต่อเนื่องกับภายนอกอาคาร ความรู้สึกของผู้ใช้อาคารที่มีอาณาเขตแผ่ขยายออกมาถึงถนน การแบ่งแยกพื้นที่ทางสถาปัตยกรรมกับพื้นที่ของเมืองผ่านการใช้วัสดุที่มาแบ่งแยกขอบเขตของตัวอาคารอย่างคลุมเครือไม่ชัดเจน เมื่อผู้ใช้โครงการเข้ามาถึงยังภายใน ความรู้สึกที่เกิดขึ้นคือ ห้องคือบริเวณใดและทางเดินเริ่มต้นที่ตรงไหน การใช้พื้นที่ร่วมกันได้เกิดขึ้นแล้วอย่างไม่ชัดเจน ห้องต่างสามารถแยกแยะได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา

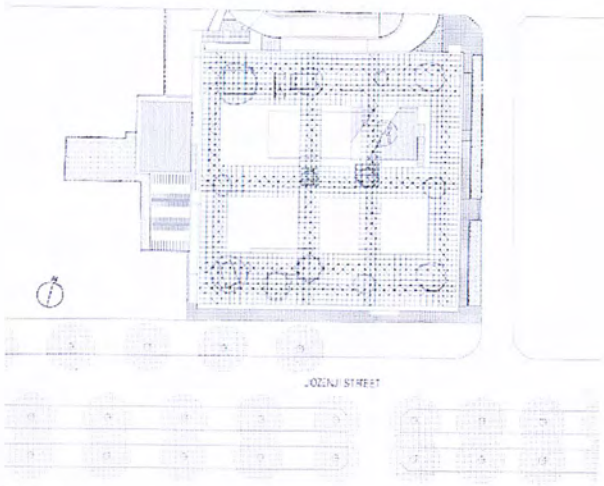
- พฤติกรรมของผู้ที่อยู่ภายในโครงการ การแสดงออกของผู้ใช้โครงการก็มีอิสระได้เล็กน้อย และมีได้อย่างเต็มที่เมื่ออยู่ที่ท้องถนน เหตุที่ทำให้ผู้ที่อยู่ในอาคารไม่สามารถมีอิสระได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากรัฐค่อนข้างพึงพอใจกับความหมายที่ว่า ปราศจากขอบเขต อีกนัยหนึ่งนั่นคือการมีขอบเขตนั้นเอง คือเป็นผลดีต่อผู้ที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง หรือพิการ ในการเข้าถึงส่วนต่างๆ ของอาคาร จากการที่ไม่มีการแบ่งห้องอย่างชัดเจน

- ความแตกต่างของความสูงของพื้นในแต่ละชั้น การจัดแสงไฟส่องสว่างที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากปกติ โครงสร้างของอาคารที่ผสานกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมของต้นไม้ (Zolvaco)

- การจัดเฟอร์นิเจอร์จัดอยู่ภายในโครงการเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงออกถึงประโยชน์ใช้สอยที่อยู่ภายในอาคาร ซึ่งที่แบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ผ่านการคิดในหลายทางเลือก ซึ่งมีทั้งการออกแบบด้วยโครงสร้างคอนกรีตตั้งแต่ผังพื้นต่อเนื่องจนมาถึงการจัดที่ว่างภายใน โดยทีมผู้ออกแบบชุดหนึ่ง และได้ใช้ทีมออกแบบอีกชุดหนึ่งในการออกแบบในแนวทางที่แตกต่างกันไป โดยการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ในทุกๆ ชั้น ซึ่งในกรณีหลังทำให้เกิดการพัฒนาทุกๆส่วนให้มีเสน่ห์ดึงดูดได้ด้วยตัวของมันเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

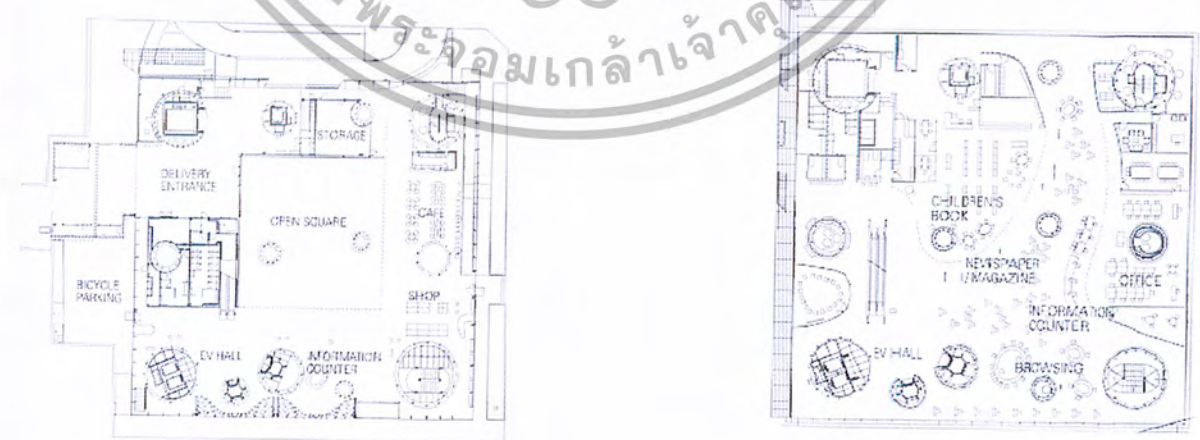
ผังบริเวณ

ผังพื้นชั้นใต้ดินชั้นที่ 2

ผังพื้นชั้นใต้ดินชั้นที่ 1

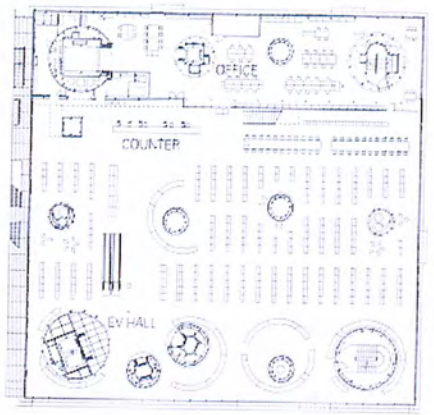

ผังพื้นชั้น 1

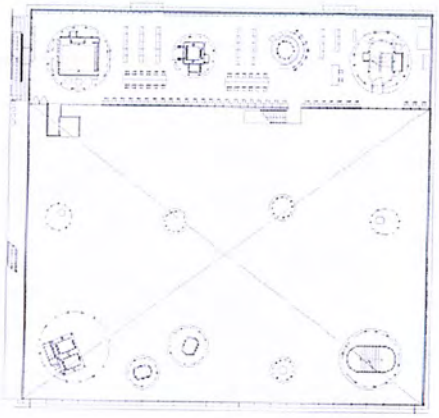
ผังพื้นชั้น 2

ภาพที่ 3.2.3-1 แสดงผังบริเวณ ผังอาคารชั้นใต้ดินและชั้น 1 และชั้น 2

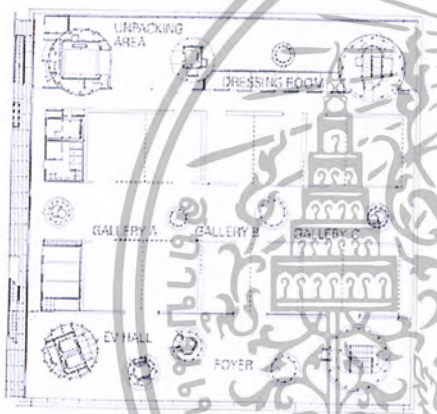
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

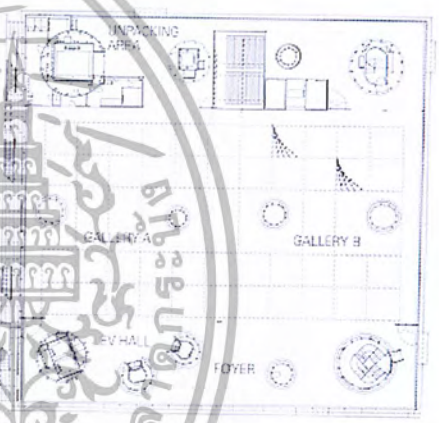
ผังพื้นชั้น 3

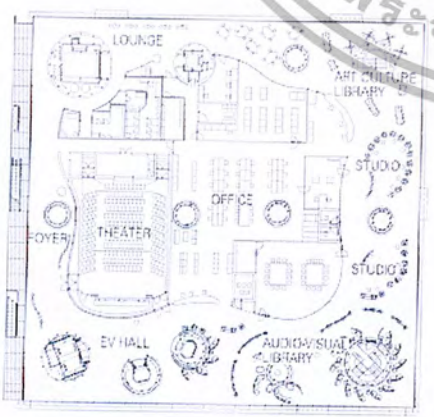
ผังพื้นชั้น 4

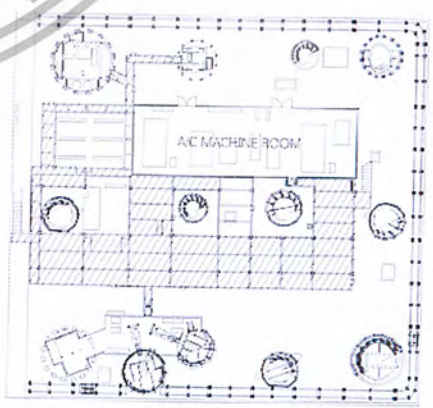
ผังพื้นชั้น 5

ผังพื้นชั้น 6

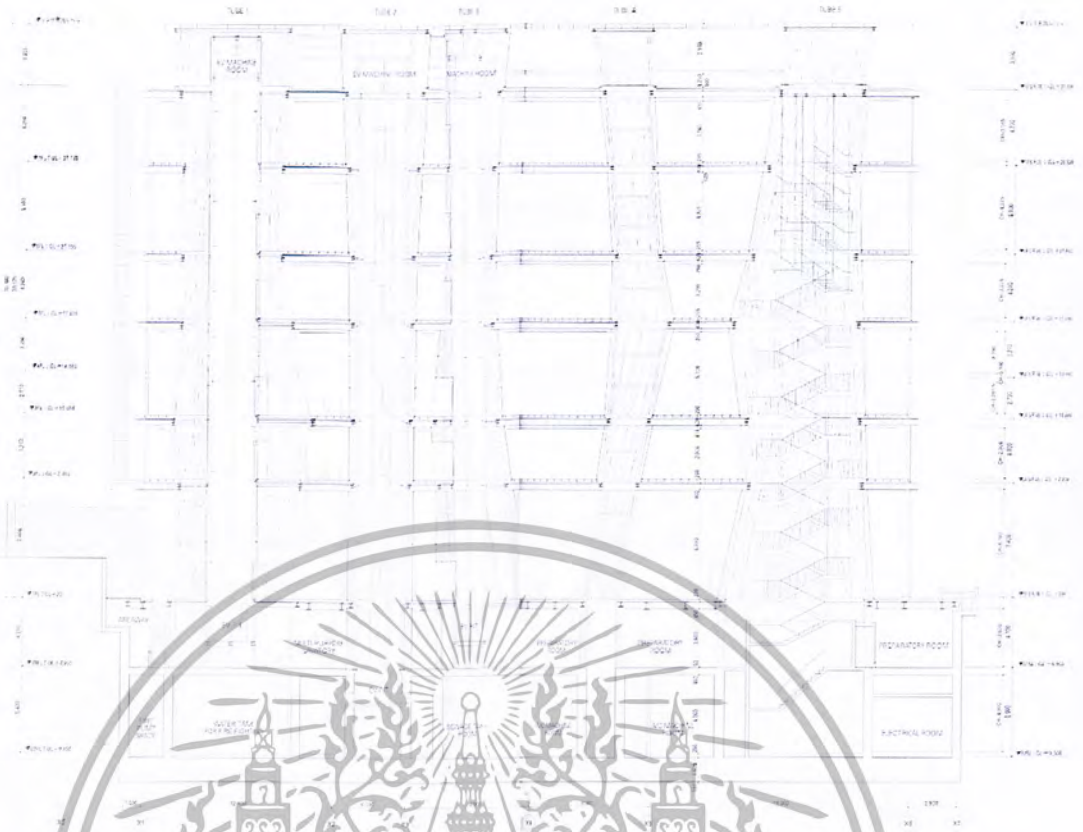
ผังพื้นชั้น 7

ผังพื้นชั้นดาดฟ้า

ภาพที่ 3.2.3-2 แสดงผังอาคารชั้น 3 – ชั้นดาดฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2.3-3 แสดงรูปตัดอาคาร

ภาพที่ 3.2.3-4 แสดงโครงสร้างทางอาคาร
บริเวณรอยต่อของท่อ(tube)และพื้น(plate)

ภาพที่ 3.2.3-5 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าอาคาร บริเวณถนน โจเซนจิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

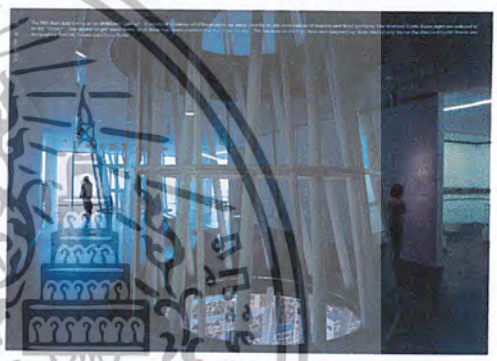
ภาพที่ 3.2.3-6 ทัศนียภาพอาคารชั้น 1 ทัศนียภาพอาคารชั้น 2 เป็นส่วนประชาสัมพันธ์ มีการแบ่งพื้นที่โดยการใช้ผนังแบบลอยตัว

ภาพที่ 3.2.3-7 ทัศนียภาพอาคารชั้น 2 ซึ่งเป็นแสดงรายละเอียดของเฟอร์นิเจอร์และฝ้าเพดานที่แตกต่างไปในทุกๆชั้น

ภาพที่ 3.2.3-8 ทัศนียภาพอาคารชั้น 3 - 4 เป็นส่วนห้องสมุด ซึ่งเป็นส่วนที่ต่อเนื่องของชั้น 3 และ 4

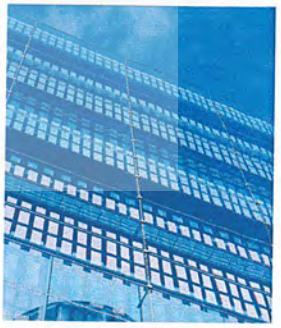
ภาพที่ 3.2.3-9 ทัศนียภาพอาคารชั้น 5 – ชั้น 6 ซึ่งเป็นที่ตั้งของแกลลอรี่ ช่องเปิดที่โล่งถึงกันกับห้องสมุด สร้างความรู้สึกที่ไม่ถูกแบ่งแยก

ภาพที่ 3.2.3-10 ทัศนียภาพอาคารชั้น 7 ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงภาพยนต์ ห้องปฏิบัติการ และห้องอบรม ใช้เฟอร์นิเจอร์และการติดตั้งไฟส่องสว่างที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

(บนซ้าย) ภาพที่ 3.2.3-11 ภาพแสดงรายละเอียดผนังและการยึดโครงสร้าง

(บนขวา) ภาพที่ 3.2.3-12 ผนังกระจกภายนอกมีรายละเอียดของกระจกที่ทำหน้าที่กันแดด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิธีการวิจัย

4.1 การพิจารณาที่ตั้งโครงการ

จากความเป็นมาของโครงการ การสร้างเงื่อนไขบางอย่างเพื่อเปิดโอกาสให้คนที่อยู่กันแบบปัจเจกชนในเมืองใหญ่ได้มีโอกาสได้พบกัน เพื่อให้เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน เป็นไปในทำนองของชุมชนที่เกิดจากการวางแผน หรือ community by design การแก้ปัญหาของเมืองที่นับวันทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้มีเวทีทางความคิด การระดมสมอง การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะในการแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น เช่นกรุงเทพมหานคร จากผู้ที่อยู่ร่วมกันในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้รู้จุยอมรับบทบาทของปัจเจกชนในการแก้ปัญหาและกำหนดนโยบายสาธารณะต่างๆ

สภาพสังคมในปัจจุบันมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมายและรัฐบาลกลางที่มาจากการเลือกตั้งนั้นก็ไม่สามารถแก้ปัญหาของคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมได้ หลังจากเผชิญกับความทุกข์ยากจกาชีวิตประจำวันในเมืองหลวงอย่างไร้ทางออก จึงต้องมีการกระตุ้นให้คนในกรุงเทพมหานครเกิดจินตนาการของ " เมืองน่าอยู่ " ได้แก่

การฟื้นฟูและรักษาละแวกย่าน โดยการตอบรับในการเริ่มต้นจัดกิจกรรมและสานต่อโครงการจากประชาชนในพื้นที่เอง ตลอดจนสื่อ องค์กรบริหารในท้องถิ่น

โดยความหมายของเมืองน่าอยู่นั้น มีคำจำกัดความว่า เป็นเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาการของความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเมืองที่น่าอยู่นั้นคนในเมืองนั้นต้องสร้างขึ้นมา ไม่ได้เกิดจากการแนะนำของรัฐ ต้องทำด้วยคนในชุมชนเองและลงมือปฏิบัติก่อน

วาระโอกาสของการได้พบปะหรือมีพื้นที่ที่จะทำกิจกรรม ร่วมกันอย่างเป็นทางการเพื่อเป็นการเปิดช่องทางที่ผู้คนในแต่ละชุมชน ตลอดจนในระดับสังคมได้มีโอกาสปรึกษาหารือกัน สนทนาแลกเปลี่ยนเรื่องราวพื้นๆ ตลอดจนปัญหาชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของบุคคลต่อบุคคล หรือในระดับกลุ่ม เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นในกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อเกิดพลังต่อรองในอนาคตของตนเอง

จากข้อปัญหาต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ข้างต้นจึงมีสามารถพิจรณาได้ว่าพื้นที่ที่มีปัญหาและสมควรได้รับการพิจรณาเป็นอันดับแกในการจัดทำโครงการคือ **กรุงเทพมหานคร**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นปฐมภูมิ

ข้อพิจารณาในการเลือกพื้นที่ตั้งโครงการมีเกณฑ์การพิจรณาดังต่อไปนี้

1. ความเป็นย่าน ZONING

ควรอยู่ในย่านที่อยู่อาศัยที่มีคนหลายสถานภาพอยู่รวมกันไม่เป็นย่านใดย่านหนึ่งเพียงด้านเดียว เช่น ย่านอุตสาหกรรมเพียงอย่างเดียวหรือย่านเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียวซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานร่วมกัน

2. การจราจร TRAFFIC

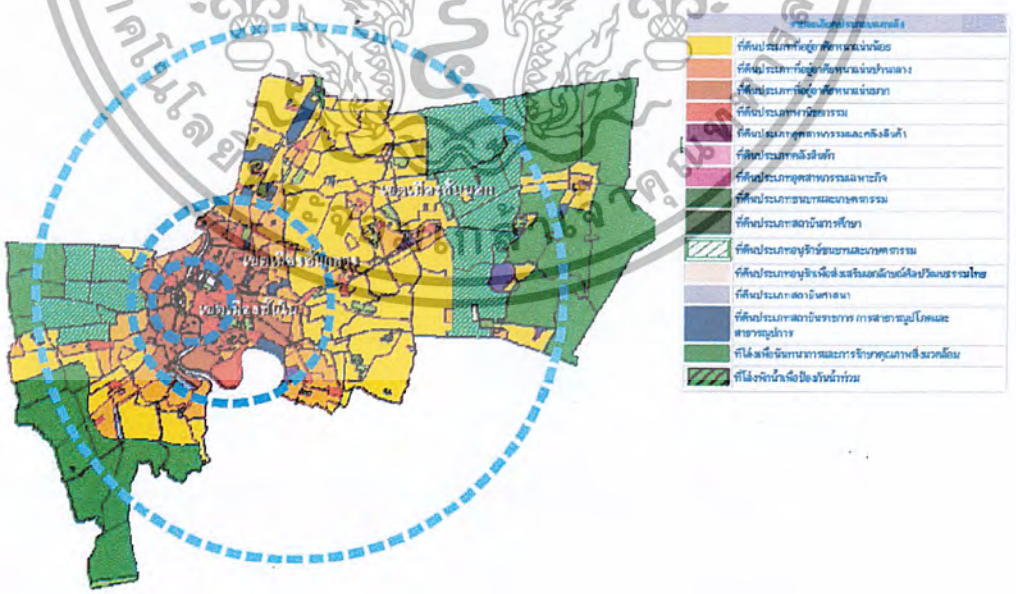
มีการคมนาคมที่พร้อมสะดวก สามารถติดต่อกับแหล่งชุมชน แหล่งพาณิชยกรรม สถานศึกษา สถานที่ราชการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งโดยทางรถประจำทาง และรถยนต์ส่วนตัว ถนนต้องอยู่ในสภาพดี

3. ความหนาแน่นของประชากร POPULATION

อยู่ในพื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นถึงปานกลาง

4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ INFRASTRUCTURE

สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับโครงการอย่างพร้อมมูล

ภาพที่ 4.1.1.1 ภาพแสดงการจำแนกพื้นที่เขตเมืองในระดับต่างๆ และจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรุงเทพมหานคร แบ่งเขตเมืองตามข้อกำหนดผังเมือง ของกรุงเทพมหานครเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. เขตเมืองชั้นใน 14 เขต ได้แก่ พระนคร ป้อมปราบ สัมพันธวงศ์ ดุสิต พญาไทย ปทุมวัน บางรัก ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ราชเทวี สาธร บางคอแหลม
2. เขตเมืองชั้นกลาง 18 เขต ได้แก่ ยานนาวา บางซื่อ บางพลัด บางเขน บางกะปิ จอมทอง ห้วยขวาง พระโขนง ราชฎ์บูรณะ ภาษีเจริญ ดินแดง บึงกุ่ม ดอนเมือง ลาดพร้าว จตุจักร สวนหลวง ประเวศ คลองเตย
3. เขตเมืองชั้นนอก 6 เขต ได้แก่ บางขุนเทียน หนองแขม ตลิ่งชัน มีนบุรี หนองจอก ลาดกระบัง

1. <u>เขตเมืองชั้นใน</u> - มีลักษณะตามเกณฑ์กำหนดดังนี้

1. ความเป็นย่าน ZONING

เป็นที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมสูง มีความหลากหลายของอาชีพ สถานภาพ มีสถานที่ราชการ และสถานศึกษาพร้อมมูล เอื้อต่อการร่วมมือกันของทุกฝ่าย

2. การจราจร TRAFFIC

มีการคมนาคมที่สะดวก สามารถติดต่อเชื่อมโยงกันได้หลายทาง ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง แต่สภาพการจราจรจะติดขัดอย่างมาก ผิวจราจรไม่เหมาะกับความหนาแน่นของประชากร

3. ความหนาแน่นของประชากร POPULATION

มีความหนาแน่นของประชากรสูงมาก

4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ INFRASTRUCTURE

มีระบบต่างๆที่เอื้ออำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน

2. <u>เขตเมืองชั้นกลาง</u> - มีลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

1. ZONING ความเป็นย่าน

เป็นย่านที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมหนาแน่นปานกลางถึงน้อย ความห่างกันของย่านต่างๆ ทำให้ติดต่อกันไม่สะดวกเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. TRAFFIC การจราจร

ในบริเวณที่เป็นย่านธุรกิจการค้า และบริเวณถนนสายหลัก จะมีสภาพการจราจรที่หนาแน่น ส่วนในบริเวณจะมีสภาพที่ดีกว่าเขตแรก การคมนาคมมีความสะดวก สามารถเดินทางได้ทั้งทางรถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง

3. POPULATION ความหนาแน่นของประชากร

มีความหนาแน่นของประชากรปานกลาง

4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ INFRASTRUCTURE

มีระบบต่างๆที่เอื้ออำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน

3. <u>เขตเมืองชั้นนอก</u> - มีลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

1 ความเป็นย่าน ZONING

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ไม่สะดวกในการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. การจราจร TRAFFIC

การคมนาคมไม่สะดวกเนื่องจากไม่มีรถประจำทางผ่าน แต่จะไม่ก่อปัญหาเรื่องการจราจรติดขัด สภาพของผิวจราจรไม่เอื้อต่อการเดินทาง

3. ความหนาแน่นของประชากร POPULATION

มีความหนาแน่นของประชากรน้อย

4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ INFRASTRUCTURE

ระบบต่างๆยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง

จากเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกพื้นที่เขตเมืองกรุงเทพมหานครพบว่า เขตเมืองที่สุดต่อการเป็นที่ตั้งโครงการ คือ **เขตพื้นที่เมืองชั้นในของกรุงเทพมหานคร**

4.1.2 การพิจารณาเลือกที่ตั้งในขั้นทุติยภูมิ

การพิจารณาขั้นทุติยภูมิคือการเลือกพื้นที่ตั้งโครงการในเขตพื้นที่ชั้นใจตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ CENTER OF AREA

เป็นพื้นที่ที่คนทั่วไปในเขตรู้จักและทำกิจกรรมร่วมกันมาก่อน เช่น การออกกำลังเล่นกีฬา

2. การเข้าถึง ACESSIBILITY

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้อย่างสะดวกและได้หลายวิธี กลุ่มผู้ใช้โครงการสามารถเดินทางมาถึงโครงการได้อย่างสะดวก โดยไม่ใช้เวลาในการเดินทางยาวนานนัก

3. สภาพแวดล้อม ENVIRONMENT

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีความสงบ ร่มรื่น ไม่มีมลภาวะทางอากาศ เสียงไม่อยู่ในย่านอุตสาหกรรม มีพื้นที่ต่อเนื่องกับส่วนกิจกรรมกลางแจ้งของคนในชุมชน

4. การดึงดูดเข้าสู่ที่ตั้ง APPROACH IVITIATION

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีสถานที่คนทั่วไปรู้จัก อันเป็นแหล่งดึงดูดใจให้คนมาร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

5. ความปลอดภัย SAFETY

ที่ตั้งโครงการควรอยู่ในพื้นที่ ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ไม่อยู่ลึกจนเกินไป เพื่อการรักษาความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง

6. ราคาที่ดิน LANDCOST

มีความเป็นไปได้ของการได้มาของที่ดิน

นอกเหนือจากการพิจารณาข้อมูลทางกายภาพและความเป็นไปได้ของการได้มาซึ่งที่ดิน คือการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- มีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรในย่านและความเหมาะสมของประเภทอาคารกับย่าน
- ประชาชนในพื้นที่มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชุมชน

2. ด้านสภาวะแวดล้อม

- ในเขตนั้นมีปัจจัยที่ส่งเสริมมากน้อยเพียงใด ได้แก่ พื้นที่เปิดโล่งที่ประชาชนมีการใช้สอยและมีความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของและร่วมกันดูแลรักษา (Sense of belonging) เช่น สวนสาธารณะที่ประชาชนในพื้นที่ใช้ร่วมกัน

3. ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

- แนวโน้มการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของย่านที่มีผลกระทบต่อโครงการ
- ศักยภาพของการคมนาคม โดยเฉพาะระบบขนส่งมวลชน

4. ด้านความเป็นประชาสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ในเขตนั้นๆ ประชาชนต้องมีความตื่นตัวสูง และมีกระบวนการสร้างและค้นหาประชาชนพลวัตร
- มีลักษณะที่ประชาชนมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา จนเกิดการจัดตั้งประชาคมขึ้นเพื่อร่วมคิดและร่วมทำกิจการบ้านเมืองหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองด้วยตนเอง

การวิเคราะห์เลือกที่ตั้งโครงการขั้นทุติยภูมิทำการพิจารณาจากเขตการปกครองของกรุงเทพมหานครในเขตเมืองชั้นใน ทั้ง 14 เขต โดยการให้คะแนนโดยการพิจารณาตามข้อมูลข้างต้น

1 หมายถึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในเกณฑ์พอใช้

2 หมายถึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในเกณฑ์ดี

3 หมายถึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในเกณฑ์ดีมาก

ตารางที่ 4.1.2.1 แสดงการพิจารณาความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งโครงการในเขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานครในเขตเมืองชั้นใน

	เขตที่ 1	เขตที่ 2	เขตที่ 3	เขตที่ 4	เขตที่ 5	เขตที่ 6	เขตที่ 7	เขตที่ 8	เขตที่ 9	เขตที่ 10	เขตที่ 11	เขตที่ 12	เขตที่ 13	เขตที่ 14
1.ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1
2.ด้านสภาวะแวดล้อม	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	2	2	1
3.ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	3	2	1
4.ด้านความเป็นประชาสังคม	3	2	2	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1
รวม(คะแนนเต็ม 12)	11	9	9	8	8	7	9	8	6	7	7	7	6	4

หมายเหตุ :

เขตที่ 1 พระนคร
เขตที่ 2 ป้อมปราบ
เขตที่ 3 สัมพันธวงศ์
เขตที่ 4 ดุสิต
เขตที่ 5 พญาไท
เขตที่ 6 ปทุมวัน
เขตที่ 7 บางรัก
เขตที่ 8 ธนบุรี
เขตที่ 9 คลองสาน
เขตที่ 10 บางกอกน้อย
เขตที่ 11 บางกอกใหญ่
เขตที่ 12 ราชเทวี
เขตที่ 13 สาธร
เขตที่ 14 บางคอแหลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการเลือกที่ตั้งโครงการ จะเห็นได้ว่าเขตที่เหมาะสมที่สุดในการเป็นที่ตั้งโครงการมีอยู่ด้วยกัน 3 เขต คือ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ และเขตป้อมปราบ

โดยเขตที่ได้รับการพิจารณาเป็นที่ตั้งโครงการเพื่อเป็นกรณีศึกษา และแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจระหว่างรัฐจากการวางนโยบายในการพัฒนาบ้านเมืองแบบผังเมืองรวม(Master Plan) เข้าสู่แนวความคิดในการพัฒนาตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน(Participation) คือ พื้นที่ในเขตพระนคร

4.1.3 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นตติยภูมิ

การพิจารณาขั้นตตินภูมิคือแนวทางเลือกชุมชนที่มีความเหมาะสมการก่อตั้งโครงการตั้งอยู่บนแนวความคิดที่ว่ามีการจัดตั้ง "ประชาคม" ขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นตัวชี้วัดสัดส่วนอำนาจของประชาชน ซึ่งในเขตพระนคร มีการรวมตัวกันในเบื้องต้นจัดตั้งเป็นชุมชนตามนิยามเขตการปกครองพิเศษของกรุงเทพทั้งหมด 21 ชุมชน ได้แก่

1. ชุมชนสามยอด
2. ชุมชนท่าวัง
3. ชุมชนตรอกเขียนนิวาสน์-ตรอกไก่แจ้
4. ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์
5. ชุมชนวัดสามพระยา
6. ชุมชนตรอกบ้าพานถม
7. ชุมชนวัดใหม่อมตรส
8. ชุมชนมัสยิดบ้านตึกดิน
9. ชุมชนหลังวัดราชนัดดา
10. ชุมชนวัดเทพธิดาราม
11. ชุมชนวังกรมพระยาสมมตอมรพันธ์
12. ชุมชนวัดอินทรวิหาร
13. ชุมชนตรอกบวรรังษี
14. ชุมชนตรอกศิลป์-ตรอกตึกดิน
15. ชุมชนราชบพิตรพัฒนา
16. ชุมชนวัดวรนาถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ชุมชนหลังโบสถ์พราหมณ์
18. ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม
19. ชุมชนตรอกเฟื่องนคร-ตรอกวิสูตร
20. ชุมชนท่าเตียน
21. ชุมชนแพร่งภูธร

นอกเหนือจากนี้แล้วยังมีชุมชนที่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มชุมชนนอกเหนือนิยามหน่วยการปกครองพิเศษของกรุงเทพมหานคร อาทิ

1. ชุมชนถนนสามเสนฝั่งตะวันออก
2. ชุมชนตลาดยอด
3. ชุมชนร้านค้าสิบสามห้อง-จักรพงษ์
4. ชุมชนถนนพระอาทิตย์
5. ชุมชนซอยรามบุตรี
6. ชุมชนถนนข้าวสาร

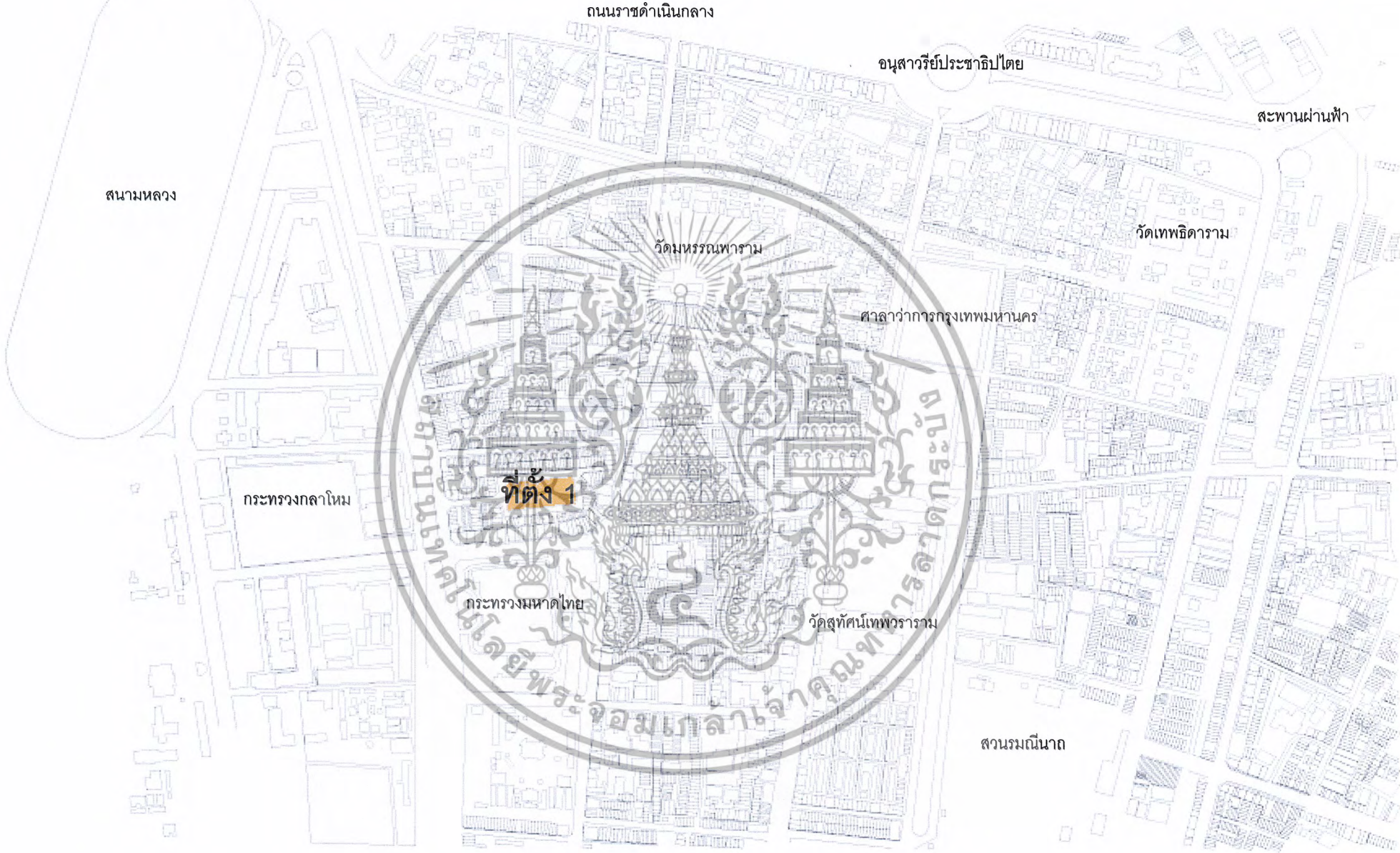
จากการวิเคราะห์ด้วยตัวชี้วัดทางด้านกายภาพและด้านความเป็นประชาสังคม พบว่าที่ตั้งโครงการที่เหมาะสมในการพิจารณาเลือกเป็นที่ตั้งโครงการ 3 แห่ง ได้แก่

1. ชุมชนสามแพร่ง(แพร่งนรา แพร่งภูธร แพร่สรรพศาสตร์)
2. ชุมชนท่าเตียน
3. ชุมชนบางลำพู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้งโครงการที่ 1	ชุมชนสามแพร่ง
1. ที่ตั้งโครงการ	บริเวณถนนแพร่งนรา ริมคลองคูเมืองเดิม
2. ขนาดที่ตั้งโครงการ	1.5 ไร่ (600 ตารางเมตร)
3. ขอบเขตของที่ตั้งโครงการ	สภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งโครงการประกอบด้วย
ทิศเหนือ	ถนนซอยภายในชุมชน บริเวณริมถนนเป็นอาคารพาณิชย์สูง 2 ชั้น สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 6
ทิศตะวันออก	ถนนซอยภายในชุมชน บริเวณริมถนนเป็นอาคารพาณิชย์สูง 2 ชั้น สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 6
ทิศใต้	ถนนซอยภายในชุมชน บริเวณริมถนนเป็นอาคารพาณิชย์สูง 2 ชั้น สถาปัตยกรรมที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 6
ทิศตะวันตก	ถนนซอยภายในชุมชน เชื่อมต่อกับถนนอัษฎางค์บริเวณริมคลองคูเมืองเดิม
4. การใช้ที่ดินเดิม	เป็นลานกิจกรรมภายในชุมชนและเป็นสถานีอนามัยชุมชน
5. กรรมสิทธิ์ที่ดิน	เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
6. สถานที่สำคัญใกล้เคียง	- สวนรมณีนาถ - วัดพระศรีรัตนศาสดารามวรมหาวิหาร - คลองคูเมืองเดิม
7. การเข้าถึงโครงการ	สามารถเข้าถึงโครงการได้จากถนนอัษฎางค์ ถนนตะนาว ถนนบำรุงเมือง เนื่องจากที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ภายในชุมชน ที่มีอาคารล้อมรอบและมีถนนภายในชุมชนรอบที่ตั้งโครงการ ในลักษณะที่ปิดล้อมจึงทำให้พื้นที่ค่อนข้างมีความเป็นส่วนตัวสูง ไม่สามารถเห็นได้เมื่ออยู่ภานนอก และไม่เป็นสาธารณะมากนัก มีรถขนส่งประจำทางผ่านที่ตั้งโครงการเพียง 1 สาย
8. ความเป็นประชาสังคม	มีการจัดตั้งสหกรณ์ฟื้นฟูเมืองเก่า เพื่อทำการอนุรักษ์ชุมชน ทั้งทางด้านอาชีพ และสภาพทางกายภาพของชุมชน

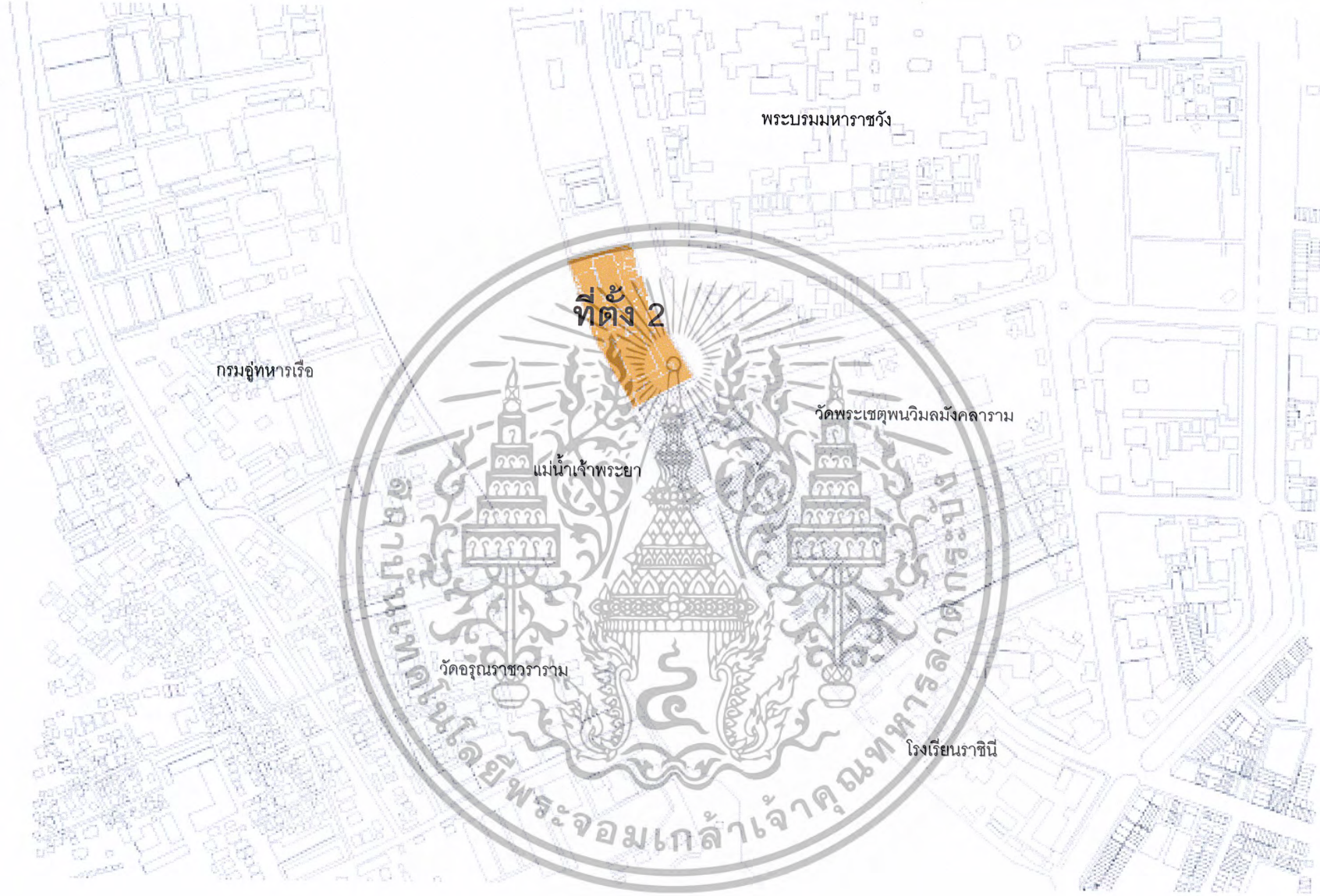
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.1.3.1 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนสามแพร่ง

<u>ที่ตั้งโครงการที่ 2</u>	ชุมชนท่าเตียน
1. ที่ตั้งโครงการ	ตั้งอยู่ในเขตเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน บริเวณถนนมหาราช
2. ขนาดที่ตั้งโครงการ	4 ไร่ (1600 ตารางเมตร)
3. ขอบเขตของที่ตั้งโครงการ	สภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งโครงการประกอบด้วย
ทิศเหนือ	ติดพระที่นั่งและท่าราชวรดิษฐ์
ทิศตะวันออก	ติดถนนมหาราชและพระบรมมหาราชวัง
ทิศใต้	ติดชุมชนท่าเตียน
ทิศตะวันตก	ติดแม่น้ำเจ้าพระยา
4. การใช้ที่ดินเดิม	เป็นที่ทำการของกรมการค้าภายใน
5. กรรมสิทธิ์ที่ดิน	กรมธนารักษ์
6. สถานที่สำคัญใกล้เคียง	- พระบรมมหาราชวัง - วัดพระศรีรัตนศาสดาราม - วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม - แม่น้ำเจ้าพระยา - ชุมชนท่าเตียน - วังจักรพงษ์
7. การเข้าถึงโครงการ	สามารถเข้าถึงโครงการได้จากถนนท้ายวัง ถนนมหาราช และทางแม่น้ำเจ้าพระยา
8. ความเป็นประชาสังคม	ทางชุมชนท่าเตียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารชุมชนและมีการจัดทำแผนการปรับปรุงสภาพทางกายภาพของชุมชน หลังมีโครงการวิจัยการวางผังเฉพาะแห่งในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ปากคลองตลาด ท่าเตียน มีการประสานงานเพื่อพัฒนาและปรับปรุงชุมชนของตนเองผ่านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักวิชาการ และองค์กรเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.1.3.1 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนท่าเตียน

<u>ที่ตั้งโครงการที่ 3</u>		ชุมชนบางลำพู
1. ที่ตั้งโครงการ		ถนนพระสุเมรุ
2. ขนาดที่ตั้งโครงการ		2.7 ไร่ (1080 ตารางเมตร)
3. ขอบเขตของที่ตั้งโครงการ		สภาพแวดล้อมบริเวณที่ตั้งโครงการประกอบด้วย
	ทิศเหนือ	ติดคลองบางลำพู ฝั่งตรงข้ามเป็นที่ตั้งของโรงเรียนวัดสังเวชวิศยาราม
	ทิศตะวันออก	ติดอาคารพาณิชย์สูง 4 ชั้น
	ทิศใต้	ติดถนนพระสุเมรุ
	ทิศตะวันตก	ติดสวนสันติชัยปราการ และป้อมพระสุเมรุ
4. การใช้ที่ดินเดิม		กรมโรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ ปั้มน้ำมัน โรงเรียนการพิมพ์วัดสังเวช (โรงพิมพ์คุรุสภา)
5. กรรมสิทธิ์ที่ดิน		กรมโรงงานอุตสาหกรรม เอกชน และกรมธรารักษ์
6. สถานที่สำคัญใกล้เคียง		- สวนสันติชัยปราการ - ป้อมพระสุเมรุ - วัดสังเวชวิศยาราม - คลองบางลำพู
7. การเข้าถึงโครงการ		สามารถเข้าถึงโครงการได้จากถนนพระสุเมรุ บำรุงเมือง เนื่องจากที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ภายในชุมชน
8. ความเป็นประชาสังคม		มีการจัดตั้งประชาคมบางลำพู มีการประสานงานและประกอบกิจกรรมทางสังคมกับหน่วยงานของภาครัฐ นักวิชาการและองค์กรเอกชน เพื่อทำการอนุรักษ์ชุมชน ทั้งทางด้านอาชีพ การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และสภาพทางกายภาพของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.1.3.3 แผนผังแสดงที่ตั้งโครงการบริเวณชุมชนบางลำพู

เมื่อผ่านการวิเคราะห์จนได้ชุมชนที่เหมาะสมต่อโครงการทั้งทางด้านขนาด และที่ตั้งของที่ดิน จึงถึงขั้นตอนซึ่งเป็นการวิเคราะห์อย่างละเอียดถึงความเหมาะสมในด้านต่างๆ เพื่อกำหนดที่ตั้งที่แน่นอนของโครงการ โดยการให้คะแนนตามความข้อเท็จจริงที่เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ (CENTER OF AREA)

เป็นพื้นที่ที่คนทั่วไปในเขตรู้จักและทำกิจกรรมร่วมกันมาก่อน เช่น การออกกำลังเล่นกีฬา

2. กิจกรรมที่ต่อเนื่อง

ที่ตั้งโครงการควรอยู่ในที่ตั้งที่มีการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะใกล้เคียงกันกับกิจกรรมที่มีการบริการทางการศึกษา การสันทนาการ และกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ของทางราชการหรือเอกชน

3. การเข้าถึง ACESSIBILITY

ต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้อย่างสะดวกและได้หลายวิธี กลุ่มผู้ใช้โครงการสามารถเดินทางมาถึงโครงการได้อย่างสะดวก โดยไม่ใช้เวลาในการเดินทางยาวนานนัก

4. สภาพแวดล้อม ENVIRONMENT

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีความสงบ ร่มรื่น ไม่มีมลภาวะทางอากาศ เสียง ไม่อยู่ในย่านอุตสาหกรรม มีพื้นที่ต่อเนื่องกับส่วนกิจกรรมกลางแจ้งของคนในชุมชน

5. การดึงดูดเข้าสู่ที่ตั้ง APPROACH IVITIATION

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีสถานที่คนทั่วไปรู้จัก อันเป็นแหล่งดึงดูดใจให้คนมาร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

6. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- มีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรในย่านและความเหมาะสมของประเภทอาคารกับย่าน
- ประชาชนในพื้นที่มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของชุมชน

7. ด้านความเป็นประชาสังคม

- ในเขตนั้นๆ ประชาชนต้องมีความตื่นตัวสูง และมีกระบวนการสร้างและค้นหาประชาชนพลวัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีลักษณะที่ประชาชนมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา จนเกิดการจัดตั้งประชาคมขึ้น เพื่อร่วมคิดและร่วมทำกิจการบ้านเมืองหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ด้วยตนเอง
- ในชุมชนนั้นมีปัจจัยที่ส่งเสริมมากน้อยเพียงใด ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่เปิดโล่งที่ประชาชนมีการใช้สอยและมีความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของและร่วมกันดูแลรักษา (Sense of belonging) เช่น สวนสาธารณะที่ประชาชนในพื้นที่ใช้ร่วมกัน หรืออาคารที่มีคุณค่าสำหรับคนในชุมชน

8. ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

แนวโน้มการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของย่านที่มีผลกระทบต่อโครงการ

ศักยภาพของการคมนาคม โดยเฉพาะระบบขนส่งมวลชน

9. ความปลอดภัย SAFETY

ที่ตั้งโครงการควรอยู่ในพื้นที่ ที่เห็นได้อย่างชัดเจน ไม่อยู่ลึกจนเกินไป เพื่อการรักษาความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง

10. ด้านการจราจร

การจราจรจะต้องสะดวก สามารถติดต่อกับชุมชนต่างๆ ที่อยู่รอบที่ตั้งโครงการ

11. ราคาที่ดิน LANDCOST

มีความเป็นไปได้ของการได้มาของที่ดิน

12. ขนาดและรูปร่างที่ดิน

ที่ดินมีความเพียงพอในการก่อสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1.3.1 แสดงการวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งโครงการชั้นตติยภูมิ

หลักในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	ที่ตั้ง 1		ที่ตั้ง 2		ที่ตั้ง 3	
		คะแนน	น้ำหนัก	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนน	น้ำหนัก
1. การเป็นศูนย์กลางของพื้นที่	3	2	6	2	6	3	9
2. กิจกรรมที่ต่อเนื่อง	3	3	9	3	9	3	9
3. การเข้าถึง ACESSIBILITY	3	1	3	3	3	3	9
4. สภาพแวดล้อม ENVIRONMENT	3	2	6	3	6	3	9
5. การดึงดูดเข้าสู่ที่ตั้ง	3	1	3	3	3	3	9
6. ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3	3	9	3	9	3	9
7. ด้านความเป็นประชาสังคม	3	3	9	3	9	3	9
8. ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	2	2	6	1	3	2	4
9. ความปลอดภัย SAFETY	2	3	6	2	6	2	4
10. ด้านการจราจร	2	2	4	2	4	2	4
11. ราคาที่ดิน LANDCOST	1	2	2	1	1	1	1
12. ขนาดและรูปร่างที่ดิน							
รวม (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)			63		59		76

หมายเหตุ : แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกได้ดังนี้

1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์พอใช้

2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดี

3 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดีมาก

จากการวิเคราะห์พบว่าบริเวณที่ตั้งโครงการที่ 1 ในชุมชนบางลำพู มีความเหมาะสมสำหรับเป็นที่ตั้งของโครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นหัวข้อดังนี้

4.1.4.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งของโครงการ

ก) ความเหมาะสมของที่ตั้งโครงการ

- การเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ (CENTER OF AREA)

เป็นพื้นที่ที่คนทั่วไปในเขตรู้จักและทำกิจกรรมร่วมกันมาก่อน เช่น การออกกำลัง เล่นกีฬา ซึ่งบริเวณที่ตั้งโครงการมีส่วนสันติชัยปราการเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในละแวกนั้น และ มีการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะใกล้เคียงกันกับกิจกรรมที่มีการบริการทางการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ การสันทนาการ เช่น โรงละครแห่งชาติ และกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ของทางราชการ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หรือสถานประกอบการของภาคเอกชน เช่น ร้านค้าบริเวณถนนพระอาทิตย์

- มีปัจจัยที่ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของโครงการ

มีสภาพแวดล้อมที่สวยงามจากสวนสันติชัยปราการ และทัศนียภาพงดงามของแม่น้ำเจ้าพระยา และย่านการค้าที่กลับมาคึกคักอีกครั้งบริเวณถนนพระอาทิตย์

ข) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ในชุมชนบางลำพูนี้ ประชาชนประชาชนในพื้นที่มีความตื่นตัวทางประชาธิปไตยสูง และมีกระบวนการสร้างและค้นหาประชาชนพลวัตรอย่างต่อเนื่องจากความร่วมมือของคนในพื้นที่ และนักวิชาการที่ให้การสนับสนุนรวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่สามารถใช้ศักยภาพของคนในชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์

มีลักษณะที่ประชาชนมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา จนเกิดการจัดตั้งประชาคมขึ้นเพื่อร่วมคิดและร่วมทำกิจการบ้านเมืองหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ด้วยตนเอง

ในชุมชนมีปัจจัยที่ส่งเสริมความหวงแหนในพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่เปิดโล่งที่ประชาชนมีการใช้สอยและมีความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของและร่วมกันดูแลรักษา (Sense of belonging) เช่น สวนสาธารณะที่ประชาชนในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4.2 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการ “ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำภู “ ตั้งอยู่บนถนนพระอาทิตย์ แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดคลองบางลำพู (คลองรอบกรุง) ตรงข้ามคลองไปเป็นโรงเรียนวัดสังเวช

ทิศใต้ ติดถนนพระอาทิตย์ ฝั่งตรงข้ามเป็นตึกแถวเก่าที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

ทิศตะวันตก ติดอาคารโรงพิมพ์คุรุสภา ซึ่งปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว ถัดจากอาคารโรงพิมพ์คุรุสภา เป็นซอยเข้าไปยังวัดสังเวชวิศยาราม ถัดไปเป็นเป็นป้อมพระสุเมรุ ซึ่งปัจจุบันเป็นสวนสาธารณะที่มีผู้คนนิยมชมชอบและมีกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคมจัดขึ้นเป็นประจำ และเป็นส่วนที่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสสัมผัสบรรยากาศริมน้ำได้อย่างเต็มที่ภายใต้บรรยากาศที่ดี

ทิศตะวันออก ติดอาคารพาณิชย์สมัยใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ร่วมกัน ได้แก่สวนสันติชัยปราการ หรืออาคารที่มีคุณค่าสำหรับคนในชุมชน ซึ่งได้แก่ อาคารโรงพิมพ์คุรุสภา

ค) ความเหมาะสมทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการครบครัน ไม่ว่าจะเป็น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ทางระบายน้ำ ซึ่งจ่ายเข้าและออกจากโครงการทางด้านถนนพระสุเมรุ

ง) การเข้าถึงโครงการ

มีเส้นทางเข้าถึงและถนนที่ติดต่อกับโครงการดังนี้

1. ถนนพระสุเมรุ ซึ่งผ่านด้านหน้าโครงการ เป็นถนนที่ผ่านหน้าโครงการ เป็นถนนลาดยางแอสฟันส์ ความกว้าง 4 ช่องจราจร
2. การเข้าถึงด้วยรถโดยสารประจำทาง ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน สาย ได้แก่ สาย 3, สาย 9, สาย 6, สาย 15, สาน 19, สาย 30, สาย 32, สาย 53, สาย 64, สาย 65 และรถโดยสารปรับอากาศ สาย 506 มีป้ายจอดรถหน้ากรมโรงงานอุตสาหกรรม
3. การเข้าถึงโครงการโดยทางเรือ มีเรือข้ามฟากและเรือด่วนเจ้าพระยาให้บริการ โดยเรือข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยาจากท่าพระอาทิตย์ไปยังท่าพระปิ่นเกล้า และโรงงานสุราบางยี่ขัน เรือด่วนเจ้าพระยาให้บริการจากวัดราชสิงขร(ถนนตก ย่านสาธุประดิษฐ์) ถึงท่าน้ำจังหวัดนนทบุรี โดยท่าเรือพระอาทิตย์นี้อยู่ห่างจากที่ตั้งโครงการประมาณ 300 เมตร สามารถเดินเลียบทางเดินริมแม่น้ำ หรือเดินทะลุไปยังถนนพระอาทิตย์ได้
4. ทางเดินเท้า ประชาชนที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงสามารถเข้าถึงโครงการได้อย่างสะดวก เนื่องจากทางเดินเท้ากว้างประมาณ 3.50 เมตร และมีทางเชื่อมต่อไปยังซอยต่างๆ ที่เป็นที่พักอาศัยของประชาชนในพื้นที่

จ) ขนาดที่ตั้งโครงการ

มีพื้นที่ประมาณ 1,080 ตารางเมตร หรือประมาณ 2.7 ไร่ เป็นพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4.3 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการเป็นที่ดินที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางฝั่งกรุงเทพมหานคร สภาพทางกายภาพของพื้นที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก) สภาพของดิน

ที่ตั้งโครงการเป็นที่ดินซึ่งตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา และมีคลองที่ขุดขึ้นซึ่งในปัจจุบัน คือ คลองบางลำพู ซึ่งอยู่ติดทางด้านหลังโครงการ สภาพทางกายภาพของพื้นที่เป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีการปรับระดับดิน แต่บริเวณขอบตลิ่งมีการทำเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กตลอดทั้ง 2 ฝั่งคลอง ซึ่งที่ปากคลองบางลำพูซึ่งติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยานั้น จะมีประตูระบายน้ำทำการควบคุมระดับน้ำภายในคลอง

ข) ทิศทางของลม

ที่ตั้งโครงการอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่บนเส้นรุ้งที่ 13 องศา 45 ลิปดา และเส้นแวงที่ 10 องศา 30 ฟิลิปดา ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านจากประเทศจีน นำความหนาวเย็นเข้ามาในระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม และลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำความชื้นและฝนมาสู่กรุงเทพในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

ค) ทิศทางของแดด

ประเทศไทยมีที่ตั้งอยู่บนเขตร้อนชื้น ทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ จะค่อนไปทางทิศใต้ (อ้อมใต้) เกือบทั้งปี ยกเว้นในช่วงเวลา 4 เดือนดังต่อไปนี้ คือ เดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม เป็นช่วงที่ดวงอาทิตย์ไม่เดินอ้อมใต้

แสงแดดจะเข้ามาทำมุมระนาบสูงสุดในเดือนมิถุนายนและกินเวลานานถึง 9 เดือน คือระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงตุลาคม ซึ่งแสงแดดจะมีผลกระทบต่อการออกแบบในช่วงเวลาดังกล่าว

ง) อุณหภูมิ

อุณหภูมิโดยเฉลี่ยตลอดทั้งปีอยู่ระหว่าง 25-30 องศาเซลเซียส และค่าเฉลี่ยอุณหภูมิสูงสุดอยู่ระหว่าง 30-35 องศาเซลเซียส โดยจะสูงสุดในเดือนเมษายนถึงมิถุนายน

จ) ความชื้น

ความชื้นสัมพันธ์โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 75-80 % โดยความชื้นสัมพันธ์จะสูงสุดในเดือนกันยายนและเดือนตุลาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ) ปริมาณน้ำฝน

โดยเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนจะตกมากที่สุดในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในช่วงเดือนกันยายน สูงถึง 700 มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยในเดือนนี้ประมาณ 350 มิลลิเมตร ค่าเฉลี่ยน้ำฝนตลอดปีอยู่ระหว่าง 100-200 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนจะน้อยในช่วงฤดูหนาวต่อฤดูร้อน คือในช่วงเดือนพฤษจิกายนถึงเดือนเมษายน

4.1.4.4 กรรมสิทธิ์ที่ดิน

ในส่วนของกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันทางหน่วยงานได้ย้ายออกจากพื้นที่เนื่องจากมีความคับแคบเกินไป ไม่สามารถขยายตัวได้ และได้ให้หน่วยงานราชการอื่นเช่าเป็นสำนักงานแทน ทำให้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสังคมกับชุมชนในละแวกใกล้เคียง

บริเวณปั้มน้ำมันและอาคารพาณิชย์เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน

อาคารโรงพิมพ์ครุสภาเก่าเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมธนารักษ์

4.1.4.5 การประเมินสภาพอาคารในที่ดินเดิม

เนื่องจากบริเวณที่ตั้งโครงการมีอาคารดั้งเดิมอยู่ในพื้นที่ ซึ่งต้องมีการรื้อถอนออกไปเพื่อทำการออกแบบโครงการ จึงต้องมีการประเมินคุณค่าด้านต่างๆ ของอาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) คุณค่าทางประวัติศาสตร์และอายุ

หมายถึง คุณค่าของอาคารที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เช่น พัฒนาการของพื้นที่ หรือเกี่ยวข้องกับผู้ก่อสร้าง หรือมีดำริให้มีการก่อสร้างกลุ่มอาคารดังกล่าว ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ เช่น สร้างโดยพระมหากษัตริย์ ขุนนาง ข้าราชการ ประชาชน ซึ่งมีความสำคัญลดหลั่นกันลงมา อีกประการหนึ่งคือ ประเด็นของอายุการก่อสร้าง ถ้าอาคารดังกล่าวมีอายุเก่าแก่ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาช้านาน ก็ยิ่งมีคุณค่ามากขึ้น โดยอาจแบ่งเป็นช่วงๆ ได้ เช่น อายุระหว่างรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 รัชกาลที่ 7 รัชกาลที่ 8 รัชกาลที่ 9 ถึงปัจจุบัน เป็นต้น

2) คุณค่าด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม

หมายความถึง ความสำคัญในรูปแบบของสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะและเอกลักษณ์เฉพาะเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสถาปัตยกรรมรัตนโกสินทร์ ไม่ว่าจะเป็นการวางผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบโครงสร้าง ลักษณะและรูปทรง การประดับตกแต่ง หรือการใช้วัสดุท้องถิ่นก็ตาม เช่น กรณีของรูปแบบอาคารแถวยุคต้นๆ ที่มีอิทธิพลของสถาปัตยกรรมตะวันตก ทั้งในส่วนรูปทรงและการตกแต่ง หรืออาคารที่ได้รับอิทธิพลของพัฒนาการทางด้านโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

3) คุณค่าทางสภาพอาคาร

หมายถึง คุณค่าด้านความแข็งแรงของโครงสร้าง มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาปรับปรุงต่อไปได้ รวมทั้งมีการบำรุงรักษาที่ดีด้วย และไม่มีการต่อเติมจนเสียรูปแบบเดิมมากนัก ในกลุ่มนี้อาจแบ่งเป็นกลุ่มที่มีสภาพที่ดี สภาพปานกลาง และสภาพไม่ดีหรือเสื่อมโทรม ซึ่งในกลุ่มหลังนี้ อาจหมายถึง อาคารที่ก่อสร้างด้วยวัสดุที่ไม่มีความถาวร

4) คุณค่าด้านองค์ประกอบของเมือง

หมายถึง คุณค่าของอาคารหรือกลุ่มอาคารที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของการวางผังเมือง ถือเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบซึ่งแสดงขอบเขตของส่วนของเมือง หรือเกาะรัตนโกสินทร์ ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อคงไว้ซึ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ทางสังคมในด้านต่างๆ

ตารางที่ 4.1.4.1 การประเมินสภาพอาคารของสถาปัตยกรรมในบริเวณที่ตั้งโครงการ

หลักการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	อาคารกรมโรงงานอุตสาหกรรม		อาคารพาณิชย์		สถานบริการน้ำมัน		อาคารโรงพิมพ์คุรุสภา	
		คะแนน	น้ำหนัก	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนน	น้ำหนัก
1. คุณค่าทางประวัติศาสตร์และอายุ	3	1	3	1	3	0	0	3	9
2. คุณค่าด้านองค์ประกอบของเมือง	3	1	3	1	3	1	1	3	9
3. คุณค่าด้านรูปแบบสถาปัตยกรรม	2	1	2	1	2	0	0	3	6
4. คุณค่าทางสภาพอาคาร	1	3	3	1	1	0	0	2	2
รวม(คะแนนเต็ม 27)			11		9		1		26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ : แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนออกได้ดังนี้

0 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์

1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์พอใช้

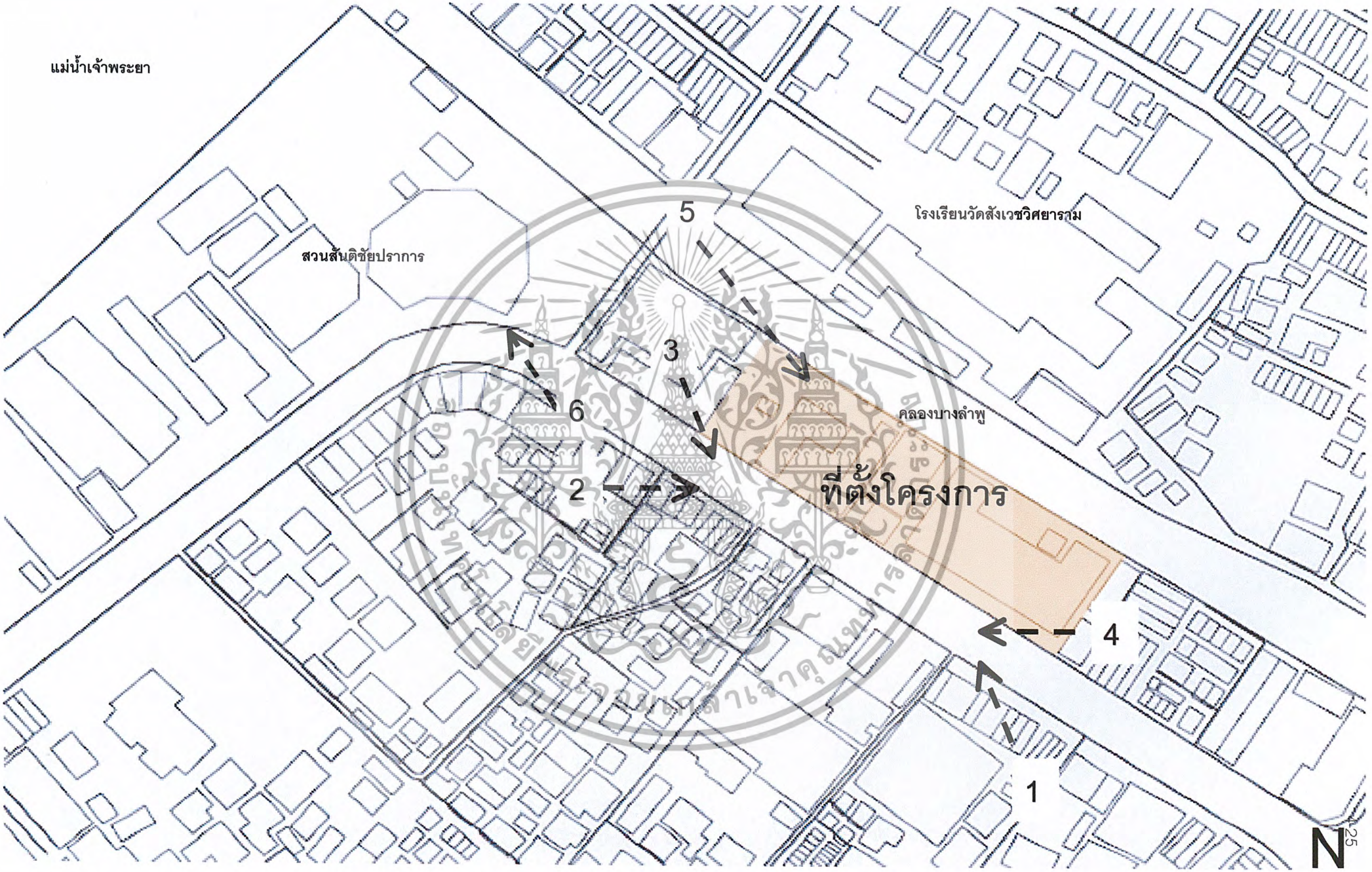
2 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดี

3 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดีมาก

ดังนั้นอาคารที่สมควรได้รับการอนุรักษ์ และใช้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการได้แก่ อาคารโรงพิมพ์คุรุสภา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.1.4.1 แผนผังแสดงมุมมองต่างๆ รอบที่ตั้งโครงการ

มาตราส่วน 1:2000

ภาพที่4.1.4-1 มุมมองที่ 1 แสดงทัศนียภาพด้านหน้าโครงการทางด้านกรมโรงงานอุตสาหกรรมเดิม

ภาพที่4.1.4.2 มุมมองที่ 2 แสดงทัศนียภาพเข้าสู่ด้านหน้าโครงการบริเวณด้านข้างโรงพิมพ์คุรุสภา

ภาพที่ 4.14-3 มุมมองที่ 3 แสดงทัศนียภาพสภาพแวดล้อมด้านตรงข้ามที่ตั้งโครงการ

ภาพที่4.1.4-4 มุมมองที่ 4 แสดงทัศนียภาพสภาพแวดล้อมตรงข้ามที่ตั้งโครงการ

ภาพที่ 4.1.4-5 มุมมองที่ 5 แสดงทัศนียภาพที่ตั้งโครงการทางด้านหลังติดคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู)

ภาพที่ 4.1.4-6 มุมมองที่ 6 แสดงทัศนียภาพการเข้าถึงโครงการทางด้านถนนพระสุเมรุ

4.2 การกำหนดโครงการ

4.2.1 การประเมินความต้องการและกิจกรรมของโครงการ เพื่อหาองค์ประกอบโครงการ โดยพิจารณาจาก

1. วัตถุประสงค์ของโครงการ
2. ขอบเขตของโครงการ
3. กิจกรรมของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การประเมินความต้องการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
1.เป็นสถานที่ที่คนในชุมชนบางลำพูได้ใช้เวลาว่างจากกิจวัตรประจำวันมาร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกัน เพื่อแสดงถึงพลวัตรต่างๆ ภายในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปภายในชุมชน	-จัดการประชุม อบรม บรรยาย สัมมนาตามวาระ เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	-ส่วนประชุมชน	-หอประชุมอเนกประสงค์
	- จัดนิทรรศการ การสาธิตฝึกอบรม ในเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและต้องการ	-ส่วนบริการการศึกษา	-ห้องจัดนิทรรศการ -ห้องบรรยายฝึกอบรม
	- จัดตั้งชมรมกิจกรรมที่ เด็ก เยาวชน และประชาชนสนใจ	-ส่วนบริการสาธารณะ	
	- จัดกิจกรรมที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	-ส่วนบริการสาธารณะ	-ห้องกิจกรรมชมรม
	- ศึกษาถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อหาแนวทางการแก้ไขและพัฒนา โดยวิธีการประเมินผลจากกิจกรรมที่จัดขึ้น	-ส่วนบริหารโครงการ	-ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
2. เป็นแหล่งนัดพบของสมาชิกภายในชุมชน ทุกหมู่เหล่าไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน นักเรียน นักศึกษา ปัญญาชน ผู้นำชุมชน นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ เพื่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนต่อปัญหาต่างที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น พัฒนาชุมชนที่ตัวเองมี	- จัดสัมมนาพูดคุย ถกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และค้นหาแนวทางการแก้ไข	-ส่วนประชุมชน	-หอประชุมอเนกประสงค์
	- เป็นศูนย์ประสานงานของชุมชนต่างๆ ทั้งในย่านบางลำพูและนอกพื้นที่	-ส่วนบริหารชุมชน	-ผู้นำชุมชนต่างๆ
		-ส่วนบริหารโครงการ	-คณะกรรมการบริหารโครงการ -ฝ่ายธุรการ -ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
ภูมิลำเนาอยู่			
3.เป็นสถานที่การจัดตั้งการบริหารชุมชน จากคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่มในรูปของสมาคม มูลนิธิ องค์กรต่างๆ โดยอาศัยประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน	-จัดตั้งส่วนบริหารชุมชน โดยนำแต่ละชุมชนมาทำงานร่วมกัน	-ส่วนบริหารชุมชน	-คณะกรรมการชุมชน -ฝ่ายจัดการและประสานงาน
4.เป็นสถานศึกษานอกระบบโดยอาศัยองค์ความรู้ที่สั่งสมอยู่ภายในชุมชน จากประสบการณ์ของบุคคลที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนร่วมกัน คลุกคลี และปฏิบัติตนร่วมกันต่อผู้อื่นภายใต้กรอบระเบียบวัฒนธรรมเดียวกัน	-จัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็นกัน	-ส่วนบริการสาธารณะ	-ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง -โถงพักผ่อนทำกิจกรรม ห้องกิจกรรมชมรม
5.เป็นสถานที่เผยแพร่ประวัติศาสตร์ของชุมชน โดยการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น การจัดแสดงนิทรรศการ จัดการปราศรัยอบรม จัดสถานที่ค้นคว้าข้อมูลให้กับผู้ที่สนใจ	-ทำการรวบรวมสิ่งของ เครื่องใช้ไม้สอยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มาจัดทำพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นการเรียนรู้ความเป็นมาของพื้นที่และชุมชน	-ส่วนบริการการศึกษา	-ห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น -ห้องจัดนิทรรศการ -ห้องบรรยาย
	-รวมรวมเอกสารและหนังสือให้ประชาชนผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า	-ส่วนบริหารโครงการ	-ห้องสมุด
	-เผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการของโครงการต่างๆ ของศูนย์ให้แพร่หลาย	-ส่วนบริการสาธารณะ	-ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
6.ให้การสนับสนุนด้านอาชีพกับประชาชนภายในชุมชน โดยมุ่งเน้นให้กับกลุ่มทางด้านวัฒนธรรมและการศึกษา เช่น ร้านขายสินค้าประจำท้องถิ่น ร้านหนังสือ หรือเป็นแหล่งที่คนส่วนใหญ่จะมาพบปะสังสรรค์กัน เช่น ร้านขายอาหาร ร้านกาแฟ	-จัดพื้นที่ร้านค้าสำหรับคนในชุมชนได้เช่า โดยเป็นสินค้าที่คนในชุมชนผลิตขึ้น	-ส่วนบริการสาธารณะ	-ร้านค้าเช่า
7.เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและให้ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมแก่คนในชุมชน อันเป็นสิ่งจูงใจคนให้มารวมกันสร้างมิตรภาพระหว่างกัน และนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันในการสร้างความเป็นชุมชน	-จัดพื้นที่ให้คนในชุมชนได้มีโอกาสพักผ่อน และจัดกิจกรรมที่ดึงดูดคนในชุมชนให้เข้ามาใช้โครงการ เช่น การแสดงดนตรี การแสดงละคร การฉายภาพยนต์ การทำงานศิลปะ	-ส่วนบริการสาธารณะ	-ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง -หอประชุมอเนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การประเมินความต้องการจากขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตของโครงการ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
1.ด้านการจัดชุมนุม เป็นส่วนที่จะร่วมกันแสดงความคิด ความต้องการของตนเองออกมา เพื่อแสดงถึงความเข้มแข็งของชุมชน ความเป็นศูนย์รวมของประชาคม ด้วยการจัดประชุมจัดบรรยายตามวาระต่าง ๆ ในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย	-จัดการประชุมตามวาระต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวกับชุมชน และการจัดกิจกรรมตามความต้องการของคนในชุมชน เพื่อสร้างความเป็นสังคมให้เกิดขึ้น	-ส่วนประชุมชน -ส่วนบริการสาธารณะ	-หอประชุมอเนกประสงค์ -ส่วนพักทำกิจกรรมชมรม -ห้องกิจกรรมชมรม
2.ด้านการบริหารชุมชน เป็นการสร้างเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแล ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	-เป็นศูนย์ประสานงานของแต่ละชุมชน ทั้งภายในพื้นที่โครงการและภายนอกพื้นที่โครงการ	-ส่วนบริหารชุมชน	-ห้องทำงานตัวแทนแต่ละชุมชน
3.ด้านการบริการการศึกษา เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ทั่วไป หรือสิ่งที่เป็นที่สนใจ ของคนในชุมชนในรูปแบบต่างๆ	-ทำการรวบรวมสิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันในอดีตเพื่อทำการจัดแสดง -รวบรวมเอกสารข้อมูลต่างที่เกี่ยวข้องกับชุมชน รวมถึงความรู้ทั่วไป -จัดแสดงนิทรรศการ บรรยายฝึกอบรมในเรื่องที่ประชาชนสนใจ	-ส่วนบริการการศึกษา -ส่วนบริการการศึกษา	-ห้องจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น -ห้องสมุด -ห้องจัดนิทรรศการ -ห้องบรรยาย
4.การส่งเสริมให้คนในชุมชนมีงานทำ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เป็นการสร้างรายได้	-จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ประชาชนในชุมชนและนอกชุมชน	-ส่วนบริการการศึกษา	-ร้านค้าเช่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตโครงการ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
5.ด้านความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ จัดกิจกรรมทางด้านบันเทิงที่เป็นที่กำลังสนใจของคนในชุมชน อาทิ การแสดงดนตรี การแสดงละคร หรือจัดส่วนห้องซ้อมดนตรีให้คนมาทำกิจกรรมร่วมกัน	-จัดพื้นที่ให้คนในชุมชนได้มีโอกาสพักผ่อน และจัดกิจกรรมที่ดึงดูดคนในชุมชนให้เข้ามาใช้โครงการ -จัดตั้งชมรมต่างๆ ที่เด็ก เยาวชน และประชาชนให้ความสนใจเพื่อมาประกอบกิจกรรมร่วมกัน	-ส่วนบริการสาธารณะ -ส่วนบริการสาธารณะ	-ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง -โถงพักผ่อนทำกิจกรรมชมรม -ห้องกิจกรรมชมรม
6.ด้านงานบริหารโครงการ เป็นฝ่ายควบคุมดูแลกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานภายนอก	-จัดสรร คัดเลือก แต่งตั้ง ผู้บริหารโครงการในหน้าที่ต่างๆ จากสมาชิกในชุมชน	-ส่วนบริการโครงการ	-คณะกรรมการบริหารโครงการ -ฝ่ายธุรการ -ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา -ฝ่าเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กิจกรรมของโครงการ

ลักษณะของกิจกรรมต้องเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผล 4 ประการดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน (Fun)
2. เกิดสัมพันธภาพอันดี (Good Relationship)
3. เกิดการปะทะสังสรรค์ (Interactive)
4. ก่อให้เกิดประสบการณ์ (Experience)

ลักษณะของกิจกรรมที่ดี ต้องมีลักษณะดังนี้

1. ตอบสนองความต้องการของสมาชิก
2. กิจกรรมนั้นต้องสามารถพัฒนาสมาชิกได้ในด้านต่างๆ ทั้งด้านสังคม สติ อารมณ์ ปัญญา
3. ต้องริเริ่มกิจกรรมจากจุดที่สมาชิกมีความสามารถ (start where they are) คือ สมาชิกมีความสามารถแค่ไหน ก็เริ่มจากจุดนั้น
4. กิจกรรมนั้นสมาชิกต้องสามารถเข้าร่วมกระทำได้ทั้งปัจจุบันและในอนาคต

ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรม

1. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในทางที่ดี ทั้งช่วยพัฒนาความเจริญเติบโตทางร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และกระตุ้นความสามารถของสมาชิกในการแสดงออกอย่างเสรีภายใต้ขอบเขต
2. ทำให้เกิดทักษะ และความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้เรียนรู้ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม
3. ช่วยขจัดความแตกต่างของสมาชิกด้วยกันเอง เช่น ช่วยให้สมาชิกมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นการสร้างความสามัคคีในกลุ่มและในสังคม
4. กรณีการวางแผนกิจกรรมจะทำให้สมาชิกได้ใช้ความคิด และรู้จักตัดสินใจ ตลอดทั้งรับผิดชอบต่อแผนงานที่วางไว้
5. ช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มให้สอดคล้องกับนโยบาย และจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งช่วยให้สมาชิกได้รู้ว่า เมื่อกลุ่มมีความขัดแย้งภายใน สมาชิกจะช่วยคลี่คลายได้อย่างไร
6. ในการถกเถียงปัญหา ผลที่ได้จะช่วยให้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมาชิก เพราะในการถกเถียงปัญหาชี้ให้เห็นถึง ความสนใจ ประสบการณ์ และปัญหาของสมชิกกลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากลักษณะของโครงการ สามารถกำหนดกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในโครงการได้จาก

1.<u>ความสนใจของสมาชิกในสังคมทุกสถานะภาพ</u>

เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความพฤติกรรมความสนใจของคนในแต่ละช่วงอายุที่มีความแตกต่างกัน เป็นกิจกรรมที่สมาชิกในสังคมเต็มใจมาทำร่วมกัน โดยไม่ต้องอาศัยการจูงใจ เชิญชวน หรือประชาสัมพันธ์ เนื่องจากเกิดขึ้นจากความต้องการของตนเอง

การกำหนดสถานภาพของผู้ใช้โครงการ จะเริ่มตั้งแต่

- วัยเด็กตอนปลาย (6-12ปี) ซึ่งวัยนี้จะเริ่มทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ไม่ชอบที่จะเล่นอยู่ภายในครอบครัวของตนเอง ไม่ต้องการทำกิจกรรมใดๆ ที่มีบุคคลในบ้านให้ความช่วยเหลือ ลักษณะดังกล่าว เด็กวัยนี้จึงมีศักยภาพพอในการเริ่มต้นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนสังคม รวมทั้ง

- วัยรุ่นตอนต้น (12-16 ปี)
- วัยรุ่นตอนปลาย (17-20ปี)
- วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (20-40 ปี)
- วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (40-60 ปี)
- วัยชรา (60 ปีขึ้นไป)
- คนพิการ

2. <u>กิจกรรมในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาสังคม</u>

เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากกลุ่มคนหลายสถานะภาพในสังคม ที่ต่างเห็นถึงปัญหาที่แตกต่างกันไป และร่วมมือกันแก้ไขปัญหานั้น โดยกำหนดกลุ่มดำเนินการที่แก้ไขปัญหาแตกต่างกันไป กิจกรรมต่างๆ ที่กลุ่มเหล่านี้จัดตั้งขึ้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนในสังคมจึงจะนำไปสู่ผลสำเร็จตามต้องการ การร่วมมือกันนี้จำเป็นต้องอาศัยแรงจูงใจ เชิญชวนหรือปราชาสัมพันธ์ โดยต้องมีเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม เนื่องจากปัญหาสังคมเป็นเรื่องของคนส่วนรวม คนส่วนใหญ่จึงคิดว่าไม่ได้เป็นหน้าที่ของตน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารบ้านเมืองหรือชุมชน ขาดความเข้าใจและใส่ใจในการร่วมกันแก้ปัญหาด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กิจกรรมที่สนับสนุนโครงการให้สามารถดำรงอยู่ได้

เนื่องจากโครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชน เป็นโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐในจำนวนจำกัด เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการได้จึงต้องมีกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่โครงการ โดยเป็นกิจกรรมที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ในที่นี้บุคคลที่อยู่ภายนอกชุมชนสามารถเข้ามาใช้ได้

วิธีการนี้คือการจัดตั้งองค์กรอนุรักษ์ท้องถิ่นภายใต้ พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม ซึ่งหากจัดตั้งได้โดยให้สมาชิกในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในองค์กร โดยมี NGO และภาครัฐเป็นผู้ดูแล จะสามารถจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมขึ้นมาได้ และเจ้าของอาคารก็เหมือนสมาชิกขององค์กร จึงสามารถใช้เงินในกองทุนดำเนินโครงการได้ เพราะถือว่าเป็นอาคารในเขตอนุรักษ์

การได้มาซึ่งกองทุนสิ่งแวดล้อม มีอยู่หลายวิธีซึ่งอาจต้องใช้หลายวิธีผสมผสานกัน

วิธีแรก คือ การได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะตั้งงบประมาณขึ้นมา

วิธีที่ 2 คือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งมักเป็นเงินจากต่างประเทศ

วิธีที่ 3 เงินบริจาคองค์กรหรือหน่วยงานอื่น

และ วิธีที่ 4 คือ การหาเงินเข้ากองทุน (Fund Raising) โดยมีกิจกรรมต่างๆ เป็นตัวสนับสนุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การประเมินความต้องการจากกิจกรรมที่สนองความต้องการและความสนใจของสมาชิกในสังคม

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
1. วัยเด็กตอนปลาย (6-12 ปี)			
<u>กิจกรรมการเล่นสร้างสรรค์</u> เช่น การวาดภาพ การระบายสี การเย็บผ้าสร้างเป็นรูปทรงต่างๆ การร้องเพลง การละเล่นต่างๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานและเกิดความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ	- จัดกิจกรรมรองรับความสนใจของเด็กวัยนี้ เช่น การประกวดภาพระบายสี	-ส่วนบริการสาธารณะ	-โถงพักผ่อนทำกิจกรรม -เวทีจัดแสดง
<u>เกมส์และกีฬา</u> เด็กจะมีการเล่นเกมส์ที่เป็นเกมส์ง่ายๆ ก่อน หลังจากนั้นจะเป็นเกมส์ที่ยากขึ้นตามลำดับ มีการฝึกเล่นบาสเกตบอล, ฟุตบอล	- จัดพื้นที่เล่นเกมส์ให้เด็ก ส่วนกีฬาซึ่งต้องใช้กำลังมากจะจัดไว้ภายนอกอาคาร	-ส่วนบริการสาธารณะ	-โถงพักผ่อนทำกิจกรรม -บริเวณเล่นเกมส์และประกอบกิจกรรมสำหรับเด็ก
<u>การอ่าน</u> ลักษณะการอ่านของเด็กเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับลักษณะที่เด็กสามารถจินตนาการของตนต่อไปได้อีก เช่น หนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องของเจ้าชาย หรือเรื่องราวของวีรบุรุษวีรสตรีทั้งหลาย ประวัติศาสตร์ ชีวิตในโรงเรียน รูปภาพชนชาติต่างๆ เรื่องราวของนักกีฬา ดาราภาพยนต์	- ภายในห้องสมุดควรจัดให้มีมุมหนังสือของเด็กตามลักษณะการอ่านของเด็กวัยนี้	-ส่วนบริการการศึกษา	-ห้องสมุดโสตทัศนศึกษา -มุมหนังสือสำหรับเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
<u>การดูภาพยนต์</u> เด็กวัยนี้มักชอบดูภาพยนต์มากว่าการ์ตูน ความรู้สึกนี้เกิดมากที่สุดเมื่อเด็กมีอายุ 9-10 ขวบ การดูภาพยนต์นี้นับว่ามีผลต่อเด็กมาก เพราะเด็กจะมีการเลียนแบบจากภาพยนต์ เช่น เด็กจะมีความก้าวร้าวได้ถ้าหากได้ชมภาพยนต์ที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรม	- จัดฉายภาพยนต์การ์ตูนที่เด็กวัยนี้ชอบ และ เลือกเฉพาะภาพยนต์ที่ส่งเสริมความรู้ความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็ก	ส่วนประชุมชน	- หอประชุมเอนกประสงค์
<u>วิทยุและโทรทัศน์</u> เด็กวัยนี้มักชอบดูโทรทัศน์มากกว่าการฟังวิทยุ เพราะโทรทัศน์เป็นเรื่องราที่มีความสำคัญไม่น้อย เพราะเด็กจะเชื่อในสิ่งที่เด็กได้ดูได้ยินทางโทรศัพย์มากกว่าที่จะเชื่อครู หรือเชื่อในคำบอกเล่าของพ่อแม่	- จัดบริเวณพักผ่อนชมรายการโทรทัศน์ โดยทางศูนย์ต้องคัดสรรสิ่งที่นำมาเสนอให้กับเด็ก	ส่วนบริการสาธารณะ	- โถงพักผ่อนทำกิจกรรม
2. วัยรุ่นตอนต้น (12-16 ปี)	- ภายในห้องสมุดจัดประเภทของหนังสือตามที่วัยรุ่นสนใจ	ส่วนบริการการศึกษา	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา
<u>การอ่าน</u> วันรุ่นตอนต้นชอบอ่านนวนิยายรัก ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ หรือเรื่องราวที่มีความตื่นเต้น	- จัดพื้นที่ร้านค้าขายหนังสือที่วัยรุ่นสนใจ	ส่วนบริการสาธารณะ	- ร้านขายหนังสือ
<u>การดูภาพยนต์</u> วัยรุ่นจะชอบชมภาพยนต์ที่เกี่ยวกับความรัก และได้รับอิทธิพล	- จัดฉายภาพยนต์ที่วัยรุ่นสนใจ โดยการคัดสรรเรื่องที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ เหมาะสมกับพัฒนา	ส่วนประชุมชน	- หอประชุมอเนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
จากภาพยนต์ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ลักษณะบุคลิกภาพของตัวแสดง หรือแม้แต่เนื้อเรื่องของภาพยนต์นั้นเด็กก็จะมีการจดจำและเลียนแบบ	การโดยการคัดสรรเรื่องที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ เหมาะสมกับพัฒนาการ		- โถงพักผ่อนทำกิจกรรม
<u>การฟังวิทยุและดูโทรทัศน์</u> วัยรุ่นจะชอบรายการที่ตื่นเต้นลึกลับ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวน	- จัดบริเวณพักผ่อนชมรายการโทรทัศน์ที่วัยรุ่นสนใจ	ส่วนบริการสาธารณะ	- บริเวณชมรายการโทรทัศน์
<u>กิจกรรมนอกเมือง</u> เช่น การเดินทาง การทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่เป็นการผจญภัยที่วัยรุ่นชอบ	- จัดตั้งชมรมเพื่อประกอบกิจกรรมที่ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสมาพบปะพูดคุยในสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อให้มีหารรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องกิจกรรมชมรม
<u>ดนตรี</u> วัยรุ่นสนใจดนตรีตามประเภทที่อยู่ในความสนใจของแต่ละยุคสมัย	- จัดตั้งชมรมดนตรี รวมทั้งจัดให้มีห้องซ้อมดนตรีให้กับวัยรุ่นที่สนใจ - จัดพื้นที่ให้สามารถฟังดนตรีที่วัยรุ่นสนใจ	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องกิจกรรมชมรม - ห้องสมุดเสียง
<u>กิจกรรมทางสังคม</u> วัยรุ่นจะสนใจในเรื่องการจัดเลี้ยง เต้นรำ หรือการพูดในที่ชุมชนเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมมากที่สุด	- จัดกิจกรรมงานเลี้ยงเต้นรำ ในงานเทศกาลประจำปีที่สำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่ งานวันสงกรานต์ เพื่อให้วัยรุ่นเข้ามามีส่วนร่วม	ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
	- จัดเวทีแสดงความคิดเห็นของวัยรุ่น เช่น การโต้วาที เพื่อส่งเสริมการพูดและพัฒนาการทางความ	ส่วนบริการสาธารณะ	- เวทีแสดงกลางแจ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
	คิด		
3. วัยรุ่นตอนปลาย (17-20 ปี)			
<u>ความสนใจในสังคม</u> เช่น การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ การเต้นรำ การดื่มสุรา การพูดคุยในหัวข้อต่างๆ เมื่อวัยรุ่นรู้สึกสนใจในสิ่งใดก็ตาม จะมีการแสดงออกโดยการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพื่อน กีฬา เสื้อผ้า อาหาร การเมืองตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ	- จัดกิจกรรมงานเลี้ยงเต้นรำ เพื่อให้วัยรุ่นมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมและพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในโอกาสต่างๆ	ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
<u>กิจกรรมการสำรวจค้นคว้า</u> เป็นกิจกรรมที่วัยรุ่นตอนปลายให้ความสนใจ เพราะได้มีโอกาสพบเห็นสิ่งแปลกใหม่ในโลกกว้าง	- จัดตั้งชมรมกิจกรรมการสำรวจค้นคว้า	ส่วนบริการสาธารณะ	-ห้องกิจกรรมการสำรวจค้นคว้า
<u>งานอดิเรก</u> เช่น การวาดภาพ การเล่นดนตรี ร้องเพลง ฟังเพลง	- จัดตั้งชมรมศิลปะ ชมรมดนตรี	ส่วนบริการสาธารณะ	-ห้องกิจกรรมชมรมศิลปะ -ห้องกิจกรรมดนตรี
<u>การอ่าน</u> วัยรุ่นชอบอ่านเรื่องความรัก การผจญภัย เพ้อฝัน การปรับตัวของวัยรุ่น หนังสือพิมพ์	- จัดเตรียมหนังสือที่วัยรุ่นสนใจ	ส่วนบริการสาธารณะ	-ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา
<u>การดูภาพยนต์</u> วัยรุ่นตอนปลายมีการดูภาพยนต์น้อย	- จัดฉายภาพยนต์ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น	ส่วนประชุมชน	-หอประชุมอเนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
กว่าวัยรุ่นตอนแรก แต่จะมีกิจกรรมทางสังคมในการพูดคุยวิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนต์นั้น	วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ฉาย		
4. วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (20-40ปี) <u>ความสนใจในลักษณะท่าทางที่ปรากฏ</u> สนใจในเรื่องของรูปร่าง น้ำหนัก ส่วนสูง ใบหน้า สีสรรเครื่องแต่งกาย พยายามออกกำลังกายให้รูปร่างดีขึ้น โดยเฉพาะสตรีที่เพิ่งคลอดหรือคนที่มีอายุเกือบ 30 ปี จะให้ความสนใจเรื่องของน้ำหนักตัวมากเป็นพิเศษ <u>การพูด</u> เป็นเรื่องที่มีความนิยมมากในคนวัยนี้ โดยเฉพาะผู้หญิงที่แต่งงานแล้วและไม่มีโอกาสออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน จะมีเวลาพูดคุยสังสรรกับเพื่อนบ้านใกล้เคียง ส่วนผู้ชายจะพูดคุยกันในวงทำงาน วงกาแฟ วงเหล้า เรื่องที่คุยก็เกี่ยวกับครอบครัว การทำงาน การเข้าสังคม เครื่องแต่งกาย และลักษณะท่าทาง	- จัดห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์การบริหารครบถ้วน - จัดพื้นที่ซึ่งเหมาะต่อการพบปะพูดคุยของคนในวัยนี้ตามลักษณะพฤติกรรม	ส่วนบริการสาธารณะ	- ร้านขายเครื่องดื่ม - ร้านขายกาแฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
<u>เต้นรำ</u> เป็นกิจกรรมที่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นยอมรับและสนใจมากเช่นเดียวกับวัยรุ่น แต่เนื่องจากสภาวะการทำงาน และความรับผิดชอบต่อครอบครัว จึงทำให้มีความสนใจน้อกว่าวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ที่กำลังศึกษาอยู่	- จัดกิจกรรมจัดเลี้ยงตามวาระ เช่น การจัดแสดงดนตรีสัปดาห์ละครั้ง จัดงานเลี้ยงในวันนักขัตฤกษ์ต่างๆ รวมถึงจัดพื้นที่สำหรับเช่าใช้ทำกิจกรรมตามต้องการ เช่น การจัดงานวันเกิด การจัดงานแต่งงาน	ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - หอประชุมเอนกประสงค์ - ห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ
<u>เกมส์กีฬา</u> ผู้ใหญ่ตอนต้นจะสนใจในเรื่องการกีฬาลดน้อยลงไป เนื่องจากมีเวลาน้อยและต้องหารายได้	- จัดตั้งชมรมกีฬาเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ในการเล่นการเล่นกีฬาส่งเสริมสุขภาพร่างกาย	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องกิจกรรมชมรมกีฬา
<u>การอ่าน</u> ผู้ใหญ่วัยนี้จะสนใจเรื่องของรัฐบาล การเมือง ดังนั้นจะเป็นลักษณะของการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร มากกว่าหนังสืออื่น หัวข้อที่อ่านจะเกี่ยวกับกีฬา แฟชั่น บุคลิกภาพ สภาพของสังคม เรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมและการเงิน	- จัดพื้นที่อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ในห้องสมุด	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์
	- จัดพื้นที่ร้านขายหนังสือที่ผู้ใหญ่สนใจ	ส่วนบริการสาธารณะ	- ร้านขายหนังสือ
<u>การฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์และภาพยนต์</u> ในวัยนี้จะไม่มีโอกาสทำกิจกรรมประเภทนี้มากนัก เนื่อง	- จัดฉายภาพยนต์ รายการโทรทัศน์ ที่เป็นที่สนใจของผู้ใหญ่ตอนต้น	ส่วนบริการสาธารณะ	- โถงพักผ่อนทำกิจกรรม - บริเวณชมรายการโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
จากต้องทำงาน จะสนใจในเรื่องที่ตนสนใจอย่างจริงจังเท่านั้น เช่น ข่าวสาร กีฬา เพลง และดนตรี			- หอประชุมเอนกประสงค์
5. วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (40-60 ปี)			
<u>ลักษณะร่างกายและเครื่องแต่งกาย</u> การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทำให้วัยกลางคนมีการควบคุมอาหาร พยายามออกกำลังกาย ย้อมผมที่หงอก พยายามแต่งกายให้ภูมิฐานเพื่อปกปิดสิ่งบกพร่อง	- จัดห้องออกกำลังกายที่มีเครื่องบริหารร่างกาย	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องออกกำลังกาย - ส่วนบริหารร่างกาย
<u>ความร่วมมือในชุมชน</u> วัยกลางคนมีเวลามากยิ่งขึ้น ใช้เวลากับชุมชนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมใชนด้วยความเต็มใจ เป็นการแสดงออกตามหน้าที่ของพลเมืองดี	- จัดตั้งกลุ่มองค์การที่พัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่วัยกลางคนได้เข้าร่วม ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	ส่วนบริหารชุมชน	- กลุ่มประชาคม
<u>การอ่าน</u> วัยกลางคนมีเวลามากขึ้น มีขอบเขตของเนื้อเรื่องที่จะอ่านอย่างกว้างขวาง ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติและกีฬา	- จัดบริเวณอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสือที่วัยกลางคนสนใจ - จำหน่ายหนังสือที่วัยกลางคนสนใจที่จะซื้ออ่าน	ส่วนบริการการศึกษา	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
<u>การชมภาพยนต์หรือโทรทัศน์</u> วัยกลางคนส่วนใหญ่จะสนใจภาพยนต์น้อย แต่จะขอบดูรายการโทรทัศน์ใช้เวลาในการชมมาก เพราะมีเวลาว่างจากภาระรับผิดชอบต่างๆ	- จัดส่วนพักผ่อนขมรายการโทรทัศน์ ให้คนวัยกลางคนในยามว่าง	ส่วนบริการสาธารณะ	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ร้านขายหนังสือ - โถงพักผ่อนทำกิจกรรม - บริเวณชมรายการโทรทัศน์
<u>การพบปะเพื่อนบ้านเพื่อนร่วมงาน</u> เป็นการเข้าร่วมสังคมช่วยให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว	- จัดพื้นที่เหมาะต่อการนัดพบพูดคุย รวมทั้งทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการสร้างประชาสังคม	ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - โถงพักผ่อนทำกิจกรรม
6. วัยชรา (60 ปีขึ้นไป) <u>ความสนใจในตัวเอง</u> คนชราจะรู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้ง ต้องแยกตัวอยู่ตามลำพัง จึงทำให้คนชรายึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง สนใจในตนเอง ไม่ยอมรับความปรารถนาดีของผู้ใด สนใจในเรื่องความตายมากที่สุด ความสนใจในเรื่องรูปร่าง ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในรูปร่างที่ปรากฏน้อยมาก ไม่มีความสนใจที่จะทำตนให้เป็นที่น่าดึงดูดใจแก่ผู้อื่นอีกต่อไป	- จัดหนังสือที่เป็นที่น่าสนใจของคนชราภายในห้องสมุด ช่วยให้ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ส่วนบริการการศึกษา	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา

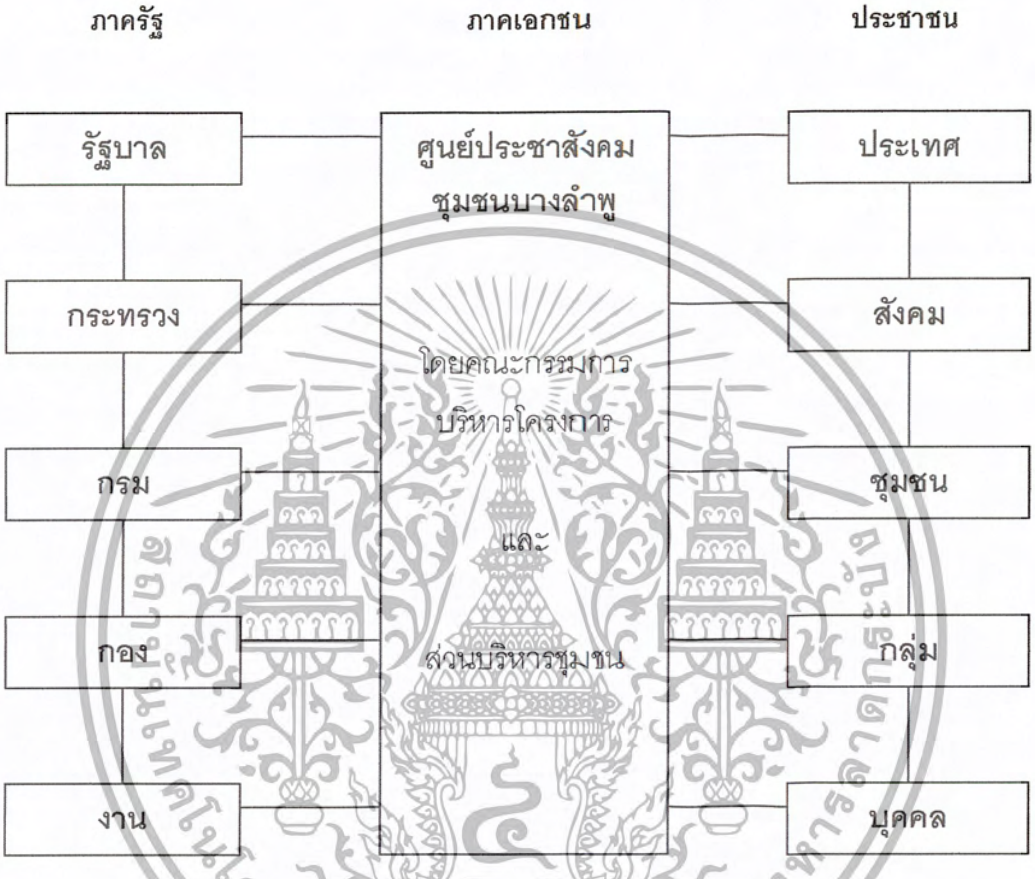
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่สนใจ	การจัดการ	ส่วนประกอบ	องค์ประกอบ
<u>ความสนใจในเรื่องเครื่องแต่งกาย</u> คนชราส่วนใหญ่ไม่สนใจเรื่องเครื่องแต่งกายเท่าใดนัก แต่งกายเพื่อปกปิดร่างกายเท่านั้น			
<u>ความสนใจในกิจกรรมสันทนาการ</u> วัยชราจะสนใจกิจกรรมพวกการฝีมือ หมากรุก การอ่านหนังสือ การท่องเที่ยว ทัศนาจร	- จัดพื้นที่นั่งพักผ่อนทำกิจกรรมโต๊ะเล่นหมากรุก - จัดตั้งชมรมท่องเที่ยว ทัศนาจรต่างจังหวัดให้คนชราได้พักผ่อน	ส่วนบริการสาธารณะ ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - ห้องกิจกรรมชมรมท่องเที่ยว
<u>ความสนใจทางสังคม</u> วัยชราบางคนอาจมีการเข้าร่วมประชุม รวมทั้งแสดงความคิดเห็นให้กับที่ชุมนุมชน แต่บางคนไม่ยอมเข้าร่วมสังคมใดๆ เลย	- จัดกิจกรรมที่ให้คนชราได้มีโอกาสเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการช่วยให้คนชราได้ใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งตนเองและสังคม	ส่วนประชุมชน ส่วนบริการสาธารณะ	- หอประชุมเอนกประสงค์ - โถงพักผ่อนทำกิจกรรม - ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
7. คนพิการ ได้แก่ คนตาบอด หูหนวก พิการในอวัยวะต่างๆ เช่น มือ แขนขา ความบกพร่องทางประสาท ตนพิการเหล่านี้ก็สนใจในกิจกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับคนปกติ เช่น ดนตรี ร้องเพลง การเล่านิทาน เกมส์กีฬา ศิลปหัตถกรรม การเล่นละคร การพักแรม	- จัดกิจกรรมให้คนพิการเข้าร่วมกับบุคคลทั่วไป เพื่อให้คนพิการเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไม่รู้สึกว่าสังคมทอดทิ้ง รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มองค์ให้ความช่วยเหลือคนพิการในสังคม	ส่วนบริการสาธารณะ	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - โถงพักผ่อนทำกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 โครงสร้างการบริหารโครงการ

<u>การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก</u>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประสานงานภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 อัตรากำลังและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการและผู้บริหารชุมชน

อัตรากำลังและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่โครงการ กำหนดโดยโครงสร้างการบริหารของประชาคมบางลำพู และเทียบจากอาคารที่มีขนาดใกล้เคียงกัน คือ อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา และพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี

อัตรากำลังและหน้าที่ของผู้บริหารโครงการ

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
1. คณะกรรมการบริหารโครงการ		
- ผู้จัดการศูนย์	- บริหารโครงการและพิจารณาวางแผนการดำเนินการของโครงการ ร่วมดำเนินการประสานงานกับบุคคลต่างๆ อย่างใกล้ชิด	1
- รองผู้จัดการศูนย์	- เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ในการบริหารโครงการ	1
- เลขานุการ	- เลือกบุคคลที่มีความสามารถทางธุรกิจบริหาร สามารถติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ได้ จัดทำรายงานการดำเนินงานของโครงการให้กับผู้อำนวยการ	1
2. ฝ่ายธุรการ		
งานการเงินและการบัญชี		
- หัวหน้างานการเงินและการบัญชี	- รับผิดชอบด้านการบริหารและด้านงบประมาณการดำเนินการของโครงการ	1
- เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี	- จัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของโครงการและทะเบียนบัญชีพนักงานของโครงการ	1
งานพัสดุอาคารและสถานที่		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
- หัวหน้างานพัสดุอาคารสถานที่	- รับผิดชอบและจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้ในโครงการและควบคุมดูแลอาคารให้เรียบร้อย - จัดทำทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ของศูนย์ ช่วยในการควบคุมดูแลอาคารให้เป็นระเบียบเรียบร้อย	1
- นักการภารโรงภายในอาคาร	- ดูแลรักษาความเรียบร้อยภายในอาคารส่วนต่างๆ	1
- นักการภารโรงภายนอกอาคาร	- ดูแลรักษาความเรียบร้อยภายนอกอาคารของโครงการ	1
<u>งานรักษาความปลอดภัย</u>		
- หัวหน้างานรักษาความความปลอดภัย	- รับผิดชอบการรักษาความปลอดภัย ควบคุมและกำหนดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัย	1
- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในอาคาร	- ดูแลรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยภายในอาคาร	1
- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนอกอาคาร	- ดูแลรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย ภายในอาคาร บริเวณลานจอดรถ และลานอเนกประสงค์	1
<u>งานร้านค้าเช่า</u>		
- เจ้าหน้าที่งานร้านค้าเช่า	- รับผิดชอบการติดต่อเช่าร้านค้า จัดเก็บค่าเช่า พื้นที่ จัดทำทะเบียนร้านค้า รับเรื่องร้องเรียนทั้งจากผู้เช่าและผู้ใช้บริการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข	1
3. ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา		
<u>งานวิชาการและประเมินผล</u>		
- หัวหน้างานวิชาการและ	- รับผิดชอบดำเนินการสรุปผลและประเมิน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
ประเมินผล	การทำงาน ประสานงานกับนักวิชาการและหน่วยงานอื่น เพื่อศึกษาถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม พร้อมทั้งวิธีการปรับปรุงแก้ไข - ค้นคว้า วิจัย รวบรวมข้อมูล ผลงานการดำเนินการ สรุปผลงานและเสนอแนะวิธีการปรับปรุงแก้ไขการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย รวมทั้งให้ความรู้ โดยจัดอบรม สาธิต สัมมนากับประชาชน	
- เจ้าหน้าที่จัดทำสถิติและรายงานสรุปผล	- จัดทำแบบสำรวจ จดข้อมูลทางสถิติและรายงานสรุปผลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสังคม	1
<u>งานกิจกรรมและการวางแผน</u>		
- หัวหน้างานกิจกรรมและวางแผน	- รับผิดชอบการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในโครงการ รวมทั้งประสานงานกับผู้นำชุมชนในการพัฒนาชุมชน - ศึกษาถึงรูปแบบกิจกรรมที่จะจัดขึ้นให้มีความเหมาะสมกับการพัฒนาสังคม รวมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรมร่วมกันของประชาชน	1
- เจ้าหน้าที่ประสานงานการจัดกิจกรรม	- ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายชุมชน รวมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดกิจกรรมภายในโครงการ	1
- เจ้าหน้าที่ประจำส่วนประชุมชน	- ดูแล ควบคุม ให้บริการในส่วนประชุมชน 1 คน และพนักงานในห้องครัวของห้องจัด	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
	เลี้ยง 5 คน	
<u>งานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น</u>		
- ภัณฑารักษ์	- จัดหา สงวนรักษา และทำทะเบียนวัตถุที่รวบรวมได้	1
- เจ้าหน้าที่ประจำส่วนจัดนิทรรศการ	- ดูแล ควบคุม และให้บริการในส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	1
<u>งานห้องสมุด</u>		
- บรรณารักษ์	- จัดหาหนังสือที่น่าสนใจและเหมาะกับประชาชนในวัยต่างๆ และเสริมสร้างพัฒนาการความรู้	1
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	- ช่วยเหลืองานห้องสมุด จัดพิมพ์บัตรรายการ ซ่อมแซมหนังสือ จัดเก็บหนังสือ	1
<u>งานโสตทัศนศึกษา</u>		
- หัวหน้างานโสตทัศนศึกษา	- รับผิดชอบงานผลิต รวบรวม จัดหา ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เทป โทรทัศน์	1
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	- ช่วยในการจัดหา รวบรวม เก็บข้อมูล บันทึกภาพ เสียง นำมาผลิตและให้บริการด้านโสตทัศนศึกษา	1
4. ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์		
<u>งานประชาสัมพันธ์</u>		
- หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	- รับผิดชอบด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารของโครงการให้หน่วยงานภายในชุมชน ภายนอกและประชาชนได้รับทราบ	1
- เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	- ช่วยรวบรวมข้อมูลข่าวสารของโครงการเพื่อนำมาจัดทำเป็นสื่อต่างๆ ในการเผยแพร่ให้	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
	หน่วยงานภายนอก และประชาชนได้รับรู้	
งานจัดข้อมูลข่าวสาร		
- หัวหน้างานจัดข้อมูลข่าวสาร	- รับผิดชอบดำเนินการรวบรวม จัดเก็บ จัดทำ ข้อมูลข่าวสารของโครงการก่อนนำออกเผยแพร่ - รับผิดชอบการดำเนินการจัดพิมพ์เอกสารข้อมูลในการประชาสัมพันธ์งานของโครงการทั้งหมด ก่อนนำออกเผยแพร่	1
4. ฝ่ายเทคนิค		
งานออกแบบศิลปกรรม		
- หัวหน้างานออกแบบศิลปกรรม	- รับผิดชอบการวางแผน การออกแบบการจัดนิทรรศการ การจัดแสดง ออกแบบสิ่งพิมพ์ สื่อในการจัดและเผยแพร่ รวมทั้งควบคุม การจัดตั้ง สถานที่ในการจัดกิจกรรม	1
- รองหัวหน้าการออกแบบศิลปกรรม	- ช่วยหัวหน้างานในการวางแผนออกแบบการจัดงาน	1
- ช่างตกแต่งสถานที่	- จัดสร้าง ติดตั้ง ตกแต่ง ซ่อมแซมสถานที่ที่ทำกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำลังและหน้าที่ของผู้บริหารชุมชน

ฝ่าย	หน้าที่	อัตรา
1. คณะกรรมการบริหารประชาคม	- กลุ่มประชาคมบางลำพูประกอบด้วยคณะกรรมการที่มาจากชุมชนต่างๆโดยถือว่าทุกคนมี ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โครงสร้างการบริหารจึงไม่มีผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการแต่อย่างใด โดยทำหน้าที่รับผิดชอบวางแผนดำเนินการของโครงการร่วมดำเนินการประสานงานกับฝ่ายต่างๆอย่างใกล้ชิด	24
2. ที่ปรึกษาประชาคมบางลำพู	- ให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และสนับสนุนการดำเนินงานของทางประชาคม ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ NGOs นักธุรกิจ ข้าราชการ	19
3. ฝ่ายธุรการ	- รับผิดชอบจัดหา การบริหารงานด้านการเงิน ติดต่อประสานงานกับภาคต่างๆ ของสังคมเพื่อแก้ไข	1
4. ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา	- รับผิดชอบดำเนินงานสรุปผลการทำงานของประชาคม ติดต่อประสานงานกับภาคต่างๆของสังคม เพื่อศึกษาถึงปัญหาของกลุ่มพร้อมทั้งวิธีการแก้ไข รวมทั้งดำเนินการจัดกิจกรรมให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมในการแก้ปัญหา	1
5. ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	- รับผิดชอบการดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของประชาคมและประสานงานให้หน่วยงานอื่นๆ รวมทั้ง ประชาชนได้รับรู้	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปอัตรากำลังของผู้บริหารโครงการ	อัตรา
1. คณะกรรมการบริหารโครงการ	3
2. ฝ่ายธุรการ	9
3. ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา	11
4. ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	3
5. ฝ่ายเทคนิค	3
รวม	29

สรุปอัตรากำลังของผู้บริหารชุมชน	อัตรา
1. คณะกรรมการบริหารประชาคม	24
2. ที่ปรึกษาประชาคมบางลำพู	19
3. ฝ่ายธุรการ	1
4. ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา	1
5. ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1
รวม	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

4.3.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้อาคาร แบ่งได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ แบ่งได้ดังนี้

ส่วนบริหารโครงการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ พนักงาน นักวิชาการ ช่าง นักการ ผู้ทำงานประจำภายในศูนย์ มัคคุเทศก์เยาวชน ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานของโครงการตามหน้าที่และทำงานร่วมกับนักวิชาการ นักพัฒนา นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆของสังคม โดยอาศัย กลไก กระบวนการ และกิจกรรมที่โครงการจัดขึ้น เสนอแนะแนวทางต่อภาครัฐ เผยแพร่ความคิดเห็น ให้ความรู้กับประชาชน ติดตามผลการพัฒนาเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา

ส่วนบริหารชุมชน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักพัฒนา นักสังคมสงเคราะห์ คณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการประชาคม ทำหน้าที่ร่วมกับส่วนบริหารโครงการช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ของสังคม โดยอาศัย กลไก กระบวนการ และกิจกรรมที่โครงการจัดขึ้น เสนอแนะแนวทางการพัฒนาต่อภาครัฐ เผยแพร่ความคิดเห็น ให้ความรู้แก่เยาวชน ติดตามผลการพัฒนาเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนา

ส่วนบริการสาธารณะ ได้แก่ ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนต่างๆ ผู้เช่าร้านค้าต่างๆ ทำหน้าที่บริการสินค้าและบริการกับผู้ใช้โครงการ

2. ผู้ใช้บริการ แบ่งได้ดังนี้

- ประชาชนในชุมชนรอบพื้นที่โครงการ ได้แก่ วัยเด็กตอนปลาย จนถึงวัยชรา และผู้พิการ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่มาใช้บริการส่วนบริการสาธารณะ รวมทั้งห้องสมุดเป็นประจำทุกวัน ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมพิเศษจึงจะมา เนื่องจากผู้พักอาศัยของบุคคลกลุ่มนี้อยู่ใกล้กับโครงการมีเวลาว่างมากกว่าคนกลุ่มอื่น บุคคลในกลุ่มนี้ใช้บริการในส่วนต่างๆ ของโครงการดังต่อไปนี้

ส่วนบริการสาธารณะ - ทำกิจกรรมต่างๆที่โครงการจัดทำขึ้น รวมทั้งพักผ่อนในเวลาว่างจากภาระหน้าที่

ส่วนประชุมชน - ทำกิจกรรมที่โครงการจัดขึ้น รวมทั้งขอเช่าใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการการศึกษา - ใช้เวลาว่างในการศึกษาเพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ชมนิทรรศการ ชมพิพิธภัณฑ์ ฟังบรรยายฝึกอบรม

ส่วนบริหาร - เข้าร่วมกับทางประชาคมในการพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ และแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรมต่างๆในชุมชน

ส่วนบริหารโครงการ - ติดต่อขอใช้สถานที่ทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งรับทราบข้อมูลข่าวสารของทางศูนย์

- ประชาชนภายในเขต ได้แก่ วัยเด็กตอนปลาย จนถึงวัยชรา รวมทั้งผู้พิการ พฤติกรรมของคนกลุ่มนี้เนื่องจากมีที่พักอาศัยที่อยู่ค่อนข้างไกลจากโครงการ ไม่สามารถเดินมาได้และไม่มีเวลาว่างมากพอ แต่จะมาทำกิจกรรมที่ทางโครงการจัดขึ้นและเป็นที่สนใจเท่านั้น ดังนั้นส่วนใหญ่จะมาใช้บริการในส่วนของประชุมชน ส่วนจัดนิทรรศการ และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

คนกลุ่มนี้จะใช้บริการในส่วนต่างๆ ของโครงการ ได้แก่

ส่วนประชุมชน - ทำกิจกรรมที่โครงการจัดขึ้น รวมทั้งใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมของตนเอง

ส่วนบริการการศึกษา - ส่วนมากจะใช้เมื่อมีการแสดงนิทรรศการและการบรรยายในเรื่องที่สนใจ

ส่วนบริการสาธารณะ - ทำกิจกรรมที่ทางโครงการจัดเป็นครั้งคราว

ส่วนบริหารชุมชน - เข้าร่วมกับกลุ่มประชาคมในการพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน

ส่วนบริหารโครงการ - ติดต่อขอใช้สถานที่ทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งรับทราบข้อมูลข่าวสารของทางศูนย์

- นักวิชาการ นักธุรกิจ นักพัฒนาเอกชน ภาครัฐบาล คณะกรรมการชุมชน และคณะกรรมการประชาคม เป็นตัวแทนในภาคต่างๆของสังคม ที่จะร่วมมือกันในการพัฒนาสังคม ดังนั้นจึงมาใช้โครงการเมื่อมีการประชุมสัมมนา ปรึกษาหารือระหว่างกลุ่มประชาคม และผู้นำชุมชนต่างๆในขอบเขตพื้นที่ กับตัวแทนของภาคสังคมเหล่านี้ในส่วนของการบริหารชุมชน

บุคคลในกลุ่มนี้จะใช้บริการในส่วนต่างๆของโครงการ ได้แก่

ส่วนบริหารชุมชน - ร่วมกันทำงานกับกลุ่มประชาคมและประสานงานไปยังส่วนต่างๆของสังคม เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนบริหารโครงการ - ติดต่อประสานงานในการพัฒนาสังคม และจัดกิจกรรมให้กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชน รวมทั้งใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม

ส่วนบริการการศึกษา - เป็นวิทยากรบรรยายฝึกอบรมให้กับประชาชน ในเรื่องที่นำมาจัดแสดงนิทรรศการ

ส่วนประชุมชน - เป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนาที่จัดขึ้น เพื่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจปัญหาที่มีอยู่ในสังคมและร่วมกันแก้ปัญหาเหล่านั้น

ส่วนบริการสาธารณะ - ใช้จัดปราศรัยอภิปราย เรื่องที่ภาคต่างๆของสังคมต้องการนำเสนอต่อประชาชน

- บุคคลที่ให้ความรู้ความบันเทิงกับประชาชน เป็นบุคคลที่ทางประชาคมเชิญมาให้ความรู้ความบันเทิงแก่ประชาชน ในกิจกรรมต่างๆที่โครงการจัดขึ้น

บุคคลในกลุ่มนี้จะใช้บริการในส่วนต่างๆของโครงการ ได้แก่

ส่วนบริการสาธารณะ - เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมบรรยายให้ความรู้กับประชาชน

ส่วนประชุมชน - เป็นผู้แสดง ผู้ให้ความรู้ ในกิจกรรมต่างๆที่โครงการจัดขึ้น

ส่วนบริการสาธารณะ - จัดแสดง ให้ความรู้ ในกิจกรรมที่โครงการจัดขึ้นบริเวณลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ส่วนบริหารโครงการ - ติดต่อกับฝ่ายกิจกรรมการศึกษา

- ผู้มาติดต่อทำธุระกับโครงการ เป็นผู้ที่มาติดต่อขอใช้สถานที่ต่างๆของโครงการ หรือมาขอข้อมูลข่าวสารกิจกรรมของโครงการ ดังนั้นส่วนใหญ่จะมาใช้โครงการในส่วนของการบริหารโครงการ

- ผู้ให้บริการแก่โครงการ เป็นพนักงานส่งพัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานของโครงการ ส่งไปรษณีย์เอกสารให้กับศูนย์ รวมทั้งพนักงานขนถ่ายขยะออกจากโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
ผู้ให้บริการ			
1. เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ	- ก่อนเวลา 8.30 น. เจ้าหน้าที่เดินทางมายังโครง การโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ หรือรถโดยสารประจำทาง	- ลานจอดรถ	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยานยนต์
	- บางส่วนรับประทานอาหารเช้า อาหารว่าง ทำธุระส่วนตัว หรือเข้าห้องสมุด เมื่อได้เวลาทำงานจึงมาลงเวลาทำงานที่ฝ่ายทะเบียนธุรการ	- โถงพักผ่อนสำนักงาน - ร้านขายกาแฟ - ร้านขายอาหาร - ห้องสมุด	- บริเวณลงทะเบียนทำงานฝ่ายธุรการ - ส่วนเตรียมอาหารว่าง - ห้องน้ำ - ห้องส้วม - บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์
	- 8.30-12.00 น. แยกกันปฏิบัติงานตามหน้าที่ตามฝ่ายของตนเอง	**ส่วนบริหารโครงการ** - ห้องทำงานผู้บริหารโครงการทุกฝ่าย	- โถงพักรับรอง - ห้องเก็บเอกสาร - ห้องเก็บอุปกรณ์
		- ห้องพักนักการและช่าง เทคนิค	- ห้องเครื่องเทคนิค - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
		<u>ส่วนบริการศึกษา</u> - ห้องทำงานบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ - ห้องทำงานภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ - ห้องทำงานหน่วยโสตทัศนศึกษาและเจ้าหน้าที่ - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ห้องจัดแสดงนิทรรศการ	- ห้องเก็บหนังสือ-ซ่อมหนังสือ - บริเวณติดต่อสอบถาม - ห้องน้ำ-ห้องส้วมสำหรับเจ้าหน้าที่ - ห้องเก็บรักษาและขึ้นทะเบียนวัตถุ - บริเวณติดต่อสอบถาม - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วมสำหรับเจ้าหน้าที่ - ห้องเก็บซ่อมอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา - บริเวณติดต่อสอบถาม - ห้องเก็บเทปเสียง-เทปโทรทัศน์ - ห้องเก็บภาพถ่าย-ภาพสไลด์ - ส่วนประชาสัมพันธ์ขายบัตรเข้าชม - ห้องเก็บอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
		- ห้องทำงานฝ่ายศิลปกรรม	- ห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน - ห้องปฏิบัติงาน - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน
		<u>ส่วนประชุมชน</u> - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ส่วนหอประชุม	- ส่วนประชาสัมพันธ์ขายบัตรเข้าชม - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน
		- ครัวห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ	- ห้องพักพนักงาน - ส่วนรับจ่ายอาหาร - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน
	- 12.00 –13.00 น. พักกลางวันรับประทานอาหาร เข้าห้องสมุด ทำธุระส่วนตัว พักผ่อนเหมือนช่วงเช้า - 13.00-16.30น. กลับเข้าทำงานตามหน้าที่ของแต่ละฝ่าย มีการติดต่อประสานงานทั้งภายในส่วนบริหารโครงการและส่วนบริหารชุมชน	- ร้านขายกาแฟ - ร้านขายอาหาร - ห้องสมุด - ห้องประชุมเจ้าหน้าที่	- ส่วนเตรียมอาหารว่าง - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	- 16.30 น. เลิกงานลงเวลาทำงานที่ฝ่ายทะเบียน ทำกิจกรรมอื่นตามความสนใจ ส่วนกรณีที่มีกิจกรรมพิเศษที่ทางโครงการจัดขึ้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป		
2. <u>เจ้าหน้าที่บริหารชุมชน</u>	- ก่อนเวลา 8.30 น. เจ้าหน้าที่เดินทางมายังโครง การโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ หรือรถโดยสารประจำทาง - บางส่วนรับประทานอาหารเช้า อาหารว่าง ทำธุระส่วนตัว หรือเข้าห้องสมุด เมื่อได้เวลาทำงานจึงมาลงเวลาทำงานที่กลุ่มของตนเอง - 8.30-12.00 น. แยกกันปฏิบัติงานตามหน้าที่ตามกลุ่มของตนเอง อาจมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกโครงการ - 12.00-13.00 น. พักทานอาหารกลางวัน ทำธุระส่วนตัว - 13.00-16.30น. กลับเข้าทำงานตามหน้าที่ของแต่ละฝ่าย มีการติดต่อประสานงานทั้งภายในส่วนบริหารโครงการและภายนอกโครงการ	- ลานจอดรถ - โถงพักผ่อนสำนักงาน - ร้านขายกาแฟ - ร้านขายอาหาร - ห้องสมุด - ห้องทำงานของแต่ละชุมชน - ห้องประชุมเจ้าหน้าที่	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยานยนต์ - ส่วนเตรียมอาหารว่าง - ห้องน้ำ - ห้องส้วม - บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสาร - ห้องทำงานผู้นำชุมชนและที่ปรึกษา - ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์ - ส่วนเตรียมอาหารว่าง - ห้องเก็บเอกสาร - ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	- 16.30 น. เลิกงานลงเวลาทำงานที่ฝ่ายทะเบียน ทำกิจกรรมอื่นตามความสนใจ ส่วนกรณีที่มีกิจกรรมพิเศษที่ทางโครงการจัดขึ้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป		
3.ร้านค้าชุมชนและร้านค้าเช่า	- ก่อนเวลา 6.00 น. เดินทางมายังโครงการโดยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถโดยสารประจำทาง เพื่อนำสินค้าและอุปกรณ์ที่จะนำมาจำหน่ายหรือให้บริการมาจัดเก็บที่ร้านค้าของตนเอง - พักผ่อนทำธุระส่วนตัว เตรียมสินค้าและบริการก่อนเวลาเปิดให้บริการ	- ร้านขายหนังสือ - ร้านขายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน - ร้านขายกาแฟ - ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม	- ห้องเก็บหนังสือ - ส่วนพักผ่อนพนักงาน - ส่วนจัดขายหนังสือ - เคาน์เตอร์เก็บเงิน - บริเวณพูดคุยวิจารณ์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ห้องเก็บสินค้า - ส่วนพักผ่อนพนักงาน - ส่วนจัดขายสินค้า - เคาน์เตอร์เก็บเงิน - ส่วนจัดขายและเก็บสินค้า - ห้องพักผู้ขาย - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ห้องครัว - ห้องน้ำ-ห้องส้วมผู้ขาย
	- 7.00 น. เปิดให้บริการกับผู้ใช้โครงการ - 20.00 น. ปิดให้บริการ เก็บสินค้าและอุปกรณ์ ดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่ของ	- ร้านค้าเช่า - ส่วนบริการร้านค้าเช่า	- ส่วนจัดขาย - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	ตนเองและที่เป็นของส่วนรวม - 21.00น. ปิดบริการส่วนร้านค้าเช่า เดินทางออกจากโครงการ		
ผู้ใช้บริการ 1. ประชาชนในชุมชนรอบพื้นที่	ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - เดินทางมายังโครงการ ส่วนใหญ่เดินเท้าหรือขี่จักรยานมายังโครงการ มาผ่านการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของโครงการ - พักผ่อนบริเวณลาน เล่นหมากฮอส พบปะพูดคุยกับคนที่นัดไว้ หรือทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโครงการจัดขึ้นบริเวณลานอเนกประสงค์ เช่น การชมการแสดงดนตรี ละคร ฟังการโต้วาที ฟังการอภิปรายของนักวิชาการ นักการเมือง ร่วมกิจกรรมงานเลี้ยงเต้นรำในงานเทศกาลประเพณีต่างๆ - ทำกิจกรรมต่างๆที่มีความสนใจก่อนเดินทางกลับ	- ลานจอดรถ - ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง - ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง	- ที่จอดรถจักรยาน - ส่วนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางโครงการ - เวทีแสดงกลางแจ้ง - บริเวณนั่งเล่นพักผ่อน
	โถงพักผ่อนทำกิจกรรม - เดินทางมายังโครงการ ส่วนใหญ่เดินเท้าหรือขี่จักรยานมายังโครงการ - เข้าสู่โถงพักผ่อน ทำธุระส่วนตัว ล้างหน้า ดื่มน้ำ ติดต่อนัดหมายกับผู้อื่นก่อนที่จะมานั่งพักบริเวณโถง	- ลานจอดรถ - โถงพักผ่อนทำกิจกรรม	- ที่จอดรถจักรยาน - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ห้องน้ำ-ห้องส้วมผู้พิการ - ตู้ดื่มน้ำ-ตู้โทรศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	- ทำกิจกรรมตามที่คนแต่ละวัยสนใจ เช่น พบปะพูดคุย เล่นเกมส์ ชมรายการโทรทัศน์ การประกวดวาดภาพระบายสี ร้องเพลง โต้วาที	- โถงพักผ่อนทำกิจกรรม	- บริเวณเล่นเกมส์ทำกิจกรรมสำหรับเด็ก - เวทีจัดแสดงประกวด - บริเวณชมรายการโทรทัศน์ - บริเวณนั่งเล่นพักผ่อน - ห้องเก็บอุปกรณ์การละเล่น
	- เมื่อทำกิจกรรมที่สนใจเสร็จแล้ว อาจไปทำกิจกรรมในส่วนอื่นของโครงการก่อนเดินทางกลับ		
- วัยเด็กตอนปลาย ถึงวัยชราและคนพิการ	<u>ห้องทำกิจกรรมชมรม</u> - เดินทางมายังโครงการ ส่วนใหญ่เดินเท้า หรือขี่จักรยานมายังโครงการ - เข้าสู่โถงพักผ่อนเพื่อทำธุระส่วนตัว ติดต่อทำกิจกรรมตามที่ความสนใจ - เข้าห้องทำกิจกรรมชมรมของตนเอง ตามต้องการ	- ลานจอดรถ - ห้องทำกิจกรรมชมรม - ห้องทำกิจกรรมชมรมต่างๆ - ห้องซ้อมดนตรี	- ที่จอดรถจักรยาน - ส่วนติดต่องานกิจกรรม - ตู้เก็บของเก็บอุปกรณ์ - โต๊ะทำกิจกรรม - ห้องควบคุม - ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
	- เสร็จจากการทำกิจกรรมของชมรม กลับสู่โถงพักผ่อน อาจทำกิจกรรมในส่วนอื่นของโครงการก่อนเดินทางกลับ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	<u>ส่วนร้านค้าเช่า</u> - เดินทางมายังโครงการเข้าสู่ร้านค้าเช่า - เลือกซื้อสินค้าและบริการตามความต้องการ เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางร้านค้าแต่ละร้านจัดขึ้น เช่นการพูดคุยถึงผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่แสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน การวิจารณ์หนังสือที่ให้ความสนใจ เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และแสวงหาความรู้นอกระบบการศึกษา	- ร้านขายของผลิตภัณฑ์ชุมชน - ร้านขายหนังสือ - ร้านกาแฟ - ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม	- ส่วนจ่ายเงิน - ส่วนจัดแสดงสินค้า - ส่วนจัดแสดงหนังสือ - ส่วนจ่ายเงิน - บริเวณพูดคุยหรือวิจารณ์หนังสือ - ส่วนนั่งรับประทานกาแฟภายนอก - ส่วนจัดขายอาหาร
	<u>ส่วนห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา</u> - เดินทางมายังโครงการ เข้าสู่โถงห้องสมุด - ฝากของกับเจ้าหน้าที่ก่อนเดินทางเข้าห้องสมุด - ตรวจสอบรายการหนังสือ หรือเทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ฟิลม์สไลด์ หรือติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ - ไปยังชั้นหนังสือเลือกหนังสือที่ต้องการ หรือมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่เพื่อนำบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ฟิลม์สไลด์ มานั่งอ่าน ชม หรือฟัง - ใช้บริการถ่ายเอกสาร - นำหนังสือคืนเจ้าหน้าที่ ก่อนเดินทางออก	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา - ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา	- โถงห้องสมุด - ชั้นฝากของ -ตู้ตรวจบัตรรายารระบบค้นหาผ่านระบบคอมพิวเตอร์ - ส่วนติดต่อสอบถาม - โต๊ะอ่านหนังสือ - โต๊ฟังเทปเสียง ดูภาพสไลด์ - บริเวณถ่ายเอกสาร - ส่วนติดต่อสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	- รับสิ่งของคืน ทำธุระส่วนตัวก่อนเดินทางออกจากห้องสมุด - ทำกิจกรรมอื่นภายในโครงการ เมื่อเสร็จธุระแล้วจึงเดินทางกลับ	- ห้องสมุดและโสตทัศนศึกษา	- ชั้นฝากของ - ห้องน้ำ-ห้องส้วม
	<u>พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น</u> - ประชาชนในชุมชนเดินทางมายังโครงการส่วนใหญ่เดินเท้า หรือขี่จักรยานมายังโครงการ ส่วนประชาชนนอกพื้นที่เดินทางมายังโครงการโดยรถโดยสารประจำทาง รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนตัว	- ลานจอดรถ - ส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	- ที่จอดรถจักรยาน - ที่จอดรถจักรยานยนต์ - ที่จอดรถ - ที่จอดรถบัสไว้ภายนอกโครงการ
	- เข้าสู่โถงทางเข้าพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น พักทำธุระส่วนตัว	- ส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	- โถงพักรอส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
	- ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ถึงรายละเอียดการจัดแสดง	- ส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	- ส่วนติดต่อสอบถาม
	- ติดต่อสอบถามเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ชุมชนเพื่อนำชมชุมชนโดยรอบ หากผู้ใช้บริการสนใจ	- ส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	- ส่วนติดต่อสอบถาม
	- ฝากของกับเจ้าหน้าที่ก่อนเข้าสู่ห้องจัดแสดงงาน		- ที่รับฝากของ
	- ชมนิทรรศการเสร็จ ออกมายังโถงพักรับรอง ก่อนทำธุระส่วนตัวและรับสิ่งของที่ฝากไว้กับทางเจ้าหน้าที่ - หลังจากนั้นจึงเดินทางไปชมสถานที่สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งของที่นำมาจัดแสดงในสถานที่จริง โดยมัคคุเทศก์ชุมชนซึ่งเป็นเยาวชนในพื้นที่		- ที่รับฝากของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
2. <u>ประชาชนภายนอกชุมชน</u>	<u>ส่วนประชุมชน</u> - เดินทางมายังโครงการโดยรถโดยสารประจำทางประจำทาง รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนบุคคล	- ลานจอดรถ	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยานยนต์ (ที่จอดรถบัสไว้นอกโครงการ)
	- เข้าสู่โถงพักรอของส่วนประชุมชน ทำธุระส่วนตัวติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ ซื้อบัตรเข้าชม	- โถงพักรอส่วนประชุมชน	- ส่วนติดต่อสอบถาม - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ห้องน้ำ-ห้องส้วมคนพิการ - ตู้โทรศัพท์
	- เมื่อได้เวลาก็จะเข้าร่วมทำกิจกรรมภายในหอประชุมหรือห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ	- หอประชุมอเนกประสงค์ - ห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ	- ที่นั่งชมการแสดง - เวทีเล่นดนตรี - โต๊ะรับประทานอาหาร
	- เมื่อทำกิจกรรมเสร็จ ออกจากหอประชุมหรือห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ ทำธุระส่วนตัว ทำกิจกรรมอื่นภายในโครงการ ก่อนเดินทางกลับ		
	- ส่วนเวทีแสดงกลางแจ้ง ผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้าร่วมได้เลย	- ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง	- เวทีแสดงกลางแจ้ง
	<u>ห้องแสดงนิทรรศการ ห้องบรรยายฝึกอบรม</u> - เดินทางมายังโครงการโดยรถยนต์ส่วนตัวประจำทางประจำทาง รถจักรยานยนต์	- ลานจอดรถ	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	รถยนต์ส่วนบุคคล		- ที่จอดรถจักรยานยนต์ (ที่จอดรถบัสไว้นอกโครงการ)
	- เข้าสู่ส่วนบริการการศึกษา พักทำธุระส่วนตัวในโถงพักรอ - ติดต่อเจ้าหน้าที่ถึงรายละเอียดการจัดแสดง - เข้าฟังบรรยายหรือฝึกอบรมตามที่กำหนด - ฝากของกับเจ้าหน้าที่ก่อนเข้าสู่ส่วนจัดแสดงงาน เดินชมนิทรรศการ - ชมนิทรรศการเสร็จ ออกมายังโถงพักรอทำธุระส่วนตัว ก่อนออกจากส่วนบริการการศึกษา - อาจทำกิจกรรมอื่นภายในโครงการ เมื่อเสร็จธุระแล้วจึงเดินทางกลับ	- โถงพักรับรองส่วนบริการทางการศึกษา - ห้องฟังบรรยายฝึกอบรม - ห้องจัดแสดงนิทรรศการ	- ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ห้องน้ำ-ห้องส้วมผู้พิการ - ตู้โทรศัพท์ - ส่วนติดต่อสอบถาม - เวทีจัดบรรยาย - ที่นั่งชมการบรรยาย - ชั้นฝากของ
3.นักวิชาการเอกชน นักธุรกิจ นักพัฒนาเอกชน ภาครัฐบาล คณะกรรมการชุมชน	- เดินทางมายังโครงการโดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทางประจำทาง รถจักรยานยนต์ - เข้าสู่โถงพักรอของส่วนบริหารชุมชน ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ทำธุระส่วนตัวก่อนเข้าห้องรับรอง - เมื่อได้เวลานัดประชุม เจ้าหน้าที่จะเชิญ	- ลานจอดรถ - โถงพักรับรองส่วนบริหารชุมชน - ห้องพักรับรอง - ห้องประชุม	- ที่จอดรถยนต์ - ส่วนติดต่อสอบถาม - ตู้โทรศัพท์ - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ชุดรับแขก - ส่วนเตรียมอาหารว่าง - โต๊ะเก้าอี้ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
	เข้าสู่ห้องประชุมร่วมกับผู้บริหารชุมชนกับกลุ่มผู้บริหารประชาคม - เลิกประชุม ออกมายังโถงพักรอทำธุระส่วนตัว แล้วออกไปทำกิจกรรมอื่นภายในโครงการตามรายการที่กำหนด เช่น ให้ความรู้กับประชาชน จูงใจให้ประชาชนได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน - เมื่อเสร็จภารกิจจึงเดินทางออกจากโครงการ		ประชุม
4.<u>บุคลากรผู้ให้ความรู้ความบันเทิง</u>	- เดินทางมายังโครงการโดยรถยนต์ส่วนตัว รถบัส หรือรถของทางโครงการ - เจ้าหน้าที่เชิญไปยังห้องรับรองของส่วนประชุมชน หรือส่วนบริการการศึกษา - เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย - ฝึกซ้อมการแสดง การบรรยายฝึกอบรม - ทำการแสดง บรรยายฝึกอบรมให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม - เสร็จการแสดง บรรยายฝึกอบรมแล้วกลับเข้าห้องพัก เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ทำธุระส่วนตัว เข้ามาพักผ่อนในห้องรับรอง - เจ้าหน้าที่โครงการอาจมีการเลี้ยงรับรองให้กับบุคลากรที่เชิญมาก่อนเดินทางกลับ	- ลานจอดรถ - ห้องพักรับรอง - ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย - ห้องเตรียมการแสดง - หอประชุมอเนกประสงค์ - ห้องบรรยายฝึกอบรม - ห้องจัดเลี้ยง	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถตู้โครงการ (ที่จอดรถบัสไว้นอกโครงการ) - ส่วนเตรียมอาหารว่าง - ห้องน้ำ-ห้องส้วม - ตู้เก็บเสื้อผ้า - ห้องเก็บอุปกรณ์การแสดง - เวทีแสดง - เวทีบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้โครงการ	พฤติกรรม	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบเสริม
5.ผู้มาติดต่อทำธุระกับโครงการ	- เดินทางมายังโครงการด้วยรถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ รถโดยสารประจำทาง - เข้าสู่โถงพักรอสำนักงานส่วนบริการโครงการ ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ถึงธุระที่ตนต้องการติดต่อ - เสร็จธุระแล้วออกจากส่วนบริการโครงการ - ทำกิจกรรมอื่นภายในโครงการก่อนเดินทางกลับ	- ลานจอดรถ	- ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยานยนต์ - ส่วนติดต่อสอบถาม - ที่นั่งพักรอ
6. ผู้ให้บริการกับโครงการ	- เดินทางมายังโครงการด้วยรถจักรยานยนต์ รถบรรทุก หรือรถเก็บขยะ - ดำเนินงานตามหน้าที่ เช่น ส่งพัสดุ อุปกรณ์ ส่งไปรษณีย์เอกสาร ขนถ่ายขยะ - ติดต่อกับเจ้าหน้าที่รับคำสั่งดำเนินงาน - เสร็จภารกิจ เดินทางออกจากโครงการ	- ลานจอดรับส่งพัสดุ อุปกรณ์ รับส่งสินค้า - ห้องเก็บพัสดุ - ส่วนบริหารโครงการ	- ฝ่ายพัสดุอาคารสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 สรุปองค์ประกอบโครงการโดยละเอียด

<u>ส่วนสำนักงานบริหารโครงการ</u>

1.โถงพักรับรองสำนักงาน

- โถงพักรับรอง
- บริเวณลงทะเบียนฝ่ายทำงานธุระการ
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง

2.ห้องทำงานคณะกรรมการบริหารโครงการ

- โถงพักรับรอง
- ห้องทำงานผู้จัดการศูนย์ ,รองผู้จัดการศูนย์ ,เลขานุการ
- ห้องเก็บเอกสาร
- ห้องเก็บของ-เก็บอุปกรณ์

3.ห้องทำงานฝ่ายธุรการ

- โถงพักรับรอง
- ส่วนทำงานฝ่ายการเงินและบัญชี
- ส่วนทำงานฝ่ายรักษาความปลอดภัย
- ส่วนทำงานฝ่ายร้านค้าให้เช่า
- ส่วนรับพัสดุอุปกรณ์
- ห้องเก็บของ-เก็บอุปกรณ์

4.ห้องทำงานฝ่ายกิจกรรมและการศึกษา

- โถงพักรับรอง
- ส่วนทำงานฝ่ายวิชาการและประเมินผล
- ส่วนทำงานฝ่ายกิจกรรมและวางแผน
- ห้องเก็บเอกสาร
- ห้องเก็บของ-เก็บอุปกรณ์

5.ห้องทำงานฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

- โถงพักรับรอง
- ส่วนทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนทำงานฝ่ายประสานงาน
- ส่วนทำงานฝ่ายจัดข้อมูลข่าวสาร
- ส่วนทำงานฝ่ายจัดพิมพ์
- ส่วนทำงานฝ่ายเทคนิค
- ห้องเก็บหนังสือและเอกสาร
- ห้องพิมพ์เอกสาร
- ห้องเก็บของ-เก็บอุปกรณ์

6.ห้องประชุมเจ้าหน้าที่

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การประชุม

<u>ส่วนสำนักงานบริหารชุมชน</u>

1.โถงพักรับรองสำนักงาน

- โถงพักรับรอง
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม
- ห้องรับรองตัวแทนจากภาคสังคม

2.ห้องทำงานคณะกรรมการบริหารชุมชน

- โถงพักรับรอง
- ห้องทำงานฝ่านประสานงาน
- ห้องทำงานแต่ละชุมชน

3.ห้องทำงานฝ่ายประสานงาน

- ห้องทำงานฝ่าย
- ส่วนประสานงานประชาสัมพันธ์
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์

4.ห้องประชุมเจ้าหน้าที่

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>ส่วนบริการสาธารณะ</u>

1. ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
    - ส่วนประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
    - ส่วนนั่งเล่นพักผ่อน
    - เวทีแสดงกลางแจ้ง
2. โถงพักผ่อนทำกิจกรรม
    - บริเวณเล่นเกมส์ทำกิจกรรมสำหรับเด็ก
    - เวทีจัดแสดงและประกวด
    - บริเวณชมรายการโทรทัศน์
    - บริเวณนั่งเล่นพักผ่อน
    - ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
    - ห้องน้ำห้องส้วม
3. ห้องทำกิจกรรมชมรม
    - ส่วนติดต่อ
    - บริเวณทำกิจกรรม
    - ตู้เก็บของเก็บอุปกรณ์
4. ร้านค้าเช่า
    4.1 ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในชุมชน
    - ส่วนแสดงสินค้า
    - ส่วนจ่ายเงิน
    - ส่วนพักผ่อนพนักงาน
    - ส่วนจ่ายเงิน
    - ส่วนเก็บสินค้า

    4.2 ร้านขายของที่ระลึก
    - ส่วนจัดแสดงสินค้า
    - ส่วนจ่ายเงิน
    - ส่วนพักผ่อนพนักงาน
    - ส่วนเก็บสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ร้านขายหนังสือ

- ส่วนจัดแสดงสินค้า
- ห้องเก็บหนังสือ
- ห้องเก็บหนังสือ
- ส่วนจ่ายเงิน
- บริเวณพูดคุยวิจารณ์

4.4 ร้านขายอาหาร

- ห้องครัว
- บริเวณรับประทานอาหาร
- ส่วนจัดขายและเก็บสินค้า

4.5 ร้านกาแฟ

- ส่วนจัดขายและเก็บสินค้า
- บริเวณนั่งดื่มพูดคุย

6. ที่จอดรถ

- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่
- ที่จอดรถผู้ใช้บริการศูนย์
- ที่จอดรถบริการศูนย์

<u>ส่วนบริการการศึกษา</u>

1. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

- ห้องจัดแสดงนิทรรศการ
- ส่วนประชาสัมพันธ์และจำหน่ายบัตรเข้าชม
- โถงพักคอยผู้เข้าชม
- ส่วนทำงานภัณฑารักษ์
- ส่วนทำงานผู้ช่วยภัณฑารักษ์
- คลังพิพิธภัณฑ์
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ห้องสมุด

- ห้องทำงานบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่
- ห้องเก็บ-ซ่อมหนังสือ
- ห้องทำงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา
- ห้องเก็บซ่อมอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม
- ชั้นฝากของ
- ตู้ตรวจบัตรรายการ
- คอมพิวเตอร์สำหรับค้นหาหนังสือ
- ส่วนติดต่อสอบถาม
- มุมหนังสือเด็ก
- บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์ ,นิตยสาร
- บริเวณถ่ายเอกสาร
- ห้องโสตทัศนศึกษา
- ห้องเก็บเทปเสียงเทปโทรทัศน์
- ห้องสมุดภาพถ่ายภาพสไลด์
- พื้นที่วางสมุดภาพถ่ายภาพสไลด์
- ห้องซ่อมบำรุงภาพถ่ายภาพสไลด์ เทปเสียง และเทปโทรทัศน์

3.ห้องบรรยายฝึกอบรม

- ห้องพักรับรองผู้มาบรรยาย
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ล็อกเกอร์ผู้มาบรรยาย
- ห้องเก็บอุปกรณ์การบรรยายฝึกอบรม

4. ห้องทำงานฝ่ายออกแบบศิลปกรรม

- ห้องปฏิบัติงาน
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
- ห้องช่างตกแต่งสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประชุมชน

1. หอประชุมอเนกประสงค์
   - ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
   - ห้องน้ำ-ห้องส้วม
   - โถงพักรอผู้เข้าชม
   - ที่นั่งชมและเวทีแสดง
   - ห้องพักรับรองบุคลากร
   - ห้องเตรียมตัวการแสดง
   - ห้องแต่งตัวบุคลากร
   - ส่วนเตรียมอาหารว่าง
   - ห้องน้ำเจ้าหน้าที่และบุคลากร
   - ห้องเก็บอุปกรณ์การแสดงการบรรยายการประชุม
   - ห้องควบคุมเสียง การฉายภาพยนต์
2. ห้องจัดเลี้ยงเต้นรำ
   - ห้องพักพนักงาน
   - ห้องครัว
   - เวทีเล่นดนตรี
   - ส่วนรับจ่ายอาหาร
   - ห้องเก็บอุปกรณ์เก็บของ
   - ห้องควบคุมแสงเสียง
   - ห้องน้ำ-ห้องส้วม
   - บริเวณจัดเลี้ยง
3. โถงพักนักการและช่างเทคนิค
   - ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์
   - ห้องน้ำ-ห้องส้วม
   - ห้องเครื่องเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การวิเคราะห์พื้นที่โครงการ

จากวัตถุประสงค์ของโครงการและองค์ประกอบของโครงการในหัวข้อที่ผ่านมานำมาวิเคราะห์พื้นที่ของโครงการ

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยจะพิจารณาจาก

1. ลักษณะการใช้สอย
2. ผู้ใช้ จำนวนผู้ใช้และพฤติกรรม
3. อุปกรณ์
4. เวลาและวาระ
5. ความต้องการพื้นฐาน

โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานที่กำหนดจาก

1. การวิเคราะห์และคำนวณ
2. การศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของโครงการ(บทที่5)
3. กรณีศึกษา
4. มาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการราชการ พ.ศ.2521 กรมโยธาธิการ
5. มาตรฐานห้องสมุดไทย
6. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
7. ARCHITECTS'DATA
8. TIME-SEVER STANDARD FOR BUILDING TYPE
9. NEW METRIC HANDBOOK
10. ERNST NUFERT ARCHITECTURE DATA

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 การกำหนดพื้นที่โครงการ

<u>ส่วนสำนักงานบริหารโครงการ</u>

1.โถงพักรับรองสำนักงาน

- โถงพักรับรอง

เจ้าหน้าที่ 29 คน เข้ามาลงเวลาทำงานในช่วงเช้า และเย็น

คิดพื้นที่คนละ 0.64 ตร.ม. /คน_____18.56 ตร.ม.

- บริเวณลงทะเบียนฝ่านทำงานธุระการ_____ 5 ตร.ม.

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง_____ 6

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ผู้ทำงานอยู่ในสำนักงานบริหารโครงการมีทั้งสิ้น 29 คน จาก BUILDING PLANNING FOR DESIGN STANDARD

กำหนดคน 29 คน ใช้ส้วม (ชาย,หญิง) 4 UNIT

UNIT ละ 1.35 ตร.ม. = 5.04 ตร.ม.

ที่ปัสสาวะชาย 3 UNIT

UNIT ละ 0.56 ตร.ม. = 1.68 ตร.ม.

อ่างล้างหน้า (ชาย,หญิง)

UNIT ละ 0.80 ตร.ม. = 3.2 ตร.ม.

รวม ห้องน้ำ-ห้องส้วม_____9.92 ตร.ม.

+Circulation 30 %_____11.84 ตร.ม.

รวมส่วนพักรับรองสำนักงาน _____39.48+11.84 = 51.32 ตร.ม.

---

2. ห้องทำงานคณะกรรมการบริหารโครงการ

- โถงพักรับรอง ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด , ส่วนเตรียมอาหารว่าง_____12 ตร.ม.

ตู้หนังสือ , ชั้นวางของ

- ห้องทำงานผู้จัดการศูนย์ ประกอบด้วย

โต๊ะ , เก้าอี้ทำงาน 1 ชุด ตู้เก็บเอกสาร , ชุดรับแขก_____16 ตร.ม.

- ห้องทำงานรองผู้จัดการศูนย์ ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โต๊ะ , เก้าอี้ทำงาน 1 ชุด ตู้เก็บเอกสาร , ชุดรับแขก_____12 ตร.ม.

- ส่วนทำงานเลขานุการ ประกอบด้วย

โต๊ะ , เก้าอี้ทำงาน 1 ชุด ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 2.40x1.20 _____5.04 ตร.ม.

- ห้องเก็บเอกสาร_____6 ตร.ม.

- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์_____6 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 19.61 ตร.ม.

รวม 17.71+59.04 = 76.75 ตร.ม.

---

3. ห้องทำงานฝ่ายธุรการ

- โถงพักรับรอง ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด เคาร์เตอร์ติดต่อ , ส่วนเตรียมอาหารว่าง_____20 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายการเงินและบัญชี ประกอบด้วย

โต๊ะ , เก้าอี้ทำงาน 1 ชุด / คน

ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ / คน

ใช้พื้นที่ประมาณ 2.40x2.10 = 5.04 ตร.ม. / คน

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน

ใช้พื้นที่ 5.04x2_____10.8 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายพัสดุ อาคาร และสถานที่

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน

ใช้พื้นที่ 5.04x2_____10.8 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายร้านค้าเช่า

มีเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่ 5.04x1_____10.8 ตร.ม.

- ห้องเก็บเอกสาร_____6 ตร.ม.

- ห้องเก็บของพัสดุอุปกรณ์โครงการ_____25 ตร.ม.

- ส่วนรับพัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย

Loading Area 12 ตร.ม.

Package Area 6 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Receiving Area	9 ตร.ม.	
+Circulation 30 %		31.39 ตร.ม.
รวม		104.64+31.39 =136 ตร.ม.

4. ห้องทำงานฝ่ายกิจกรรมและการศึกษา

- โถงพักรับรอง ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด , เคาร์เตอร์ติดต่อ , ส่วนเตรียมอาหารว่าง

- ส่วนทำงานฝ่ายวิชาการและประมวลผล

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน

ใช้พื้นที่ 5.04x2 _____ 10.08 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายกิจกรรมและวางแผน

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน

ใช้พื้นที่ 5.04x2 _____ 10.08 ตร.ม.

- ห้องเก็บเอกสาร _____ 9 ตร.ม.

- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์ _____ 9 ตร.ม.

+Circulation 30 % 11.45 ตร.ม.

รวม 38.16+11.45=49.60 ตร.ม.

5. ห้องทำงานฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

- โถงพักรับรอง ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด , ส่วนเตรียมอาหารว่าง

บอร์ดข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ _____ 25 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายประชาสัมพันธ์

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน

ใช้พื้นที่ 5.04 X 2 _____ 10.08 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายประสารงาน

มีเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่ 5.04 X 1 _____ 5.04 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนทำงานฝ่ายจัดข้อมูลข่าวสาร

มีเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่ 5.04 X 1 = 5.04 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายจัดพิมพ์

มีเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่ 5.04 X 1 = 5.04 ตร.ม.

- ส่วนทำงานฝ่ายเทคนิค

มีเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่ 5.04 X 1 = 5.04 ตร.ม.

- ห้องเก็บหนังสือ , เอกสารงานพิมพ์ = 25 ตร.ม.

- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์ = 9 ตร.ม.

+Circulation 30 % 28.72 ตร.ม

รวม 89.24+28.72=117.51 ตร.ม.

---

6. ส่วนประชุมเจ้าหน้าที่

- ส่วนห้องประชุม

จัดห้องประชุมสำหรับเจ้าหน้าที่บริหารโครงการ

คิดผู้ใช้สูงสุด คือ ตอนประชุมหัวหน้าฝ่ายต่างๆ ซึ่งมี 14 คน

ห้องประชุมขนาด คน ใช้พื้นที่ 2 ตร.ม. / คน

ใช้พื้นที่ = 28 ตร.ม.

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง = 6 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่เกิน 25 คน ใช้

ห้องน้ำชาย 1 ห้องส้วม 2 ที่ปัสสาวะ 1 อ่างล้างหน้า

(1x1.35) + (2x0.80) + (1x0.56) = 3.27 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 3 อ่างล้างหน้า

(1x1.35) + (1x0.80) = 2.15 ตร.ม.

พื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม = 5.42 ตร.ม.

- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การจัดประชุม = 6 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

+ Circulation 30 %	15.25 ตร.ม.
รวม	50.84+15.25 = 66.09 ตร.ม.
รวมพื้นที่ส่วนสำนักงานบริหารโครงการ	497.27 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสำนักงานบริหารชุมชน

1.โถงพักผ่อนรับรองสำนักงาน

- โถงพักผ่อน

ประชาคมบางลำพู ประกอบด้วย

คณะกรรมการประชาคมบางลำพู	24 คน	
ที่ปรึกษาประชาคมบางลำพู	19 คน	
รวม	43 คน	
คิดพื้นที่คนละ 0.64 ตร.ม. / คน	43X0.64	27.52 ตร.ม.

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง 8 ตร.ม.

- ห้องรับรองตัวแทนภาคสังคม ประกอบด้วย

ตัวแทนจาก 5 ภาคของสังคม ได้แก่ ภาครัฐบาล , นักพัฒนาเอกชน , นักวิชาการ ,นักธุรกิจ , คณะกรรมการชุมชน

กำหนดให้มาประชุมกันภาคละ 2 คน ต่อครั้ง = 10 คน

มีส่วนประกอบคือ ชุดรับแขก 10 คน

ส่วนเตรียมอาหารว่าง , ตู้หนังสือ , ชั้นวางของ 30 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย	3 ห้องส้วม 3 อ่างล้างหน้า 6 ที่ปัสสาวะ		
	(3x1.35) + (3x0.80) + (6x0.56)	=	9.81 ตร.ม.
ห้องน้ำหญิง	3 ห้องส้วม 3 อ่างล้างหน้า		
	(3x1.35) + (3x0.80)	=	6.45 ตร.ม.
	รวม ห้องน้ำ-ห้องส้วม		16.26 ตร.ม.

+ Circulation 30 %	29.41 ตร.ม
รวม	98.04+29.41=127.45 ตร.ม.

---

2. ห้องทำงานฝ่ายประสานงาน

- ห้องทำงานฝ่าย

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน หัวหน้าฝ่าย 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ 1 คน

ห้องหัวหน้าฝ่าย ประกอบด้วย

โต๊ะทำงาน 1 ชุด ตู้หนังสือ , ตู้เก็บเอกสาร_____12 ตร.ม.

ส่วนทำงานเจ้าหน้า ที่ประกอบด้วย

โต๊ะทำงาน 1 ชุด ตู้หนังสือ , ตู้เก็บเอกสาร_____5.04 ตร.ม.

- ส่วนประสานงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด , เคาท์เตอร์ติดต่อ ,

ส่วนเตรียมอาหารว่าง , บอร์ดข้อมูล , ข่าวสารประชาสัมพันธ์ _____20 ตร.ม.

ห้องเก็บเอกสารประชาสัมพันธ์_____6 ตร.ม.

ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์ _____6 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 14.71 ตร.ม.

รวม 49.04+14.71= 63.75 ตร.ม.

3.ห้องประชุมเจ้าหน้าที่

ห้องประชุม จัดประชุมคิดผู้ใช้จากตัวแทนคณะกรรมการชุมชนในแต่ละแต่ละชุมชนทั้งหมด 14 คน เจ้าหน้าที่ของฝ่ายประสานงาน 1 คน และตัวแทนภาคต่างๆ ของสังคมอีก 5 คน รวม 25 คน

ใช้พื้นที่สำหรับประชุม 4.00x5 .00_____20 ตร.ม.

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง_____6 ตร.ม.

- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การประชุม_____4 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่เกิน 25 คน ใช้

ห้องน้ำชาย 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 2 ที่ปัสสาวะ

(1x1.35)+ (1x0.80) +(2x0.56) = 3.27 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(1x1.35)+ (1x0.80) = 2.15 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องน้ำ_____5.42 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 10.62 ตร.ม.

รวม 35.45+10.62=46.07 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.ห้องทำงานกลุ่ม

-โถงพักรับรองแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วย

ชุดรับแขก 1 ชุด , เคาท์เตอร์ติดต่อ ,

ส่วนเตรียมอาหารว่าง 12 ตร.ม.

-ส่วนทำงานของตัวแทนแต่ละชุมชนตามนิยามหน่วยการปกครองพิเศษของ

กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 กลุ่ม

ใช้พื้นที่กลุ่มละ 5.04 ตร.ม. 5.04x7 35.28 ตร.ม.

-ส่วนทำงานของตัวแทนชุมชนนอกนิยามหรือนอกหน่วยปกครองพิเศษของ

กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 กลุ่ม

ใช้พื้นที่กลุ่มละ 5.04 ตร.ม. 5.04x6 30.24 ตร.ม.

ห้องเก็บอุปกรณ์ 6 ตร.ม.

ห้องเก็บเอกสาร 6 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม

รวม 89.52+26.86=116.37 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนบริหารชุมชน 353.64 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>ส่วนบริการสาธารณะ</u>

การประมาณผู้เข้าใช้โครงการในส่วนบริการสาธารณะ คิดจากประชากรในย่านบางลำพู เฉพาะชุมชนที่อยู่รอบที่ตั้งโครงการ ซึ่งสามารถเดินทางเข้ามายังโครงการโดยไม่ต้องอาศัยยานพาหนะในการเดินทาง

1.) ประชาคมบางลำพูประกอบด้วย ชุมชนส่วนใหญ่ในย่านบางลำพู และประชาชนที่มีความตื่นตัวในความเป็นพลเมืองซึ่งในปัจจุบันมีสมาชิกประมาณ 6,000คน และคาดว่าจะครอบคลุมทุกชุมชนในย่านบางลำพูรวมประชากรประมาณ 10,000 คนในอนาคตอันใกล้

จากจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2545 จำแนกตามกลุ่มอายุ และรายเขต ของเขตพระนคร มีประชากรที่มีอายุระหว่าง 6-80 ปี จำนวน 66,255 คน คิดเป็น 79% ของประชากรทั้งเขตพระนคร แต่มิได้มีการสำรวจในระดับชุมชน จึงทำการอนุมาณตามสัดส่วนของประชากรของทั้งเขต

ดังนั้น จำนวนประชากรรอบที่ตั้งโครงการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จะมีจำนวน

79/100 x 10,000 = 7,900 คน

2.) คาดการณ์ว่าโครงการประสบความสำเร็จ ต้องมีผู้เข้ามาใช้โครงการ ใน 1 วัน เป็นสัดส่วน 30 %

30/100 x 7,900 = 2,370 คน/วัน

กำหนดให้ผู้ใช้โครงการอยู่ในโครงการคนละ 1 ช.ม. ในเวลาทำการระหว่างเวลา 9.00-19.00น.

ดังนั้นคนรอบพื้นที่โครงการที่มาใช้โครงการ จะมีจำนวน 2,370/10 = 237 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ส่วนนั่งเล่น พักผ่อน เล่นเกมส์ หมากลุก หมากฮอส ดนตรีเปิดหมวก ฉายหนังกลางแปลง

เวทีแสดงกลางแจ้ง ขนาด 12x15 ม. = 180 ตร.ม.

คิดลานอเนกประสงค์ 5 % ของพื้นที่ตั้งโครงการ เนื่องจากพื้นที่ตั้งโครงการจำกัด

- 5/100 x 4,800 _____ 240 ตร.ม.

รวม 180 + 240 _____ 420 ตร.ม.

2.ส่วนโถงพักผ่อนทำกิจกรรม

- โถงทางเข้า คิด 25 % ของผู้ใช้สูงสุด (ส่วนบริการสาธารณะมี 4 ส่วน ส่วนละ 25 %)

25/100x237 = 48 คน

พื้นที่คนละ 0.64 ตร.ม. 0.64x60 _____ 38.40 ตร.ม.

- บริเวณเล่นเกมส์ทำกิจกรรมสำหรับเด็ก _____ 20 ตร.ม.
- เวทีจัดแสดงและประกาศพร้อมที่นั่งชมขนาด 8x4 _____ 96 ตร.ม.
- บริเวณชมรายการโทรทัศน์ ประกอบด้วย

ชุดรับแขก , โทรทัศน์ _____ 64 ตร.ม.

- บริเวณนั่งเล่น พักผ่อน _____ 64 ตร.ม.
- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์การแสดง การละเล่น _____ 9 ตร.ม.
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย 2 ห้องส้วม 2 ที่ปัสสาวะ 1 อ่างล้างหน้า

(2x1.35) +(2x0.56) + (1x0.80) = 4.62 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(3x1.35)+ (1x0.80) = 4.85 ตร.ม.

พื้นที่ห้องน้ำ 4.62+4.85 _____ 9.47 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม 91.74ตร.ม.

รวม 305.81+91.74= 397.55 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.ห้องทำงานกิจกรรมชมรม แต่ละชมรมประกอบด้วย

ห้องทำงานกิจกรรมชมรม แต่ละชมรม 6 ชมรม

ตู้เก็บของเก็บอุปกรณ์

เคาท์เตอร์ติดต่อ โต๊ะทำงานกลุ่ม

กำหนด ห้องกิจกรรมชมรม ชมรมละ 32 ตร.ม.

6 ชมรมใช้พื้นที่ 32x6 192 ตร.ม.

5.ร้านค้าเช่า

คิดพื้นที่ส่วนร้านค้า โดยเทียบจากตึกแถวอาคารพาณิชย์ทั่วไป

ซึ่งมีขนาด 4x8 = 32 ตร.ม.

- ร้านขายหนังสือ ประกอบด้วย

ห้องเก็บหนังสือ ส่วนพักผ่อนพนักงาน ส่วนจัดขายหนังสือ เคาท์เตอร์เก็บเงิน

บริเวณพูดคุยวิจารณ์ และห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน

คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 64 ตร.ม.

- ร้านขายอาหาร

ผู้ใช้โครงการรอบพื้นที่		237 คน
เจ้าหน้าที่		75 คน
หอประชุม		200 คน
รวม		512 คน
คิด 70 %		359 คน
ใช้เวลารับประทานอาหารคนละ	15 นาที (60 นาที)	
เพราะฉะนั้น รับผู้ใช้บริการได้ ที่นั่ง	389/4=	98 ที่นั่ง
จัดโต๊ะ 4 ที่นั่ง ได้		25 ตัว
พื้นที่โต๊ะอาหาร	4.50 ตร.ม. / ตัว	

ส่วนรับประทานอาหาร 25 x4.50 112.5 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนครัว 25 % ของพื้นที่รับประทานอาหาร 25/100x112.5_____28.13 ตร.ม.

- ร้านกาแฟ

ส่วนจัดขายและเก็บสินค้า ห้องน้ำ-ห้องสัวมพนักงาน

บริเวณนั่งดื่มพูดคุยรวม_____32 ตร.ม.

ร้านขายสินค้าประจำชุมชน_____32 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 80.59 ตร.ม

รวม 268.63+80.59=349.22 ตร.ม.

6.ที่จอดรถ

- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ศูนย์

พิจารณาเทศบัญญัติที่จอดรถ กำหนดให้มีที่จอดรถ 1คัน / 10 คน

ต้องมีพื้นที่สำหรับจอดรถเจ้าหน้าที่ 25/10 = 2.5 คัน

พื้นที่ต่อคันเท่ากับ 25 ตร.ม. 2.5x2.5 _____6.25 ตร.ม.

- ที่จอดรถผู้ใช้บริการศูนย์

จากเทศบัญญัติที่จอดรถส่วนอาคารสาธารณะ กำหนดไว้ว่า

ให้มีที่จอดรถ 1 คัน ต่อ พื้นที่อาคาร 120 ตร.ม.

ดังนั้นต้องจัดพื้นที่จอดรถส่วนบุคคล 4134.36 / 120 = 35 คัน

พื้นที่ 35x12.5 _____437.59 ตร.ม.

จากสถิติกองสวัสดิการสังคมมีผู้ใช้อาคาร 13 % ของผู้ใช้อาคารสาธารณะ

รถจักรยานยนต์ (13x200) /100 = 26 คน

รถจักรยานยนต์ 1 คัน มีผู้โดยสาร 2 คน

ต้องมีพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์ 13 คัน ใช้พื้นที่ 13x2.4 _____31.2 ตร.ม.

คิดเป็นพื้นที่จอดรถผู้มาใช้บริการศูนย์

- ที่จอดรถบริการศูนย์

กำหนดมีรถบริการของศูนย์ 2 คัน คิด 25 ตร.ม./คัน

ที่จอดรถบริการของศูนย์ 2x25 _____ 50 ตร.ม.

- ที่จอดรถคณะนักแสดง (รถตู้ ขนาด 12 ที่นั่ง) 1 คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่จอดรถคณะนักแสดง	25 ตร.ม.
รวมพื้นที่จอดรถ	550.40 ตร.ม.
รวมพื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	1,489.17 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนบริการทางการศึกษา

1.ห้องสมุด

ตามมาตรฐานของห้องสมุดในประเทศไทย ประมาณการว่า ใน 1 ปี จะมีผู้เข้ามาใช้บริการห้องสมุดเท่ากับ 20 % ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ดังนั้น 20 % ของกลุ่มประชากรในย่านบางลำพูทั้งหมดเท่ากับ

20/100 X 10,000 =2,000 คน / ปี

ห้องสมุดเปิดบริการวันอังคาร- วันอาทิตย์ ปิดบริการวันจันทร์ ดังนั้น 1 วันมีผู้ใช้บริการ 7 คน

1คน ใช้พื้นที่ในการอ่าน 2.7 ตร.ม.

7คน ใช้พื้นที่ในการอ่าน 21 ตร.ม.

ปริมาณหนังสือที่ให้บริการควรมีประมาณ 2 เล่ม / ผู้ใช้บริการ 1 คน / ปี

ดังนั้น มีปริมาณหนังสือสำหรับบริการเท่ากับ 2 x 2,000 = 4,000 เล่ม

ชั้นวางหนังสือ 1 ชั้น เก็บหนังสือได้ 200 เล่ม

หนังสือ 4,000 เล่ม ใช้ชั้นวางหนังสือ 20 ชั้น

1 ชั้นวาง ใช้พื้นที่ 1.17 ตร.ม.

20 ชั้นวาง ใช้พื้นที่ 23.4 ตร.ม.

รวมพื้นที่อ่านหนังสือ และชั้นวาง 21+23.4 _____ 44.4 ตร.ม.

- ห้องทำงานบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่

ใช้ 4.00 ตร.ม. ต่อคน

มีเจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้ _____ 8.00 ตร.ม.

- ห้องเก็บหนังสือ และซ่อมหนังสือ

คิด 25 % ของบริเวณชั้นวางหนังสือ

25 / 100 x 23.4 _____ 5.85ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย 2 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 2 ที่ปัสสาวะ

(2x1.35)+ (1x0.80) +(2x0.56) = 4.62 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(3x1.35)+ (1x0.80) = 4.85 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 4.62 + 4.85 _____ 9.47ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชั้นฝากของ คิด 25 % ของพื้นที่ส่วนบรรณารักษ์

25 / 100 x 8 _____2 ตร.ม.

- ตู้ตรวจบัตรรายการหนังสือ

หนังสือ 36,000 เล่ม ใช้พื้นที่ 12 ตร.ม.

หนังสือ 4,000 เล่ม ใช้พื้นที่ประมาณ _____1.3 ตร.ม.

- ส่วนติดต่อสอบถาม คิด 25% ของพื้นที่ส่วนบรรณารักษ์

25 / 100 x 8_____2 ตร.ม.

- มุมหนังสือเด็ก คิด 10 % ของหนังสือทั้งหมด

10 / 100 x 2.1_____2.1 ตร.ม.

- บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์ , นิตยสาร , คิด 10 % ของหนังสือทั้งหมด

10 / 100 x 21_____2.1 ตร.ม.

- บริเวณถ่ายเอกสาร

เครื่องถ่ายเอกสาร 1 เครื่อง ใช้พื้นที่ 2.16 ตร.ม.

- ห้องโสตทัศนศึกษา คิด 50 % ของจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดทั้งหมด

จำนวนผู้ใช้ห้องโสตฯ 4 คน

1 คนใช้พื้นที่ 0.96 ตร.ม.

4 คนใช้พื้นที่ 3.84 ตร.ม.

พื้นที่ส่วนเจ้าหน้าที่ควบคุม 4 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องโสตทัศนศึกษา_____7.84 ตร.ม.

- ห้องเก็บเทปเสียง เทปโทรทัศน์ คิด 25 % ของพื้นที่ห้องโสตฯ

25 / 100 x 7.84_____1.96 ตร.ม.

- ห้องสมุดภาพถ่าย ภาพสไลด์ คิด 30 % ของผู้ใช้ห้องสมุด

จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดภาพ 30 / 100 x 7 = 3 คน

1 คน ใช้พื้นที่ 2.70 ตร.ม.

3 คน ใช้พื้นที่ 8.1 ตร.ม.

รวมเจ้าหน้าที่ 1 คน 4 ตร.ม_____12.1 ตร.ม.

- พื้นที่วางสมุดภาพถ่าย ภาพสไลด์ คิด 25 % ของส่วนห้องสมุดภาพ

25 / 100 x 12.1_____3.1 ตร.ม.

- ส่วนซ่อมบำรุงภาพถ่าย ภาพสไลด์ เทปเสียง เทปโทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิด 25 % ของบริเวณชั้นวางเก็บภาพถ่าย ภาพสไลด์ เทปเสียง เทปโทรทัศน์

25/100 (1.96+3.1) _____5.06 ตร.ม.

- ห้องทำงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา 1 คน

ใช้พื้นที่คนละ 4 ตร.ม. ได้ 4x3_____4 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 34.03ตร.ม

รวมพื้นที่ส่วนห้องสมุด 113.44+34.03=147.47ตร.ม.

2.พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

- ส่วนจัดแสดง เทียบจากพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นแห่งอื่นที่มีการจัดแสดงวัตถุที่มีความคล้ายคลึงกัน ในที่นี้เทียบกับบ้านพิพิธภัณฑ์

มีพื้นที่จัดแสดง_____250 ตร.ม.

- ห้องนิทรรศการอเนกประสงค์

ในการจัดแสดงแต่ละครั้ง กำหนดให้ชมคนละ 20 นาที

ใช้เวลาชมงาน 20 วินาที / รายการ ได้ชิ้นงาน 30 รายการ (สถิติผู้เข้าชมนิทรรศการของศูนย์วัฒนธรรม)

จากวิเคราะห์พื้นที่ชมภาพ และวัตถุ

วัตถุติดผนัง ใช้พื้นที่ 3.03 ตร.ม. / รายการ

วัตถุลอยตัว ใช้พื้นที่ 7.40 ตร.ม. / รายการ

เฉลี่ย 5.22 ตร.ม. / รายการ

ดังนั้น พื้นที่ในการจัดนิทรรศการ_____156.4ตร.ม.

- ห้องทำงานภัณฑารักษ์ 1 คน

ใช้พื้นที่_____12 ตร.ม.

- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ 1 คน

ใช้พื้นที่_____4 ตร.ม

- ส่วนประชาสัมพันธ์ขายบัตรเข้าชม คิด 25 % ของส่วนทำงานเจ้าหน้าที่

25/100 x 16_____4 ตร.ม.

- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์ วัตถุจัดแสดง คิด 30% ของส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

30 / 100 x 250 _____75 ตร.ม.

- โถงพักคอยสำหรับผู้เข้าชม คิด 25 % ของส่วนแสดงนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25 / 100 x 250 _____62.5 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย 2 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 2 ที่ปัสสาวะ

(2x1.35)+ (1x0.80) +(2x0.56) = 4.62 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(3x1.35)+ (1x0.80) = 4.85 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 4.62 + 4.85 9.47 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 171.90 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 572.97+171.90=744.86 ตร.ม.

3.ห้องบรรยายฝึกอบรม

การบรรยายฝึกอบรมของ สถาบันการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม โดยกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาสูงสุดที่ประมาณ 70 คน

สามารถจัดห้องบรรยายได้ ที่นั่ง 100 ที่นั่ง

พื้นที่ส่วนฟังบรรยายคิด 0.60 ตร.ม. / คน

0.60 X 100 = 60 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม 20 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนฟังบรรยาย _____80 ตร.ม.

- เวทีการบรรยาย คิด 25 % ของพื้นที่ส่วนฟังบรรยาย

25 / 100 x 80 _____20 ตร.ม.

- ห้องพักรับรองผู้บรรยาย ตร.ม. _____20 ตร.ม.

- ส่วนเตรียมอาหารว่าง _____6 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม + ล็อกเกอร์ผู้บรรยาย

กำหนดผู้มาบรรยายสูงสุด คือ 10 ตัวแทนาจากภาคสังคม ภาคละ 2 คน

ห้องน้ำชาย 2 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 2 ที่ปัสสาวะ 10 ล็อกเกอร์

(2x1.35)+ (1x0.80) +(2x0.56)+(10x 0.125) = 5.9 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 10 ล็อกเกอร์

(3x1.35)+ (1x0.80)+(10 x0.125) +(10x 0.125)= 6.1 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 5.9+ 6.1 12 ตร.ม.

- ห้องเก็บอุปกรณ์การบรรยายฝึกอบรม คิด 10 % ของพื้นที่ส่วนฟังบรรยาย

10 / 100 x 80 _____8 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 47.4 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนฟังบรรยายฝึกอบรม 158+47.4= 205.87ตร.ม.

4.ห้องทำงานฝ่ายออกแบบศิลปกรรม

- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย และรองหัวหน้า ประกอบด้วย

โต๊ะทำงาน 1 ชุด / คน

โต๊ะเขียนแบบ 1 ชุด / คน

ชั้นเก็บอุปกรณ์ ใช้พื้นที่ประมาณ 9 ตร.ม./ คน

2 คน ใช้พื้นที่ 9x2_____18 ตร.ม.

- ส่วนปฏิบัติงาน_____40 ตร.ม.

- ห้องเก็บอุปกรณ์การทำงาน_____9 ตร.ม.

- โถงพักผ่อนเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

ชุดเก้าอี้ 1 ชุด ชั้นวางของ ส่วนเตรียมอาหารว่าง

ประมาณ_____15 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม 24.6ตร.ม.

รวมพื้นที่ฝ่ายออกแบบศิลปกรรม 82+24.6=106.6 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนบริการทางการศึกษา 1,204.8ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประชุมชน

1.ห้องประชุมอเนกประสงค์

การคาดการณ์ผู้มาใช้ห้องประชุมอเนกประสงค์ คิดจากจำนวนประชากรในกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดของย่านบางลำพู และสมาชิกของประชาคมบางลำพู ซึ่งมีอยู่รวมกัน ประมาณ 10,000 คน

คิด 7 % จะเป็นผู้มาใช้ใน 1 วัน 7 / 100 x 10,000 คน = 700 คน / วัน

กำหนดให้มีการแสดง 4 รอบ ใน 1 วัน

ดังนั้น 1 รอบ จะมีผู้เข้าใช้ห้องประชุมอเนกประสงค์ 175 คน / วัน

เตรียมพื้นที่ห้องประชุมอเนกประสงค์เป็น 200 คน / วัน

- ที่นั่งชมการแสดง

ผู้ชม 1 ที่นั่ง ต้องการพื้นที่ 0.50 x 0.80 = 0.40 ตร.ม.

ผู้ชม 200 ที่นั่ง ต้องการพื้นที่ 0.40 x 200 = 200.40 ตร.ม.

- เวทีการแสดง

ความกว้างของเวที ประมาณ 12 เมตร

ความลึก คิด 3 ใน 4 ของความกว้าง 12 x ¾ = 9 เมตร

พื้นที่ของเวทีแสดง = 108 ตร.ม.

- ห้องทำงานส่วนเจ้าหน้าที่หอประชุม 2 คน ประกอบด้วย

โต๊ะทำงาน 1 ชุด / คน

ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ / คน ใช้พื้นที่ประมาณ 2.40 x 2.10 = 5.04 ตร.ม.

- ส่วนประชาสัมพันธ์ขายบัตรเข้าชม คิด 25 % ของส่วนทำงานเจ้าหน้าที่

25/100 x 10.08 = 2.52 ตร.ม.

- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ = 6 ตร.ม.

- โถงพักรอผู้เข้าชม

โถงพักคอย คิด 25 % ของพื้นที่ส่วนนั่งชมการแสดง = 50.1 ตร.ม.

โถงทางเข้า คิดคนละ 0.64 ตร.ม. 200 คน ได้ = 200.64 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย 2 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 2 ที่ปัสสาวะ

(2x1.35)+ (1x0.80) +(2x0.56) = 4.62 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 3 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3x1.35)+ (1x0.80) = 4.85 ตร.ม.

พื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 4.62 + 4.85 9.47 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม

รวม 582.17+174.65=756.82 ตร.ม.

2.ส่วนจัดเลี้ยง

กำหนดไว้สูงสุด 50 % ของผู้ใช้ห้องประชุม

50 / 100 x 200 = 100 คน

1 คน ใช้พื้นที่ 1.3 ตารางเมตร

200 คน ใช้พื้นที่ 130 ตร.ม.

- ห้องพักเจ้าหน้าที่ 2 คน

คิดคนละ 5.04 ตร.ม. 10.08ตร.ม.

พนักงานในครัว 5 ครัว 16 ตร.ม.

- ห้องเก็บอุปกรณ์ 9 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ห้องน้ำชาย 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 1 ที่ปัสสาวะ

(1x1.35)+ (1x0.80) +(1x0.56) 2.71 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(1x1.35)+ (1x0.80) = 2.15 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 2.71+2.15 4.86 ตร.ม.

+ Circulation 30 % ตร.ม 50.98 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนจัดเลี้ยง 169.94+50.98 =220.92 ตร.ม.

3. โถงนักการ และช่างเทคนิค

- โถงพักผ่อนจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

ชุดนั่งเก้าอี้ 5 ตัว , โต๊ะกลาง , ชั้นวางของ 16 ตร.ม.

- ห้องเก็บของอุปกรณ์ทำความสะอาด , เครื่องมือช่างเทคนิค 9 ตร.ม.

- ห้องน้ำ-ห้องส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องน้ำชาย 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า 1 ที่ปัสสาวะ

(1x1.35)+ (1x0.80) +(1x0.56) = 2.71 ตร.ม.

ห้องน้ำหญิง 1 ห้องส้วม 1 อ่างล้างหน้า

(1x1.35)+ (1x0.80) = 2.15 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม 4.86 ตร.ม.

-ห้องเครื่องไฟฟ้า 30 ตร.ม.

-ห้องปั๊มน้ำ 20 ตร.ม.

- ห้องเครื่องปรับอากาศ 40 ตร.ม.

+ Circulation 30 % 37.42 ตร.ม.

รวมพื้นที่ 124.72+37.42=162.14 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนห้องประชุมชน 1,139.88 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

1.ส่วนสำนักงานบริหารโครงการ	497.27 ตร.ม.
2.ส่วนสำนักงานบริหารชุมชน	353.64 ตร.ม.
3.ส่วนบริการสาธารณะ	1,489.17 ตร.ม.
4.ส่วนบริการการศึกษา	1,204.80 ตร.ม.
5.ส่วนประชุมชน	1,139.88 ตร.ม.
รวม พื้นที่ประมาณ ตร.ม.	4,684.86 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.3 สรุปวิเคราะห์พื้นที่โครงการ

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
ส่วนสำนักงานบริหารโครงการ					
1.โถงพักรับรองสำนักงาน					
- โถงพักรับรอง	29		0.64	18.56	Human scale
- บริเวณลงทะเบียนทำงาน	1		5	5	Analysis
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			6	6	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม	29		9.92	9.92	Building planning
รวม				39.48	
Circulation 30 %				11.84	AGS
รวมพื้นที่โถงพักรับรองสำนักงาน +Circulation 30 %				51.32	
2.ห้องทำงานคณะกรรมการบริหารโครงการ					
- โถงพักรับรอง	3		12	12	Analysis
- ห้องทำงานผู้จัดการศูนย์	1		16	16	Analysis
- ห้องทำงานรองผู้จัดการศูนย์	1		12	12	Analysis
- ส่วนทำงานเลขานุการ	1		5.04	5.04	Analysis
- ห้องเก็บเอกสาร			6	6	คาดคะเน
- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์			6	6	คาดคะเน
รวม				57.04	
Circulation 30 %				17.112	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานคณะกรรมการบริหารโครงการ + Circulation 30 %				74.16	
3. ห้องทำงานฝ่ายธุรการ					
- โถงพักรับรอง	9		20	20	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายการเงินและบัญชี	2		5.04	10.08	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายพัสดุ อาคาร และสถานที่	2		5.04	10.08	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายร้านค้าเช่า	1		5.04	10.08	Analysis
- ห้องเก็บเอกสาร				6	คาดคะเน
- ห้องเก็บของพัสดุอุปกรณ์			25	25	Analysis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ส่วนรับพัสดุอุปกรณ์			25	25	คาดคะเน
รวม				106.24	
Circulation 30 %				31.87	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานฝ่ายธุรการ + Circulation 30 %				138.11	
4. ห้องทำงานฝ่ายกิจกรรม					
และการศึกษา					
- โถงพักรับรอง	11		5.04	10.08	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายวิชาการ	2		5.04	10.08	Analysis
และประมวลผล					
- ส่วนทำงานฝ่ายกิจกรรม	2		5.04	10.08	Analysis
และวางแผน					
- ห้องเก็บเอกสาร			9	9	คาดคะเน
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์			9	9	คาดคะเน
รวม				48.24	
Circulation 30 %				14.47	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานฝ่ายกิจกรรมและการศึกษา + +Circulation 30 %				62.71	
5. ห้องทำงานฝ่ายเผยแพร่					
ประชาสัมพันธ์					
- โถงพักรับรอง	3		25	25	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายประชา	2		5.04	10.08	Analysis
สัมพันธ์					
- ส่วนทำงานฝ่ายจัดข้อมูล	1		5.04	5.04	Analysis
ข่าวสาร					
- ส่วนทำงานฝ่ายจัดพิมพ์	1		5.04	5.04	Analysis
- ส่วนทำงานฝ่ายเทคนิค	1		5.04	5.04	Analysis
- ห้องเก็บหนังสือ , เอกสาร			25	25	คาดคะเน
งานพิมพ์					
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์			9	9	คาดคะเน
รวม				84.2	
Circulation 30 %				25.06	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ + Circulation 30 %				109.46	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
6. ส่วนประชุมเจ้าหน้าที่					
- ส่วนห้องประชุม	14		2	28	Architect data
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			6	6	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			5.42	5.42	Analysis
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การจัดประชุม				6	คาดคะเน
รวม				45.42	
Circulation 30 %				13.623	
รวมพื้นที่ส่วนประชุมเจ้าหน้าที่ + Circulation 30 %				59.05	
<u>ส่วนสำนักงานบริหารชุมชน</u>					
1.โถงพักผ่อนรับรองสำนักงาน					
- โถงพักผ่อน	43		0.64	27.52	Human scale
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			8	8	Analysis
- ห้องรับรองตัวแทนภาคสังคม		10	30	30	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			16.26	16.26	Building planning
รวม				81.78	
Circulation 30 %				24.53	AGS
รวมพื้นที่โถงพักผ่อนรับรองสำนักงาน + Circulation 30 %				127.45	
2. ห้องทำงานฝ่ายประสานงาน					
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย	1		12	12	Analysis
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	1		5.04	5.04	Analysis
- ส่วนประสานงานประชาสัมพันธ์			20	20	Analysis
- ห้องเก็บเอกสาร			6	6	คาดคะเน
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์			6	6	คาดคะเน
รวม				49.04	
Circulation 30 %				14.71	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานฝ่ายประสานงาน + Circulation 30%				63.75	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
3.ห้องประชุมเจ้าหน้าที่		25	2	50	Architect data
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			6	6	Analysis
- ห้องเก็บของเก็บอุปกรณ์การประชุม			4	4	คาดคะเน
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			5.42	5.42	Building planning
รวม				65.42	
Circulation 30 %				19.63	AGS
รวมพื้นที่ห้องประชุมเจ้าหน้าที่+ Circulation 30%				85.05	
4.ห้องทำงานกลุ่ม					
- โถงพักรับรองแต่ละกลุ่ม		13		12	Analysis
- ส่วนทำงานของตัวแทนแต่ละชุมชนตามนิยามหน่วยการปกครองพิเศษของกรุงเทพมหานคร จำนวน 7 กลุ่ม		7	5.04	35.28	Analysis
- ส่วนทำงานของตัวแทนชุมชนนอกนิยามหรือนอกหน่วยปกครองพิเศษของกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 กลุ่ม			5.04	30.24	Analysis
- ห้องเก็บอุปกรณ์				6	คาดคะเน
- ห้องเก็บเอกสาร				6	คาดคะเน
รวม				89.52	
Circulation 30 %				26.86	
รวมพื้นที่ห้องทำงานกลุ่ม+ Circulation 30%				116.38	
<u>ส่วนบริการสาธารณะ</u>					
1.ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง					
- ส่วนประชาสัมพันธ์ข้อมูล					
- ส่วนนั่งเล่นพักผ่อน					
- เวทีแสดงกลางแจ้ง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
รวม				420	กำหนด
2.ส่วนโถงพักผ่อนทำกิจกรรม		0.64		30.72	Human scale
- บริเวณเล่นเกมส์ทำกิจกรรมสำหรับเด็ก		20		20	Analysis
		32		32	Analysis
- เวทีจัดแสดงและประกวดพร้อมที่นั่งชม		64		64	Analysis
- บริเวณชมรายการโทรทัศน์		6		64	Analysis
- บริเวณนั่งเล่น พักผ่อน			64	64	Analysis
- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์การแสดง การละเล่น				9	คาดคะเน
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม				9.47	Building planning
รวม				713.12	
Circulation 30 %				213.96	AGS
รวมลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง, โถงพักผ่อนทำกิจกรรม + Circulation 30%				927.00	
3.ห้องทำงานกิจกรรมชมรม					
- บริเวณติดต่อ					
- ส่วนทำงานกิจกรรมชมรม					
- ตู้เก็บของเก็บอุปกรณ์		6	32	192	คาดคะเน
รวม				192	
Circulation 30 %				57.6	AGS
รวมพื้นที่ห้องทำงานกิจกรรมชมรม+ Circulation 30%				249.60	
6. ที่จอดรถ					
- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ศูนย์	3		25	62.5	เทศบัญญัติ
- ที่จอดรถผู้ใช้บริการศูนย์				468.79	เทศบัญญัติ
- ที่จอดรถบริการศูนย์	2		25	50	Architect data
- ที่จอดรถคณะแสดง 1 คัน (รถบัส)			60	60	Analysis
รวม				641.29	
				192.39	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
<u>ส่วนบริการทางการศึกษา</u>					
1.ห้องสมุด		7	44.4	44.4	Analysis
-ห้องทำงานบรรณารักษ์	2		4	8	Architect data
-ห้องเก็บหนังสือ และซ่อมหนังสือ			5.85	5.85	Design library
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			9.47	9.47	Building planning
- ชั้นฝากของ			2	2	Building planning
- ตู้ตรวจบัตรรายการหนังสือ			1.3	1.3	Design library
- ส่วนคอมพิวเตอร์สาระสนเทศ		3	2.4	7.2	Architect data
- ส่วนติดต่อสอบถาม			2	2	Analysis
- มุมหนังสือเด็ก			6.3	6.3	Analysis
- บริเวณอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร	1	4	2.1	2.1	Analysis
- บริเวณถ่ายเอกสาร			2.16	2.16	Analysis
- ห้องโสตทัศนศึกษา			4.00,0.96	7.84	Design library
- ห้องเก็บเทปเสียง เทปโทรทัศน์	1	3	4.00,2.70	2	Design library
- ห้องสมุดภาพถ่าย ภาพสไลด์				12.1	Design library
- พื้นที่วางสมุดภาพถ่ายภาพสไลด์				3.1	Design library
- ส่วนซ่อมบำรุงภาพถ่ายภาพสไลด์ เทปเสียง เทปโทรทัศน์				5.06	Design library
- ห้องทำงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา			4	4	Architect data
รวม				124.88	
Circulation 30 %				37.46	AGS
รวมพื้นที่ห้องสมุด + Circulation 30%				162.34	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
2.พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น					
- ส่วนจัดแสดงถาวร			250	250	Analysis
- ห้องนิทรรศการหมุนเวียน			156.4	156.4	Analysis
- ห้องทำงานภัณฑารักษ์	1		12	12	Analysis
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	1		4	4	Analysis
- ส่วนประชาสัมพันธ์ขายบัตรเข้าชม			4	4	Analysis
- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์วัตถุจัดแสดง			75	75	Analysis
- โถงพักคอยสำหรับผู้เข้าชม			101.63	101.63	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			9.47	9.47	Analysis
รวม				695.55	
Circulation 30 %				197.87	AGS
รวมพื้นที่พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น+ Circulation 30%				893.42	
3.ห้องบรรยายฝึกอบรม		100	0.60	60	Analysis
- โถงพักรับรอง			20	20	Analysis
- เวทีการบรรยาย			20	20	Analysis
- ห้องรับรองผู้มาบรรยาย			20	20	Analysis
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			6	6	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม + ล็อกเกอร์ผู้บรรยาย			12	12	Building planning
- ห้องเก็บอุปกรณ์			8	8	Analysis
รวม				146	
Circulation 30 %				43.8	AGS
รวมพื้นที่ห้องบรรยายฝึกอบรม + Circulation 30%				189.8	
4.ห้องทำงานฝ่ายออกแบบศิลปกรรม					
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายและรองหัวหน้า	2		18	18	Analysis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- ส่วนปฏิบัติงาน			40	40	คาดคะเน
- ห้องเก็บอุปกรณ์การทำงาน			9	9	คาดคะเน
- โถงพักผ่อนเจ้าหน้าที่			15	15	Analysis
รวม				82	
Circulation 30 %				24.6	AGS
รวมพื้นที่ห้องบรรยายฝึกอบรม + Circulation 30%				106.6	
ส่วนประชุมชน					
1.ห้องประชุมอเนกประสงค์					
- ส่วนประชาสัมพันธ์และขายบัตรเข้าชม				2.52	Analysis
- โถงพักคอยและโถงทางเข้า		200	50.1,0.64	250.74	Human scale
- ที่นั่งชมการแสดง		200	0.90	180	Planning theatre
- เวทีการแสดง			48	48	Planning theatre
- ที่พักรับรองบุคลากร		10	3.6	36	Analysis
- ห้องซ้อมการแสดง		10	3.6	36	Analysis
- ห้องแต่งตัวบุคลากรพร้อมห้องน้ำ	2	10	4.4	44	Analysis
- ส่วนเตรียมอาหารว่าง			6	6	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			9.27	9.27	Building planning
- ห้องเก็บของ เก็บอุปกรณ์การแสดง			6	6	Analysis
- ห้องควบคุมแสงเสียงการฉายภาพยนต์			9 9	36	Planning theatre
รวม				627.5	
Circulation 30 %				188.25	AGS
รวมพื้นที่ห้องประชุมอเนกประสงค์ + Circulation 30%				815.75	
2.ส่วนจัดเลี้ยง					
- โถงทางเข้า		100	32	64	Human scale
- บริเวณจัดเลี้ยง		100	0.64	130	Analysis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ	พื้นที่ต่อ1หน่วย(ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง
- เวทีเล่นดนตรี			1.3	32	Analysis
- ห้องควบคุมแสง-สี-เสียง			24	24	Analysis
- ส่วนรับจ่ายอาหาร	7		8	8	Analysis
- ห้องพักเจ้าหน้าที่			26.08	26.08	Analysis
- ห้องครัว			50	50	Analysis
- ห้องเก็บอุปกรณ์			9	9	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วมพนักงาน			4.86	4.86	
รวม				323.94	
Circulation 30 %				97.18	
รวมพื้นที่ส่วนจัดเลี้ยง+ Circulation 30%				421.12	
3. โถงนักการ และช่างเทคนิค					
- โถงพักผ่อน	5		16	16	Analysis
- ห้องเก็บของอุปกรณ์			9	9	Analysis
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม			4.86	4.86	Building planning
- ห้องเครื่องเทคนิค			90	90	Analysis
รวม				124.72	
Circulation 30 %				37.42	
รวมพื้นที่โถงนักการ และช่างเทคนิค+ Circulation 30%				162.14	
รวมพื้นที่					
ส่วนบริหารโครงการ				494.81	
ส่วนบริหารชุมชน				392.63	
ส่วนบริการสาธารณะ				1,369	
ส่วนบริการการศึกษา				1,358.16	
ส่วนประชุมชน				1,399	
รวมพื้นที่โครงการ				5013.6	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

อิทธิพลที่มีผลกระทบต่อการออกแบบ

5.1 การศึกษาลักษณะและความต้องการเฉพาะขององค์ประกอบของโครงการ

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาในส่วนนี้จะเป็นการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบเพื่อใช้ในการออกแบบได้อย่างเหมาะสมการศึกษาจะมองถึงภาพรวมขององค์ประกอบเป็นหลัก (Building type) ที่มีในโครงการโดยแยกเป็นประเภทดังนี้

5.1.1 ส่วนสำนักงานบริหาร

5.1.2 เวทีแสดงกลางแจ้ง

5.1.3 ห้องสมุด

5.1.3.1 ห้องสมุด

5.1.3.2 ส่วนโสตทัศนศึกษา

5.1.4 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

5.1.5 ห้องปรยายฝึกอบรม

5.1.6 หอประชุม

5.1.7 ร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.1 ส่วนสำนักงานบริหาร

ในส่วนสำนักงานปฏิบัติการภายในเพื่อบริหารโครงการ อันจะทำให้กิจการดำเนินไปด้วยดี ส่วนทำงานในส่วนสำนักงานนี้แบ่งออกได้เป็น

- ส่วนทำงานที่ต้องการความเป็นส่วนตัว(PRIVACY) เป็นส่วนทำงานตั้งแต่ ระดับบริหาร ซึ่งต้องการความเป็นส่วนตัว เพื่อให้มีสมาธิในการทำงาน และมีความเป็นพิเศษ มีห้องประชุม วางแผนบริหาร ห้องรับแขกต้อนรับบุคคลสำคัญ พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวก มาส่วนสำนักงานก็มีการแบ่งกั้นส่วนบริหารจากส่วนต่างๆ โดยจัดการให้ติดต่อกันสะดวก ส่วนฝ่ายที่มีหการปฏิบัติงานพิเศษ ได้แก่ ไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบดับเพลิง ต้องแยกควบคุมเป็นพิเศษ

- ส่วนงานที่ต้องการติดต่อกับบุคคลผู้มาติดต่อ ได้แก่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายธุรการ ในส่วนนี้ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ชุดรับแขก เพื่อมิให้เข้าไปยุ่งยากในส่วนสำนักงานภายใน หากเป็นส่วนหนึ่งที่อาจมีผู้คนเข้ามาติดต่อมากๆ เช่น ฝ่ายธุรการ อาจใช้เคาเตอร์แยกผู้มาติดต่อโดยเด็ดขาดจากภายใน เพื่อความปลอดภัยและสะดวกในการทำงาน ส่วนงานนี้ต้องอยู่ภายในชั้นใกล้พื้นดิน เพื่อเปิดให้เห็นได้ชัดจากผู้สัญจรไปมา

การจัดสำนักงานปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

1. ระบบการจัดเป็นห้องโดยเฉพาะ (INDIVIDUAL ROOM LAY-OUT SYSTEM) ระบบที่ประเทศในยุโรปนิยมกันมาก มีกฎคือ การกำหนดการติดต่อเข้าถึงห้องต่างๆลักษณะนี้จะมี

ข้อดี คือ เป็นสัดส่วน (PRIVACY) และสบาย

ข้อเสีย คือ มีราคาสูง

2. ระบบการจัดแบบเปิด (OPEN PLAN LAY-OUT SYSTEM) ไม่คำนึงถึงการติดต่อภายในระหว่างห้อง (COORIDOR) ระบบนี้เราสามารถใช้เนื้อที่ของห้องทั้งหมดได้อย่างเต็มที่ในการจัดเป็นส่วนต่างๆโดยไม่มีผนังห้องมาบัง ราคาจึงถูกกว่าแบบแรก แต่ต้องมีระบบระบายอากาศที่มีคุณภาพสูง และระบบไฟฟ้าที่กระจายได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดผังบริเวณส่วนทำงาน มักจะขึ้นกับสัดส่วนของห้อง โดยจะมีเส้นแบ่งเนื้อที่ภายในห้องเอาไว้ โดยถือหลักการใช้เนื้อที่ของพนักงาน 1 คนเป็นเกณฑ์แล้วเนื้อที่ออกเป็นกำหนดในช่วงหนึ่งๆทำงานได้กี่คน โดยก่อนที่จะกำหนดส่วนต่างๆจะต้องแน่ใจถึงความต้องการและประโยชน์ใช้สอยว่าจะไม่มีการผิดพลาดเกิดขึ้นในภายหลัง พื้นที่สำหรับพนักงานและเจ้าหน้าที่อาวุโส ควรจะแยกออกจากกันเป็นส่วนๆโดยเฉพาะ

การจัดผังแบบเปิดเป็นที่นิยมมากในสหรัฐอเมริกา การจัดแบบนี้มักจะขึ้นกับการแบ่งพื้นที่ห้องในชั้นที่จะจัดสำนักงาน ซึ่งจะมีพื้ที่กว้างขวาง และการที่จะจัดเป็นห้องเล็กๆจะจัดทำเฉพาะห้องของระดับผู้จัดการ หรือห้องสำหรับผู้อาวุโสเท่านั้น การจัดห้องแบบเปิดเป็นการจัดที่ประหยัดในด้านราคา และมีความเหมาะสมในด้านการใช้สอยเนื้อที่ ผนังที่ใช้แบ่งส่วนก็มักจะทำให้เคลื่อนที่ได้ (CLEARANGE MOVABLE PARTITION) เพื่อความยืดหยุ่นในการจัดสำนักงาน การจัดแบบเปิดมีประโยชน์ในการควบคุมการทำงาน และประหยัดไฟฟ้าแสงสว่าง แต่มีข้อเสียในเรื่องเสียงรบกวน เพราะส่วนทำงานเปิดโล่ง อาจแก้ไขด้วยวัสดุป้องกันเสียงที่เพดาน แต่ไม่สามารถแก้ไขได้ทั้งหมด

5.1.2 ส่วนบริการสาธารณะ

เวทีแสดงกลางแจ้ง

SITE การเลือกสถานที่ตั้ง ต้องสำรวจทางด้าน ACUSTICAL PROPERTIES ผ่าน SPEECH ARTICULATION TEST หรือกำหนดสถานที่ ดังนี้

1. อยู่บริเวณที่เงียบสงบ
2. ห่างไกลจากการจราจร
3. ควรกำบังด้วยธรรมชาติ เช่น หมู่ไม้ทึบ
4. ไม่มีกระแสลมรบกวน จะมีลมพัดผ่านไม่ควรเกิน 5-10 ไมล์ต่อชั่วโมง

ARRANGMENT

1. วางผังพื้นตามทิศทางลม
2. SLOPE ของบริเวณที่นั่ง ควรอยู่ห่างระหว่าง 10-20 องศา
3. เสียงที่จุดต่างๆ ไม่ควรน้อยกว่า 75 เปอร์เซ็นต์
4. ระยะจากเวทีแสดงถึงแถวหลังสุดไม่ควรเกิน 140 ฟุต และส่วนกลางไม่ควรเกิน 180 ฟุต
5. CENTER OF THEATRE ของแถวที่นั่ง ควรอยู่ห่างจากกำแพงเวทีไม่น้อยกว่า 30 ฟุต
6. OPEN AIR THEATRE ที่ดีทาง ACOUSTIC นั้นจะจุไม่เกิน 3,000 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ACOUSTICAL TREATMENT

พิจรณาถึงด้าน DESERABAL SOUND ซึ่งประกอบด้วย

1. TREATMENT ในทาง STURCTURE โดยการใช้ SHECE ซึ่งเรียกว่า OCHESTRA SHECE ไม่ควรเป็นแบบ CURVE SURFACE เพราะจะทำให้เสียงไปรวมกันเป็นจุด ควรทำเป็นแบบ REFLECTIVE PANEL จัดมุมต่างๆ ให้สะท้อนกระจายไปยังผู้ฟังทั่วทุกๆ จุด

2. TREATMENT ในทางวัสดุ ผนัง เพดาน พื้น ควรเป็นวัสดุที่ทำจากพวก HIGE REFLECTIVE MATERIAL ถ้าเป็นเวทีที่ใช้แสดงดนตรี ควรทำด้วยไม้ เช่น PLYWOOD เพื่อเสียงจะได้นุ่มนวลขึ้น

3. ถ้าไม่สามารถ TREAT ได้ดังกล่าวข้างต้น ก็ควรใช้เครื่องขยายเสียงเฉพาะจุดได้ยิน

UNDERSIRABLE SOUND

มักเป็นเสียงรบกวนจากภายนอก มีวิธีป้องกัน ดังนี้

1. ABSORBITION METHOD โดยการปลูกต้นไม้ล้อมรอบ เพื่อดูดเสียงต่างๆ จากภายนอก

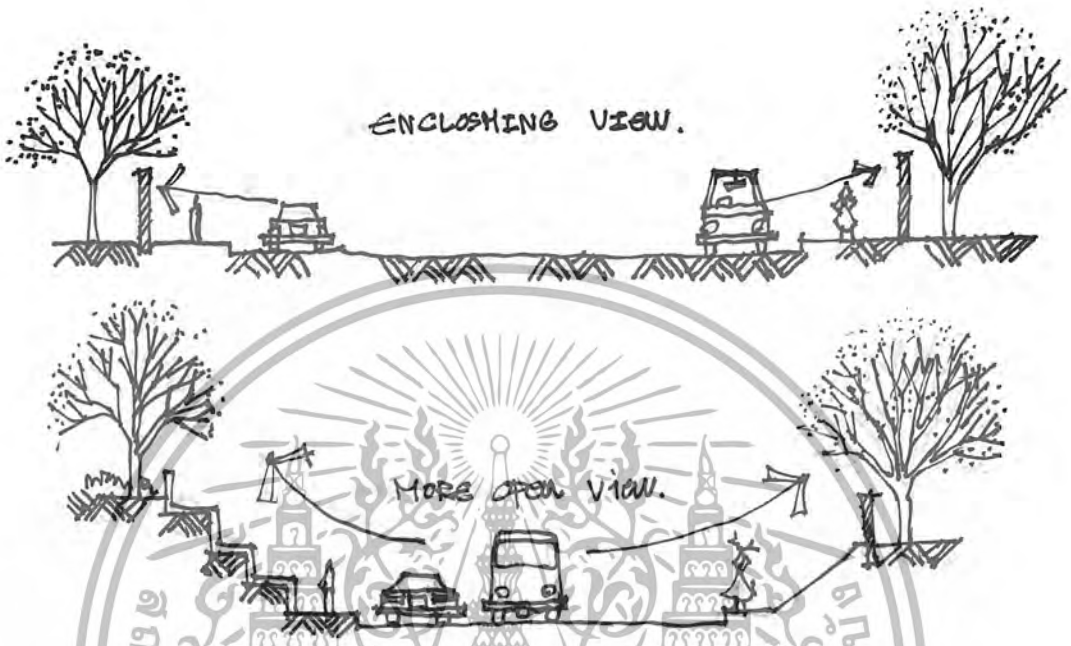
ภาพที่ 5.1.2.1 การปลูกต้นไม้กันเสียงจะมีประสิทธิภาพและปลูกกันอย่างหนาแน่นและเป็นระยะทางอย่างน้อย 30 เมตร

ภาพที่ 5.1.2.1 การป้องกันเสียงโดยการพูนดินและการปลูกต้นไม้ร่วมกัน มีประสิทธิภาพในการป้องกันเสียงได้ดีกว่าการปลูกต้นไม้เพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. PROVENTION METHOD โดยการก่อกำแพงขึ้นโดยรอบ ป้องกันเสียงรบกวนได้ดี

ภาพที่ 5.1.2.3 ผนังถอยร่นเป็นรูปบันไดทำให้ทัศนียภาพเปิดกว้าง สร้างความรู้สึกที่ดีให้แก่ผู้ใช้โครงการและผู้สัญจรไปมา

TIME FOR PERFORMANCE

นอกจากต้องเลือกฤดูกาลตามลักษณะภูมิศาสตร์ของท้องที่แล้ว ยังต้องคำนึงถึงอุณหภูมิและทิศทางของลมประจำฤดูกาล และฤดูที่ลมบนมีความเร็วมากกว่าลมล่าง เพราะเสียงจะไปได้ไกล และอุณหภูมิของอากาศข้างบนมากกว่าข้างล่าง เพื่อเหตุผลเดียวกัน ฉะนั้น เวลาที่แสดงควรเป็นตอนเย็น หรือตอนกลางคืน นอกจากเย็นสบายแล้ว ยังให้ผลทาง ACOUSTIC ด้วย

5.1.3 ส่วนบริการทางการศึกษา

5.1.3.1 ห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในปัจจุบัน ที่จะส่งเสริมมให้โครงการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการของศูนย์การเรียนรู้และศูนย์การศึกษาในการเปิดให้คนภายนอกเข้ามาใช้ค้นคว้า

การวางตำแหน่งของห้องสมุดจะต้องพิจรณาถึงความสะดวกของผู้เข้ามาใช้ค้นคว้า ความสะดวกในการเข้าออก และการติดต่อภายนอก สื่อความรู้ภายในห้องสมุดนอกจากหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อสิ่งพิมพ์แล้วยังมีอุปกรณ์โสตทัศนอื่นๆ อันได้แก่ สไลด์ ภาพยนตร์ เทปบันทึก และการใช้คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในการนำเสนอข้อมูลเพื่อการศึกษา การใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลหนังสือภายในห้องสมุด และการสืบหาข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

ข้อคำนึงในการออกแบบห้องสมุด

- ตำแหน่งที่ตั้ง ไม่ให้มีเสียงรบกวนจากภายนอกได้
- มีการควบคุมดูแลโดยเจ้าหน้าที่ หรือบรรณารักษ์ของห้องสมุด
- การให้แสงสว่างอย่างสม่ำเสมอ
- มีการควบคุมอุณหภูมิ ความชื้น เพื่อรักษาสภาพหนังสือ โดยระบบปรับอากาศภายในอย่างสม่ำเสมอ และยังให้ความสบายแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอีกด้วย
- การให้แสงธรรมชาติ เพื่อช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า

องค์ประกอบย่อยในห้องสมุด

ชั้นวางหนังสือ การวางชั้นชิดผนังเพื่อประหยัดเนื้อที่ การวางเรียงบริเวณกลางห้องช่วยให้การบริการที่รอบนอกมีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น ระยะห่างระหว่างชั้นวางอย่างต่ำ 0.80 ม. รถเข็นหนังสือสามารถเข็นผ่านได้ ระยะห่างมากที่สุด 1.20 ม. สามารถหยิบหนังสือได้โดยสะดวก

ชั้นวางเอกสาร ควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้า เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และสะดวกต่อการควบคุม เนื่องจากเอกสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้รับข่าวสารทันต่อเหตุการณ์

โต๊ะรับจ่ายหนังสือ สำหรับผู้ที่มาติดต่อของยืมหนังสือ มักอยู่ใกล้ทางเข้าออก สำหรับห้องสมุดขนาดเล็กจำต้องรวมกับส่วนควบคุมการเข้าออกของห้องสมุด เพื่อการประหยัดเจ้าหน้าที่ และสะดวกต่อผู้ใช้ห้องสมุดในการยืมและส่งหนังสือคืน

ตู้บัตรรายการ อยู่ในบริการที่มองเห็นได้ง่ายจากทางเข้า สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ตู้บัตรรายการมีจุดเดียวควรอยู่ระหว่างหนังสือทั่วไปกับหนังสืออ้างอิง ใกล้กับบริเวณรับจ่ายหนังสือเพื่อให้ผู้มาค้นคว้ามาใช้ได้สะดวก

คอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นหนังสือ เช่นเดียวกับตู้บัตรรายการคืออยู่ในบริการที่มองเห็นได้ง่ายจากทางเข้า สำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก ตู้บัตรรายการมีจุดเดียวควรอยู่ระหว่างหนังสือทั่วไปกับหนังสืออ้างอิง ใกล้กับบริเวณรับจ่ายหนังสือเพื่อให้ผู้มาค้นคว้ามาใช้ได้สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง สำหรับห้องสมุดเล็กๆ ไม่จำเป็นต้องมีห้องเฉพาะ ใช้เป็นชั้นวางและบริเวณอ่านที่แยกจากส่วนอื่น ควรอยู่ใกล้บรรณารักษ์ เพื่อให้คำอธิบายแนะนำและควบคุมไปด้วย

โต๊ะอ่านหนังสือ แทรกอยู่ตามชั้นหนังสือ มีความเป็นสัดส่วนเพื่อสมาธิในการอ่านและสามารถมองเห็นได้ง่ายจากส่วนควบคุม ระยะห่างระหว่างโต๊ะประมาณ 1.50-1.80 ม.

เครื่องถ่ายเอกสาร ควรอยู่ในบริเวณหนังสืออ้างอิง เพื่อสะดวกในการใช้บริการ

<u>เครื่องครุภัณฑ์ห้องสมุด</u>

- ชั้นหนังสือ 1 ชั้น ชนิดไม้ สูง 1.55 เมตร
  2 ชั้น โลหะ สูง 2.10-2.75 เมตร
- ความลึก 2.20-0.25 วางได้ 1 แถว
  หรือ 0.40-0.60 วางได้ 2 แถว
- ชั้นวางต่อเนื่องแต่ละห้องกว้างไม่เกิน 1 เมตร
- โต๊ะอ่านหนังสือ
  ขนาดความสูงทั่วไป 0.75 เมตร
  กว้าง 0.90 เมตร
  ยาว 1.50 เมตร
  โต๊ะสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1.50x1.50 เมตร
  โต๊ะกลม 36" ,42 ,48"
- โต๊ะสำหรับวางพจนานุกรม หรือหนังสือขนาดใหญ่ ตอนบนจะลาดเอียง ตอนล่างจะมีชั้นสำหรับวางหนังสือใหญ่ได้

  ความสูง 1.08-1.10 เมตร
  กว้าง 0.60 เมตร
  ลึก 0.30 เมตร

- รถเข็นหนังสือ ขนาดมาตรฐาน

  กว้าง 0.37-0.40 เมตร
  ยาว 0.75 เมตร
  ลึก 0.90 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ตู้บัตรรายการ เป็นตู้ที่ประกอบด้วยลิ้นชักมาตรฐานสำหรับใส่บัตรรายการหนังสือขนาด 3"x5" โดยทั่วไป 1 ตู้ ประกอบด้วยลิ้นชัก 5 แถว กว้าง 33"x39" ความสูงแล้วแต่จำนวนชั้นที่เพิ่มขึ้น ลิ้นชักมาตรฐานยาว 14 " จุบัตรชมได้ 1,000-1,200 ใบ ซึ่งหนังสือ 1 เล่ม ต้องการบัตรรายการอย่างน้อย 5 ใบ

การป้องกันเสียงในห้องสมุด

การป้องกันเสียงในห้องสมุดเอง ขึ้นกับการใช้วัสดุที่ลดเสียงสะท้อน เช่น เสียงสะท้อนจากพื้นห้องจะถูกดูดขึ้นไว้ 3 % อีก 97% จะสะท้อนออกมา จึงต้องเลือกพิจรณาเลือกวัสดุที่จะเพิ่มความสามารถในการดูดกลืนเสียงไว้ เพื่อให้เสียงสะท้อนลดลง

วัสดุที่ใช้ดูดเสียง มีอยู่หลายอย่าง เช่น กระเบื้องยาง กระดาษอัด ผ้าม่านหนาๆ เป็นต้น ส่วนการป้องกันเสียงจากภายนอก ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมของห้องสมุดเอง ส่วนการใช้ระบบปรับอากาศจะเป็นการช่วยป้องกันเสียงภายนอกที่สมบูรณ์เนื่องจากเป็นห้องปิด ข้อควรระวังคือ เสียงที่เกิดจากระบบปรับอากาศเอง

การให้แสงสว่างภายในห้องสมุด

เป็นปัญหาสำคัญในการออกแบบ รายละเอียดที่ต้องคำนึงคือ ความเข้มของแสง การสะท้อนของแสง การตัดแสง การเกิดเงาเนื่องจากการสะท้อนของแสง การใช้แสงสว่างธรรมชาติควรหลีกเลี่ยงแสงโดยตรงจากดวงอาทิตย์ และแสงที่แรงกล้าจากท้องฟ้า เนื่องจากมีความสว่างจ้าทำให้สายตาอ่อนล้า เพราะกล้ามเนื้อตาต้องหรี่มานตามากเมื่อใช้เวลานาน

เงาและแสงสะท้อนจะรบกวนประสาทตามาก การหลีกเลี่ยงทำได้โดยการเลือกใช้วัสดุที่ทำให้ฝ้าเพดานและฝาผนังที่มีความสว่าง แต่ความเข้มของแสงที่เพดานและผนังจะต้องน้อยกว่าบริเวณที่อ่านหนังสือ เนื่องจากหากเกิดการตัดกันของแสง จะเป็นผลร้าย เพราะทำให้เกิดการเพ่งมองและเกิดความล้าในสายตา

การปรับอากาศในห้องสมุด

การปรับอากาศภายในห้องสมุดให้เกิดความสบาย และอากาศที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ละเลยไม่ได้ หากอากาศภายในห้องมีความอบอ้าวหรือหนาวเกินไป จะเป็นสิ่งที่รบกวนสมาธิในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อ่านอย่างมาก และสร้างความร่ำคาญขึ้นด้วย หากห้องสมุดมีอากาศสบายพอเหมาะแล้ว ผู้ใช้สามารถใช้เวลาในห้องสมุดได้ยาวนานโดยไม่เบื่อหน่าย

การปรับอุณหภูมิและความชื้นที่เหมาะสมคงที่ยังเป็นการรักษาสภาพหนังสือที่เก็บไว้ในห้องสมุดอีกด้วย ดังนั้น หากไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในห้องสมุดโดยวิธีธรรมชาติแล้ว จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องปรับอากาศเข้าช่วย

<u>วัตถุประสงค์ของห้องสมุดเฉพาะ</u> มี 3 ประการ คือ

1. เพื่อบริการด้านความรู้ ส่วนใหญ่จะให้บริการน้อย เป็นข้อมูลเฉพาะเรื่อง ซึ่งแหล่งค้นคว้าได้จากบทความในวารสาร งานวิจัย สิ่งพิมพ์ และเอกสารอื่นๆ

2. เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการมากที่สุด ตรงตามวัตถุประสงค์ และประหยัดเวลามากที่สุด ให้บริการด้านข้อมูลและเอกสารที่ทันต่อเหตุการณ์

3. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการ หรือสถาบัน องค์การต่างๆ ได้ศึกษาหาความรู้ในด้านวิชาที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพิ่มเติมเสมอ ซึ่งจะทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1.3.2 **ส่วนโสตทัศนศึกษา**

จัดขึ้นเพื่อการให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์แก่ผู้สนใจ ซึ่งการจัดเก็บรักษาจะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

การเก็บรักษาสื่อชนิดต่างๆ ที่มีไว้ให้บริการดังต่อไปนี้

การเก็บรักษาแผ่นเสียง แผ่นเสียงควรเก็บในที่ที่ห่างจากแหล่งที่อาจทำให้เกิดไฟได้และต้องไม่ได้ระบแสงอาทิตย์โดยตรงเป็นเวลานานๆ เพราะจะทำให้เกิดการยืดหดตัวบิดเบี้ยวไปได้เมื่ออุณหภูมิเกิน 120 องศาฟาเรนไฮต์

การเก็บรักษาเทป เทปบันทึกแล้วที่มีจำนวนมาก การจัดเก็บเป็นไปทำนองเดียวกับการจัดเก็บหนังสือ ซึ่งเทปบางม้วนนานๆ จะหยิบมาเปิดฟังสักครั้งหนึ่ง การเก็บเทปไว้นานๆ ถ้าไม่ระมัดระวังให้ดี กาลเวลาอุณหภูมิ และความชื้น ก็จะเป็นตัวทำลาย ทำให้เทปบันทึกเสียหายได้

สำหรับที่เก็บรักษาแผ่นเสียงทำเป็นช่องสูงประมาณ 14" ลึก 12.5" กว้างช่องละ 6" วิธีการเก็บแผ่นเสียงขนาดลองเพลย์ ต้องเก็บในซองกระดาษแข็งก่อน แล้วจึงนำมาเก็บทางตั้งตามช่องอีกทีหนึ่ง ส่วนการเก็บเทป เก็บบนชั้นซึ่งทำเป็นช่องสูง 8" ลึก 7.5" กว้างตามความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งส่วนโสตทัศนศึกษา

1. LISTENING AREA เป็นบริเวณที่มีการส่งรายการมาจากสถานีควบคุม ผู้ส่งจะต้องให้หูฟังเสียงกับ OUT LET ลักษณะการฟังเป็นแบบบันเทิง

2. SLIDE FILM STRIP AREA เป็นที่สำหรับดูสไลด์ และฟิลม์สตริปต่างๆ ซึ่งจะต้องมีอุปกรณ์จัดไว้โดยเฉพาะ

3. RECORDING ROOM เป็นห้องบันทึกเสียงสำหรับผู้ที่ต้องการใช้บริการทางด้านนี้ และใช้บันทึกเสียงในการที่มีการแสดงเพื่อการศึกษา จึงควรมีการป้องกันและเก็บเสียงที่ดี

4. CONTROL STATION เป็นที่ควบคุมการจ่ายแผ่นเสียงจาก CLOSE STOCK และควบคุมการส่งรายการไปยัง LISTENING OUT LET ต่างๆ

การให้บริการการฟังเทป แผ่นเสียง เลือกใช้ระบบที่ประกอบด้วย

1. CONTROL STATION ทำหน้าที่ควบคุมการส่งรายการ ไม่มีการนำแผ่นเสียงหรือเทปออกจาก CONTROL AREA

2. LISTENING AREA ประกอบด้วยหูฟังอย่างเดียว

ข้อดี

1.การใช้สถานีควบคุมโดยพนักงาน ทำให้สามารถจ่ายเพลงหนึ่งๆ ไปยังผู้ฟังได้ครั้งละหลายๆ ชุด ทำให้ใช้ประโยชน์ได้มากกว่า

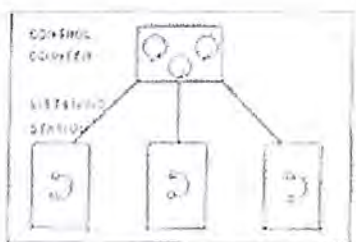
2.แผ่นเสียง เทป ไม่เสียหายง่าย เพราะเจ้าหน้าที่เป็นผู้ควบคุมดูแล

ข้อเสีย

1.ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งอุปกรณ์สูงกว่าเล็กน้อย

2.การใช้หูฟังไม่สะดวก

3.ผู้ฟังต้องฟังไปเรื่อยๆ เพราะการควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ ไม่เหมาะแก่ผู้ที่สนใจดนตรีอย่างจริงจัง

ภาพที่ 5.1.3.1 แสดงระบบการให้บริการส่วนฟังเทปและแผ่นเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลในการเลือกใช้ระบบนี้ เนื่องจากสามารถให้ผู้ใช้เปิดดูรายชื่อ และเลขหมู่บัตรรายการ แล้วจึงให้เจ้าหน้าที่มาดำเนินการให้บริการ เป็นการควบคุมไม่ให้เทป แผ่นเสียง เสียหายได้ง่าย รวมทั้งเป็นการประหยัด เพราะเมื่อใช้หูฟัง จึงไซม่จำเป็นต้องทำเป็นห้องแยกฟัง ซึ่งสิ้นเปลืองในการทำ ACCOUSTIC UNIT มาก

5.1.4 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

บทบาทของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเริ่มโดดเด่นขึ้นมาอย่างชัดเจนในฐานะที่เป็นกลไกที่สำคัญเพื่อการศึกษานอกระบบซึ่งทำให้คนคิดเป็น ไม่ใช่ศึกษาแต่ในโรงเรียนเพียงอย่างเดียว ตรงนี้เป็นสิ่งจำเป็นและเห็นว่าเป็นวิวัฒนาการของสังคม พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจึงเป็นกลไกที่สำคัญในการให้ประชาชนในชุมชนเสริมสร้างจิตสำนึกให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น

นอกจากพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นจะเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่คนในท้องถิ่นแล้ว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นยังเป็นกลไกที่ช่วยสนับสนุนการรวมตัวของคนในชุมชนเพื่อร่วมกันคิด ร่วมตัดสินใจ และร และร่วมดำเนินกิจการของท้องถิ่นเพื่อคนในชุมชนเอง ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนอันเป็นแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

การจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในระดับชุมชน

การจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ กระบวนการท้องถิ่นพัฒนาควรเป็นการจัดแสดงในระดับชุมชน สิ่งของที่นำมาแสดง นั้นบ่งบอกถึงวิถีชีวิตของชุมชน สามารถทำความเข้าใจถึงวิวัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยข้อมูลในการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นมีดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม

ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้ง ขนาดของชุมชน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ การคมนาคม การสื่อสาร โครงสร้างชุมชน สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของชุมชน โรงงาน ตลาด โรงเรียน ร้านค้า พืช และสัตว์

2. ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

ได้แก่ข้อมูลจำนวนประชากร เพศ โครงสร้างอายุ อาชีพ โครงสร้างประชากร และสถิติเกี่ยวกับการศึกษา สาธารณสุข ศาสนา ชนชั้น รายได้ กลุ่มชาติพันธุ์

3. ข้อมูลเกี่ยวกับเครือญาติ

การรวบรวมข้อมูลด้านนี้เพื่อให้รู้ว่าใครเป็นญาติใครบ้าง และเขียนออกมาในรูปไดอะแกรมเครือญาติไว้จัดแสดง

4. ประวัติความเป็นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญมาก ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชุมชนอาจเป็นเรื่องเล่าต่อๆ กันมา หรือได้รับการบันทึกไว้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชน เรื่องเล่าเกี่ยวกับบุคคลผู้บุกเบิกว่าเป็นใคร มาจากที่ใด และเกี่ยวข้องกับการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในยุคแรกๆ

5. ข้อมูลเกี่ยวกับวงจรชีวิต 1 ปีของชุมชน

หมายถึง ชีวิตประจำวันของชาวบ้านหรือประชากรในชุมชน โดยจัดแสดงว่าชาวบ้านมีชีวิตประจำวันอย่างไร ต่อมาให้ชีวิตในรอบเดือนต่างๆ จนครบ 1 ปี และให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีพิธีกรรมต่างๆ ในรอบ 1 ปีที่กำหนดกิจกรรมต่างๆของชุมชน นอกจากนี้อาจให้วงจรชีวิตในรอบ 1 ปีของคนรวย คนจน ผู้ชาย ผู้หญิง คนชรา และกลุ่มย่อยกลุ่มอื่นๆของชุมชน

6. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มทางสังคม

คือข้อมูลเกี่ยวกับสมาคม ชมรมต่างๆ ซึ่งคือกลุ่มชาวบ้านจำนวนหนึ่งมารวมตัวกัน เพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น การจัดตั้งชมรมแอโรบิค การจัดตั้งประชาคมบางลำพู

7. ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางวัตถุและเทคโนโลยี

ข้อมูลทางวัฒนธรรมทางวัตถุ ได้แก่ ลักษณะบ้านเรือนของคนรวย คนจน เสื้อผ้าของผู้ชาย ผู้หญิง คนชรา และเด็ก เครื่องใช้ภายในบ้าน เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ที่จะเป็นตัวชี้ฐานะทางสังคม นอกจากนี้จากนี้ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยี เช่น เครื่องมือเครื่องไม้ในการประกอบสัมมาอาชีพของคนในชุมชน พาหนะขนส่ง การสื่อสาร

8. ประวัติชีวิต

คือการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว และเก็บประวัติคนในชุมชนในวัยต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นชีวิตของคนในชุมชนแต่ละเพศ แต่ละวัย มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไรในชุมชน จึงต้องแสดงประวัติชีวิตของผู้หญิง เด็ก วัยรุ่น คนวัยหนุ่มสาว และวัยชรา โดยแสดงให้เห็นชีวิตแต่ละช่วงของแต่ละคน ตั้งแต่เกิด และการผ่านวัยต่างๆ มาถึงปัจจุบัน เมื่อนำประวัติชีวิตของคนในวัยต่างๆมารวมกันจะทำให้เห็นภาพรวมของชุมชนได้ และทำให้ผู้ชมเห็นภาพรวมในหลายมิติเวลา

9. ภาษาท้องถิ่นและศิลปะ

คือข้อมูลที่เกี่ยวกับผลผลิตที่แสดงออกทางวัฒนธรรมในรูปแบบของภาษา เช่น นิทานชาวบ้าน เกมต่างๆ เพลงต่างๆ การละเล่นต่างๆ การเต้นรำ นิยายปรัมปรา

10. วัฒนธรรมต่างๆ

คือการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ทุกด้าน คือ ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ศาสนาและความเชื่อ การศึกษา ศิลปะ และนันทนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่า ข้อมูลระดับชุมชนที่ควรจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นนั้น ควรแสดงลักษณะทางกายภาพ (ecological mapping) อันได้แก่ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรต่างๆของชุมชน และแสดงประวัติชุมชน ชีวิตประจำวันของชุมชนต่างๆ ว่าใน 24 ชั่งโมงชาวบ้านทำอะไรบ้าง กิจกรรมอะไรที่ชาวบ้านให้ความสำคัญในรอบ 12 เดือนนั้นมีพิธีกรรมหรือประเพณีอะไรบ้างนับตั้งแต่ชีวิตประจำวัน

เทคนิคการจัดแสดงในพิพิธฑภัณฑสถาน

โดยหลักการพื้นฐาน (Basic Principle) การจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานทุกประเภทยึดถือหลักเดียวกัน แต่เทคนิคในการจัดแสดงแตกต่างไปตามประเภทของวัตถุ ดังนั้น จึงมีวิธีการและเทคนิคต่างๆ ดังนี้

1.) เทคนิคการจัดแสดงเพื่อความงาม Presentation เป็นเทคนิคที่ใช้ในการจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานสมัยใหม่ และหอศิลป์ เทคนิคอยู่ที่การจัดรูปห้อง ใช้สีพื้นหลัง ให้แสงสว่างกับวัตถุ แบบตู้และฐานที่เหมาะสม ประณีตสวยงาม

2.) การจัดแสดงเพื่อให้ความรู้ Instructional Presentation เป็นการจัดแสดงที่ใช้คำบรรยาย ภาพถ่าย ภาพเขียน แผนภูมิ หรือองค์ประกอบอื่น ที่จะให้เรื่องราวเกี่ยวกับการจัดแสดงนั้นๆ โดยการจัดแสดงเพื่อความรู้เป็นสำคัญ

การจัดแสดงประเภทนี้ บางครั้งเรียกว่า Explanary Exibition ความสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบมากกว่าวัตถุ ผู้ชมจะเรียนรู้เรื่องราวจากวัตถุ จากคำบรรยาย และองค์ประกอบการจัดแสดง

3.) การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ (Natural Context Presentation) ส่วนใหญ่เป็นการจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานประวัติธรรมชาติ (Natural Dramatic Museum) โดยใช้เทคนิคการจัดฉากละคร (Diorama Tenchique) หลักการสำคัญคือ จัดแสดงเหมือนจริงตามธรรมชาติมากที่สุด การใช้ Diorama Tenchique มีทั้งขนาดจริงและขนาดย่อ

4.) การจัดแสดงตามสภาพความเป็นจริง (Authentic Setting Presentation) จัดแสดงตามสภาพความเป็นจริงของสมัย สภาพความเป็นอยู่ สภาพภายนอกอาคาร ภายใน ทำให้ผู้ชมสนุกเพลิดเพลินและเรียนรู้ได้โดยง่าย โดยไม่ต้องการคำบรรยายยืดยาว

5.) เทคนิคการกดปุ่ม (Push Bottom Presentation) หลักการนี้ได้พิจารณาความต้องการทางจิตวิทยาของเด็ก ซึ่งไม่สามารถอยู่นิ่งได้ด้วยสายตาเพียงอย่างเดียว ธรรมชาติของเด็กต้องการจับต้อง และถ้าได้ฟังเสียงก็จะตื่นเต้นสนใจ (เรื่องของกลิ่นจะใช้ได้บางกรณี) โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะพิพิธภัณฑสถานสำหรับเด็ก จะนิยมใช้เทคนิคการกดปุ่ม ตาดู หูฟัง ใช้มือหมุน และอื่นๆ ที่สามารถใช้มือได้ ทั้งนี้เทคนิคกดปุ่มนั้น จะต้องระมัดระวังความพอดีสมควร เพื่อให้สมวัตถุประสงค์ เร้าความสนใจ และใช้ประสาทอื่นๆบ้าง มิใช่การใช้สายตาเพียงอย่างเดียว มิเช่นนั้นก็จะผิดวัตถุประสงค์ คือเด็กก็จะมีแต่ความสนุกตื่นเต้นแต่ไม่ได้เรียนรู้อะไรเลย

เทคนิคการจัดแสดงด้วยวิธีดังกล่าวมาแล้วนั้น เป็นหลักการที่ใช้กันทั่วๆ ไปในพิพิธภัณฑสถานตามความเหมาะสม และปรับปรุงดัดแปลงกันอยู่เสมอ และที่สำคัญที่สุดคือ การใช้เทคนิคอย่างใดจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดและเข้าใจหลักการของเทคนิคการจัดแสดงของแต่ละวิธี

รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดแสดง

1.) <u>บรรยากาศของห้องจัดแสดง</u> (Gallery & Atmosphere)

ในการจัดแสดงนิทรรศการประเภทหนึ่งประเภทใดก็ตาม สิ่งสำคัญที่ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งคือ บรรยากาศของห้องจัดแสดง จะต้องเป็นไปและสัมพันธ์กับคนในท้องถิ่น ซึ่งมีรสนิยมในการเข้าชมต่างกัน 3 แบบ คือ ต้องการหาความเพลิดเพลิน ต้องการหาความงาม และต้องการศึกษาค้นคว้า การจัดแสดงที่ดีนั้นจะต้องรักษาบรรยากาศของห้องแสดงเพื่อตอบสนองความต้องการของคนทั้ง 3 กลุ่ม กล่าวคือห้องแสดงจะต้องมีลักษณะดังนี้

ก.) เร้าความสนใจทางด้านความงาม (Asthetics) ความงามของวัตถุและความงามในการจัดแสดงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ห้องแสดงใดที่แห้งแล้งไม่เร้าความสนใจแล้ว ห้องแสดงนั้นจะไม่ตื่นเต้นและเร้าความสนใจของคนมากนัก

ข.) เร้าใจและเพลิดเพลิน (Romantic) เพียงความงามของวัตถุและการจัดแสดงเพียงอย่างเดียว จะทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเดินเที่ยวดู เดินชมนานอย่างที่ควรจะเป็น ห้องแสดงนอกจากจะเน้นความงามแล้ว จะต้องเร้าใจเพลิดเพลินด้วย

ค.) เร้าใจให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นค้นคว้า (Intellectual) ความอยากรู้อยากเห็นเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเป้าหมายของห้องจัดแสดงที่สำคัญที่สุดคือการตุ้นให้ผู้เข้าชมเกิดการความอยากรู้อยากเห็นอยากค้นคว้า

- ออกแบบลักษณะของห้องให้เร้าใจ เป็นขั้นตอน ห้องแสดงที่ยาวเกินไปและดูโล่งจะทำให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง และไม่เร้าความสนใจเท่าที่ควร เพราะวัตถุต่างๆ จะละลานตาไปหมด ในขณะเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัน การจัดเรียงวัตถุเป็นแถวโดยไม่มีขั้นตอนก็เป็นที่เบื่อหน่ายเช่นเดียวกัน การแบ่งห้องแสดงเป็นตอนๆ ตามลำดับ ย่อมมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความอยากรู้อยากเห็นขึ้นได้

- คำอธิบายวัตถุในเชิงถามเป็นส่วนสำคัญที่สุด ที่เร้าความอยากรู้อยากเห็นของประชาชน พิพิธภัณฑสถานหลายแห่ง ได้ตั้งปัญหาเป็นการถามผู้เข้าชมเพื่อจะได้หยุด และค้นคว้าหาคำตอบจากแผ่นป้ายในห้องแสดงสัมพันธ์เช่นนี้ตลอดเวลา เป็นการโน้มน้าวทำให้ผู้เข้าชมต้องเอาใจใส่ต่อแผ่นป้ายอธิบายสรุปเรื่องราวอันเป็นการสื่อสารที่สำคัญที่สุดของพิพิธภัณฑสถาน

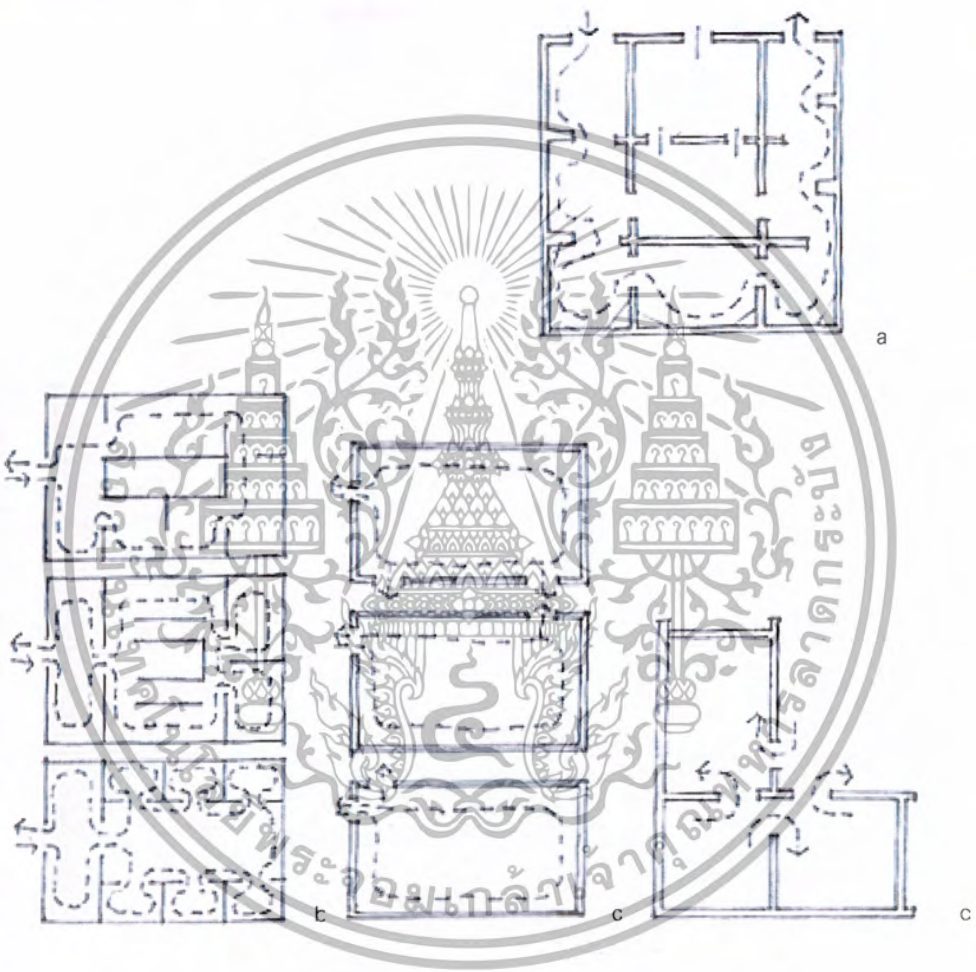
2.) ลักษณะของห้องแสดง

- ห้องแสดงแบบธรรมดา (SIMPLE CHAMBER) คือห้องที่มีหน้าต่าง หรือช่องแสงหรือมีหน้าต่างด้านใดด้านหนึ่ง และใช้แสงไฟช่วยในการจัดแสดง
- ห้องแสดงแบบมีชั้นลอย (HALL WITH BALCONY) คือห้องแสดงในพิพิธภัณฑ์แบบเก่าในยุโรป คือมีห้องโถงชั้นล่าง ขึ้นบันไดไปชั้นบนเป็นห้องโล่งมองลงมาเห็นข้างล่าง
- ห้องแสดงขนาดใหญ่ (CLEARSTORY HALL) ห้องแสดงมีขนาดใหญ่ มีหน้าต่างสูงสองด้านผนัง ในลักษณะของห้องประชุม
- ห้องแสดงแบบเฉลียง (EXHIBITION CORRIDOR) คือ จัดเฉลียงให้เป็นที่แสดงด้านหนึ่งเป็นผนังสำหรับแสดงภาพเขียนหรือวัตถุ และตรงกลางเป็นทางเดินอีกด้านหนึ่งเป็นหน้าต่างหรืออาจจัดแสดงทั้ง 2 ด้าน โดยใช้ช่องแสงจากเพดานหรือแสงไฟฟ้าช่วย
- ห้องแสดงภาพเขียนแบบแสงธรรมชาติ (SKYLIGHT PICTIRE GALLERY) ห้องแสดงภาพเขียน งานศิลปะ ที่ใช้แสงจากธรรมชาติจากด้านบนโดยเปิดช่องแสงที่หลังคา
- ห้องแสดงแบบ CABINET เป็นห้องแสดงแบบใช้ตู้ติดผนังตลอดผนัง และอีกด้านหนึ่งเป็นหน้าต่าง และใช้ตู้หรือแผงแบ่งเนื้อที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องแสดงแบบไม่มีหน้าต่าง ปล่อยเนื้อที่ผนังไว้สำหรับดัดแปลงการจัดแสดงให้ตามต้องการ เนื่องจากส่วนผนังจะเป็นพื้นที่จัดแสดงที่มีประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับการแสดงภาพเขียนหรือการจัดแบบชิดผนัง

ตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

ภาพที่ 5.1.4.1 การวางผังห้องจัดแสดงต่างๆ

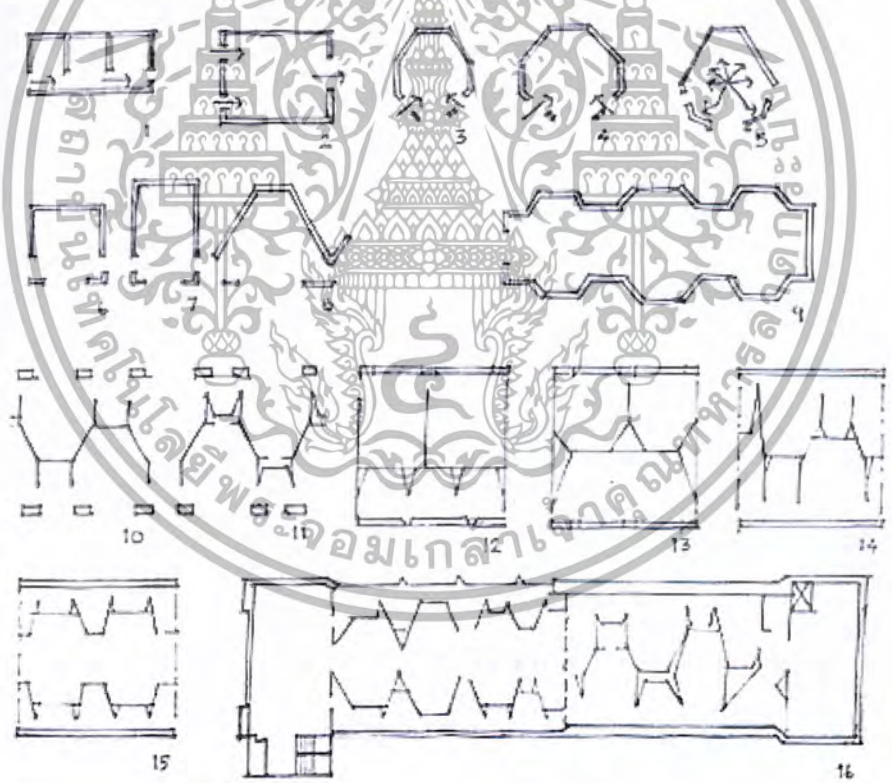
ผังพื้นห้องแสดงแบบ a เป็นการออกแบบห้องแสดงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมีขนาดกว้างพอสมควร ห้องแสดงนี้มีประตูทางเข้า 2 ทาง แทนที่จะอาศัยผนังห้องทั้งสี่ด้านเป็นที่จัด ซึ่งจะแสดงสิ่งแสดงได้น้อยชิ้น สะดวกในการดูแลรักษาความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงภายใน อาจเปลี่ยนแปลงโดยการแบ่งซอยห้องใหญ่ออกเป็นห้องเล็กๆ หลายๆห้อง โดยใช้ผนังชั่วคราวหรือประตูเข้ามาแทน ทำให้มีเนื้อที่สำหรับจัดแสดงมากขึ้นหลายเท่าตัว และทำให้ผู้ชมเดินชมสิ่งแสดงและเรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์ สิ่งแสดงที่เป็นโลหะอาจไว้กลางห้อง เพื่อป้องกันความชื้นจากผนังได้ด้วย

ผังพื้นห้องแสดงแบบ b แสดงให้เห็นการแบ่งซอยห้องแสดงภายในหลายๆห้องที่ติดต่อกัน ห้องแบบ b นั้น ประตูเข้า-ออกมีเพียงประตูเดียว แต่อาศัยการออกแบบภายใน สามารถดึงดูดผู้ชมไปสู่ทิศทางที่ต้องการได้ดี

ผังพื้นห้องแสดงแบบ c และ d แสดงให้เห็นการแบ่งซอยผังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่างๆ หลักสำคัญ คือ ไม่ควรปล่อยให้ห้องแสดงโล่งโดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการยืนอยู่บริเวณทางเข้าเท่านั้น เพราะวิธีการเช่นนี้สะดวกในการรักษาความปลอดภัย แต่ไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมแต่อย่างใด ทั้งยังเป็นการเร่งเร้าให้อยากเดินดูสิ่งจัดแสดงอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 5.1.4.2 ภาพแสดงเส้นทางการสัญจรในห้องแบบต่างๆ

ภาพผังที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปหลายๆห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำตู้ติดผนังหรือแขวนภาพเขียน เพราะห้องแสดงบังคับผู้ชมให้เรียงลำดับไปตั้งแต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางเข้า ส่วนรูปที่ 2-8 เป็นประตูเข้า-ออกคู่ โดยการวางผังเป็นรูปต่างๆ เพื่อหลบผนังรูปสี่เหลี่ยมที่อาจเป็นการเปลี่ยนสายตาและความจำเจของประชาชน สำหรับผนังห้องแสดงที่ 8-15 มีการยักเยื้ององค์ประกอบของห้องแสดงแบบต่างๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้ชม ให้เห็นเรื่องราวเป็นตอนๆ สำหรับภาพสุดท้าย คือผังหมายเลข 16 นั้น ด้านซ้ายเป็นผังพื้นชั้นล่าง ส่วนด้านขวาเป็นผังพื้นชั้นที่ 2 ของพิพิธภัณฑ์ สังเกตได้ว่าการจัดห้องแสดงภายในนั้น คือการประยุกต์ห้องหมายเลขที่ 9-15 มาจัดทำขึ้นนั่นเอง

การจัดกลุ่มของห้องแสดง

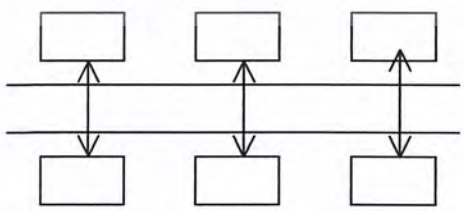
แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ROOM TO ROOM ARRANGEMENT เป็นการจัดห้องแสดงที่ให้ผู้ชมเดินเรื่อยไปโดยไม่ต้องย้อนกลับ ทำให้ชมได้ทั่วถึงตามลำดับ อาจจะใช้ห้องใหญ่ห้องหนึ่ง แล้วกั้นเป็นส่วนๆ

- ข้อดี เป็นการจัดแบบง่ายๆ ประหยัดเนื้อที่
- ข้อเสีย ถ้าใช้ในอาคารจัดแสดงที่ใหญ่ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งแล้วจะกระทบกระเทือนห้องอื่นด้วย และไม่อาจเลือกชมเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งได

2. CORRIDOR TO ROOM ARRANGEMENT การจัดกลุ่มห้องแสดงมีลักษณะเป็นทางเดินยาวแล้วมีทางแยกออกไปยังห้องแสดงต่างๆ แต่ละห้องมีทางออกทางเข้าโดยตรง ไม่ต้องผ่านห้องอื่น และส่วนทางเดินอาจใช้เป็นที่แสดงภาพได้อีกด้วย

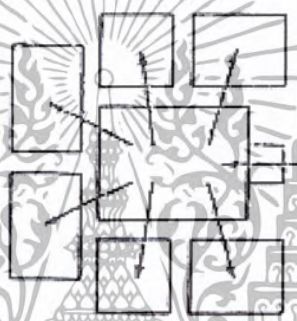

- ข้อดี ผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามชอบใจ

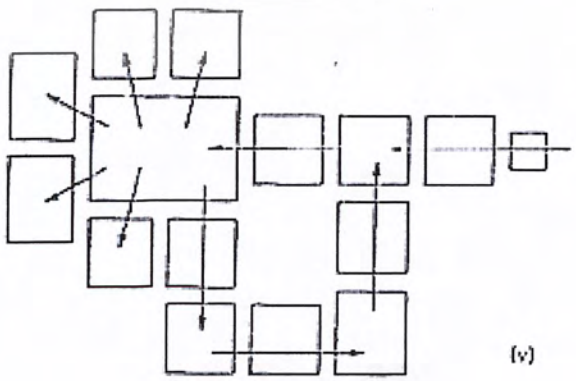
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อเสีย การแสดงจะไม่ติดต่อกัน เป็นการขัดจังหวะการแสดง และเปลืองเนื้อที่ทางเดินอีกด้วย

3. NAVE TO ROOM ARRANGEMENT จัดกลุ่มห้องแสดงที่มีโถงเป็นจุดศูนย์กลางหรือ CENTRAL CORE จากห้องโถงสามารถเข้าถึงส่วนแสดงต่างๆได้ทุกห้อง อาจจะจัดการแสดงหลายๆชิ้นได้ โดยมีห้องโถงเป็นจุดศูนย์กลางเช่นเดิม เป็นการเลือกเอาข้อดีจากข้อ 1 และ 2 มาใช้ ทำให้สามารถชมได้ตามชอบใจ และประหยัดเนื้อที่อีกด้วย แต่ต้องระวังเรื่องการจราจรของผู้ชมด้วยในกรณีที่มีคนมาก

4. CENTRAL ARRANGEMENT เป็นการรวมเอาระบบการจัดทั้ง 3 ลักษณะเข้าด้วยกัน มีห้องโถงเป็นตัวกลางแยกสู่ห้องต่างๆ แต่ละห้องสามารถติดต่อกันได้ เมื่อปิดห้องใดห้องหนึ่งก็สามารถใช้ COURT หรือ HALL เป็นจุดจ่ายไปยังห้องแสดงต่างๆได้

(v)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสัญจรภายในส่วนจัดแสดง

ในทุกๆพื้นที่การแสดงงาน จำเป็นต้องกำหนด CIRCULATION ที่แน่นอน สำหรับเป็นแนวทางในการชมของผู้ชมส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ควรเปิดโอกาสให้ผู้ชมเลือกเส้นทางสำหรับชมงานได้บ้าง จะเป็นการยืดหยุ่นให้แก่ห้องแสดงและไม่เกิดการบังคับเส้นทางเกินไป

5.1.5 ห้องบรรยายฝึกอบรม

ในการออกแบบ การพิจารณาส่วนประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะกำหนดขนาด รูปร่าง และลักษณะของห้องบรรยาย การรับฟัง และการมองเห็นจะสามารถจัดเนื้อที่สำหรับอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องบรรยาย เพื่อให้สามารถใช้เนื้อที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น การออกแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้ารับฟังการบรรยายให้ได้ผลมากที่สุด โดยทั่วไปจะต้องคำนึงถึง

1. การจัดสรรเนื้อที่ให้ใช้ประโยชน์ได้โดยสมบูรณ์ตามกิจกรรมต่างๆในการบรรยาย
2. ขนาดที่เหมาะสม
3. เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการบรรยาย
4. การวางผังห้องบรรยาย ให้ได้รับประโยชน์ในด้านแสงสว่างและการระบายอากาศ

ขนาดของที่นั่ง

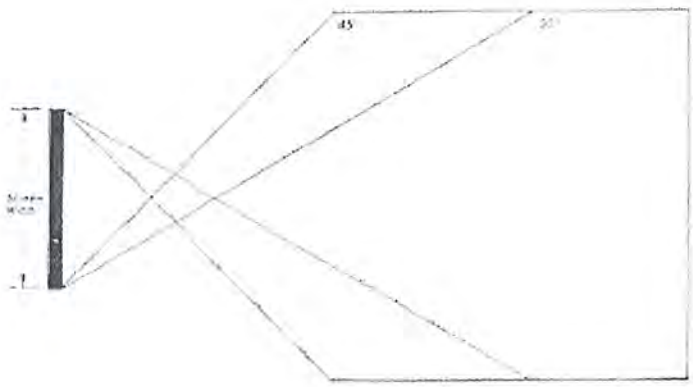
ระยะระหว่างแถวที่นั่ง (เก้าอี้แบบพับได้)	750 มม.
ความกว้างของที่นั่ง ไม่มีที่เท้าแขน	460 มม.
ความกว้างของที่นั่ง มีที่เท้าแขน	500 มม.

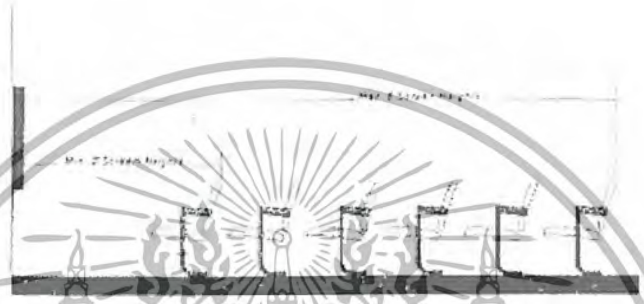
กระดาน

กระดานของห้องบรรยายโดยทั่วไปมี 3 ชนิด คือ

1. ชนิดติดตายกับผนัง
2. ชนิดเลื่อนตามแนวนอน เหมาะกับห้องที่จัดแถวที่นั่งกว้าง
3. ชนิดเลื่อนขึ้นลงตามแนวตั้ง เหมาะสำหรับห้องที่จัดแถวที่นั่งลึกมาก ทำให้ผู้ที่นั่งอยู่แถวหลังสามารถมองเห็นได้สะดวกขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1.5 แสดงมุมมองของสายตาในแนวราบและการจัดเก้าอี้ในห้องบรรยาย

ปกติกระดานส่วนขอบล่างจะสูงจากพื้นห้องเรียนอย่างน้อย 24"-32" และไม่ควรจะจัดตั้งกระดานชิดประตูหรือหน้าต่างที่มีแสงสว่างจากภายนอกเข้าทางด้านข้างซึ่งจะทำให้เกิดการสะท้อนของแสงรบกวน

<u>การมองเห็น</u>

1. โดยปกติตัวหนังสือบนกระดานจะสูง 3.50-4.00 ซม. สามารถมองเห็นได้ไกล 15.00-17.00 เมตร
2. ระยะที่วางเก้าอี้ในแนวระดับเดียวกันไม่เกิน 3.00 เมตร ทางเดินระหว่างโต๊ะประมาณ 0.45 เมตร
3. ระยะห่างระหว่างกระดานถึงแถวหน้าสุด ประมาณ 2.50-3.00 เมตร และแถวหลังไม่เกิน 7.00 เมตร
4. มุมมองกระดานของคนริมทั้งสองด้านของแถวหน้า ควรทำมุมกับขอบกระดานไม่น้อยกว่า 40 องศา
5. มุมเงยจากระดับสายตาของคนที่นั่งแถวหน้า ควรทำมุมกับขอบกระดานไม่เกิน 35 องศา

<u>แสงสว่าง</u>

1. ควรเป็นแสงธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดแสงให้เข้าทางซ้ายมือของที่นั่งเรียน
3. การเปิดช่องแสงเพื่อรับแสงธรรมชาติ ไม่ควรน้อยกว่า 20% ของพื้นที่ห้อง
4. ถ้าเป็นไปได้ ควรเปิดให้แสงเข้าทางอื่นบ้าง เพื่อช่วยลดปริมาณแสงที่เข้าตา ซึ่งเข้ามาจากทางเดียว
5. ปริมาณแสงที่เหมาะกับห้องบรรยายประมาณ 30 แรงเทียน

<u>เสียง</u>

1. สัดส่วนของห้องที่ทำให้ได้ยินเสียงชัดเจนคือ สูง : กว้าง : ยาว เป็น 2:3:5
2. ห้องที่จะให้ได้ยินเสียงชัดเจน ควรมีอัตราส่วน กว้าง : ยาว เป็น 1:1
3. ระยะไกลสุดของห้องบรรยายที่ผู้ฟังแถวสุดท้ายสามารถได้ยินธรรมดาจากต้นกำเนิดเสียง คือ 12.50 เมตร

<u>การระบายอากาศ</u>

ช่องเปิดรับลมควรให้กระแสลมผ่านที่ระดับศีรษะในเวลานั่งประมาณ 1.20 เมตร จากพื้นห้อง

ส่วนประชุมชน

5.1.6 หอประชุมอเนกประสงค์

เป็นห้องสำหรับแสดงการบรรยาย หรือปาฐกถาในโอกาสที่ทางโครงการได้จัดรายการไว้ รวมทั้งจัดฉายภาพยนตร์ประกอบด้วย เพื่อการเผยแพร่ทางด้านวิชาการ หรือใช้เป็นที่ประชุมอบรมทางวิชาการ ซึ่งอาจจัดขึ้นตามแต่โอกาสอันควร การใช้งานคล้ายโรงภาพยนตร์ ลักษณะทั่วไป แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

1. แบบมี BALCONY
2. แบบไม่มี BALCONY

ในโอกาสที่เหมาะสมที่สุด ไม่ควรทำ BALCONY เพราะถึงแม้ว่าแบบมี BALCONY จะสามารถจุคนได้มากกว่าในการใช้พื้นที่เท่าๆกัน แต่มีข้อเสียในด้านระบบเสียงที่ลดความดังลงไปสำหรับที่นั่งบริเวณใต้ BALCONY เพราะเสียงจะถูกดักไว้จนเข้ามาได้น้อย

<u>การจัดแถวที่นั่งในห้องประชุม</u> โดยทั่วไปมี 3 วิธี คือ

1. COMMON ONE BANK เป็นการจัดที่นั่งตอนเดียวตลอด มีทางเดิน 2 ข้าง กว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร เหมาะสำหรับห้องขนาดเล็ก จัดได้ 2 แบบ

STRAIGHT ROW แบบแถวตรงตลอด คนที่นั่งริมแถวมองเวทีไม่สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CURVED ROW แบบแถวโค้ง รัศมีความโค้งอย่างน้อย 20 ฟุต คนนั่งทั้งหมดสามารถมองเห็นได้ทั่วถึงกัน

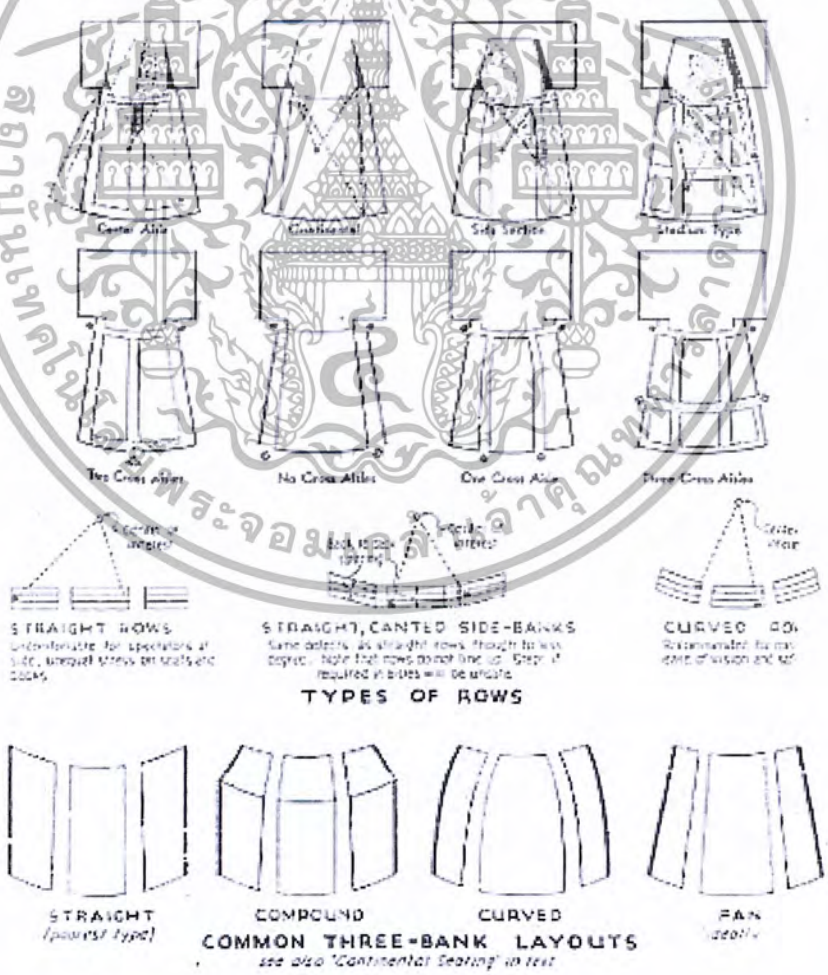
ซึ่งทั้งสองแบบไม่เหมาะกับห้องที่มีขนาดกว้างมาก เพราะที่นั่งแต่ละแถวจะยาวจนบริเวณตอนกลางเข้าออกลำบาก ระหว่างแถวควรกว้างไม่ต่ำกว่า 0.80 เมตร แต่ละแถวมีที่นั่งไม่เกิน 14 ที่นั่ง

2. TWO BANK ROW แบบที่นั่ง 2 ตอน มีทางเดินตรงกลาง และทางเดิน 2 ข้าง เป็นแบบที่นิยมใช้มากในประเทศไทย ซึ่งจัดได้ 2 แบบ

STRAIGHT ROW สามารถบรรจุที่นั่งได้มาก แต่ริมแถวจะมองไม่สะดวก

CURVED ROW ดีกว่าแบบแรก เพราะผู้นั่งชมได้รับความสะดวก

3. THREE BANK ROW ในแต่ละแถวมี 3 ตอน มีทางเดิน 2 ข้างของตอนกลาง ส่วนริมที่นั่งชิดผนัง การจัดแบบนี้ใช้กับห้องขนาดใหญ่

ภาพที่ 5.1.6-1 แสดงการวางผังหอประชุมในรูปแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียงในห้องประชุม-ฉายภาพยนตร์

เสียง คือ ปัญหาสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการออกแบบห้องประชุมหรือบรรยาย ความบกพร่องของเสียงในห้องประชุมหรือบรรยาย มีหลายลักษณะ คือ

1. เสียงก้อง (ECHO)
2. เสียงรวมเป็นจุด (SOUND FOCUS)
3. เสียงกระซิบ (WHISPERING)
4. จุดอับเสียง (DEAD POINT)
5. เสียงสะท้อนกลับไป-มา (ROOM FLUTTER)

เสียงเดินทางไปถึงผู้ฟังใน 2 ลักษณะ คือ

- เสียงทางตรง
- เสียงที่สะท้อนมา

1. เสียงก้อง (ECHO) ถ้าระยะเสียงสะท้อนเดินทางห่างกันกว่า 65 ฟุต ซึ่งเป็นเวลาต่างกัน 0.06 วินาที เสียงที่เดินทางถึงผู้ฟังด้วยเวลาต่างกันนี้ จะเกิดเป็นเสียงก้อง อาการก้องจะรุนแรงมาก หากผนังห้องเป็นผนังเว้าที่จะทำให้เสียงที่สะท้อนมารวมกัน และในทางตรงข้ามผนังที่นูนออกก็จะลดการก้องของเสียงให้น้อยลงด้วย
2. เสียงรวมเป็นจุด (SOUND FOCUS) เนื่องจากผนังและเพดานเป็นส่วนเว้า จะทำให้เสียงที่สะท้อนออกมาไปรวมยังจุดๆหนึ่ง ทำให้เกิดเสียงดังบริเวณนั้นเป็นจุดซึ่งสามารถแก้โดยการทำผนังให้นูนออกเพื่อกระจายเสียงสะท้อนออกจากกัน
3. เสียงกระซิบ (WHISPERING) เกิดจากเสียงจากผู้ที่พูดไปกระทบผนัง แล้วสะท้อนกลับมายังผู้พูดอีก เสียงจึงดังออกทางลำโพง เกิดเสียงกระซิบขึ้น
4. จุดอับเสียง (DEAD POINT) เกิดจากพื้นที่เว้าลง ทำให้เสียงทางตรงและเสียงสะท้อนไปไม่ถึง มักจะเกิดกับห้องประชุมขนาดใหญ่
5. การสะท้อนกลับไป-มา (ROOM FLUTTER) มักจะเกิดกับห้องที่มีกำแพงขนานกัน โดยถ้าห้องยิ่งยาวจะยิ่งสังเกตได้มากขึ้น ผนังที่เป็นวัสดุสะท้อนเสียงคู่หนึ่งหากห่างกันตั้งแต่ 50 องศาขึ้นไป จะเกิดการสะท้อนกลับไป-มาเป็นจังหวะแล้วจางหายไป การสะท้อนจะเป็นจังหวะห่าง ถ้าผนังยิ่งห่างกันมากขึ้น สามารถแก้โดยการเปลี่ยนวัสดุผนังให้ดูดเสียงหรือบังเสียงได้ หรือการทำผนังที่ไม่ขนานกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณาในการออกแบบรูปร่างของห้อง

1. จัดวางตำแหน่งของเก้าอี้ภายใน AUDITORIUM ให้มีประมาณใกล้กับเวทีมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. จัดวางกำแพง เพดาน และเวทีให้เหมาะสมที่จะทำให้ได้ทิศทางของเสียงตามที่ต้องการมากที่สุด

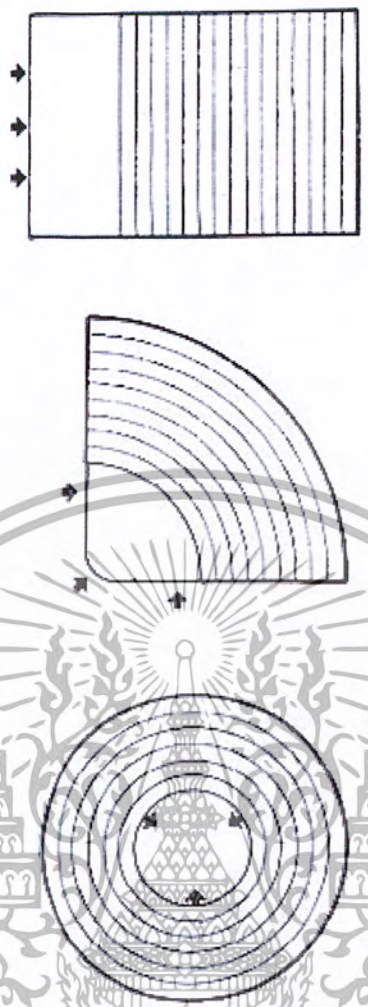
ดังนั้น AUDITORIUM ที่กว้างและตื้น จึงดีกว่าแคบและลึก และ AUDITORIUM ที่ผนังเรียบ สะท้อนเสียงอยู่ใกล้จุดกำเนิดเสียงจะมีรูปร่างดีกว่า AUDITORIUM ที่มีผนังโค้งเว้า และอยู่ห่างจากจุดกำเนิดเสียงและผู้ฟัง

3. อัตราส่วนของความกว้างยาวของ AUDITORIUM ไม่ตายตัวแน่นอน ขึ้นอยู่กับการจัดขนาดของแถวที่นั่ง ซึ่งสะดวกสบายและให้ทุกที่นั่งได้ยินเสียงชัดเจนทั่วกัน และขึ้นอยู่กับระบบการขยายเสียงที่นำมาใช้

อัตราส่วนโดยประมาณคือ ความยาว : ความกว้าง เท่ากับ 2:1 หรือ 1.2:1

4. AUDITORIUM ที่มี PLAN เป็นรูปวงรี (CIRCULA OR ELLIPTICALLY SHAPE) มักจะทำให้เกิด FOCUSING EFFECTS คือเสียงจะไปรวมกันที่จุดๆ หนึ่ง ไม่กระจายสม่ำเสมอ ทำให้เกิดเสียงก้องขึ้น แต่จะแก้ไขโดยใช้ผนังแบบ CONVES SURFACE เป็นช่วงๆในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ PLAN รูปนี้
5. PLAN ที่ดีที่สุดของ AUDITORIUM ต้องเป็นรูปคล้ายๆพัด (FAN SHAPED PLAN) เพราะผนังด้านข้างซึ่งผายออก ทำหน้าที่เป็นฉากสะท้อนเสียงได้อย่างดี จะช่วยสะท้อนเสียงไปอยู่ด้านหลังของ AUDITORIUM แต่ต้องระวังไม่ให้ระยะระหว่างเสียงตรงและเสียงสะท้อนต่างเกินกว่า 50-65 เพราะจะทำให้เกิดเสียง ECHO ขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่นั่งใกล้เวที ถ้าเกิน 65 ฟุต จะเกิดเสียง ECHO ขึ้น
6. PLAN ที่ไม่ควรนำมาใช้คือ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้าไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยง เพราะจะเกิด FLUTTER ECHO แต่จะแก้ไขได้บ้างโดยกรุผนังและเพดานด้วยวัสดุดูดเสียงเป็นอย่างดีและเหมาะสม ตามส่วนที่เกิดเสียง ECHO นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยง PLAN ที่จะทำให้เกิด FOCUSING OF SOUND คือดังมากบางแห่ง และเกือบจะไม่ได้ยินเลยในบางแห่ง และหลีกเลี่ยง PLAN ที่จะก่อให้เกิดเสียง ECHO ขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1.6-2 แสดงผังรูปต่างๆ ของหอประชุม

7. การจัดแถวที่นั่งของห้อง การจัดให้ STAGE ได้มีความสัมพันธ์กับที่นั่งนี้เพื่อ VISIBITY และ DISTRIBUTION OF SOUND (ให้มีการกระจายเสียงอย่างทั่วถึงกัน) RATIO ของความกว้างต่อความยาว ควรอยู่ระหว่าง 1:1:1 หรือ 1:1:4 จึงควรออกแบบ FLOOR PLAN ให้มีรูปร่างที่เหมาะสม FLOOR PLAN ที่มีรูปร่างเป็นวงรี (CIRCULAR ELLIPITICAL) มักจะทำให้เกิด FOCUSING EFFECT คือเสียงไปรวมกันเป็นจุดไม่กระจายไปทั่วห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดระยะห่างระหว่างแถว (SPACING)

- ระยะห่างระหว่างแถวต้องกว้างพอให้สามารถเดินเข้าออกได้สะดวก ไม่รบกวนผู้นั่งชมอยู่ SPACING จากพนักพิงถึงพนักพิงอีกแถวในแบบเก้าอี้พับได้เป็นระยะห่าง 77.5-85.0 ซม.
- ที่นั่งใช้เนื้อที่ประมาณ 0.63-0.72 ตรม. ต่อ 1 ที่นั่ง

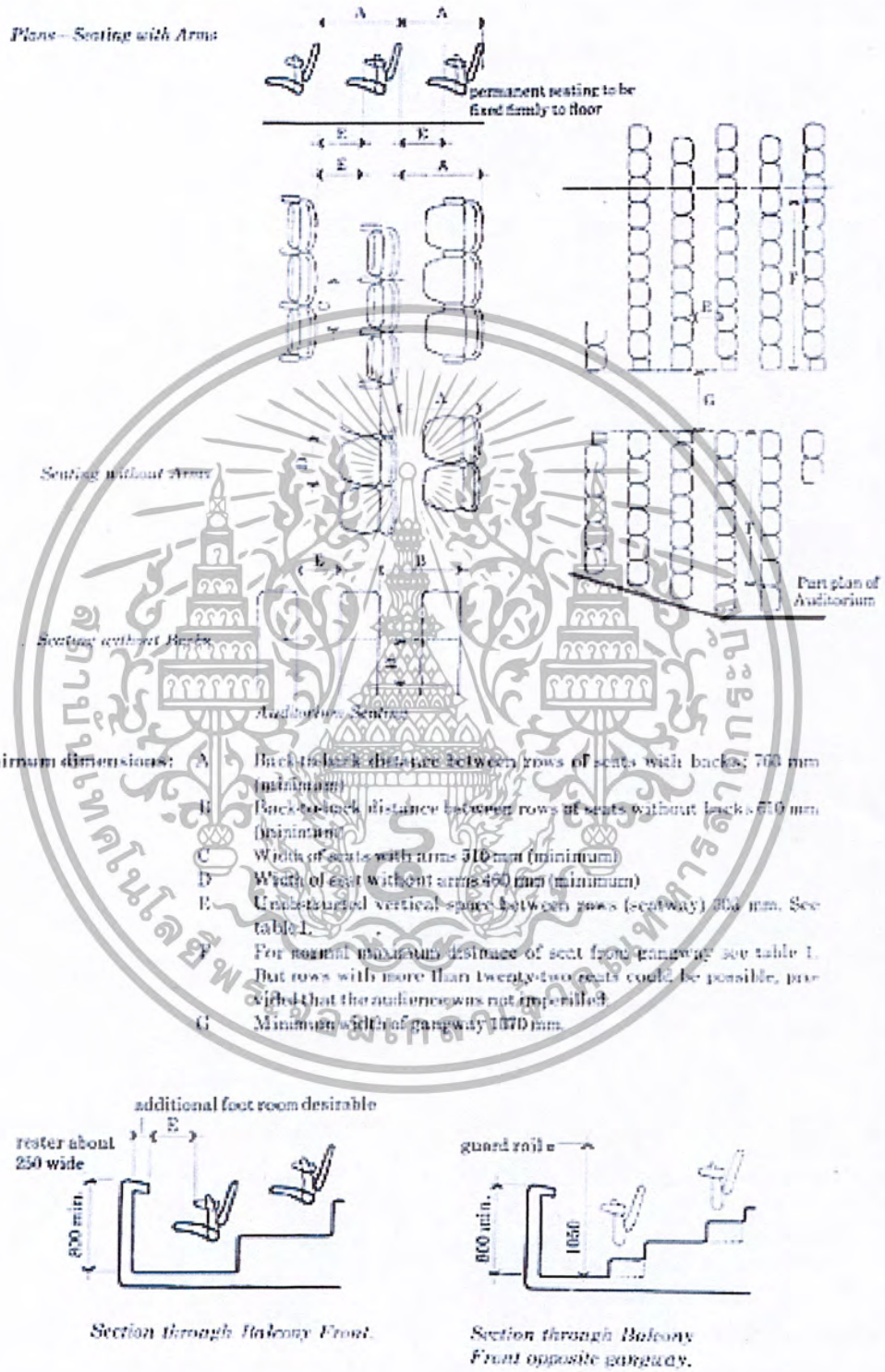
MINIMUM DIMENTION

- A ระยะพนักพิงถึงพนักพิง 760 มม.
- D ความกว้างของผนังแบบมีเท้าแขน 510 มม.
- E ระยะทางสัญจร 305 มม.

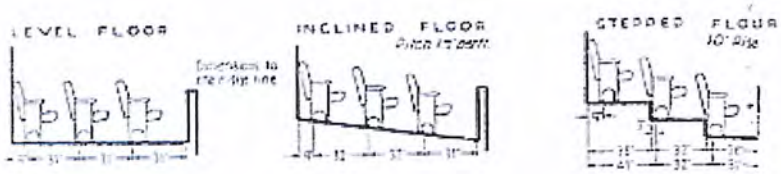
ภาพที่ 5.1.6-3 แสดงลักษณะของมุมมองของสายตาผู้ใช้สอยในจุดต่างๆ ของโรงละคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1.6-4 แสดงขนาดและระยะห่างของเก้าอี้แบบติดกับที่ (Fixed seat)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1.6-5 แสดงลักษณะพื้นแบบต่างๆ ภายในหอประชุม

SIZE OF AUDITORIUM

ในการออกแบบไม่ควรประหยัดเกินไป จนบกพร่องในการสนองประโยชน์ และเสียความงาม การประหยัดที่พอดีนับว่าประหยัดแล้ว คือ ประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง ค่าตกแต่งภายใน ค่าไฟฟ้า ค่าเครื่องปรับอากาศ ฯลฯ

ขนาดของ AUDITORIUM ที่มีปริมาณน้อย ช่วยในเรื่องเสียงได้มาก เพราะว่าม่าน พรม ปูพื้น คนดู เก้าอี้ ย่อมดูดเสียงอยู่แล้ว

VOLUME PER SEAT

ปริมาตรของ AUDITORIUM ขึ้นอยู่กับวงดนตรีที่บรรเลง และจำนวนผู้ฟัง CUBICAL CONTENTS ของ AUDITORIUM อาจอยู่ระหว่าง 4050-27000 ลูกบาศก์เมตร

- วงดนตรีขนาด 40-50 คน จะมีเสียงดีที่สุด เมื่อได้บรรเลงอยู่ใน AUDITORIUM ที่มีขนาด 2700-5400 ลูกบาศก์เมตร
- วง SYMPHONY ที่สมบูรณ์ขนาด 90-100 คน ควรมีปริมาตรของ AUDITORIUM ขนาด 8100-2100 ลูกบาศก์เมตร
- AUDITORIUM ขนาดจุ 1000 คน ควรใช้ปริมาตร 3.4 ลูกบาศก์เมตร ต่อ 1 คน
- AUDITORIUM ขนาดจุ 2000 คน ไม่ควรเกิน 4.7 ลูกบาศก์เมตรต่อ 1 คน

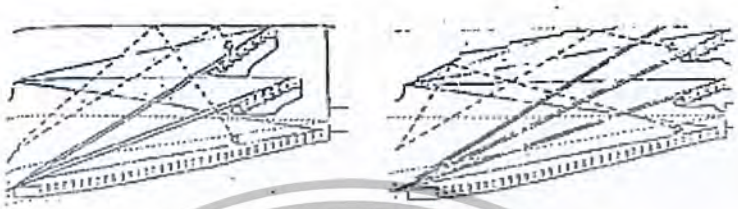
แต่บางกรณีอาจมีปริมาตรถึง 5.4 ลูกบาศก์เมตรต่อ 1 คน

อย่างไรก็ตาม การที่ใช้วงดนตรีขนาดใหญ่บรรเลงใน AUDITORIUM ขนาดเล็กเกินไปหรือใช้วงดนตรีบรรเลงใน AUDITORIUM ใหญ่มากๆจะทำให้เกิดเสียงที่ไม่ไพเราะ ปริมาตรที่เหมาะสมสำหรับการแสดงคือ 4.5-7.4 ลูกบาศก์เมตรต่อ 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพดาน (CEILING)

การออกแบบเพดานที่เหมาะสมนั้นเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งของผนังทั้งหมด ที่จะช่วยบังคับทิศทางของเสียง โดยวิธีสะท้อนเสียงไปยังส่วนของ AUDITORIUM ซึ่งต้องการความดังของเสียงเพิ่มมากขึ้นจากส่วนอื่นๆ

1 2

ภาพที่ 5.1.6-6 แสดงรูปแบบฝ้าเพดานที่มีการช่วยสะท้อนเสียงที่แตกต่างกัน

จากรูปทั้ง 2 ข้างบน ในระยะความยาวของ AUDITORIUM ที่เท่ากัน เพดานแบบที่ 2 จะสามารถช่วยสะท้อนเสียงไปยังส่วนด้านหลังสุด และใต้ BALCONY ได้ดังและดีขึ้นกว่ารูปที่1

สำหรับความสูงของเพดาน ไม่อาจกำหนดเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวได้ แต่สามารถกำหนดจากปริมาตรของห้องที่กำหนดตามความเหมาะสมทั่วไป เพดานห้องที่ใช้ฟังเครื่องดนตรีปาฐกถา ควรสูงประมาณ 1:3 หรือ 2:3 ของความกว้างของห้อง

อัตราส่วน 1:3 เหมาะสำหรับห้องใหญ่ ส่วน 2:3 เหมาะสำหรับห้องเล็ก เช่น ห้อง 100-150 ฟุต เพดานควรเป็น 30-35 องศา ห้อง 18-24 ฟุต เพดานควรเป็น 10-12 องศา

ใน AUDITORIUM ที่มี FUNCTION ของการแสดงหลายๆอย่าง (MULTIPURPOSE AUDITORIUM) เพดานจะเป็นแบบแขวน สามารถปรับระดับขึ้นลง เพื่อควบคุมปริมาตร/คน ซึ่งมีเฉพาะในการแสดงแต่ละแบบอย่าง

การแสดง	ปริมาตร/คน
- CONCERT	6.2-10.8 ลบ.ม.
- OPERA	4.5-7.4 ลบ.ม.
- MOTION-PICTURE	2.8-5.1 ลบ.ม.

และสำหรับการแสดงดนตรีบนเวที จะต้องถูกปกคลุมด้วย SOUND-REFLECTION SURFACES (PLASTIC,GYPSUM BOARD,PLYWOOD,PLESEIGLAS,RIGID PLASTIC) เพื่อการกระจายเสียงให้ทั่ว AUDITORIUM ทั้งด้านเพดานและผนังเป็นแบบ ENCLOSURE และส่วนหรือแผงสะท้อนนี้ จะต้องง่ายต่อการติดตั้งและถอดเก็บโดยไม่เกะกะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผนังด้านข้าง (SIDE WALL)

AUDITORIUM ที่ไม่ใช้ระบบเครื่องขยายเสียงต้องคำนึงถึงความสำคัญของผนังด้านข้างมาก เพราะเสียงจะเกิด ECHO ขึ้นได้เพราะผนังส่วนนี้ด้วย ซึ่งเราอาจแก้ไขได้โดยทำให้ส่วนของผนังผายออก

ดังที่กล่าวแล้วในเรื่อง PLAN ในการทำ หากพบว่ากำแพงส่วนใดทำให้เกิดเสียง ECHO ขึ้น ก็แก้ไขโดยการทำให้ส่วนนั้นหยาบ หรือทำให้เป็น DIFFRESION เสีย หรือไม่ก็ใช้วัสดุดูดเสียงช่วย ส่วน FLUTTER ECHO มักจะเกิดจากผนังด้านข้างเสมอ ซึ่งจะแก้ไขได้โดยทำผนังด้านข้างไม่ให้ขนานกัน หรือทำให้เอียง หรือเท หรือเป็นรูปฟันลี่เหลี่ยม

มีกฎอยู่ว่า ผนังตอนใดใกล้ระดับพื้น จะให้เสียงสะท้อนแก่ผู้ฟังมากที่สุด เหนือขึ้นไปอาจเป็นส่วนแตกต่างได้ หรือใช้วัสดุดูดเสียงเพื่อบังคับการเกิด REVERBRATION ผนังควรจะเป็นส่วนต่อเนื่องกัน ไม่ควรเจาะเป็นช่องประตู หน้าต่าง ฯลฯ

การเอียงผนังด้านข้างเข้าหากันเล็กน้อย เช่น ใน SALLO PLAYEL DE PARIS เป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผลในการให้เสียงสะท้อน และแก้การเกิด FLUTTER ECHO อันเป็นเสียงสับสน ซึ่งเกิดจากกำแพงขนาน เหมาะสำหรับ AUDITORIUM ขนาดใหญ่ ซึ่งมีความจำเป็นให้เสียงกระจายไปได้ยินทุกวิถีทาง โดยไม่จำเป็นต้องใช้ระบบเครื่องขยายเสียงเลย แต่ต้องไม่ให้เอียงมากจนเกินไป เพราะอาจเกิดการ REFLECTION ได้

การตรวจสอบการออกแบบผนังข้าง ใช้วิธีลากเส้นมุมตก และมุมสะท้อนเสียงก็ได้ สิ่งที่ต้องระวัง คือ PAIT LOUGTH OF DIFFERENT จะต้องไม่เกินระดับอันก่อให้เกิด ECHO ถ้าผนังส่วนใดเกิดอาการเช่นนี้ ต้องทำให้หยาบหรือเป็น AITFUSION เสีย หรือใช้วัสดุดูดเสียงดังกล่าวข้างต้น

ผนังด้านหลัง (REAR Wall)

ผนังด้านหลังเป็นตัวสะท้อนเสียงสู่หูผู้ฟังด้านหลัง ใต้ BALCONY จึงมีความสำคัญมากไม่น้อยกว่าผนังด้านข้าง

ผนังด้านหลังไม่ควรตั้งฉากกับฝ้า เพดาน ทั้งส่วนบนหรือใต้ BALCONY จึงมีความสำคัญเพราะจะเกิดเสียง FEED BACK ไปยังผู้ฟังตอนหน้าเวที ในกรณีที่ใช้เครื่งขยายเสียงก็จะเกิดการ FEED BACK ขึ้นได้ ถ้าออกแบบผนังด้านหลังเป็นรูปโค้งตามรูปของที่นั่ง เพราะจะเกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

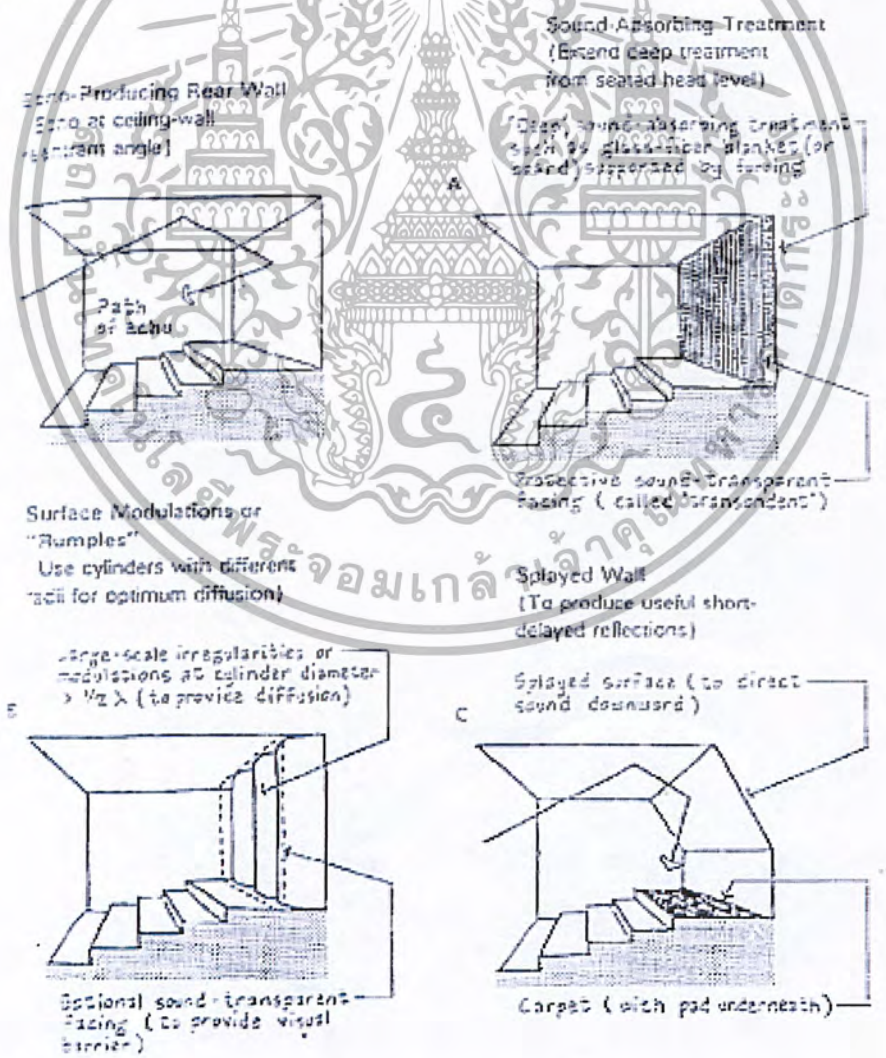
ECHOS และ FOCUSING และจุด FOCUS นั้นอยู่ใกล้ MICROPHONE จึงควรหลีกเลี่ยงการออกแบบผนังด้านหลังแบบ CONCAVE SURFACE เพราะเสียงดังเป็นจุดไม่สม่ำเสมอ

ภาพที่ 5.1.6-7 แสดงการสะท้อนเสียงของผนังด้านหลัง

จากรูปที่ 1 ผนังด้านหลังแบบ CONCAVE SURFACE จะทำให้การกระจายเสียงเป็นจุดไม่สม่ำเสมอ และเกิดการ FEED BACK

จากรูปที่ 2 ผนังด้านหลังเอียงตอนบนเข้า ทำให้เสียงตกลงสู่พื้นด้านล่างอย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ 5.1.6-8 แสดงการป้องกันเสียงสะท้อนจากผนังด้านหลังภายในหอประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีแก้ FEED BACK ของเสียง อาจทำได้โดยทำ CELLING SPLAY หรือ COVE คือ หักมุมเพดานตอนจะจรดกับผนัง อาจทำให้ COVE หรือ SPLAY เป็นแบบโค้งเว้าก็ได้ ให้ผลเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับการออกแบบที่เหมาะสมเพียงใด อาจจะออกแบบผนังด้านหลังให้เอียงก็ได้ เพราะผนังเทจะช่วยกระจายเสียงให้ดีขึ้น และแก้ ECHO แต่สำหรับ AUDITORIUM ใหญ่ๆต้องระวังการทำผนังเท เพราะถ้าห้องสูงมาก ผนังก็จะเทมาก ช่วยกระจายเสียงมากเกินไป เกิดเป็น REFLECTION สะท้อนกลับไปข้างหน้าอีก เกิด FEED BACK หรือ ECHO ได้เหมือนกัน

ถ้ากำแพงส่วนใดสะท้อนเสียงจนทำให้เกิด ECHO จะแก้อาการเช่นนี้ได้โดยใช้วัสดุดูดเสียง หากยังมีการสะท้อนเหลืออยู่บ้างบางส่วน ก็จะไม่มากพอที่จะทำให้เกิดผลเสียหายขึ้น

<u>ส่วนเวทีและหลังเวที</u> (STAGE AND BACK OF STAGE SPACE)

พื้นที่ของเวทีจัดแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ตามประโยชน์ใช้สอยของเวทีดังนี้

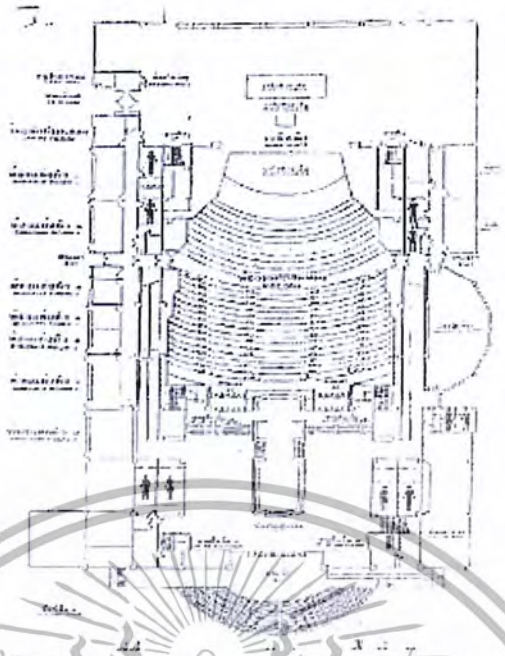
1. บริเวณที่ใช้แสดง เป็นส่วนที่จัดให้เป็น 3 มิติ ซึ่งเรียกว่า ACTING AREA
2. บริเวณฉาก (SCENERY SPACE) เป็นบริเวณที่ใช้เป็นส่วนแสดงฉากประกอบการแสดงนั้นๆ และใช้เป็นที่สับเปลี่ยนฉาก จัดการเตรียมฉากสำหรับนักแสดง
3. บริเวณทำงานและเก็บของ (WORKING AND STORAGE SPACE) เป็นบริเวณที่ใช้ในการทำงานติดตั้งฉาก ประกอบฉาก เตรียมการแสดง และเก็บของที่ใช้ในการนี้ ตลอดจนเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

(ดูภาพประกอบ)

ภาพที่ 5.1.6-9 รูปตัดแสดงส่วนประกอบต่างของหอประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1.6-10 ผังแสดงส่วนประกอบต่างๆ ของหอประชุม

ห้องฝึกซ้อมการแสดง (ACTING STUDIO)0

ควรมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการเต้นหรือกระโดด มีขนาดเท่าหรือใกล้เคียงกับเวทีจริงมากที่สุด เพื่อให้การซ้อมเหมือนจริง ควรเป็นห้องโล่งกว้าง มีผนังห้องด้านหนึ่งซึ่งเป็นด้านยาวติดกระจกเงา จัดแสงสว่างให้เพียงพอ ภายในควรมีการระบายอากาศที่ดี ไม่ร้อนอบอ้าว มีเพดานสูง เนื่องจากผู้แสดงจะใช้พลังงาน ร่างกายจึงขับของเสียออกมาในรูปเหงื่อและความร้อนจะทำให้อุณหภูมิในห้องสูงขึ้น ห้องซ้อมจึงควรมีเพดานสูงพอสมควร จะทำให้ไม่อึดอัดและสะดวกในการออกท่าทางการแสดงเต็มที่ มีเก้าอี้ซึ่งสามารถดัดแปลงเป็นโรงละครจำลองเล็กๆได้ มีห้องสำหรับเก็บอุปกรณ์ต่างๆ และ PATITION สำหรับแบ่งกั้นห้องออกเป็น 2 ห้องได้ตามต้องการ ในกรณีที่ต้องการห้องซ้อมแยกบุคคลหรือการซ้อมเป็นกลุ่มย่อย

- เพดานสูง 4.00-5.00 เมตร ช่องระบายอากาศสูงตั้งแต่ 0.80 เมตรจากพื้นขึ้นไป เพื่อปิดกั้นสายตาจากคนภายนอก แสงจากธรรมชาติควรเป็นแสงเหนือหรือแสงประดิษฐ์ที่ไม่จ้านัก
- พื้น STUDIO ควรปูพรมหรือวัสดุที่สามารถสปริงเท้าได้ดี ไม่เกิดการพลิกหรือเป็นอันตรายเมื่อมีอุบัติเหตุ
- กระจกเงาควรมีความสูง 2.00-4.00 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ควรอยู่ใกล้ห้องแต่งตัว ห้องน้ำ-ส้วม เพื่อสะดวกในการเปลี่ยนชุดก่อนหรือหลังการแสดง

<u>การจัดห้องควบคุม</u> (Control Room)

ห้องควบคุมและห้องฉายภาพยนต์เป็นที่ซึ่งอยู่ในส่วนหลังของหอประชุม ซึ่งประกอบด้วย

1. ห้องควบคุมแสง (Lighting Control Room)

เป็นห้องกระจกที่มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะให้แสงสว่างส่องไปยังเวทีการแสดงได้แม้ในขณะที่ผู้ชมลุกขึ้นยืน โดยทั่วไปมีความยาวประมาณ 3 เมตร ลึก 2.40 เมตร

2. ห้องควบคุมเสียง (Sound Control Room)

มีลักษณะเช่นเดียวกับห้องควบคุมแสง ทั้ง 2 ห้องควรมีทางสัญจรที่แยกออกจากทางสัญจรหลัก ซึ่งสามารถเข้าถึงและติดต่อไปยังส่วนต่างๆ ของเวทีได้

3. ห้องฉาย (Projection Room)

ตำแหน่งของห้องฉายจำเป็นที่จะต้องอยู่ตรงกลางของบริเวณส่วนหลังของโรงละคร ซึ่งอยู่ระหว่างห้องควบคุมแสงและห้องควบคุมเสียง ห้องฉายนอกจากจำเป็นจะต้องมีอปกรณ์เครื่องฉายแล้วอาจจัดส่วนอื่นที่นอกเหนือขึ้นไปตามความเป็น เช่น ห้องเก็บม้วนฟิลม์ ห้องพนักงาน เป็นต้น โดยทั่วไปห้องฉายจะมีขนาดเล็กที่สุดประมาณ 3.00x4.00 เมตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเครื่องฉายและอุปกรณ์อื่นๆ ด้วย

การวางเครื่องฉายแต่ละเครื่องควรจะวางห่างกันประมาณ 5.00 เมตร และควรวางห่างจากฝาผนังหรืออุปกรณ์ต่างๆ โดยรอบไม่น้อยกว่า 0.75 เมตร เพื่อความสะดวกในการทำงานโดยรอบ ส่วนด้านหน้าอาจจะวางห่างจากช่องฉายประมาณ 0.50 เมตร ช่องสำหรับฉายควรเป็นแนวยาวตลอดโดยมีระยะ 0.50 เมตร หรืออาจจะเจาะเป็นช่องๆ เฉพาะเครื่องฉายแต่ละเครื่องก็ได้ ซึ่งจำเป็นต้องกำหนดตำแหน่ง ความสูง และมุมในการฉาย เพื่อจะสามารถกำหนดตำแหน่งที่แน่นอนของเครื่องฉายได้

AUDITORIUM เป็นสถานที่ชุมชน อาจเกิดไฟไหม้ได้ง่าย เช่น ฉาก พรม เก้าอี้ หรือสไลด์ อาจเกิดขึ้นจากไฟฟ้าช็อต จากขี้บุหรี่ หรือความร้อนจากแสงไฟ บริเวณที่ต้องป้องกันมากที่สุด คือ

- เวที
- ฉาก
- ห้องใต้ดิน
- ห้องแต่งตัว
- ห้องควบคุมไฟ
- บริเวณผู้นั่งชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องดนตรี
- ห้องเครื่องภาพยนตร์ เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- คลังพัสดุ
- และเครื่องทำความเย็น

<u>การควบคุมและป้องกัน</u>

- โครงสร้างอาคารควรเป็นวัสดุทนไฟ
- วัสดุที่ใช้ตกแต่ง เช่น ฉาก ม่าน และสิ่งต่างๆควรเป็นวัสดุทนไฟ ทนความร้อน คือไม่ลุกเป็นไฟ การไหม้เกรียมมีรัศมีเป็นวงขยายไม่เกิน 5" และเมื่อถูกเปลวไฟควรจะหยุดการไหม้เกรียมได้ภายใน 2 นาที
- เวทีการแสดงควรมีฉากทนไฟ (FIRE CURTAIN) ทำด้วยวัสดุทนไฟแบบแผ่นแข็ง หรือม้วนไว้ก็ได้ ฉาก ASBESTOS หรือผ้าหนาๆชุบน้ำยาทนไฟสำหรับปล่อยมากั้นระหว่างเวทีกับคนดูแก่ผู้ชมขณะที่กำลังพยายามรีบออกจากสถานที่
- ส่วนเหนือเวที ควรติดท่อดับเพลิงอัตโนมัติ (SPRINGER) ปล่อยน้ำลงมาเวทีเพื่อดับเพลิง และลดความร้อนแก่ฉาก พร้อมมีสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ด้วย
- เวทีที่แสดง ควรมีปล่องควันและ GAS ออกมาในขณะเกิดเพลิงไหม้ เพื่อป้องกันการลุกลามของไฟ ความร้อนและ GAS จะได้พุ่งออกก่อนที่เพลิงจะลุกลามต่อไป

ทางออกฉุกเฉินสำหรับ AUDITORIUM จะต้องมีอย่างพอเพียงและเปิดง่าย มีอัตราส่วน ดังนี้

ตารางที่ 5.1.6-1 แสดงจำนวนผู้ใช้โครงการที่มีอัตราส่วนสัมพันธ์กับทางออกฉุก

จำนวนคน	ทางออกฉุกเฉิน
1-60	1
600	2
601-1000	3
1001-1400	4
1401-1700	5
1701-2000	6
2001-2500	7
2251-2500	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่องทางออกฉุกเฉินทุกช่องต้องจัดตัวอักษรโตขนาด 6" สูงจากระดับพื้น 6"-9" เห็นได้ง่ายและมีแสงเรืองให้เห็นข้อความในที่มืด

- การทำให้แสงเรืองมีหลักการ 2 ประการ

1. ใช้ไฟฟ้า

2. ใช้ไฟจากแบตเตอรี่ ให้แสงตลอดเวลาแม้ขณะที่ไฟฟ้าขัดข้อง

- นอกจากนี้ตามหลบมุม หรือที่ซับซ้อนควรมีลูกศรบอกทิศทางออกไปสู่ทางใหญ่ ควรโล่ง ไม่มีเก้าอี้เสริม หรือของเกะกะเป็นอันขาด ตรงที่เป็นบันไดหรือเป็นขั้นควรทำให้สังเกตง่าย เช่น ใส่ไฟไว้ หรือทาสีขาว

การจัดที่ทิ้งบุหรี่โดยการทำโลหะเป็นถุง ภายในบรรจุทรายสำหรับดับ มีฝาปิดเรียบร้อย จัดวางไว้ตามจุดต่างๆให้พ้นจากเครื่องประดับหรือสิ่งที่ห้อยแขวน นอกจากนี้ ตลอดเวลาการแสดง ควรมีเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่มีความชำนาญประจำ 1 คน

วัสดุไวไฟ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ไม่ควรนำมาเก็บไว้ใน AUDITORIUM หากทำได้ บริเวณหลังฉากเวทีควรงดสูบบุหรี่เด็ดขาด และต้องให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงของทางการไปตรวจดูความเรียบร้อยอยู่เสมอ 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง

5.1.7 ร้านอาหาร

ทางโครงการจะเปิดประมูลให้ประชาชนเข้ามาดำเนินการเช่าร้านค้า เพื่อประกอบการค้าประเภทต่างๆ ตามที่โครงการกำหนดไว้ โดยเฉพาะร้านขายอาหาร จะจัดแบ่งบริเวณจำหน่ายอาหาร ภายในห้องอาหารออกเป็นร้านค้าย่อย แต่ละร้านจะมีบริเวณประกอบอาหาร และบริเวณขายอาหารของตนเอง การให้บริการอาหารโดยวิธีสั่งอาหาร แล้วจะมีคนบริการส่งอาหารถึงที่ ซึ่งการจัดการด้วยวิธีนี้มีข้อดีดังนี้คือ

- สามารถเลือกสั่งอาหารโดยไม่ต้องรอคิว
- บริการส่งถึงโต๊ะ
- การชำระเงินครั้งเดียว
- แต่ละร้านจะรับผิดชอบความสะอาดของโต๊ะอาหารในบริเวณของตน
- มีการแข่งขันกันในด้านปริมาณและคุณภาพ
- ให้โอกาสได้เลือกที่จะซื้ออาหารตามสะดวก ไม่จำกัดระเบียบและเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>รายละเอียดของห้องอาหาร</u>

เนื้อที่บริเวณห้องอาหารทั้งหมดจะแบ่งเป็น

- ส่วนรับประทานอาหารไม่ต่ำกว่า 50 % ของห้องอาหาร
- ส่วนบริการ 25-30%

1.พื้นที่ประกอบอาหาร 15-25% ของห้องอาหาร

1.1 ที่เตรียมอาหาร 15% ของครัว

1.2 ส่วนปรุงอาหาร 85% ของครัว

1.3 ส่วนทำความสะอาดภาชนะ

2.ส่วนเคาน์เตอร์จำหน่ายอาหาร

3.ห้องเก็บของ ที่เข้าได้จากครัวและใกล้กับที่จอดรถส่งของ

<u>ข้อคำนึงในการออกแบบ</u>

1.การให้แสงสว่างตามธรรมชาติ

2.การใช้สีที่สบายตา ทำให้สดชื่น ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการรับประทานอาหาร สสีที่เหมาะสมได้แก่ สีเหลือง หรือสีครีมอ่อนๆ

3.การระบายลมและความร้อน ควรใช้เครื่องระบายความร้อนและควันในครัว อาจจะใช้บ้างในส่วนรับประทานอาหาร

4.ที่ดื่มน้ำ เป็นบริการของห้องอาหาร ทั้งในบริเวณที่เข้าถึงได้สะดวก และเป็นสัดส่วน

5.โต๊ะ เก้าอี้ ควรเคลื่อนย้ายได้ และไม่ทำให้เกิดเสียงดังนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 งานระบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

5.2.1 การใช้ทรัพยากรน้ำและการบำบัดน้ำเสีย

การใช้ทรัพยากรน้ำที่ส่งผลกระทบต่อโครงการ "ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู " มิได้เกิดจากพื้นที่บริเวณที่ตั้งโครงการเท่านั้น แต่เกิดจากปัญหาของส่วนรวมที่ต้องช่วยกันแก้ไข ซึ่งมีสาเหตุดังต่อไปนี้

สาเหตุ การขาดแคลนน้ำ

- ใช้น้ำฟุ่มเฟือย
- ขาดการอนุรักษ์อย่างจริงจัง
- ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล
- แหล่งน้ำธรรมชาติถูกบุกรุกและตื้นเขิน
- ความต้องการเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากร
- แหล่งเก็บกักน้ำไม่เพียงพอ
- ประชาชนขาดจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากน้ำ

การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ

การแก้ไขปัญหาเรื่องการขาดแคลน

<u>การหาแหล่งน้ำเพิ่มเติม (ด้าน Supply)</u>

1.1 จากน้ำในบรรยากาศ เช่น โครงการฝนหลวง

1.2จากน้ำผิวดิน เช่น การก่อสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำฝายทดน้ำขุดลอกหนองบึงสระน้ำ

1.3 จากน้ำใต้ดิน เช่น การสูบน้ำใต้ดินมาใช้ใน

<u>การจัดเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรน้ำให้ดีขึ้น</u>

2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพและระบบ ชลประทานเช่นการดาดคอนกรีตคลอง เพื่อลดการรั่วซึมการปรับปรุงอาคาร บังคับน้ำการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการวางแผนการส่งน้ำ

2.2 การลดความต้องการสูญเสียในระบบ ส่งน้ำต่างๆเช่นระบบท่อประปา

2.3 การลดความต้องการใช้น้ำโดยการ ประหยัดน้ำเช่นในภาคเกษตรให้เปลี่ยนการ ปลูกพืชจากพืชที่ใช้น้ำมากเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำที่ใช้ในโครงการเป็นน้ำประปาที่ต่อจากการไฟฟ้านครหลวง แต่มีข้อพึงระวังในเรื่องเกี่ยวกับเสียง และการสั่นสะเทือนที่อาจจะรบกวนการใช้พื้นที่ใช้สอยที่ต้องการความเงียบสงบ เช่น ส่วนห้องประชุม ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ห้องสมุด หรือบริเวณพักผ่อนของผู้เข้ามาใช้โครงการ เป็นต้น

การวางตำแหน่งท่อต่อระบบเช่น ปั้มน้ำใช้ ,ปั้มสูบน้ำทิ้ง ควรมีการป้องกันโดยวางบน Absorber หรือแยกโครงสร้างอาคารต่างหาก ให้ห่างจากส่วนที่ต้องการความสงบ

การวางตำแหน่งของระบบการจ่ายน้ำ ต้องคำนึงถึงระยะการเข้าถึง และการจ่ายสู่บริเวณต่างๆ ของโครงการด้วย โดยปั้มน้ำอาจใช้แบบรวมแล้วแยกกันออกไป

ส่วนระบบน้ำทิ้ง น้ำโสโครก ต้องทำการบำบัดแล้วจึงนำสู่บ่อซึมหรือระบบกำจัดอื่นๆ

ระบบสุขาภิบาล หมายถึง ระบบท่อ สุขภัณฑ์ และอุปกรณ์อื่น เพื่อการส่งน้ำหรือของไหลอื่นๆจากแหล่งไปใช้งานในที่ต่างๆ ภายในอาคาร และการระบายน้ำหรือของไหลที่ต้องการกำจัดไปยังท่อระบายน้ำทิ้ง หรือแหล่งกำจัดของไหล หรือบ่อบำบัดน้ำเสีย

โดยทั่วไปจะประกอบด้วย

- ระบบท่อน้ำดี
- น้ำประปา
- น้ำดื่ม
- น้ำบาดาล
- ระบบท่อน้ำเสีย
- น้ำทิ้ง
- น้ำฝน
- น้ำโสโครก
- น้ำทิ้งพิเศษ
- ระบบท่อระบายอากาศ
- ระบบท่อน้ำร้อน ท่อไอน้ำ
- ระบบท่อดับเพลิง
- ระบบบำบัดน้ำเสีย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อความสุขสบาย สะอาด ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัยต่อผู้ใช้และผู้อยู่อาศัยเป็นหลักสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดี

3. มีการลงทุนที่เหมาะสม คุ้มค่าและไม่สิ้นเปลือง

ระบบน้ำดี (cold water system)

ระบบประปา จากการประปรนครหลวงผ่านมิตเตอร์หลักของอาคารไปยังถังเก็บน้ำภายในอาคาร

ระบบน้ำดื่ม ผ่านขั้นตอนการทำน้ำให้บริสุทธิ์ สามารถดื่มได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ผ่านเครื่องกรองหยาบ (prefiltation)
- เครื่องกรองคาร์บอน (carbon filter)
- เครื่องทำความอ่อน (softener) ใช้ cation resin เป็นตัวกรองสามารถกำจัดสารละลายที่ทำให้เกิดรสชาติในน้ำได้
- เครื่องทำความอ่อน (softener) ใช้ cation resin เป็นตัวกรองสามารถกำจัดสารละลายที่ทำให้เกิดรสชาติในน้ำได้
- ฆ่าเชื้อโรคในน้ำ (ozone treatment)
- Micron filter กำจัด impurities ที่เกิดจากการทำ ozone treatment
- เครื่องทำความเย็น ให้ความเย็นกับน้ำดื่มตามจุดต่างๆ
- เครื่องทำความเย็น ให้ความเย็นกับน้ำดื่มตามจุดต่างๆ

ระบบน้ำบาดาล

- ควรกำหนดตำแหน่งที่จะเจาะบ่อบาดาล ให้อยู่ห่างจากฐานรากและบ่อเกรอะของอาคาร
- ตรวจสอบปริมาณของน้ำพอเพียงหรือไม่
- ตรวจสอบคุณภาพน้ำ ว่าเหมาะสมที่จะนำมาใช้งานหรือไม่ หากคุณภาพไม่เหมาะสมจะต้องผ่านกรรมวิธีปรับสภาพน้ำให้เหมาะสม

ระบบน้ำเสีย ประกอบด้วยระบบน้ำ 4 ประเภท

ระบบท่อน้ำทิ้ง (waste water)

ระบบน้ำทิ้งที่ใช้ระบายน้ำจากสุขภัณฑ์ต่างๆ อาทิ อ่างล้างมือ อ่างอาบน้ำ อ่างล้างจาน อ่างซักผ้าแต่ไม่รวมถึง น้ำที่ใช้ระบายสิ่งปฏิกูลจากโถส้วม

ระบบท่อน้ำโสโครก (soil water)

ระบบน้ำที่ใช้ระบายสิ่งปฏิกูลจากโถส้วม รวมทั้งโถปัสสาวะชาย - หญิง

ระบบท่อระบายน้ำฝน (strome drain)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบระบายน้ำฝนที่ไหลลงมาจากหลังคา เฉลียง และส่วนรอบๆอาคาร

<u>ระบบท่อน้ำทิ้งพิเศษ</u> (special waste water)

น้ำที่มีความเสียเฉพาะที่ เช่น น้ำทิ้งจากห้องปฏิบัติการทางเคมี จากห้องรักษาพยาบาล จากสารกำมันตรังสี จากอู่ซ่อมรถยนต์

ระบบท่อน้ำทิ้งและท่อน้ำโสโครกที่ควรคำนึง

- วัสดุที่ใช้ทำท่อ
- ที่ดักกลิ่น
- การกำหนดขนาดท่อระบายน้ำ
- ช่องล้างท่อ
- ระบบของท่อระบายน้ำ
- ที่ดักไขมันท่อระบายอากาศ

ระบบท่อระบายน้ำฝนข้อควรคำนึง

- การประมาณปริมาณน้ำฝน
- ช่องระบายน้ำฝน
- การออกแบบระบายน้ำฝน
- ระบบท่อระบายอากาศ

เป็นท่อที่ให้อากาศไหลเข้า – ออก จากท่อระบายน้ำได้ เพื่อช่วยลดความแปรเปลี่ยนความดันภายในท่อระบายน้ำ และรักษาน้ำที่ดักกลิ่นเอาไว้ ช่วยระบายก๊าซต่างๆ ภายในท่อระบายน้ำออกสู่ภายนอกในตำแหน่งที่เหมาะสม

- การกำหนดขนาดท่ออากาศ
- ระบบท่อน้ำร้อน ท่อไอน้ำ

หลักการคือ การจัดระบบน้ำร้อนให้สามารถจ่าวน้ำร้อนที่อุณหภูมิที่ต้องการ ไปยังสุขภัณฑ์ต่างๆ ได้เพียงพอตลอดเวลา

อุณหภูมิของน้ำร้อนควรให้ต่ำสุดที่จะทำได้ เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน โดยทั่วไปอุณหภูมิของน้ำร้อนสำหรับสุขภัณฑ์ คือ

อ่างอาบน้ำ	140 F
ฝักบัวอาบน้ำ	140 F
ห้องครัว	140 F
เครื่องล้างจาน	180 F

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องซักรีด 180 F

ระบบการจ่ายน้ำร้อน

- การติดตั้ง value ระบายอากาศที่ตรงจุดสูงสุดของระบบท่อน้ำร้อน
- การป้องกันการเสียหายจากการขยาย หด ตัวของท่อ หม้อทำน้ำร้อน
- การหุ้มฉนวนป้องกันการสูญเสียความร้อนจากระบบ

ระบบท่อน้ำดับเพลิง

องค์ประกอบ 3 ประการที่ทำให้เกิดเพลิงไหม้

1) เชื้อเพลิง
2) ความร้อน
3) ออกซิเจน

ระบบดับเพลิงภายในอาคารแบบต่างๆ

- ระบบสายฉีดน้ำดับเพลิง
- ระบบหัวกระจายน้ำดับเพลิง
- ระบบโฟม
- ระบบก๊าซ CO2
- ระบบก๊าซ Halon
- ระบบเคมีแห้ง
- ระบบเคมีเปียก

มาตรฐานที่ใช้ในการออกแบบ

- มาตรฐานการป้องกันอัคคีภัยของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (มาตรฐาน ว.ส.ท.)
- National Fire Protection Association NFPA (ของสหรัฐอเมริกา)

1 ระบบสายฉีดน้ำดับเพลิง ประกอบด้วย

ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง

ท่อยืน แบ่งออกเป็น 2 ระบบ

ระบบท่อเปียก

ระบบท่อแห้ง (เหมาะสำหรับเมืองหนาว)

2 ระบบหัวกระจายน้ำดับเพลิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ การติดตั้งระบบท่อน้ำดับเพลิงและหัวจ่ายน้ำดับเพลิง ซึ่งควบคุมด้วยความร้อนจากเพลิงไหม้ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และจะกระจายน้ำลงเหนือเพลิงที่เกิดขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

ระบบท่อเปียก

ระบบท่อแห้ง (เหมาะสำหรับเมืองหนาว)

3 ระบบจ่ายน้ำให้ระบบท่อน้ำดับเพลิง

จากท่อประธานสาธารณะโดยตรง

จากเครื่องสูบน้ำดับเพลิงแบบเปิด – ปิด อัตโนมัติ

จากเครื่องสูบน้ำดับเพลิงแบบใช้พนักงาน เปิด -ปิด

จากระบบถังอัดความดัน

จากถังเก็บน้ำสูงบนหลังคา

ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับอาคารบ้านเรือน และอาคารสูงประกอบด้วยระบบต่างๆดังนี้

บ่อดักไขมัน (grease trap)

เพื่อทำการดักไขมันออกจากน้ำทิ้งที่มาจากห้องครัว หรือบริเวณที่มีน้ำมันผสมอยู่ก่อนที่จะนำน้ำทิ้งนั้นไหลเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียต่อไป

ตะแกรงดักขยะ

การติดตั้งตะแกรงดักขยะเป็นสิ่งจำเป็นมาก และมีประโยชน์ต่อการบำบัดน้ำเสีย เพราะปกติน้ำทิ้งจากอาคารมักจะมีเศษขยะไหลปะปนมาด้วยเสมอ

บ่อเกรอะ (septic tank)

เป็นระบบบำบัดที่นิยมใช้กันมากสำหรับอาคารบ้านเรือนทั่วไป หลักการทำงานคือ การบำบัดน้ำเสียโดยใช้จุลินทรีย์แบบไร้อากาศ (Anaerobic Microorganisms) หลักการของการบำบัดน้ำเสียในบ่อเกรอะ จะมีอยู่ด้วยกัน 3 ระบบ คือ

1. การตกตะกอน
2. การลอยของฝ้าไข
3. การหมักแบบไร้อากาศ

บ่อซึม (cess pool)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่นิยมติดตั้งหลังจากบ่อเกรอะ และปล่อยให้ซึมผ่านชั้นดินต้องระวังไม่ให้แหล่งน้ำใต้ดินที่กำลังใช้อยู่ รวมถึงลำธาร คลอง หรือแม่น้ำ ควรห่างไม่น้อยกว่า 30 เมตร

ถังกรองไร้อากาศ (anaerobic filter)

เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่มีตัวกลางบรรจุอยู่ในถัง ทั้งนี้เพื่อให้มีอายุตะกอน หรือเวลาเก็บกักของตะกอนจุลินทรีย์ยาวนาน แต่มีเวลาเก็บกักของเสียสั้นกว่า ยิ่งพวกตัวกลางที่ใช้ในระบบมีผิวขรุขระมากเท่าไร ก็จะยิ่งสามารถมีตะกอนจุลินทรีย์มากขึ้นเท่านั้น โดยคิดเป็นจำนวนตะกอนต่อพื้นที่ผิวตัวกลาง (จำนวนจุลินทรีย์ต่อตารางเมตร) ตัวกลางที่สามารถใช้ได้ คือ พวกที่ไม่สามารถย่อยสลายได้โดยธรรมชาติ ได้แก่ ก้อนหิน พลาสติก อิฐ ยางต่างๆ

ระบบเอเอส (activated sludge)

เป็นระบบที่ทำให้ของเสียมีการหมุนเวียน โดยให้ของเสียจากถังตกตะกอนสู่ถังเติมอากาศ ระบบนี้มีอยู่หลายกระบวนการ ระบบแบบการเติมอากาศยืดเวลา (extended areation) เป็นระบบที่เลือกใช้กันมากที่สุด โดยมีหลักการคือ มีการเติมอากาศนานกว่าธรรมดา เพื่อให้มีการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสีย และย่อยสลายพวกตะกอน (sludge) จะได้ตะกอนที่เหมาะสมในการกำจัดขั้นสุดท้ายต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2 การป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำผิวดิน

เนื่องจากพื้นที่โครงการ เป็นพื้นที่ติดกับคลองบางลำพู จึงต้องคำนึงถึงผลกระทบจากระดับที่อาจท่วมสูงขึ้นเนื่องจากการระบายน้ำ จึงต้องคำนึงถึงเรื่องการป้องกันน้ำท่วมด้วย ระบบป้องกันน้ำท่วม มีดังนี้

- ระบบการระบายน้ำที่ดี
- การทำเขื่อนกั้นน้ำ

<u>ระบบระบายน้ำ</u>

ในโครงการนี้แบ่งประเภทน้ำที่ต้องระบายได้ 3 ประเภท คือ

1. น้ำฝน
2. น้ำผิวดิน
3. น้ำโสโครก

1. <u>น้ำการระบายฝน</u> น้ำที่ไหลไปตามผิวดิน เป็นตัวการสำคัญในการก่อให้เกิดการกัดเซาะและพังทลาย โดยเฉพาะน้ำฝน ในพื้นที่ป่าเขาที่ยังไม่มีสิ่งก่อสร้างมากนัก น้ำฝนส่วนใหญ่สามารถซึมลงดินได้ เหลือ เพียง 20-30% เท่านั้นที่ยังไหลอยู่ตามผิวดิน

<u>ข้อปฏิบัติที่ดีในการระบายน้ำ</u>

1. การกัดเซาะเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดในงานระบายน้ำ น้ำไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลช้าจะก่อให้เกิดที่แฉะ และน้ำที่ไหลเร็วจะก่อให้เกิดการกัดเซาะเป็นร่องน้ำที่ไม่ต้องการ ดังนั้นจึงควรคำนวณอัตราความลาดอย่างระมัดระวัง และควรปลูกพืชบนไหล่เนินทันที เมื่อการปรับระดับแล้วเสร็จ
2. การทำให้น้ำผิวดินไหลช้าๆ จะมีผลในแง่ของนิเวศน์วิทยา โดยน้ำมีโอกาสซึมลงไปในดินได้มาก การขจัดน้ำโดนให้ไหลซึมลงในดิน มีผลดีกว่าการปล่อยให้น้ำไหลไปตามผิวดิน
3. การระบายน้ำไปตามผิวดินย่อมดีกว่าการใช้ระบบท่อฝังใต้ดิน เพราะท่ออาจดันได้ง่าย นิกจากนี้ระบบท่อใต้ดินยังแพงกว่าและไม่เปิดโอกาสให้น้ำไหลซึมลงไปในดิน
4. น้ำปริมาณมากๆ เช่นน้ำจาก ลานจอดรถไม่ควรปล่อยให้ไหลข้ามทางเดินเท้าไปลงถนน ควรมีบ่อดักก่อนถึงทางเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ในการออกแบบระบบระบายน้ำฝนในบริเวณ ควรคำนึงว่า เมื่อทางระบายน้ำที่ทำไว้เกิดการอุดตันขึ้น น้ำจะระบายไปท่งไหนได้บ้าง นั้นคือการทำทางระบายน้ำสำรองไว้รองรับในกรณีที่เกิดการอุดตัน

<u>ปัจจัยในการกำหนดระบบระบายน้ำ</u>

1. การใช้ที่ดิน ระบบระบายน้ำขึ้นอยู่กับการใช้ที่ดิน และความหนาแน่นของชุมชน ซึ่งจะมีผลทำให้น้ำซึมลงดินได้มากน้อย และต้องหาวิธีการให้น้ำไหลไปตามผิวดิน เพียงระยะสั้น แล้วปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำ ส่วนในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของชุมชนน้อย อาจปล่อยให้น้ำไหลซึมไปตามภูมิทัศน์
2. สภาพภูมิประเทศ บริเวณที่ชันมาก การระบายน้ำจะเป็นไปโดยรวดเร็ว จะมีโอกาสซึมลงไปในดินน้อย ปริมาณน้ำจะมีมาก การระบายน้ำจึงจำเป็นต้องมีทางด้านบนและด้านล่างของเนินเพื่อดักน้ำผิวดินไว้ แล้วให้ไหลไปตามทางระบายน้ำที่ทำขึ้น มิฉะนั้นจะเกิดการพังทลายได้ง่าย เนินหรือไหล่ทางทุกแห่งควรปลูกพืชคลุมทันทีที่ทำการปรับระดับแล้วเสร็จ
3. ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำ ขนาดของบริเวณที่ทำการระบายน้ำจะเป็นตัวบอกจำนวนน้ำที่เกิดขึ้นหลังฝนตก และเป็นตัวบอกขนาดของระบบระบายน้ำ ขนาดของบริเวณในที่นี้หมายถึง บริเวณที่ถูกปิดหรือลาดแข็งที่น้ำซึมลงไปไม่ได้
4. ชนิดของดิน ชนิดของดินเป็นตัวบอกอัตราการซึมของน้ำฝน ดินที่มีอนุละเอียด เช่น ดินเหนียวจะมีการดูดซึมต่ำ เมื่อเทียบกับดินที่มีอนุใหญ่ เช่น ดินทราย จะมีอัตราดูดซึมได้เร็วกว่า
5. พืชพันธุ์คลุมดิน บริเวณใดที่มีพืชปกคลุมหนาแน่น แล้วเมื่อฝนตกลงมาน้ำจะไหลได้ช้ากว่า ทำให้ดินมีโอกาสดูดซึมน้ำได้ดีกว่า ช่วยลดภาระการระบายน้ำได้
6. ปริมาณความความถี่ของฝน ปริมาณและความถี่ของฝนที่ตกลงมาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ปริมาณน้ำฝนต่อปีที่สูงแต่เฉลี่ยตกสม่ำเสมอ จะไม่เป็นปัญหามากนัก เมื่อเทียบกับปริมาณน้ำฝนต่อปีปานกลางแต่ตกครั้งละมากๆ และเป็นเวลาติดต่อกันนานๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่วไปน้ำฝนจะถูกขจัดไปจากบริเวณ 4 วิธีคือ

1. โดยการไหลไปตามผิวดิน (SURFACE RUNOFF)น้ำฝนจะไหลลงสู่ที่ต่ำไปตามบริเวณและช่องระบายน้ำต่างๆ จนในที่สุดจะออกสู่ทะเล
2. โดยการระบายน้ำใต้ดิน (UNDERGROUND DRAINING)ส่วนหนึ่งของน้ำฝนจะไหลซึมลงใต้ดิน โดยแรงดึงดูดของโลก น้ำจะไหลลงไปทั้งทางดินและทางนอน แต่การไหลใต้ดินเป็นไปในอัตราต่ำกว่าบนดินมาก
3. โดยการระเหย (EVAPORATION) น้ำที่ตกค้างอยู่ตามผิวต่างๆเช่นตามใบไม้สระน้ำ บ่อ ฯลฯ จะระเหยไปในอากาศ
4. โดยการคายน้ำจากใบพืช (TRANSPIRATION) พืชจะดูดน้ำเพื่อใช้ในการเจริญเติบโต จะคายน้ำระหว่างการสังเคราะห์แสง

<u>ระบบการระบายน้ำผิวดิน</u>

น้ำฝนที่เหลือจากการซึมลงดิน จะไหลไปตามผิวดินลงสู่ที่ต่ำ ตามลักษณะการระบายน้ำตามธรรมชาติ หรือไหลไปตามทางระบายน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นแบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆคือ

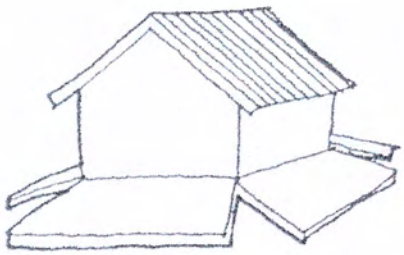
1.ระบบรวม (COMBINE SEWER)คือระบบน้ำฝนและน้ำโสโครกรวมกันสู่โรงบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำลำคลอง เหมาะกับบริเวณที่มีฝนตกน้อย เพราะถ้าฝนตกหนักโดยบำบัดน้ำเสียจะไม่สามารถรับน้ำได้หมด จะไหลล้น (OVER – FLOW) ลงสู่แม่น้ำลำคลอง ซึ่งจะมีน้ำโสโครกปนอยู่ด้วย

2.ระบบแยก (SEPARATE SEWER) คือแยกปล่อยน้ำฝนไหลลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยตรง เพราะถือว่าไม่ใช่น้ำเสีย เหมาะสำหรับบริเวณที่มีฝนตกมาก

การระบายน้ำฝนบนพื้นราบ จะต้องปรับพื้นให้เอียงเล็กน้อยเพื่อให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำมีวิธีต่างดังนี้

1. ระนาบเอียง (SLOPING PLANE) เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและถูกที่สุดโดยเฉพาะเมื่อน้ำที่ระบายออกไปนั้นสามารถซึมลงไปในภูมิประเทศบริเวณนั้น แต่มีปัญหาเรื่องการรวมน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

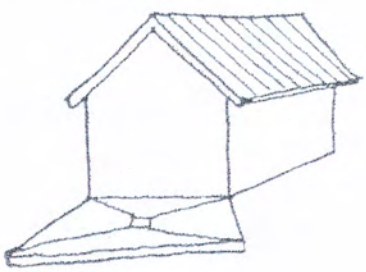
ภาพที่ 5.2.2.1

2. ระนาบเอียงและแอ่ง (SLOPINGPLANE WITH VALIEY) เริ่มโดยการเอียงระนาบลงจากด้านอาคารเมื่อห่างออกไประยะหนึ่งจะลาดชันขึ้นทำให้เกิดแอ่งตรงกลางและแอ่งน้ำตรงกลางและแอ่งน้ำจะเป็นตัวรับน้ำและให้น้ำไหลไปสู่ทางระบายน้ำ

ภาพที่ 5.2.2.2

3. ระบบกรวย (FUNNEL SYSTEM) จะมีรูระบายอยู่ประมาณกลางบริเวณ แล้วทำระดับทุกๆด้าน ให้ลาดมาสู่รูระบายจะใช้วิธีนี้ในย่านชุมชนหนาแน่นเพราะส่วนใหญ่จะมีอาคารล้อมรอบ ข้อเสียของวิธีนี้คือ ต้องใช้ระบบท่อที่มีราคาแพงถ้าท่อตันเพราะไม่สามารถจัดทางระบายน้ำเส้นทางอื่นได้

ภาพที่ 5.2.2.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การระบายน้ำฝังใต้ดิน

หมายถึง การรวมน้ำผิวดิน แล้วนำน้ำไปตามท่อซึ่งฝังไว้ใต้ดินสู่ท่อระบายน้ำ โดยปกติโครงสร้างของระบบระบายน้ำฝังใต้ดินมีอยู่ 4 ชนิดใหญ่ๆ ที่ใช้กันมาก

1. ช่องระบายน้ำบริเวณ (AREA DRAIN) หมายถึง ช่องรับน้ำที่รวมมาจากบริเวณเฉพาะที่แห่งใดแห่งหนึ่งลงสู่ท่อใต้ดิน จุดที่ตั้งจองท่อระบายน้ำบริเวณนั้น จะต้องอยู่ในจุดต่ำสุดของบริเวณนั้นและมีตะแกรงปิดหน้าเพื่อดักขยะและสิ่งที่ทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน

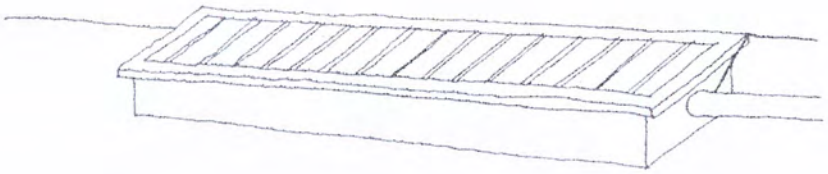
ภาพที่ 5.2.2.4

2. ท่อดักน้ำ (CATCH BASIN) เหมือนช่องระบายน้ำบริเวณข้างต้น เพียงแต่มีก้นบ่อลึกกว่าปากท่อระบายน้ำออก เพื่อดักตะกอนกันท่อตัน บริเวณที่ควรใช้จึงเป็นบริเวณที่มีการกัดเซาะเกิดขึ้นมาก หรือบริเวณที่มีฝุ่นมาก

ภาพที่ 5.2.2.5

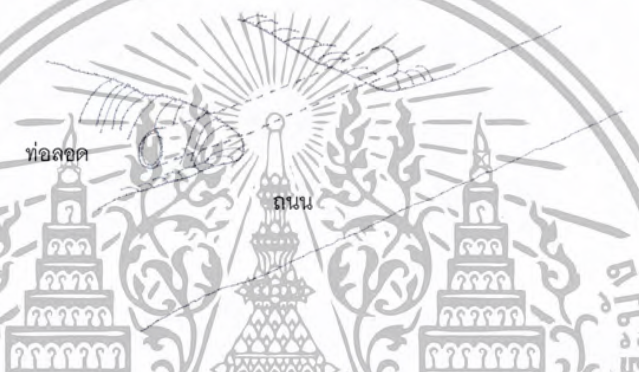
3. ท่อระบายน้ำแบบฝรั่งเศส (FRANCE DRAIN) เป็นรางน้ำรูปยาว สำหรับดักน้ำตามขอบพื้นที่เป็นรูปยาว เมื่อรับน้ำแล้วจึงปล่อยเข้าท่อใต้ดินต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2.2.6

4. ท่อลอด (CULVERT) คือท่อที่ฝังลอดถนนและทางเท้าโดยระบายน้ำจากข้างหนึ่งไปอีกข้างหนึ่งของถนน

ภาพที่ 5.2.2.7

ท่อระบายน้ำ หมายถึง ท่อระบายน้ำที่ใช้ในระบบระบายน้ำฝังใต้ดินอาจเป็นท่อดินเผา ท่อซีเมนต์ หรือท่อคอนกรีต ท่อพลาสติก เช่น ท่อ pvc อาจเป็นท่อตันหรือท่อพรุนก็ได้ การเดินท่อระบายน้ำควรให้มีมุมหักน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ที่ท่อแยกควรเป็นรูปตัว y ไม่ควรให้เป็นรูปตัว T และไม่ควรมี Cross Connection พยายามใช้ท่อที่สั้นที่สุด ความลาดของท่อควรสม่ำเสมอ และควรให้ความลาดของท่ออย่างน้อย 1%

ระบบการระบายน้ำใต้ดิน หมายถึง การควบคุมและขจัดความชื้น (จนแฉะ) ออกไปจากดิน

ประโยชน์ของการระบายน้ำใต้ดิน

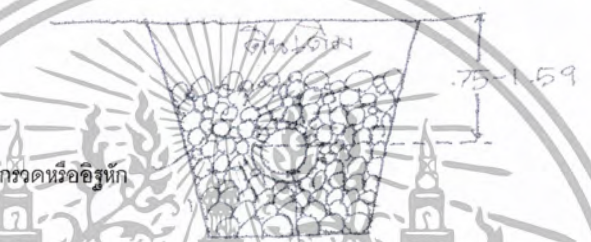
1. นำน้ำที่ไหลออกจากดินและหินที่น้ำไหลเองไม่ได้
2. ป้องกันน้ำซึมเข้าน้ำใต้ดิน หรือฐานรากที่ไม่ตอกเข็ม
3. ลดระดับน้ำใต้ดิน (WATER TABLE) ในบริเวณที่ราบต่ำเพื่อประโยชน์ในที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเดินท่อน้ำใต้ดิน อาจทำได้ 2 วิธี

1. ใช้ท่อตันเส้นสั้นๆ เว้นรอยต่อห่างเล็กน้อย โดยไม่อุดซีเมนต์หรือวัสดุอุดใดๆ
2. ใช้ท่อพรุน (PERFORATED PITE)

การเดินท่อควรขุดเป็นร่อง รองด้วนกรวด หินย่อยหรืออิฐหัก เมื่อวางท่อแล้วกลบด้วยดินเดิม การไหลของน้ำให้ดินเข้าสู่ท่อจะมากน้อยและรวดเร็วเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ ความพรุนของดินความลึกของท่อที่ฝัง ขนาดของท่อ ระยะห่างของท่อ ตลอดจนขนาดของรูพรุน หรือช่องเว้นรับน้ำ

ภาพที่ 5.2.2.8

ประเภทของระบบท่อระบายน้ำ ระบบการวางท่อระบายน้ำมีอยู่ 4 ระบบ คือ

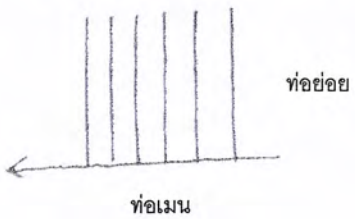
1. แบบธรรมชาติ ใช้กับบริเวณธรรมชาติที่ไม่ต้องการการระบายน้ำหมดทั้งบริเวณ
2. ระบบก้างปลา เหมาะสำหรับใช้กับบริเวณที่เป็นที่ลาดเว้า ซึ่งลาดเข้ามาทั้ง 2 ทิศ ระบบนี้ไม่ควรทำมุมเชื่อมต่อกันเกิน 45 องศา

ภาพที่ 5.2.2.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบตาราง ใช้เมื่อท่อย่อยมาสู่ท่อเมนได้ด้านเดียว การเชื่อมต่อจะทำมุม 90 องศาหรือน้อยกว่าระบบนี้ท่อเมนต้องมีขนาดใหญ่กว่าท่อย่อย

ภาพที่ 5.2.2.10

4. ตัวดัก (INTERCEPTER) ใช้ดักน้ำใต้ดิน เฉพาะในจุดใดจุดหนึ่งที่น้ำใต้ดินจะมาขังแฉะ

ความลึกของท่อระบายน้ำใต้ดินที่ได้ผลดี ควรอยู่ระหว่าง 75-150 ซม. จากผิวดิน สำหรับบริเวณที่ดินมีความซึมน้ำดีพอประมาณระยะห่างระหว่างท่อย่อยควรเป็น 7.5-8 ม. แต่อย่างไรก็ตามความลึกและระยะห่างของท่อย่อมแปรผันไปตามขีดความสามารถในการซึมน้ำของดิน

ความลาดของท่อเมนควรเป็น 2-3% (MAX) ส่วนท่อย่อย อาจทำได้น้อยกว่าที่สุดถึง 0.2% หรือให้คำนวณความเร็วในการไหลของน้ำได้ประมาณ 50 ซม./นาทีเป็นอย่างน้อย ขนาดของท่อโดยทั่วไปจะใช้เส้นผ่านศูนย์กลาง 10-15 ซม. เป็นอย่างน้อย

สำหรับน้ำที่จะระบาย 2 ประเภทแรก คือน้ำฝน และน้ำใต้ดินนั้น เทศบัญญัติอนุญาตให้ระบายโดยตรงสู่ทางระบายน้ำธรรมชาติหรือท่อระบายน้ำสาธารณะ ได้โดยไม่ต้องผ่านการ TREATMENT เพราะเป็นน้ำที่มีความเข้มข้นของสารเป็นพิษน้อยไม่ทำให้เกิดสภาวะความเป็นพิษต่อน้ำตามธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.3 ระบบแสงสว่างภายในอาคาร

การให้แสงสว่างในอาคารนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องคำนึงถึงให้มาก โดยเฉพาะในห้องฝึกอบรม ห้องประชุม และห้องจัดนิทรรศการ ต้องจักให้เหมาะสม ทั้งนี้ก็เพื่อการมองเห็นอย่างชัดเจน ตลอดจนการได้บรรยากาศของสิ่งแสดง นอกจากนี้การเลือกใช้ชนิดของแสงสว่างต้องไม่เป็นการทำลายสายตาของผู้เข้าชม และไม่ทำให้สิ่งแสดงเกิดความเสียหายได้ การให้แสงสว่างภายในอาคารมีทั้งการใช้แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ การนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในอาคารมีข้อดีคือสามารถควบคุมได้ง่าย สะดวก แต่ว่าก็ต้องแลกมาด้วยการใช้พลังงาน หากขาดการควบคุมที่ดีย่อมก่อเกิดเป็นความสูญเปล่าของพลังงาน

การนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารจึงเป็นการช่วยในแง่ของการประหยัดพลังงาน แต่การนำแสงธรรมชาติมาใช้ก็มีข้อจำกัดในการใช้อยู่มาก ทั้งในเรื่องของช่วงเวลาในการใช้งานที่สามารถใช้ได้เพียงช่วงเวลากลางวัน และยากแก่การควบคุมในแง่ของความสม่ำเสมอ จึงเป็นการนำแสงสว่างมาใช้ในบางส่วน และบางเวลาเพื่อช่วยในการประหยัดพลังงาน และต้องมีการแก้ปัญหาที่ดี เช่น เรื่องของการควบคุมปริมาณแสง การป้องกันความร้อนที่มากับแสงสว่าง เป็นต้น

<u>วิธีการในการออกแบบการให้แสงธรรมชาติ</u>

1.) การให้แสงสว่างจากด้านบน

เหมาะกับการแสดงวัตถุแต่มีข้อเสีย คือ แสงสว่างใหญ่ตกลงที่พื้นห้องมากกว่าผนัง และเกิดการสะท้อนที่ตู้กระจกทำให้เกิดความรู้สึกว่าห้องแสดงแคบลงไปแก้ไขโดยการทำเพดานให้สูงขึ้น ลักษณะส่วนใหญ่ของแสงได้จากหลังคากระจก จะเป็นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ประเทศแถบร้อนอาจใช้กระจกแผ่นเล็ก ๆ ไม่เกิน 6% ของพื้นที่หลังคา การให้แสงโดยวิธีนี้มีข้อเสีย คือ

- ควบคุมปริมาณแสงได้ยาก เช่น ถ้าแดดจัดสามารถแก้ไขได้โดยมีม่านเปิด – ปิดได้หลังคากระจก และในวันที่อากาศมืดครึ้มแสงสว่างไม่เพียงพอ ใช้วิธีแก้ไขปัญหาด้วยการใช้แสงประดิษฐ์
- การกระจายแสงไม่เท่ากันทุกทิศ แก้ไขโดยทำแผงกั้นแสงขวางอยู่ใต้หลังคา หรืออาจทำกระจก 2 ชั้น ห่างกัน 1.20 ซม. ชั้นบนเป็นกระจกธรรมดาชั้นล่างเป็นกระจกแสงสีนวลทั้งคู่เป็นกระจกกระจายแสง คุณสมบัติของกระจกธรรมดา แสงผ่านได้ 79% กระจกสีนวลแสงผ่านได้ 50% และกระจกฝ้าแสงผ่านได้ 40%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- หลังคากระจกต้องทำสูงมากเพื่อกันนัยน์ตาพร่าเพราะแสงจ้ามากเกินไป

2.) การให้แสงสว่างด้านข้าง

แสงสว่างจากหน้าต่างที่อยู่ในระดับต่ำทำให้ด้านหลังของวัตถุได้รับแสงไม่พอ เกิดมีแสงสะท้อน ทำให้ผู้ชมนัยน์ตาพร่าเมื่อมองออกไปนอกหน้าต่าง และทำให้เงาผู้ชมเกิดขึ้นบนวัตถุ วิธีการแก้ปัญหามีดังนี้

- ควรมีหน้าต่างด้านเดียว แม้ว่าห้องจะมีขนาดใหญ่มากก็ตาม และขอบหน้าต่างควรอยู่สูงกว่าระดับสายตาของผู้ชม
- กรอบหน้าต่างควรจะลึกเพื่อไม่ให้มีแสงสว่างเฉพาะกลางห้อง
- หน้าต่างต้องมีความกว้างครึ่งหนึ่งของความกว้างของห้อง และความสูงครึ่งหนึ่งของความลึกของห้อง
- ต้องมีอะไรมากั้นหน้าต่างกระจก เพราะจุดกระทบของแสงที่ดี อยู่ระหว่าง 45 – 70 องศา
- ใช้กระจกหน้าต่างที่มีแก้วเป็นรูปสามเหลี่ยมเล็ก ๆ ยื่นออกไป แต่วิธีการนี้เป็นการสิ้นเปลืองมาก
- ใช้กระจกพิเศษป้องกันการสะท้อนของแสง คือกระจกที่มีผ้าไหมบาง ๆ สอดเป็นไส้กลาง กระจกชนิดนี้เป็นกระจกโปร่งแสง แต่มีข้อเสียคือ กระจกชนิดนี้ทำให้สูญเสียแสงสว่างไปมาก

3.) การใช้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง

เป็นการใช้แสงสว่างที่เหมาะสมที่สุด แสงจะตกทำมุม 45 องศาและกระจายได้ทั่วห้อง หน้าต่างที่สูงมากจะทำให้เกิดแสงสะท้อนและนัยน์ตาพร่า แสงจากหน้าต่างที่สูงนี้อาจใช้เพดานหรือฉากแขวนอยู่กลางห้องเพื่อกระจายแสง หรือดัดแปลงโดยการทำหลังคากระจกเอียงเพื่อให้แสงสว่างส่องลงมายังผนังได้ หรือ มีผนังตั้งฉากอยู่บนหลังคา เพื่อกั้นไม่ให้แสงสว่างส่องโดยตรงลงมาทางกระจกนั้นได้ แสงสว่างที่ส่องลงมาได้จะเป็นเพียงแสงสะท้อน ทำให้ได้แสงสว่างที่สม่ำเสมอ

4.) การให้แสงสว่างจากธรรมชาติโดยทางอ้อม

- ให้แสงสว่างมายังผนังสะท้อนแสงรูปโค้ง ผนังจะเก็บกลืนแสงเสียส่วนมาก ถ้าหากแสงสีขาวจะส่องสว่างมากถึง 86% ปูนฉาบธรรมดาเพียง 64%
- อาจใช้แสงที่ลอดจากหลังคาซึ่งซ้อนกันอยู่หลายชั้น เหมาะกับประเทศที่มีแสงแดดจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ใช้กระจก 2 แผ่น แผ่นหนึ่งติดอยู่กับที่ อีกแผ่นหนึ่งเคลื่อนไหวไปมาตามการโคจรของดวงอาทิตย์ แผ่นที่เคลื่อนไหวคอยรับแสงจากดวงอาทิตย์ส่องลงมายังแผ่นที่อยู่กับที่ ใช้กับประเทศที่มีแสงแดดมาก หรือพิพิธภัณฑ์ที่ไม่ต้องการใช้หน้าต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.4 การจัดการจราจรและมาตราการแก้ไขปัญหาการจราจร

การจัดการจราจรภายในโครงการได้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดที่จอดรถให้มีปริมาณเพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ภายในโครงการและประชาชนผู้มาใช้โครงการ
2. ให้ความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐในการจัดการสัญจรทางน้ำ เนื่องจากโครงการตั้งอยู่ในพื้นที่ริมน้ำ และภาครัฐมีนโยบายในการสนับสนุนการเดินเรือในพื้นที่คลองสายสำคัญของเกาะรัตนโกสินทร์เพื่อเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวและพลิกฟื้นวิถีชีวิตริมน้ำ
3. สนับสนุนการใช้จักรยานเป็นยานพาหนะในการเดินทางในละแวกต่างๆภายในชุมชน
4. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์ประโยชน์ของการออกกำลังกายโดยการเดิน

เนื่องจากโครงการมีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้คนในสังคมได้มีโอกาสในการพบปะกันทั้งประชาชนในชุมชนและผู้สนใจทั่วไป โดยอยู่ภายใต้แนวความคิดที่ต้องการให้ทุกคนมีความเสมอภาคในการแสดงออก จึงมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำบริเวณที่ตั้งโครงการคือ การปิดถนนพระอาทิตย์ และถนนพระสุเมรุ (จากหน้าโรงพิมพ์คุรุสภาถึงสี่แยกบางลำพู) โดยการจัดกิจกรรมนั้นมีการจัดในวันอาทิตย์ของสัปดาห์ ซึ่งเป็นวันที่การจราจรไม่คับคั่งมากนัก และเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์ที่ประชาชนให้ความสนใจมาเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจำเป็นต้องหาวิธีการในการรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่และประชาชนผู้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน 2 กลุ่ม คือ

1. <u>ประชาชนในพื้นที่</u> เนื่องจากการปิดถนนจะทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถเข้าถึงที่พักอาศัยได้อย่างปกติ การปิดถนนทำกิจกรมจึงต้องทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนที่อยู่รอบโครงการอย่างทั่วถึง และจัดที่จอดรถชั่วคราวในพื้นที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่สามารถให้ความอนุเคราะห์ได้ เช่น ศาสนสถานรอบๆ โครงการ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในพื้นที่
2. <u>ประชาชนทั่วไปที่ให้ความสนใจ</u> เนื่องจากการจัดกิจกรรมทั้งโดยทั่วไปและการปิดถนนบางช่วงนั้น มีประชาชนให้ความสนใจเดินทางมาเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากเป็นการเดินทางมายังที่ตั้งโครงการโดยรถยนต์ส่วนบุคคลจะไม่ได้รับความสะดวกและทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดไปยังพื้นที่โดยรอบได้ จึงเห็นควรให้มีการสนับสนุนการเดินทางมายังที่ตั้งโครงการโดยใช้ระบบขนส่งมวลชน ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง แท็กซี่ สามล้อเครื่อง และการเข้าถึงโดยทางเรือ ได้แก่ เรือด่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าพระยาและเรือข้ามฟาก ซึ่งเป็นการเข้าถึงโครงการที่สามารถชมทัศนียภาพของสภาพแวดล้อมบริเวณรอบที่ตั้งโครงการที่มีความงดงาม

แผนผังที่ 5.2.4.1 แสดงพื้นที่ซึ่งใช้ในการจัดการกิจกรรมปิดถนนสามารถใช้เป็นที่จอดรถได้ชั่วคราว

แสดงขอบเขตที่ตั้งโครงการ

แสดงพื้นที่ซึ่งสามารถใช้เป็นที่จอดรถชั่งคราวได้

แสดงพื้นที่ถนนซึ่งปิดในบางโอกาสเพื่อประกอบกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5 ระบบระบายอากาศ

ระบบการระบายอากาศ

ในการระบายอากาศภายในห้อง อาศัยหลักการที่อากาศที่ไหลจากแหล่งความกดอากาศสูงสู่ความกดอากาศต่ำ ซึ่งทำให้เกิดลมพัดอ่อน ๆ และทำให้อากาศถ่ายเท ทั้งนี้ภายในตัวอาคารจำเป็นต้องมีช่องที่เหมาะสมให้อากาศเข้าออกได้สะดวกด้วย มีหลักในการระบายอากาศทั่วไป ได้แก่

- อาคารที่มีความลึกมากกว่า 12 เมตร ควรมีระบบระบายอากาศจากด้านหน้าไปด้านหลังของอาคารในแต่ละชั้น ขนาดของช่องลมควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 0.4 ตร. ม.
- อาคารทางธุรกิจ ควรมีขนาดหน้าต่าง หรือช่องเปิดในผนังไม่น้อยกว่า 15 % ของพื้นที่ของผนังในด้านนั้น ๆ เพื่อให้อากาศและแสงสว่างจากภายนอกเข้ามาได้ และ 50% ของหน้าต่างเหล่านั้น ควรเปิดไว้สำหรับการระบายอากาศ
- ควรมีการออกแบบช่องทางให้อากาศเข้าและออก ในส่วนของอาคารแต่ละส่วนดังนี้

  - ช่องทางลมเข้ามีขนาดใหญ่กว่าช่องทางลมออก จะทำให้แรงลมที่เข้ามาที่ห้องมีน้อย

  - ช่องทางลมเข้ามีขนาดเท่ากับช่องทางลมออก จะทำให้ปริมาณลมเข้าในห้องได้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่องทางลมเข้ามีขนาดเล็กกว่าช่องทางลมออก จะทำให้ปริมาณลมเข้าในห้องได้มากที่สุด

การกำหนดตำแหน่งช่องเปิดในอาคาร มีข้อพิจารณา ดังนี้

- ช่องทางอากาศเข้าสูงจากพื้น ทำให้ผู้ที่อยู่ในห้องไม่ได้รับกระแสลม

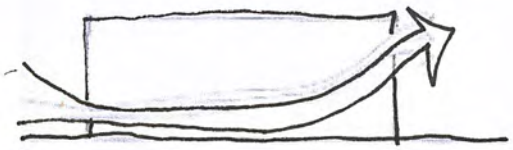

- ช่องทางอากาศเข้าและออก อยู่ต่ำจากพื้น ทำให้ผู้ที่อยู่ในห้องได้รับกระแสลมได้ดี

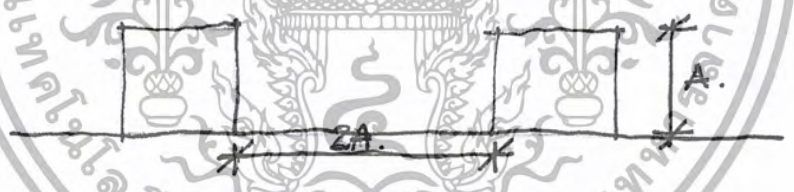
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่องอากาศเข้าอยู่ในระดับต่ำ และช่องอากาศออกอยู่ในระดับสูง ทำให้กระแสลมพัดในระดับใกล้พื้นห้อง

- การวางอาคารควรให้ด้านยาวของอาคารอยู่ในแนว เหนือ – ใต้ และให้ด้านกว้างของอาคารอยู่ในแนว ตะวันออก - ตะวันตก เพื่อให้สามารถรับลมได้เต็มที่ และไม่ถูกแสงแดดมากเกินไป

- การเว้นช่องว่างระหว่างอาคาร โดยเว้นช่องว่างระหว่างอาคารเป็นระยะ 2 เท่าของความสูงอาคาร จะทำให้สามารถรับลมได้ดีขึ้น

ภาพแสดงการเว้นช่องว่างระหว่างอาคาร

- การปลูกต้นไม้ ใกล้กับบริเวณช่องเปิดให้ลมเข้าอาคาร จะทำให้อากาศที่เข้ามาในอาคารมีอุณหภูมิที่ลดลง และยังเป็นการกรองมลพิษทางอากาศไปในตัวอีกด้วย

- ภายในห้องทำงาน ต้องมีการระบายอากาศทิ้งออกไปประมาณ 0.90 ลบ.ม./คน/นาที สำหรับห้องที่มีคนสูบบุหรี่ และสำหรับห้องที่ไม่มีผู้สูบบุหรี่ และไม่มีการทำงานหนัก อาจใช้เพียง 0.30 ลบ.ม./คน/นาที และในห้องทั่วไป ควรมีบริเวณว่างเปล่าปราศจากสิ่งใด ไม่ต่ำกว่า 11.5 ลบ.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การระบายอากาศในห้องที่มีระบบปรับอากาศ ควรเป็นไปตามตารางต่อไปนี้

ลักษณะการใช้งานของอาคาร	ลักษณะการระบายอากาศออก (ลบ.ม./ชม/ตร.ม.)
ห้างสรรพสินค้า	2
โรงงาน	2
สำนักงาน	2
สถาน อาบอบนวด	2
ธนาคาร	2
ห้องพักในโรงแรมหรืออาคารชุด	2
ห้องปฏิบัติการ	2
ร้านตัดผม	3
สถานโบว์ลิ่ง	4
โรงมหรสพ	4
ห้องเรียน	4
สถานบริหารร่างกาย	5
ร้านเสริมสวย	5
ห้องประชุม	6
ห้องน้ำ - ห้องส้วม	10
ร้านอาหารทั่วไป	10
ไนต์คลับ บาร์หรือสถานลีลาศ	10
ห้องครัว	30
โรงพยาบาล	
- ห้องคนไข้	2
- ห้องผ่าตัดและห้องคลอด	8
- ห้องไอซียู	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงอัตราการระบายอากาศในห้องที่มีการปรับอากาศ

ลักษณะการใช้งานของอาคาร	อัตราการระบายอากาศออกในหนึ่งชั่วโมงไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าของปริมาณห้อง
ห้องน้ำ ห้องส้วมของที่พักอาศัยหรือสำนักงาน	2
ห้องน้ำห้องส้วมของอาคารสาธารณะ	4
ที่จอดที่อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดิน	4
โรงงาน	4
โรงมหรสพ	4
ร้านอาหารทั่วไป	7
สำนักงาน	7
ห้องพักในโรงแรมหรืออาคารชุด	7
ห้องครัวของที่พักอาศัย	12
ห้องครัวของร้านอาหารทั่วไป	24
ลิฟท์ทั่วไป	30

ตารางอัตราการระบายอากาศในห้องที่ไม่มีการปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5 การป้องกันมลพิษทางเสียงในอาคาร

เสียงรบกวนที่เกิดขึ้นกับโครงการ ส่วนมากเป็นเสียงที่เกิดขึ้นในช่วงของการทำกิจกรรมกลางแจ้ง เสียงรบกวนจากการที่ห้องฝึกอบรมอยู่ติดกัน เสียงจากเรือยนต์ในทะเล ส่วนเสียงรบกวนที่เกิดขึ้นจากยานพาหนะไม่รบกวนต่อโครงการมากนัก

มาตรการในการควบคุมและป้องกันเสียง สามารถแบ่งกว้าง ๆ ได้ 2 วิธี คือ

1. เก็บเสียงที่พึงพอใจ
2. ขจัดเสียงที่ไม่ต้องการ

ทั้ง 2 ข้อที่กล่าวมานี้ เกี่ยวข้องและมีอิทธิพลกับงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม

<u>คุณสมบัติโดยทั่วไปของเสียง</u>

1. เสียงเป็นพลังงานไม่สามารถผ่านสุญญากาศได้ ต้องผ่านตัวกลาง (อากาศ ของเหลว ของแข็ง)
2. เสียงเดินทางไปถึงผู้ฟังโดยตรงและโดยการสะท้อน
3. หูคนโดยปกติจะได้ยินเสียงที่มีความถี่ตั้งแต่ 16-20,000 เฮิร์ท
4. เสียงสองเสียงจะต้องมีความเร็วต่างกัน 0.03 วินาที หูจึงจะแยกเสียงทั้งสองออกจากกันได้
5. เสียงที่มีความถี่มากกว่า 1,500 เฮิร์ท หูสามารถจำแนกทิศทางที่มาของเสียงได้ แต่ถ้าความพี่ต่ำมาก ๆ จะไม่สามารถแยกได้
6. เสียงรบกวน คือเสียงที่ดังเกิน 65 เดซิเบล จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ประสาทหูเสื่อมลงทำให้เกิดผลเสียทางด้านอารมณ์และจิตใจได้

<u>กำหนดมาตรฐานในการควบคุมและป้องกันเสียงรบกวน</u>

ห้องทำงานหรือห้องนอน	15	เดซิเบล
ห้องอ่าน-เขียนหนังสือ	20	เดซิเบล
ห้องประชุม-สัมมนา	30-35	เดซิเบล
สำนักงานทั่วไป-ห้องอาหาร	40	เดซิเบล
สำนักงานที่มีเสียงดัง	60	เดซิเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>เสียงที่มีผลต่ออาคาร</u> แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ตามแหล่งกำเนิด คือ

1. เสียงภายนอก ได้แก่ เสียงจากยานพาหนะ เสียงจากการจัดกิจกรรมชุมนุมอยู่กลางแจ้ง โดยได้ยินเสียงโดยใช้อากาศเป็นสื่อ

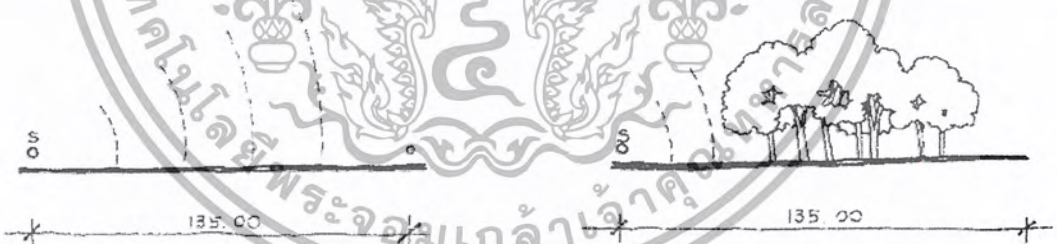
2. เสียงภายใน คือเสียงรบกวนที่เกิดขึ้นภายในอาคาร ซึ่งอาจมาจากห้องเหล่านี้ คือ ห้องลิฟท์ ห้องฝึกอบรม ห้องทำงานที่ใช้เครื่องจักรกล เครื่องมือต่าง ๆ

สำหรับเสียงภายนอกอาคาร สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

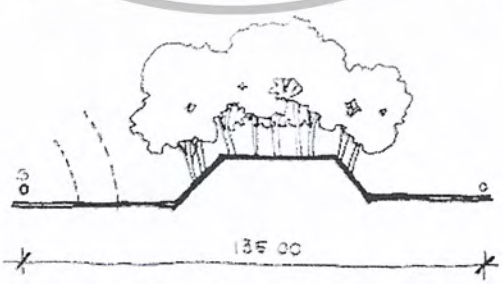
ก. การวางผังอาคาร ควรอยู่ลึกเข้าไปให้ห่างจากกำเนิดเสียงมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แยกเขตของอาคาร (ZONES) หรือถ้าอยู่ในด้านที่จอแจซึ่งอยู่ใกล้กับบริเวณที่เป็นที่ชุมนุมกัน อาจใช้กระจก 2 ชั้น แล้วใช้เครื่องปรับอากาศ

ข. ใช้โครงสร้างที่มั่นคงแต่ยืดหยุ่นได้ เช่น ผนังอิฐ คอนกรีต

ค. ทำสนามหญ้า ปลูกต้นไม้เป็นกลุ่มแถว (GREEN BELT) ซึ่งต้นไม้ และสนามหญ้าสามารถลดระดับเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถลดระดับเสียงได้ประมาณ 15-5 เดซิเบล นับว่าเป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด รุ่มร้อน ซึ่งเกิดจากเสียงรบกวนลงได้อีกทั้งยังช่วยให้เกิดสภาพความเป็นธรรมชาติมากขึ้น

เสียงลดลง 7 เดซิเบล เสียงลดลง 5 เดซิเบล

เสียงลดลง 15 เดซิเบล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้เนินดินประกอบการใช้พืชพันธุ์ต่าง ๆ สามารถช่วยลดระดับเสียงลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการลดเสียงที่มีความถี่ต่ำ เช่น เสียงจากยานยนต์ได้เป็นอย่างดี

ง. ทำ SCREEN กั้น หรือทำเป็น BUNGER กั้นให้ถนนหรือแหล่งกำเนิดเสียงอยู่ต่ำกว่า

จ. วางส่วนอาคารที่ไม่ต้องการความเงียบมาเป็นส่วนกันเสียง และกำหนดส่วนเปิดอาคารเพื่อหลีกเลี่ยงแนวทางของเสียง

ฉ. ใส่วัสดุกันเสียงที่บริเวณผิวอาคาร

เสียงภายในอาคารสามารถป้องกันได้ดังนี้

ก. ที่ตั้งของห้อง ควรแยกห้องที่ต้องการความเงียบให้ห่างจากห้องที่มีเสียงรบกวน

ข. ลดเสียงภายในห้อง โดยการใช้ผิวหรือวัสดุผิวที่เป็นตัวดูดซึมเสียง

ค. ลดเสียงจากเสียงต้นกำเนิด

ง. ใช้วัสดุป้องกันเสียงหรือกระจก-ผนัง 2 ชั้น

จ. ป้องกันเสียงทางหลังคา โดยทำหลังคาให้สูง มีที่ว่าง(AIR SPACE) ตรงกลางระหว่างหลังคา และฝ้าเพดาน หรือทำหลังคา 2 ชั้น หลังคาคอนกรีตสามารถป้องกันเสียงได้ 45-50 เดซิเบล การมุงกระเบื้องและฝ้าเพดานกันเสียงได้ 25-40 เดซิเบล กระเบื้องแผ่นเล็กกันเสียงได้ดีกว่าแผ่นใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.7 การรักษาความปลอดภัยในโครงการ

การป้องกันอาชญากรรมและระบบรักษาความปลอดภัย

ปัญหาของความปลอดภัยในโครงการ แบ่งได้เป็น 2 แบบใหญ่ ๆ คือ

1. ความปลอดภัยภายนอกอาคาร

- การทำความเสียหายแก่พุ่มไม้ที่ปลูกไว้โดยรอบ
- พยายามงัดแงะบุรุกเข้าอาคาร
- การสร้างความสกปรกโดยทิ้งของไว้เกลื่อนกลาด

การรักษาความปลอดภัยภายนอกอาคาร อาจทำได้โดย

1) พิจารณาที่ตั้ง การที่โครงการตั้งอยู่โดดเดี่ยวจะมีปัญหาการโจรกรรมมากกว่าอยู่ในเขตชุมชน แต่ในเขตชุมชนมักพบปัญหาการใช้เป็นที่พักของคนจรจัด และความสกปรก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกมาตรการในการป้องกันอย่างไร

2) ยามรักษาการณ์ ควรมีให้เพียงพอต่อการตรวจตราบริเวณภายนอกตลอดเวลา

3) แสงสว่าง ตามบริเวณทางเข้าออก ถนนทางเดินและตามหน้าต่างของอาคาร แสงสว่างจะมีผลให้แง่จิตวิทยาการขโมย เพราะที่ใดมีแสงสว่างที่นั่นย่อมน่าจะมีคน

4) ความมั่นคงแข็งแรงของประตูหน้าต่าง เกี่ยวกับการเลือกใช้ และการออกแบบอาคาร

นอกจากเลือกที่ตั้งแล้ว การออกแบบ LANSCAPE นอกตัวอาคารก็มีผลต่อการแก้ปัญหาเหล่านี้ การออกแบบ SPACE รอบนอกให้รู้สึกยำเกรงต่ออาคาร เช่น การทิ้งระยะ การยกพื้นขึ้นในบางส่วน การแบ่งโดยมีรั้วรอบขอบชิดให้ชัดเจน หรือการออกแบบ LANDSCAPE ลักษณะคล้ายศาลา ให้มีที่พักชั่วคราว โดยทำให้สวยงาม เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มาใช้โครงการ

2. ความปลอดภัยในอาคาร เช่น

- ความป่าเถื่อน ผิดปกติ ขีดเขียนรูปภาพให้เลอะเทอะ ป้ายด้วยสีเพื่อให้เกิดความขบขัน
- การโจรกรรม กรณีที่วัตถุแสดงมีขนาดใหญ่มักจะเกิดขึ้น ได้ยาก ขโมยจึงหันมาสนใจวัตถุที่มีขนาดเล็ก เช่น โลหะมีค่า ภาพวาด หรือสิ่งของที่สามารถซุกซ่อนในกระเป๋าได้
- ความประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้เกิดการแตกหัก การวางวัตถุชิดกันเกินไป ก็เป็นเหตุให้เกิดการแตกหักได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความอยากจับต้อง เป็นเพราะความรู้สึกอยากรู้อยากเห็น หรืออยากเพิ่มความประทับใจในสิ่งของเล็บมือหรือปลายนิ้วที่แตะต้องสิ่งของที่เป็นเหล็กอาจทำให้เกิดเป็นจุดสนิมได้

- การขาดความระมัดระวัง เช่น การยืนพิงตู้กระจก และนิสัยที่เกิดจากความเคยชิน เช่น นั่งลงบนเครื่องเขียนที่จัดแสดง

- การสูบบุหรี่ ควันบุหรี่ เป็นสาเหตุให้เกิดอันตราย การกัดกร่อนสึกหรอของวัตถุ หรืออาจทำให้เกิดอัคคีภัยได้

- การทิ้งผู้ชมไว้ในอาคารที่ปิดแล้ว โดยมากมักเป็นเหตุบังเอิญ

- ฝูงชนที่แน่นมากทำให้เจ้าหน้าที่ดูแลได้ไม่ทั่วถึง

โครงการ "ศูนย์ประชาสังคมลำพู" ต้องมีการวางแผนเพื่อรักษาความปลอดภัยด้วย โดยจะคำนึงถึงการคุ้มครองรักษาอสังหาริมทรัพย์ และสังหาริมทรัพย์ จากภัยธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่

1. การป้องกันอันตรายจากผู้มาใช้โครงการ
2. การป้องกันอันตรายจากโจรผู้ร้าย

แบบอาคารและการก่อสร้างอาคารต้องคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัย หากจะใช้ระบบแจ้งภัยต้องวางแผนไปพร้อมกับการออกแบบและการก่อสร้างอาคาร ให้มีความเหมาะสมสวยงาม และดูแลรักษาง่าย สามารถเตรียมการล่วงหน้าได้ และไม่สิ้นเปลืองในภายหลัง

เป็นที่น่าสังเกตว่าทางชั้นล่างมักเป็นที่ที่โดนโจรกรรมมากกว่าชั้นบน นอกจากนั้น ต้นไม้ใหญ่ ท่อน้ำ รางน้ำ บันได จะเป็นเครื่องที่ช่วยในการป่ายปีนจึงต้องระมัดระวังอย่างมาก

ตัวอาคารจะแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ คือ ส่วนบริการสาธารณะซึ่งจะมีแผนที่อยู่ในหนังสือนำชมหรือเป็นแผนที่ที่ติดไว้ที่โถงทางเข้า จะเป็นแผนที่บอกตำแหน่งของส่วนนี้เท่านั้น สำหรับส่วนทำการอื่น ๆ จะไม่มีการเปิดเผยเพื่อความปลอดภัย

การคุ้มครองอาคาร แบ่งออกเป็น 4 วิธี คือ

1. PERIMETRIC PROTECTION ได้แก่ จัดให้มีรั้วรอบขอบชิด หนาแน่นมั่นคง

2. VOLUMETRIC PROTECTION ได้แก่ จัดให้มีการป้องกันภายในอาคาร ประตู หน้าต่าง ท่อน้ำ ไม่ให้เข้าสู่อาคารได้

3. FIXED POINT PROTECTION ได้แก่ การป้องกันโดยอาศัยระบบสัญญาณแจ้งภัย

4. AGENST DIRECT ATTACK ได้แก่ การป้องกันเป็นแห่ง ๆ โดยอาศัยระบบสัญญาณแจ้งภัยเข้าช่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันอันตรายจากบุคคลต่างๆ แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. <u>การป้องกันอันตรายจากผู้มาใช้โครงการ</u>

ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่จะมีผู้เข้าไปใช้ ซึ่งหากเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องการให้ผู้ชมไปจับต้องวัตถุแสดงที่มีความเปราะบาง สามารถแตกหัก หรือเสื่อมสภาพโดยง่าย ในส่วนนี้จะต้องหาทางป้องกันทั้งในด้านการออกแบบและให้เจ้าหน้าที่เข้าช่วย

2. <u>การป้องกันอันตรายจากโจรผู้ร้าย</u>

ในสมัยก่อนการรักษาความปลอดภัย อาศัยความมั่นคงแข็งแรงของงาคาร รวมทั้งความสามารถของเวรยาม เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ แต่เมื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าจึงมีอุปกรณ์ช่วยได้แก่

ก. เทคนิคทางกลศาสตร์

1) สร้างรั้วรอบที่มั่นคงแข็งแรง การใช้กุญแจ

2) ตู้กระจก (ต้องพิจารณาว่าต้องมีความมั่นคงขนาดไหน)

3) การใช้พลาสติกหนาหรือ FLEXIGLASS

4) สร้างห้องนิรภัย หรือตู้นิรภัย ป้องกันการโจรกรรมและอัคคีภัย

5) ใช้ประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญ ทำเป็นประตูอัตโนมัติควบคุมด้วยระบบไฟฟ้า

ข. เทคนิคทางไฟฟ้า ใช้เป็นระบบสัญญาณแจ้งเหตุ มีเทคนิคต่าง ๆ กัน ดังนี้

1) เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเลกตรอน

- เครื่องจับเสียง (SOUND DETECTOR)
- เครื่องจับความเปลี่ยนแปลงประจุไฟฟ้า (CAPACITANCE VARIATION DEVICE)
- รั้วไฟฟ้า (ELECTRIC FENCING)
- เครื่องดักด้วยคลื่นเสียงแรงสูง (ULTRASONIC DETECTOR)

2) เทคนิคทางกลศาสตร์ และอิเลกตรอน

- เครื่องจับการกระทบกระเทือน
- เครื่องดักด้วยลวด (WIRE DETECTOR)
- พรมลวดไฟฟ้า (WIRED CARPET)
- วงจรสัมผัส (SECURITY CONTACT)
- เครื่องจับความร้อน (HEAT DETECTOR)
- เครื่องควบคุมประตูทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เครื่องดักจับ (TRAP DEVICE)

3) เครื่องเรดาห์

4) เทคนิคทางทัศน์ (OPTICAL TECHNIQUES)

- เครื่องกั้นด้วยแสง (VISIBLE LIGHT BARRIES)
- เครื่องกั้นด้วยแสงอินฟาเรด (INFRA-RED BARRIES)
- เครื่องโทรทัศน์ (VISIBLE LIGHT TELEVISION)
- ใช้แสงควบคุม (NORMAL LIGHTING & SPOTLIGHT)
- ภาพถ่าย (PHOTOGRAPHY)

ค. เทคนิคทางเคมี

1) ใช้แสงหรือควันสัญญาณ

2) ใช้แรงระเบิด

3) ใช้สีย้อม

ง. เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ (WATCH MEN, GURAD, ATTENDANTS) เป็นวิธีที่ดีที่สุด โดยจะต้องทำตลอด 24 ชั่วโมง ยามคนหนึ่งจะทำงานได้ไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง ดังนั้นจะต้องมียาม 3 ผลัด ต่อวัน และจะต้องมีการวางระเบียบของเจ้าหน้าที่รักษาการณ์อย่างเคร่งครัด นอกจากนั้นจะต้องมีวิธีการให้เจ้าหน้าที่ตื่นตัวอยู่เสมอ ทั้งวิธีทางปฏิบัติและจิตวิทยา

ในเวลากลางคืนหลังปิดทำการแล้ว จะต้องมีเวรยามทั้งภายในและภายนอกอาคารตลอดเวลาผลัดเปลี่ยนกันตลอดคืน โดยผลัดหนึ่งอาจเป็น 6-8 ชั่วโมง และมีการหมุนเวียนตรวจตราโดยรอบอยู่ตลอดเวลา โดยอาจใช้วิธีต่าง ๆ เช่น

1) การใช้บัตร เวลาตามจุดตรวจ

2) การควบคุมโดยนาฬิกาตามจุดตรวจ

3) การควบคุมโดยแสง

4) การควบคุมที่สำนักงานกลาง

ยามควรจะต้องพกพาอาวุธ แต่ไม่จำเป็นนักในเวลากลางวัน เพราะผิดในแง่จิตวิทยา ไม่ควรห้ามผู้ชมด้วยการขู่ ส่วนกลางคืนก็สามารถใช้ได้เต็มที่ มีเจ้าหน้าที่ตรวจยาม 1 คน ต่อยาม 6-8 คน

ในโครงการนอกเหนือจากการป้องกันอาชญากรรมภายในอาคารโดยการจัดเวรยามสำหรับรักษาความปลอดภัยแล้ว ได้พิจรณาการติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ด้วย

อุปกรณ์หลัก ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กล้อง (CAMERA)
2. ระบบควบคุม (MULTIPLEX CONTROL UNIT)
3. อุปกรณ์อินเตอร์เซฟระบบเตือนภัย (ALARM INTERFACE UNIT)
4. เครื่องบันทึกวีดีโอ(VIDEO CASSETTE RECORDER)
5. ตัวปิดวงจรเตือนภัย (ALARM CLOSURE)
6. เครื่องพิมพ์ (PRINTER)
7. คีย์บอร์ด (KEY BOARD)

การทำงานของระบบโทรทัศน์วงจรปิด

โอเปอร์เรเตอร์ในห้องควบคุมสามารถจับภาพจากกล้องใดๆ ที่มอนิเตอร์ได้ด้วยมือ หรือเรียงลำดับภาพโดยอัตโนมัติพร้อมสามารถจัดเวลาภาพได้ การบันทึกภาพในVCR จากกล้องใดๆ สามารถโปรแกรมได้ทั้งเวลาบันทึกตั้งแต่หนึ่งวันจนถึงเจ็ดวัน

ระบบควบคุม (MULTIPLEX/CONTROL SYSTEM)

- สามารถโปรแกรมหรือปิด/เปิด สวิทช์ เพื่อแสดงภาพจากกล้องในๆไปปรากฏ ที่มอนิเตอร์ใดๆก็ได้ด้วยมือ หรือให้เรียงลำดับภาพแบบอัตโนมัติ
- สามารถสั่งงานให้มอนิเตอร์ที่เลือกไว้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อจับภาพจากกล้องแต่ละตัวแสดงที่จอแสดงผลพร้อม

CCTV (กล้องวงจรปิด)

ในโครงการนี้มีการใช้หลายระบบกล่าวคือ

- แบบ Pinhole Len เป็นกล้องที่มีเลนส์ขนาดเล็กมากติดตั้งอยู่บริเวณภายในลิฟต์
- แบบ Pan TICT Zoom เป็นกล้องที่สามารถZoom ภาพและ Pan ภาพได้ 360องศา กล้องชนิดนี้จะติดตั้งในบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โถงลิฟต์ และโถงทางเข้าต่างๆ และบริเวณ Loading Platform

โครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู เป็นโครงการที่รองรับการจัดกิจกรรมของภาคประชาชนภายในชุมชนบางลำพูและรองรับการจัดกิจกรรมของประชาชนผู้สนใจทั่วไป ในส่วนของการออกแบบขอบเขตของที่ตั้งโครงการ เนื่องจากต้องเป็นส่วนกลางในการติดต่อสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับส่วนอื่น จึงใช้การออกแบบทางสัญจรเป็นตัวบังคับการเข้าออกของโครงการ ในส่วนของการรักษาความปลอดภัย เนื่องจากที่ตั้งโครงการอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีผู้ผ่านไปมาพลุกพล่านจึงมีความปลอดภัยในระดับหนึ่งแล้ว ในการรักษาความปลอดภัยจึงเลือกใช้ยามรักษาความปลอดภัย และการนำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในส่วนที่เก็บวัตถุที่มีค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.8 การป้องกันอัคคีภัย

ระบบป้องกันอัคคีภัยสิ่งแรกที่ควรจะคำนึงก็คือ บันไดหนีไฟ อันที่จริงบันไดหนีไฟก็เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีอยู่แล้วสำหรับโดยทั่วไป เพราะกฎของเทศบาลได้บัญญัติไว้แล้ว แต่ก็มีบางแห่งที่เลี่ยงหรือเบี่ยงเบนไปเพื่อประหยัดและเพิ่มเนื้อที่ขาย บันไดหนีไฟที่ที่ออกแบบไว้ดีจะต้องต่อเนื่องกันตลอดความสูงของอาคารมีปะตูปิดในยามปกติคือ จะใช้ยามที่เกิดเพลิงไหม้เท่านั้น อีกประการที่สำคัญคือ เรื่องแสงสว่างภายในช่องบันไดหนีไฟ ควรจะมีโคมไฟที่ใช้แบตเตอรี่เพื่อใช้ในกรณีที่ไฟฟ้าดับ โคมไฟที่ว่านี้จะใช้ได้ประมาณ 4 ถึง 6 ชั่งโมง

จะเห็นว่าจุดประสงค์ของระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัย (fire alarm system) นั้นมีไว้เพื่อช่วยชีวิตคนที่พักอาศัยและพิทักษ์ทรัพย์สิน เพราะว่าระบบนี้เป็นระบบที่แจ้งเหตุเพลิงไหม้ในระยะแรกของการเกิดไฟ (3 นาทีแรก) ซึ่งก็คือ หน้าที่ของชุดอุปกรณ์ตรวจจับ (detectors) ทั้งหมด ความเสียหายหรือทรัพย์สินหรือชีวิตจะแตกต่างกันอย่างมหาศาล หรือประเมินมิได้หากเพลิงได้ลุกลามไปมากแล้ว โดยที่เราไม่ทราบหรือทราบในระยะหลังซึ่งแก้ไขได้ยากแล้ว เพราะฉะนั้นอาคารสูงทุกแห่งควรจะมีระบบสัญญาณเตือนอัคคีภัยติดตั้งอยู่ หากประเมินค่าใช้จ่ายสำหรับระบบนี้เมื่อเริ่มต้นโครงการแล้วก็ประมาณ 0.25 เปอร์เซ็นต์ของราคาโครงการทั้งหมดเท่านั้น

เมื่อมีระบบสัญญาณเตือนภัยแล้วก็ควรจะมีระบบดับเพลิง (fire protection system) ไว้ควบคุมคู่ไปด้วย ระบบนี้ประกอบด้วยเครื่องสูบน้ำระบบดับเพลิง (fire pump) ท่อส่งน้ำดับเพลิง (stand pipe) ชุดท่ออ่อนดับเพลิง (fire hose) ชุดดับเพลิงเคมี (fire extinguisher) และหัวฉีดน้ำอัตโนมัติ (automatic sprinkler)

การทำงานของระบบดับเพลิงนี้ เครื่องสูบน้ำดับเพลิงจะส่งน้ำขึ้นไปตามท่อส่งน้ำ ซึ่งโดยปกติจะมีน้ำอยู่ที่ท่อส่งน้ำ เมื่อเกิดเพลิงไหม้หัวฉีดน้ำอัตโนมัติจะทำงานโดยที่ตัวมันจะมีกระเปราะแก้วจะแตกได้เมื่อมีอุณหภูมิถึงขีดกำหนด เมื่อกระเปราะแก้วแตกน้ำในท่อก็จะดันออกและฉีดน้ำดับเพลิงโดยอัตโนมัติ ชนิดที่ไม่อัตโนมัติก็ต้องใช้ท่ออ่อนดับเพลิงและชุดดับเพลิงเคมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.9 ระบบกำจัดขยะ

ขยะที่เกิดขึ้น นับเป็นกระบวนการที่เกินขึ้นโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายาชนิด ได้แก่ เศษอาหาร เศษภาชนะ โลหะ เศษแก้ว ฯลฯ ปริมาณขยะจะมีปริมาณมากประมาณ ลิตรต่อคน

<u>ขบวนการในการกำจัด</u>

1. การเก็บขยะ (Refuse and Garbage Collection And Storange)

Waste Pupling Systems ใช้กับขยะกับขยะที่เป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยหรือเป็นตะกอนซึ่งส่วนใหญ่มาจากครัว หรือบริเวณที่ล้างจาน ในกระบวนการนี้ต้องทำการแยกรวมเศศอาหารหรือขยะก่อนที่จะทำการขนส่งไปยังที่เก็บขยะต่อไป จากนั้นจึงนำไปกำจัดที่ส่วนบริการ

Individual Refuse Bins And Sacks กระสอบ ถังเก็บขยะ สามารถใช้ได้ในส่วนต่างๆ โดยนำมาเก็บรวบรวมขยะ เพื่อนำไปเก็บที่ถังเก็บใหญ่ก่อนนำไปไว้ที่ห้องเก็บขยะรวมในชั้นที่ติดต่อกับทางบริการ และจากนั้นจึงไปกำจัดที่ลานบริการ

2. การกำจัดขยะ (Dispposal)

2.1 Incineration เป็นระบบการกำจัดขยะที่มีความต่อเนื่องโดยมีระยะขนและกับเก็บน้อยที่สุด มีการนำพลังงานความร้อนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในกระบวนการกำจัด (การเผา)

ข้อเปรียบเทียบ

- ฝุ่น เถ้าถ่าน ควัน และไอควันที่รวมอยู่ด้วยกัน หลังจากผ่านขบวนการ จะต้องทำการแยกเอาฝุ่นเถ้าถ่านออกมาด้วยวิธีที่สิ้นเปลือง
- ปริมาณที่ไม่คงที่ การรวมตัวของวัสดุที่ต่างชนิดกัน และอัตราส่วนของขยะที่ไม่แน่นอน ทำให้การดำเนินการตามขบวนการดังกล่าวประสบปัญหา
- ปัญหาของส่วนประกอบของขยะที่มีวัสดุที่ระดับความร้อนในกระบวนการมาสามารถกำจัดได้ เช่น เศษแก้ว เศษโลหะ

1.1 การนำขยะออกไปทิ้ง (Transportation)

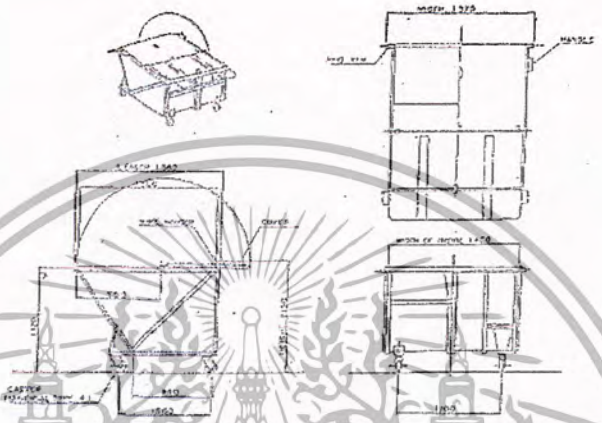
ในการวางผังอาคารจะพิจรณาถึงเส้นทาง และวิธีการจัดเก็บขยะจากแหล่งที่เก็บขยะนำไปทิ้งได้สะดวก และเหมาะสม

ระบบหมุนเวียน (Recycling) ของขยะอาจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กระบวนการกำจัดขยะมีความประหยัดขึ้น เช่น เศษอาหารจากภัตตาคาร สามารถนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ ซึ่งในการเก็บอาจต้องเก็บเพื่อรอการขนถ่าย หรือเศษกระดาษ เศษอาหาร พลาสติก แก้ว ฯลฯ อาจนำเข้าสู่

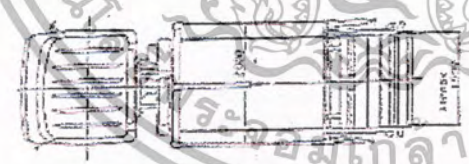
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

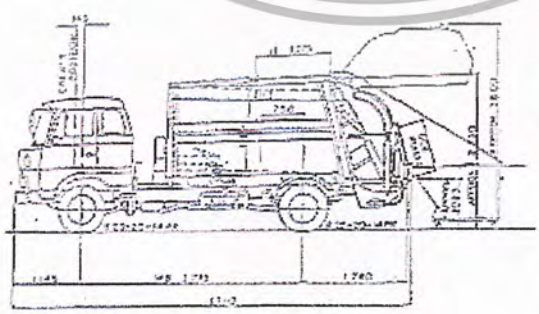
กระบวนการหมุนเวียนได้เช่นกัน การนำขยะออกไปทิ้งนั้นกระทำได้ โดยผ่านกระบวนการ 2 กระบวนการ คือ

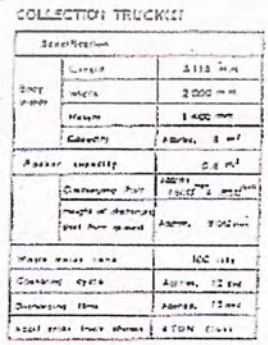
1.2.1 การใช้รถเข็น เป็นยานพาหนะขนาดเล็ก สามารถใช้สำหรับการขนขยะจากส่วนต่างๆ ไปสู่ห้องเก็บขยะ

2.2.2 รถบรรทุกขยะ เป็นยานพาหนะขนาดใหญ่ที่จะรับขยะจากห้องเก็บ (Depot) ไปสู่ขบวนการกำจัดขยะสาธารณะต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.10 ผลกระทบทางด้านศิลปกรรม

ในบริเวณที่ตั้งโครงการเมื่อได้มีการวิเคราะห์คุณค่าของอาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แล้วพบว่าอาคารโรงพิมพ์คุรุสภา สมควรได้รับการอนุรักษ์ไว้ และปัจจุบันอาคารได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายโดยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน จึงมีแนวความคิดในการทำการปรับปรุงประโยชน์ใช้สอย(Adaptive Reuse) ให้เหมาะสมกับโครงการ โดยการออกแบบในส่วนของโครงการนั้นต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ขนาดและสัดส่วนของอาคาร ในการออกแบบศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพูนั้น เนื่องจากโครงการตั้งอยู่ในบริเวณที่มีอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์จึงต้องคำนึงถึงสัดส่วนและความสูงของสถาปัตยกรรมที่อยู่รอบข้าง
2. องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของอาคารที่มีคุณค่า เพื่อความสอดคล้องและกลมกลืนกัน
3. สีและวัสดุ ในหัวข้อนี้หมายความถึงการใช้วัสดุที่มีความกลมกลืนและมีลักษณะทางพื้นผิวที่คล้ายคลึงกับวัสดุที่มีอยู่ในสถาปัตนกรรมที่มีคุณค่าในบริเวณที่ตั้งโครงการ โดยอาจจะไม่ต้องใช้วัสดุชนิดเดียวกับอาคารเก่าเสมอไป เนื่องจากอาคารที่ได้รับการออกแบบใหม่สมควรได้รับการแสดงออกถึงยุคสมัยของตัวเองภายใต้กรอบของอาคารที่อยู่รายรอบ
4. ป้ายและสัญลักษณ์ต่างๆที่อยู่ภายในโครงการ เนื่องจากภายในโครงการมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่รอบรับคนทุกเพศทุกวัย การออกแบบป้ายต่างๆ สมควรพิจารณารูปแบบของป้านร้านค้า ที่มีอยู่หลายยุคหลายสมัยและมีความงามในตัวเองมาปรับปรุงใช้ภายในโครงการเพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในละแวกใกล้เคียง

แนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอาคารตึกแถวโบราณบนถนนพระอาทิตย์ ถนนพระสุเมรุ และย่านบางลำพู เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและใช้เวลาสั้นที่สุด คือการบูรณะและซ่อมแซมอาคารโดยตรง ซึ่งจะต้องซ่อมอาคารทุกอาคารเนื่องจากทุกอาคารหรือทุกคูหา เป็นส่วนประกอบร่วมกันให้เกิดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ทางเลือกที่ 1

ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานทั้งบริเวณ และกรมศิลปากรจัดหางบประมาณในการซ่อมแซม ทางเลือกนี้ในปัจจุบันมีความเป็นไปได้น้อย เนื่องจาก พ.ร.บ. โบราณสถาน ฯ ไม่ได้กำหนดให้รัฐจะต้องเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการบูรณะ ซ่อมแซมในกรณีของอาคารเอกชน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนโดยกรมศิลปากรมักเป็นอาคารของทางราชการ นอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนั้นในกฎหมายดังกล่าวการขึ้นทะเบียนโบราณสถานเป็นการแช่แข็ง (Freeze) การพัฒนา (Development) อย่างสมบูรณ์แบบ เพราะกฎหมายฉบับนี้มิได้มีระดับ (Degree) ในการอนุรักษ์ ซึ่งจะทำให้การอนุรักษ์หรือการพัฒนาสิ่งปลูกสร้างที่ขึ้นทะเบียนทุกประเภทเหมือนกัน นั่นคือการห้ามสร้างดัดแปลงอาคาร ในวัด ,วัง , ซากปรักหักพัง (dead monument) จะเหมือนอาคารที่มีชีวิต และใช้ดำเนินกิจการค้า (Living Monument) เช่นตึกแถวบนถนนพระอาทิตย์ ซึ่งเป็นไปไม่ได้เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้สอยอาคารให้เหมาะสมกับการค้าอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามหากมีการปรับปรุงกฎหมายโดยกรมศิลปากร โดยให้มีความยืดหยุ่นและแยกประเภทโบราณสถานได้ หนทางนี้อาจเป็นหนทางที่ดีที่สุดในการปรับปรุงศภาพแวดล้อม และอาจกระทำได้เร็ว (หากรัฐมีงบประมาณมาก) และสัมฤทธิ์ผลในเวลาไม่นาน

ทางเลือกที่ 2

การซื้อคืนโดยใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้รัฐเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ (Pulbic Domain) เพื่อให้มีการดำเนินงานได้สะดวก ซึ่งวิธีการนี้ นิยมใช้ในประเทศที่มั่งคั่ง และมีความเร่งด่วนในการอนุรักษ์ เช่น สิงคโปร์ มาเก๊า หรือสหรัฐอเมริกาเมื่อสามทศวรรษมาแล้ว (ปัจจุบันไม่ใช้วิธีนี้แล้ว)

นอกจากรัฐแล้ว ผู้ที่ซื้อคืนอาจเป็นองค์กรอนุรักษ์ของชาติหรือของท้องถิ่นก็ได้ เช่น Heritage Trust หรือ National Trust ที่มีในประเทศอังกฤษ ซึ่งจะมีเงินกองทุนเพื่อซื้อโบราณสถานที่เป็นของเอกชน แล้วนำมาบูรณะซ่อมแซมให้ถูกหลักวิชาการ และอาจมีการปรับเปลี่ยนประโยชน์สอย (Adaptive Reuse) เพื่อให้มีรายได้นำกลับมาใช้กองทุนได้

แต่ข้อเสียของวิธีการนี้คือ การซื้อคืนหากไม่ได้มีการวางแผนที่ดี และมิได้คำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่ของสังคม อาจทำให้ความสัมพันธ์ในสังคมเสื่อมสลายลงได้ เนื่องจากผู้คนที่เป็นเจ้าของอาคารเก่า มักจะสืบทอดมาจากบรรพบุรุษและมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับสมาชิกในชุมชนทุกคน ความภาคภูมิใจในทรัพย์สินที่บรรพบุรุษสร้างไว้ก็จะหมดไป หากต้องการขายอาคารให้กับรัฐ หรือองค์กรเพื่อแลกกับหน้าตาของที่ได้รับการปรับปรุงแต่ภายนอก ข้อเสียข้อนี้เป็นสาเหตุที่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกา เริ่มที่จะยกเลิกวิธีนี้และหันมาใช้ความร่วมมือในชุมชน พร้อมทั้งมีกลไกเสริม เช่น การให้สิทธิประโยชน์ การออกกฎหมายแนวทางควบคุมอาคารซึ่งแม้จะใช้เวลามากกว่า แต่ปฏิสัมพันธ์ในสังคม และบรรยากาศของสังคมในแง่สังคมและเศรษฐกิจจะไม่ได้รับผลกระทบมากนัก

ในกรณีของชุมชนย่านบางลำพู พบว่าปฏิสัมพันธ์ในชุมชนมีสูง มีการรวมกลุ่มทางสังคมในระแวกบางลำภู และจัดตั้งเป็นประชาคมบางลำพู มีการจัดกิจกรรมทางสังคมเพื่อส่วนรวมใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โอกาศต่างๆ โดยไม่ได้เกิดจากการผลักดันของภาครัฐแต่อย่างใด แสดงให้เห็นถึงความสามัคคี และสำนึกของสมาชิกในชุมชน

ดังนั้นกรณีที่ 2 จึงยังไม่ควรนำมาใช้ในโครงการนี้

ทางเลือกที่ 3

การซ่อมแซมโดยองค์การอนุรักษ์ท้องถิ่น วิธีการานี้คือการจัดตั้งองค์กรอนุรักษ์ท้องถิ่นภายใต้ พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม ซึ่งหากจัดตั้งได้โดยให้สมาชิกในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในองค์กร โดยมี NGO และภาครัฐเป็นผู้ดูแล จะสามารถจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมขึ้นมาได้ องค์กรสามารถใช้เงินในกองทุนซ่อมแซมบูรณะอาคารได้ เพราะถือว่าเป็นอาคารในเขตอนุรักษ์ และเจ้าของอาคารก็เหมือนสมาชิกขององค์กร

การได้มาซึ่งกองทุนสิ่งแวดล้อม มีอยู่หลายวิธีซึ่งอาจต้องใช้หลายวิธีผสมผสานกัน

วิธีแรก คือ การได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะตั้งงบประมาณขึ้นมา

วิธีที่ 2 คือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งมักเป็นเงินจากต่างประเทศ

วิธีที่ 3 เงินบริจาคองค์กรหรือหน่วยงานอื่น

และวิธีที่ 4 คือ การหาเงินเข้ากองทุน (Fund Raising) โดยมีกิจกรรมต่างๆ

การพิจรณาความดั้งเดิม

ลักษณะความดั้งเดิมจะมีผลต่อการอนุรักษ์ (Conservation Techniques) ซึ่งมีการกำหนดไว้โดย องค์การ UNESCO ที่เรียกว่าข้อตกลงเวนิซ (Venich Charter) เมื่อปี 2507 ซึ่งจากเกณฑ์ของข้อตกลงเวนิซ สามารถนำมาใช้กับอาคารในถนนพระอาทิตย์ได้ กล่าวคือ

- อาคารที่มีความดั้งเดิมมากกว่า 90%จะใช้วิธีการปฏิสังขรณ์ (Restoration) ซึ่งคือการทำให้อาคารกลับเข้าสู่สภาพเหมือนก่อน (Formal State) ในการนี้ต้องใช้งบประมาณสูง และหาหลักฐานในการอ้างอิงในการอนุรักษ์นี้ด้วย จึงควรให้มีสัดส่วนงบประมาณมากที่สุด และมีลำดับความสำคัญสูงสุด

- อาคารที่มีความดั้งเดิม 70-90 % จะใช้วิธีสงวนรักษา (Preservation) คือ มีการป้องกันมิให้สภาพเดิม (Original state) มีการเสื่อมสลายลงไปอีก

- อาคารที่มีสภาพดั้งเดิม 50-70% จะใช้วิธีการบูรณะ (Repairation) คือการรักษาเพียงโครงสร้างเดิมไว้และมีการค้ำจุนมิให้โครงสร้างเดิมเปลี่ยนแปลง แต่มิต้องซ่อมแซมให้ย้อนกลับไปสู่สภาพเดิม เนื่องจากหลักฐานของอาคารเหลือน้อยแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อาคารที่มีความดั้งเดิมน้อยกว่า 50 % ควรใช้วิธีการเปลี่ยนรูป (Remodelling) คือการเปลี่ยนแปลงลักษณะอาคารบางประการให้สอดคล้องกับลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของลักษณะเดิม ซึ่งอาคารที่เหลือความดั้งเดิมน้อยไม่เสนอแนะให้มีการบูรณะซ่อมแซมจนเหมือนของเก่า เพราะแม้จะทำได้เหมือนเดิมแล้วก็ใช้งบประมาณสูงมาก จะไม่มีคุณค่าทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของอาคารจะไม่มีเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 กฎหมายสิ่งแวดล้อมและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2530

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งพื้นที่ตั้งโครงการอยู่ในเขตบริเวณที่ 1 ซึ่งหมายถึง พื้นที่ในบริเวณระหว่างทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) และถนนพระสุเมรุ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้จดถนนราชดำเนินกลาง ทิศตะวันตกเฉียงใต้จดถนนเจ้าฟ้า

โดยภายในบริเวณที่ 1 นี้ มิให้ผู้ใดก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางชนิดดังต่อไปนี้

1. โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
2. อาคารที่ใช้ประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข เว้นแต่การประกอบการดังต่อไปนี้

ก). การพิมพ์หนังสือด้วยเครื่องจักร

ข). การซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิค

ค). การล้างฟิลม์ถ่ายรูปหรือฟิลม์ภาพยนต์

ง). การเจียรนัยเพชร พลอย

จ). การพิมพ์เขียว

3. สถานบริการว่าด้วยกฎหมายสถานบริการ
4. โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
5. โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภยันอันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพซึ่งเอกชนเป็นผู้ดำเนินการ
6. สถานที่เก็บสินค้าที่มีพื้นที่เกิน 50 ตารางเมตร
7. ภัตตาคารที่มีที่พื้นที่สำหรับโต๊ะอาหารเกิน 300 ตารางเมตร
8. ตลาดตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข
9. หอประชุม เว้นแต่หอประชุมของทางราชการ โรงเรียน มหาวิทยาลัย
10. ห้องแถว ตึกแถว เว้นแต่การก่อสร้างเพื่อทดแทนอาคาร ห้องแถว ตึกแถวเดิมที่มีสภาพชำรุดหรือถูกเพลิงไหม้ ให้กำเนินการก่อสร้าง หรือดัดแปลงได้ตามแบบแปลนแผนผังและรูปแบบสถาปัตยกรรมที่กรุงเทพมหานครประกาศกำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับห้องแถวตึกแถวที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ตามกฎหมายต้องก่อสร้างหรือดัดแปลงในตำแหน่งอันเป็นที่ตั้งของอาคารเดิม

11. ฌาปนสถาน
12. อาคารสำนักงานเอกชนที่มีที่ทำการทุกชั้นรวมกันทุกชั้นเกิน 300 ตารางเมตร
13. ห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ทุกชั้นรวมกันทุกชั้นเกิน 300 ตารางเมตร
14. สถานที่ก็บและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง
15. สถานกีฬา
16. ป้าย เว้นแต่ชื่อป้ายถนน ตรอก ซอย ป้ายทางราชการ ป้ายเพื่อการเลือกตั้ง หรือป้ายชื่อสถานประกอบการที่มีพื้นที่รวมกันไม่เกิน 5 ตารางเมตร
17. อาคารที่มีความสูงเกิน 16 เมตร โดยวัดจากระดับถนนหรือของทางเท้าที่ใกล้ที่สุด ถึงส่วนสูงที่สุดของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กฎหมายที่เกี่ยวกับการรักษาลำคลอง

กฎหมายกลุ่มนี้ ใช้เพื่อประโยชน์ในการรักษาพื้นที่เขตคลอง ซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติรักษาคลอง และพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 พระราชบัญญัติรักษาคลองฉบับแรก มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 คือพระราชบัญญัติรักษาคลอง รัตนโกสินทร์ศก 121 ซึ่งใช้เพื่อการบำรุงรักษาคลองในสมัยนั้นที่ตื้นเขิน ทำให้ราษฎรใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก การค้าขายไปมาไม่สะดวก และกฎหมายฉบับนี้ก็ได้ประกาศใช้กับคลองทั้งหมดหลังจากที่ได้ประกาศในราช-กิจจานุเบกษาแล้ว ต่อมาได้มีการแก้ไขเป็นฉบับที่ 2 ในปีพ.ศ. 2483 โดยมิได้ใช้กับคลองทั้งหมด แต่เมื่อจะประกาศใช้ ก็จะประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกา

ปัจจุบัน กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบพระราชบัญญัติรักษาคลอง และได้มีการกำหนดเขตคลองขึ้น เนื่องจากมีพื้นที่ถึงน้ำถึงบกตามเวลาน้ำขึ้นน้ำลง จึงทำให้ดูเสมือนว่าบ้านเรือนประชาชนได้ปลูกรุกล้ำลำคลอง ซึ่งเป็นการผิดพระราช-บัญญัติรักษาคลอง การปลูกเรือนหรือการพัฒนาอาคารจะกระทำได้ยาก ทำได้แต่เพียงซ่อมแซมอาคารหรือปลูกอาคาร (โดยเฉพาะท่าน้ำ) ทับของเดิมเท่านั้น

สำหรับกฎหมายอีกฉบับ คือพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ซึ่งฉบับแรกออกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2456 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่อยมาจนถึงฉบับที่ 14 ในปี พ.ศ. 2535 โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กล่าวถึงประเภทของเรือต่างๆ รวมทั้งลักษณะของสิ่งก่อสร้างที่รุกล้ำเขตแม่น้ำลำคลองที่ขัดต่อกฎหมาย ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของทางน้ำ หรือการเกิดอันตรายต่อการเดินเรือ (มาตรา 117)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่สำคัญคือการกำหนดพื้นที่เขตคลองหรือแม่น้ำ ซึ่งกรมเจ้าท่าเป็นผู้กำหนดเขต หากกำหนดว่าพื้นที่ที่น้ำไปถึงเป็นเขตคลอง อาคารที่สร้างในพื้นที่ลุ่มคลองก็จะขัดต่อกฎหมายเกือบทั้งหมด ในส่วนนี้น่าจะได้มีการกำหนดให้ชัดเจนในระดับนโยบายสำหรับพื้นที่ลุ่มคลองต่อไป

3. กฎหมายเกี่ยวกับผังเมือง

กฎหมายเกี่ยวกับผังเมือง ได้แก่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่เน้นการกำหนดแนวทางพัฒนาเมืองให้เกิดความสมดุลและทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำรงรักษา หรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ ซึ่งได้กล่าวไว้ในมาตรา 4 และได้มีการนำไปบังคับใช้ในบางพื้นที่ เช่นเกาะรัตนโกสินทร์ ได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ "ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย" อย่างไรก็ตาม ในรายงานนี้จะเน้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะผังเมืองรวม[1] ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีการประกาศเขตผังเมืองรวมโดยประกาศเป็นกฎกระทรวง ในผังเมืองรวม จะมีการกำหนดพื้นที่ให้มีการใช้ผังเมืองกำหนดให้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยที่มีความหนาแน่นน้อย ซึ่งหากมีความประสงค์จะรักษาสภาพพื้นที่ริมน้ำไว้ให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม อาจเพิ่มเติมข้อความในข้อกำหนด ให้มีการสร้างอาคารบ้านเรือนในรูปแบบที่ได้มีแนวทางที่เสนอแนะไว้ นั่นคือให้สร้างบนเสาเหนือน้ำ ห้ามสร้างเขื่อนหรือกำแพงกันน้ำ และมีการควบคุมขนาดของอาคารที่จะก่อสร้าง

4. กฎหมายเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม ได้แก่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ได้ตราขึ้นเพื่อสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยเน้นการบังคับไปพร้อมกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

ในด้านของการบังคับ พื้นที่เป้าหมายจะถูกประกาศโดยประกาศกระทรวงฯ ซึ่งลงนามโดยปลัดกระทรวงฯ ให้เป็นพื้นที่ที่มีการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม น่าจะเป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเนื่องจากพื้นที่โครงการมีคุณค่าสูงทางประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม ซึ่งในกฎกระทรวง อาจกำหนดให้มีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ในกรณีที่ไม่ขัดแย้งกับผังเมืองรวม) เพิ่มเติมในรายละเอียด นอกจากนั้น ในบางพื้นที่ เช่นเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเมืองเก่าภูเก็ต ได้มีการให้ทางเลือกรูปแบบอาคาร การใช้สัดส่วนพื้นที่ว่างที่ต่างกัน และการควบคุมความสูง[2]

---

[1] ผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมืองอีกลักษณะหนึ่งคือผังเมืองเฉพาะ แต่ไม่ได้นำมาทบทวนในรายงานนี้ เนื่องจากกลไกในการจัดทำและบังคับใช้ผังเมืองเฉพาะ ยังไม่มีพื้นที่ใดนำมาใช้ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะเมื่อผังเมืองเฉพาะ ใช้บังคับ จะอยู่ในรูปของพระราชบัญญัติ ซึ่งทำให้หลายกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามได้เพราะขั้นตอนซับซ้อน

[2] ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ที่ใช้สำหรับจังหวัดภูเก็ต (พ.ศ. 2540) ในพื้นที่เมืองเก่า ได้กำหนดให้มีเขตอนุรักษ์อาคารเก่า ซึ่งได้มีการควบคุมการพัฒนาคือ "*เขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมหรือย่านอาคารเก่า ให้มีได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 16 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับอาคารที่จัดให้มีช่องทางเดินด้านหน้าทะลุถึงอาคารข้างเคียงตามลักษณะสถาปัตยกรรมชิโนโปรตุเกส (จีนผสมโปรตุเกส) ทั้งนี้ ตามรูปแบบที่สภาท้องถิ่นกำหนด หรือต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างนั้น สำหรับอาคารอื่นที่มิได้มีลักษณะตามรูปแบบดังกล่าวข้างต้น*"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้น กฎหมายฉบับนี้ ยังได้กำหนดให้มีการใช้เงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมในมาตรา 22 ถึงมาตรา 31) โดยมีหลักการคือ

> *"ควรมุ่งการใช้จ่ายในลักษณะที่จะสามารถมีเงินหมุนเวียนคืนกลับเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมได้ในรูปเงินกู้ให้ดอกเบี้ยต่ำเป็นอันดับแรก สำหรับเงินอุดหนุนนั้น คงให้ได้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง และไม่สามารถแสวงหาเงินจากแหล่งอื่นได้แล้วเท่านั้น"*

ดังนั้น ในการบริหารพื้นที่ภายใต้พื้นที่สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ก็อาจมีโอกาสในการตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้โดยอาศัยกฎหมายดังกล่าว

นอกจากนั้นยังมีพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ที่ให้โรงงานต้องจัดทำการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ (มาตรา 8 วรรค 5)

5. กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาคารโดยตรง คือพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2543 ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการพัฒนาในเขตอนุรักษ์เมือง เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา การควบคุมการก่อสร้างอาคารที่มีลักษณะขัดแย้งกับสภาพแวดล้อม ไม่อาจกระทำได้อย่างเต็มที่โดยกฎหมายผังเมือง

นอกจากเหตุผลทางด้านความปลอดภัย การสาธารณสุข การจราจรแล้ว กฎหมายฉบับนี้ยังมีวัตถุประสงค์ให้มีการควบคุมการพัฒนาอาคาร เพื่อประโยชน์ทางด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการสถาปัตยกรรมด้วย ในการบังคับใช้ในกรณีต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์กฎหมายฉบับนี้ได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง หรือให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เช่นในกรณีของเกาะรัตนโกสินทร์ ได้มีการออกกฎกระทรวงบังคับใช้ในเรื่องการใช้อาคารและความสูงอาคาร ในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นในและชั้นนอก ในปี พ.ศ. 2527 และ พ.ศ. 2529 ตามลำดับ ซึ่งต่อมาเมื่อท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร) พร้อมก็มีการออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครในปีถัดมา เพื่อประกาศใช้ให้มีความยั่งยืนต่อไป

กฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอาคารริมน้ำ ฉบับล่าสุดคือกฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543) ในหมวด 4 ที่ว่าด้วยแนวอาคารและระยะต่างๆ ของอาคาร ซึ่งในข้อ 42 ได้กล่าวไว้ดังนี้

> *"อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่นแม่น้ำ คู คลอง ลำราง หรือลำกระโดง ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมตร ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป ต้องร่นแนวอาคารให้ห่างจากเขตแหล่งน้ำสาธารณะนั้นไม่น้อยกว่า 6 เมตร...ทั้งนี้ เว้นแต่สะพาน เขื่อน รั้ว ท่อระบายน้ำ ท่าเรือ ป้าย อู่เรือ คาน เรือ หรือที่ว่างที่ใช้เป็นที่จอดรถไม่ต้องร่นแนวอาคาร"

นั่นคือในเขตพื้นที่คลองาบางลำพูซึ่งมีความกว้างมากกว่า 10 เมตร อาคารบ้านเรือนจะต้องเว้นระยะจากเขตคลอง 6 เมตร ทั้งนี้ หากเป็นที่ตกลงกันว่า เขตคลองสาธารณะจะใช้แนวเสาไฟฟ้าเป็นเกณฑ์ อาคารบ้านเรือนในคลองอ้อมและคลองบางกอกน้อย จะต้องมีระยะร่น 6 เมตร ถัดจากเสาไฟฟ้าเข้าไป โดยที่ในระยะ 6 เมตรนี้ สามารถสร้างท่าน้ำได้ ซึ่งสภาพในปัจจุบัน บ้านเรือนส่วนใหญ่ก็เป็นไปตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม กฎกระทรวงฉบับนี้ ยังอนุญาตให้ก่อสร้างเขื่อน ป้าย และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ โดยเฉพาะที่จอดรถได้ จึงควรมีการควบคุมโดยใช้กฎหมายอื่นๆ ประกอบไปด้วย เพื่อให้มีการรักษาสภาพแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ได้สมบูรณ์

6. กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถาน

ในที่นี้คือพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่เน้นทางด้านการสงวนรักษาอาคารที่มีคุณค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ซึ่งได้แก่สิ่งก่อสร้างได้มีการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณ ซึ่งในพื้นที่ลุ่มคลอง มีเพียงวัดบางวัดเท่านี้ ที่ได้มีการขึ้นทะเบียน ยังมิได้มีการขึ้นทะเบียนอาคารบ้านเรือนที่มีคุณค่าแต่อย่างใด

กฎหมายฉบับนี้ จำกัดสิทธิของเจ้าของอาคาร มิให้ทำการเปลี่ยนแปลงอาคาร นอกจากจะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากร และยังต้องมีหน้าที่บำรุงรักษาอาคารให้มีสภาพดีอยู่เสมอด้วย ซึ่งในการรักษาสภาพ จะต้องใช้งบประมาณสูง และเนื่องจากข้อบังคับที่เข้มงวดโดยไม่มีระบบการช่วยเหลือนี้เอง จึงทำให้ไม่ค่อยมีการประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานที่เป็นอาคารบ้านเรือนของประชาชน

ในปัจจุบัน เนื่องจากนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ซึ่งการถ่ายโอนอำนาจนั้นรวมไปถึงการทำนุบำรุงมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่แต่เดิม เป็นความรับผิดชอบหลักของกรมศิลปากร ทำให้ต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบใหม่ ในการนี้ กรมศิลปากรได้มีโครงการในการจัดลำดับความสำคัญของโบราณสถาน โดยมีแนวคิดคือ หากเป็นโบราณสถานที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญมากในระดับชาติ ระดับภูมิภาค กรมศิลปากรจะเป็นผู้ดูแล ในขณะที่โบราณสถานที่มีความสำคัญในระดับรองลงมา เช่นในชุมชนหรือท้องถิ่น ก็จะเป็นหน้าที่ของรัฐบาลท้องถิ่นในการดูแล ทั้งนี้ จะต้องอยู่ในมาตรฐานการอนุรักษ์ที่เป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้ ในปัจจุบันยังไม่ได้มีการนำมาใช้ในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

7. กฎหมายท้องถิ่น

กฎหมายท้องถิ่น เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่น่าจะมีประสิทธิภาพที่สุด ได้แก่เทศบัญญัติหรือข้อบังคับอบต. ซึ่งกฎหมายท้องถิ่นนี้ รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจออกได้ ภายใต้พระราชบัญญัติหลายฉบับ ทั้งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติการผังเมือง นอกจากนั้นยังอาจใช้อำนาจจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การใช้กฎหมายท้องถิ่น จะต้องอาศัยความคิดเห็นและการร่วมมือจากประชาชนหรือประชาสังคมในพื้นที่ ซึ่งในหลายพื้นที่ อาจใช้เวลานานในการทำความเข้าใจและการปลูกจิตสำนึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่ค่อยจะมีประชาชนเห็นความสำคัญ และยังคิดว่าเป็นเรื่องที่ไกลจากตนเองอยู่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลงานการออกแบบ

6.1 แนวความคิดในการออกแบบ

6.1.1 แนวความคิดในการอนุรักษ์อาคารที่มีคุณค่าภายในที่ตั้งโครงการ

ในบริเวณที่ตั้งโครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู มีอาคารที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ตั้งอยู่ 2 อาคารคือ อาคารตึกริมถนนพระสุเมรุ และอาคารเรือนไม้ด้านติดคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู) ซึ่งเป็นอาคารโรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวช และเป็นโรงเรียนสอนการพิมพ์แห่งแรกในประเทศไทย และตั้งอยู่ติดกับสวนสันติชัยปราการ จึงวางตัวอาคารใหม่ถัดมาจากที่ตั้งของอาคารเดิม โดยไม่ทำการรื้อย้าย และจัดการพื้นที่ภายในให้มีประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม สัมพันธ์และต่อเนื่องกับตัวอาคารที่ออกแบบขึ้น

6.1.2 แนวความคิดในการวางผังอาคารเพื่อเชื่อมต่อกับที่ว่างโดยรอบโครงการ

เนื่องจากโดยรอบที่ตั้งโครงการประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ของที่ดินซึ่งมีความซับซ้อน และหลากหลาย เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สวนสาธารณะที่ทำการองค์กรต่างๆ ย่านการค้า ที่พักอาศัย และชุมชนต่างๆ ซึ่งมีความหนาแน่นมาก และบริเวณที่ตั้งโครงการซึ่งมีพื้นที่จำกัด จึงมีแนวความคิดในการเว้นที่ว่างส่วนต่างของพื้นที่ตั้งของโครงการให้สัมพันธ์กับทางเข้าออกของชุมชน และสถานที่ต่างๆ เมื่อเดินออกมายังตัวโครงการจะได้สร้างความรู้สึกที่ไม่อึดอัด จากความหนาแน่นของย่าน และรู้ถึงการได้เข้ามาอยู่ในขอบเขตของตัวโครงการในเวลาเดียวกัน

6.1.3 แนวความคิดในการรักษาลักษณะทางสถาปัตยกรรมของโครงการให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

อาคารซึ่งตั้งอยู่โดยรอบที่ตั้งโครงการเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลของสถาปัตยกรรมตะวันตก ในช่วงหลังสมัยรัชกาลที่ 5 และรูปแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ซึ่งมีความสูงไม่เกิน 16 เมตร ซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์และพักอาศัยไปด้วย ยกเว้นอาคารบางหลังซึ่งมีความสูงมากจนจัดอยู่ในประเภทของอาคารสูง เนื่องจากทำการก่อสร้างก่อกฎหมายข้อบังคับของกรุงเทพมหานครประกาศใช้ ในปี พ.ศ. 2535

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกเหนือจากอาคารโรงพิมพ์คุรุสภาที่นำเป็นส่วนหนึ่งในโครงการแล้ว ยังมีงานสถาปัตยกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการออกแบบอาคาร คือรูปแบบของสถาปัตกรรมบริเวณหัวถนนพระสุเมรุ บริเวณป้อมพระสุเมรุหรือสวนสันติชัยปราการเป็นอาคารเรือนแถวโครงสร้างคอนกรีต ความสูง 2 ชั้น และได้รับอิทธิพลของลวดลาย การประดับตกแต่งจากสถาปัตยกรรมตะวันตก เลยออกมาทางด้านแยกบางลำพู จะเป็นอาคารพาณิชย์สมัยใหม่ที่มีความสูงมากขึ้น การวางพื้นที่ใช้สอยต่างๆ จึงคำนึงถึงขนาดของปริมาตรของตัวอาคารที่จำเป็นต้องเกิดขึ้น ให้มีความสัมพันธ์กับความสูงของตัวอาคารที่ตั้งอยู่โดยรอบ เพื่อม่ให้เกิดความแปลกแยกของสัดส่วนของอาคาร และมีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมรอบที่ตั้งโครงการ

6.1.4 <u>แนวความคิดในการออกแบบพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการให้มีมุมมองที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก</u>

ในการจัดวางตำแหน่งของพื้นที่ใช้สอยต่างๆ ภายในอาคารเชื่อมโยงกับมุมมองที่ปรากฏอยู่รอบที่ตั้งโครงการที่มีความสำคัญต่อประวัติความเป็นมาของของย่าน และสัมพันธ์กับสภาพภูมิอากาศ รวมถึงตอบสนองประโยชน์ใช้สอย และความพึงพอใจด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 ผลงานการออกแบบ

ความเป็นมาของโครงการ

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู
Banglumpoo civil society Centre

ความเป็นมาของโครงการ

ในสถานปัจจุบัน หรือโลกในยุคโลกาภิวัตน์ของสังคม เกิดการแบ่งความคิดของวัฒนธรรมเมืองเสียจนองค์ประกอบเป็นแบบความสลายจากชีวิตประจำวันของ คนต่างๆ สลายความสูญเสียกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ต่างๆ สถานการณ์สื่อที่ยังคงอยู่ คุณภาพชีวิต หรือกระทั่งเรื่องบุคคลิกของ

การสร้างเมืองในยุคต่างก็เพื่อมีวัตถุที่อยู่ในแบบปัจจุบันในเมืองใหญ่ ได้มีการสร้างขึ้นมา เพื่อให้การรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน เป็นไปในทิศทางของชุมชน ที่เกิดจากการวางแผน หรือ community by design การแก้ปัญหาของเมืองที่มีปัญหาความขัดแย้ง การรวมตัวของชุมชนบางแห่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้มีการทำความขัดแย้ง การระดมสมอง การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยเฉพาะในการแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ เช่น กรุงเทพมหานคร จากผู้อยู่ร่วมกันในเมืองใหญ่ เพื่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น บัจจุบันในการแก้ปัญหาและทำแผนพัฒนาชุมชนต่างๆ สถานที่ต่างในปัจจุบันมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย และรัฐบาลจากการเลือกตั้งขึ้นก็ไม่สามารถแก้ปัญหาของคน ที่อยู่ร่วมกันในสังคมได้ หลังจากเลือกตั้งมาแล้วความทุกข์ยากของชีวิตประจำวันในเมืองหลวงอย่างใช้ไม่ออก ดังนั้นการระดมขึ้นให้คนในกรุงเทพมหานครเกิดจินตนาการของ " เมืองน่าอยู่ " ได้แก่ การเป็นชุมชนลักษณะเกษตร โดยการลดปริมาณการเร่งรัดพัฒนาสิ่งก่อสร้างและสถานต่อโครงการจากประชาชนขึ้นที่เกี่ยว ของต่อเนื่องกับการบริหารในท้องถิ่น โดยความหมายของเมืองน่าอยู่นั้น มีทำเจ้าของความหมาย เป็นเมืองที่เอื้อต่อการพัฒนาการของความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเมืองในอนาคตที่เหมาะสมเมืองนี้ต้องสร้างขึ้นมา ไม่ใช่ที่เกิดจากการแบ่งของกฎ ซึ่งทำให้เกิดคนในชุมชนอยู่และลงมือปฏิบัติตาม วางโครงของการให้คนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับกรรม รวมกันขยายเป็นการเกิดเป็นการเมืองน่าอยู่ในแต่ละชุมชน ซึ่งต่อขึ้นประสิทธิภาพให้ได้โดยการเรียนการเกิดขึ้นมาจากการเรียนรู้ร่วมกันกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นชุมชนของคนต่อชุมชน หรือประเทศชาติ เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงและจำเป็นในกระบวนการเตรียมการเกิดขึ้นมาก่อนที่จะมีการพัฒนาต่อไป

จากแผนพัฒนาครั้งที่ 9 (พ.ศ.2545-2550) ซึ่งเป็นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและโครงการการพัฒนา วัตถุประสงค์เป็นการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การก่อตั้งสำนักงานกันการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนอย่างให้บรรลุตามประสงค์ เป็นส่วนร่วมในการพัฒนาและเกิดขึ้น

ข้อปัญหาของโครงการ

ชุมชนบางลำพู กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนหนึ่งที่ประกอบกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และช่วยกันสร้างสรรค์การอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม ด้วยความเป็นมนุษยภาพที่ดีและความร่วมมือของผู้ที่อยู่อาศัยในย่านบางลำพู ด้วยที่ตั้งการของที่มีที่ตั้งมีความเป็นมาอย่างยาวนาน และเป็นที่ที่ตั้งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้เกิดการโยกย้ายถิ่นฐานที่การประกอบกิจการที่สร้างรายได้ แต่เพราะการที่ตอนสร้างมาเพื่อความเป็นท้องถิ่นที่อยู่ผู้ชุมชนทำยังไม่ลงตัวไป ทำให้กิจการศึกษาวิจัยในหัวข้อต่างๆ เช่นการแบ่งการของประชาชนเป็นชุมชนไว้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อคนในชุมชน คือ การย้ายชาติและที่การเรื่องการโรงกันหาที่ครูสถาน เพื่อสร้างศิลปกรรมที่ยังมีชีวิต โดยกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเอกลักษณ์ในชุมชนและความเป็นมาของชุมชน

การจัดตั้ง "ประชาคมบางลำพู" ขึ้นในปี 2540 และในปี 2541 จึงมีแนวคิดในการจัดสร้างศูนย์ประชาสังคมชุมชนขึ้นมา โดยมีอาคารร้างกันหาที่ครูสถานที่อยู่ที่ชุมชนมา เป็นที่ตั้งโครงการเพื่อรักษาความเป็นชุมชนไว้

โครงการศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู เป็นโครงการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมในการจัดตั้งศูนย์ประชาสังคมในระดับชุมชน ที่อยู่ของธรรมชาติ ปัญหาการความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเกิดจากการผสมผสานกันของคนต่างชนิด ในเมืองสามารถใช้ได้

1. คนเมืองเป็นในเมืองเก่า
2. ครูสถานที่เป็นเมืองกันเอง
3. คนมีสถานะและหน้าที่ของสังคมสามารถ

การเรียนรู้ที่ดีต่อชีวิตของคนในชุมชน ทำให้ศูนย์การมีวัฒนธรรมและกิจการและวัฒนธรรมในชุมชน

โครงการศูนย์ประชาสังคม จะเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะทำให้คนในท้องถิ่นที่อาศัยและใช้เรื่องราวที่ยังคงอยู่ในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

จากข้อปัญหาและความเป็นมาข้างต้น จึงได้ศึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ศูนย์ประชาสังคมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นสถานที่ที่คนในชุมชนบางลำพูได้มีโอกาสพบปะทำกิจกรรมร่วมกันกับชุมชนกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกัน เกิดและดำเนินการวิจัยร่วมกันกับคนที่มีการเปลี่ยนแปลงในการในชุมชน
2. เป็นแหล่งนัดพบของสมาชิกภายในชุมชน กลุ่มต่างๆ ให้ทำและมีบทบาท นักเรียน นักศึกษาในชุมชน หน่วยงาน นักวิชาการ ข้าราชการ นักธุรกิจ เกิดการแสดงออกถึงความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่ดีของปัญหาในอนาคต
3. เป็นสถานที่จัดกิจกรรมบริการชุมชน จากบุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดหรือหลายกลุ่ม ในชุมชนของสมาชิก เช่น องค์กรต่าง โดยอาศัยระบบและประสานงานร่วมกันเป็นการอยู่ร่วมกัน
4. เป็นสถานศึกษาบริการระบบ โดยอาศัยของค์ความรู้ที่ดีของชุมชนอยู่ภายในชุมชน จากประสบการณ์ของบุคคลที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนร่วมกัน สถาบัน และกฎเกณฑ์ของชุมชนร่วมกันต่อผู้ที่มาอยู่ใช้งานและประเมินวัฒนธรรมต่อกัน
5. เป็นสถานที่เผยแพร่ประวัติศาสตร์ของชุมชน โดยการจัดตั้งที่เกี่ยวกับท้องถิ่น การจัดแสดงนิทรรศการ จัดการบรรยายของชุมชน วัฒนาที่เห็นเข้าร่วมสู่ใจผู้ใจผู้ใจ
6. ให้การสนับสนุนด้านอาชีพกับประชาชนภายในชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ร้านค้าเกิดขึ้น
   วัฒนธรรมและการศึกษา เช่น ร้านหนังสือเก่าของท้องถิ่น ร้านหนังสือ หรือเป็นแหล่งที่คนส่วนใหญ่ประมาณและสังสรรค์กัน เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ
7. เป็นสถานที่ที่เหมาะสมต่อการใช้ความเป็นเจ้าของในชุมชนแบบต่างๆ ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมแก่คนในชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งอยู่ใจคนที่มีความร่วมกันและช่วยกันสร้างเป็นอาคารระหว่างกันและนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันในการสร้างความเป็นชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่6.2-1 แสดงกระบวนการออกแบบในส่วนของความเป็นมาของโครงการ

Programe Analysis

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู
Banglumpoo civil society Centre

องค์ประกอบโครงการ หน้าที่ใช้สอย และพื้นที่ใช้สอยโครงการ

การศึกษาองค์ประกอบและพื้นที่โครงการ

1. ส่วนบริหารโครงการ
1.1 คณะกรรมการบริหารโครงการ
- ผู้จัดการศูนย์
- รองผู้จัดการศูนย์
1.2 ฝ่ายธุรการ
- งานการเงินและการบัญชี
- งานพัสดุอาคารและสถานที่
- งานรักษาความปลอดภัย
- งานซ่อมที่ให้เช่า
1.3 ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา
- งานวิจัยการและประเมินผล
- งานกิจกรรมและวางแผน
- งานห้องสมุด
- งานศิลปกับที่
- งานโสตทัศนศึกษา
1.4 ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- งานประชาสัมพันธ์
- งานประสานงาน
- งานข้อมูลข่าวสาร
- งานอัดสำเนา
1.5 ฝ่ายเทคนิค
- งานออกแบบสิ่งแวดล้อม
- งานช่างเทคนิค
รวมพื้นที่ 494.21 ตร.ม.

2. ส่วนบริหารชุมชน
2.1 คณะกรรมการประชาคมบางลำพู
2.2 ที่ปรึกษาประชาคมบางลำพู
2.3 ฝ่ายธุรการ
2.4 ฝ่ายกิจกรรมการศึกษา
2.5 ฝ่ายเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
รวมพื้นที่ 382.63 ตร.ม.

3. ส่วนบริการสาธารณะ
3.1 โถงต้อนรับกิจกรรม
3.2 ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง
3.3 ห้องกิจกรรมชุมชน ได้แก่
- ชมรมกิจกรรมอาเซียน - ชมรมศิลปะ
- ชมรมดนตรี - ชมรมกีฬา
- ห้องอ่านหนังสือ - ชมรมท่องเที่ยว
- ชมรมการสำรวจค้นคว้า
3.4 ร้านค้าย่อย ได้แก่
- ร้านขายหนังสือ - ร้านขายอาหารเครื่องดื่ม
- ร้านกาแฟ - ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
รวมพื้นที่ 1,369 ตร.ม.

4. ส่วนบริการกลางหรือวิชาการ
4.1 ห้องสมุด
4.2 โสตทัศนศึกษา
4.3 ห้องนิทรรศการ
4.4 ห้องบรรยายขนาดใหญ่
รวมพื้นที่ 1358.16 ตร.ม.

5. ส่วนประชุมชน
5.1 หอประชุมขนาดใหญ่
5.2 ห้องประชุมขนาดเล็ก
รวมพื้นที่ 1,369 ตร.ม.

รวมพื้นที่
ส่วนบริหารโครงการ 494.21
ส่วนบริหารชุมชน 382.63
ส่วนบริการสาธารณะ 1,369
ส่วนบริการวิชาการ 1358.16
ส่วนประชุมชน 1369
รวมพื้นที่โครงการ 5,013.6

ประเภทของผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการ แบ่งได้ดังนี้
ส่วนบริหารโครงการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ หน้าที่ต่าง นักวิชาการ ช่าง นักการ ผู้ทำงานประจำในศูนย์ นักการภารโรง ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานของโครงการตามหน้าที่ และทำงานร่วมกับนักวิชาการ นักพัฒนา นักสังคมสงเคราะห์ ที่ร่วมกันกับเจ้าหน้าของชุมชน

2. ผู้ใช้บริการ แบ่งได้ดังนี้
- ประชาชนในชุมชนรอบที่ตั้งโครงการ ได้แก่ วัยเด็กตอนปลาย วัยกลางคน วัยผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- ประชาชนภายในเขต ได้แก่ วัยเด็กตอนปลาย วัยกลางคน วัยผู้สูงอายุ รวมถึงผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ของคนกลุ่มนี้ เนื่องจากมีที่ทำงานหรือที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกับโครงการ
- บุคคลที่ให้ความรู้ความบันเทิงกับประชาชน เป็นบุคคลที่ทำงานประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดความรู้ความบันเทิงแก่ประชาชน ในกิจกรรมต่างๆที่โครงการจัดขึ้น
- นักวิชาการ นักธุรกิจ นักพัฒนาเอกชน ภาครัฐบาล คณะกรรมการชุมชน และคณะกรรมการประชาคม
- ผู้มาติดต่อทำธุระกับโครงการ เป็นผู้ใช้บริการต่อองค์กรที่ทำงานของโครงการ หรือมาขอข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมของโครงการ
- ผู้ให้บริการแก่โครงการ

จำนวนประชากรรอยโครงการราว 10,000 คน

ภาพที่6.2-2แสดงกระบวนการออกแบบในส่วนบทวิเคราะห์องค์ประกอบโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

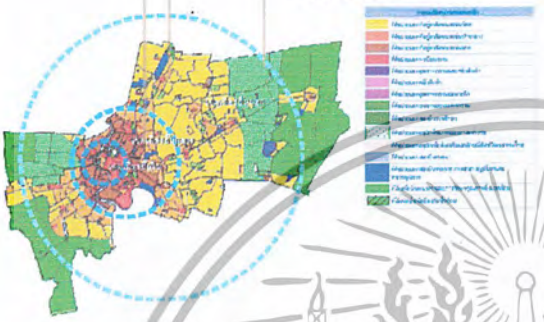
Site Analysis

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู
Banglumpoo civil society Centre

ข้อพิจารณาในการเลือกที่นที่ตั้งโครงการมีเกณฑ์การพิจารณาดังต่อไปนี้

กรุงเทพมหานคร แบ่งเขตเมืองตามข้อกำหนดผังเมือง ของกรุงเทพมหานคร เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. เขตเมืองชั้นใน 14 เขต
2. เขตเมืองชั้นกลาง 18 เขต
3. เขตเมืองชั้นนอก 6 เขต

การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการขั้นปฐมภูมิ

1. ความเป็นย่าน ZONING

ควรอยู่ในย่านที่อยู่อาศัยที่มีสาธารณูปการอยู่รอบๆ เป็นย่านใจกลางหรือชั้นใน เช่น มีหน่วยงานราชการ หรือสถานศึกษาอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ย่านเศรษฐกิจของเมืองหรือย่านที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

2. การจราจร TRAFFIC

มีการสัญจรเข้าถึงได้สะดวก ถนนรถยนต์ผ่านเข้าถึงได้ง่าย และมีทางเดินเท้าที่ปลอดภัย สะดวกสบาย มีทางเข้าออกได้หลายทิศทาง ไม่ติดถนนสายหลักมากเกินไป ถนนที่ตั้งโครงการควรมีความกว้างของถนนประมาณ 12 เมตร ขึ้นไป

3. ความหนาแน่นของประชากร POPULATION

อยู่ในที่ที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง

4. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ INFRASTRUCTURE

สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ที่มีอยู่ครบพร้อมที่จะใช้งานโครงการ

อย่างเช่น ...

การพิจารณาเลือกที่ตั้งในขั้นทุติยภูมิ

1. การเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ CENTER OF AREA

เป็นพื้นที่ที่คนทั่วไปนิยมรู้จักและทำกิจกรรมร่วมกันมาก่อน เช่น การออกกำลัง เล่นกีฬา

2. การเข้าถึง ACCESSIBILITY

ต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกสบาย กลุ่มผู้ใช้โครงการสามารถเดินทางมาถึงโครงการได้อย่างสะดวก โดยไม่ใช้เวลาในการเดินทางยาวนานมาก

3. สภาพแวดล้อม ENVIRONMENT

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีความสงบ ร่มรื่น ไม่มีมลภาวะทางอากาศ เสียง ไม่อยู่ใกล้บริเวณสถานบริการ มีพื้นที่ส่วนเชื่อมกับส่วนกิจกรรมกลางแจ้งของคนในชุมชน

4. การมีจุดเข้าสู่ที่ตั้ง APPROACH IVITIATION

บริเวณรอบที่ตั้งโครงการควรมีถนนที่คนทั่วไปรู้จัก อันเป็นเหล่งที่จูงใจให้คนมาร่วมกิจกรรมร่วมกัน

5. ความปลอดภัย SAFETY

ที่ตั้งโครงการควรอยู่ในที่ที่ ที่คนมีน้อยจนเงียบ ไม่อยู่ลึกจนเกินไป เพื่อการลักษณะความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง

นอกเหนือจากการพิจารณาข้อมูลทางกายภาพและความเป็นไปได้ของการใช้งานที่ตั้ง หรือการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- มีความเข้ากันได้กับประเพณีและความเหมาะสมของประเภทอาคารกับย่าน
- ประเภทที่ตั้งที่มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่ความเข้มข้นที่มีวิถีของชุมชน

2. ด้านสภาวะแวดล้อม
- ในอดีตมีปัญหาที่ส่งเสริมมาบ้างเช่นที่ ได้แก่ ที่มีมิติต่างกันประชาชนมีการใช้สอยและมีความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของและร่วมกันดูแลรักษา (Care of belonging) เช่น สวนสาธารณะที่ประชาชนไม่ค่อยใช้ไม่ได้ร่วมกัน

3. ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- แนวโน้มการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของย่านมีแนวโน้มการพัฒนาอย่างไร
- ที่ตั้งมีการขยายตัวมากหรือน้อยเพียงใด

4. ด้านความเป็นประชาสังคม
- ในอดีตมีประชาชนร่วมกันมีความเข้มข้นสูง และมีกระบวนการสร้างและพื้นที่ประชาชนมากมีวิธี

Site selection

ชุมชนบางลำพู site 1

ชุมชนคลองคูเมืองเดิมสามแหร่ง site 1

ชุมชนท่าเตียน site 1

ภาพที่ 6.2-3 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการที่มีความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

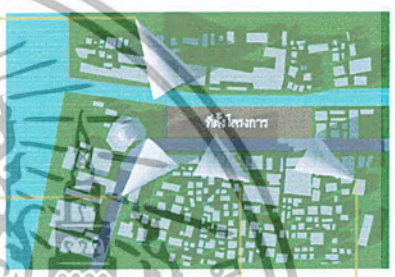
Site Analysis

ศูนย์ประชาสังคมชุมชนบางลำพู
Banglumpoo civil society Centre

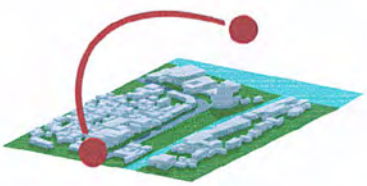

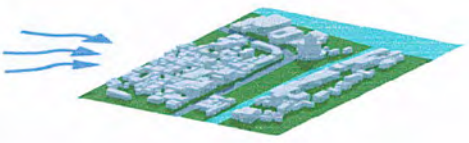

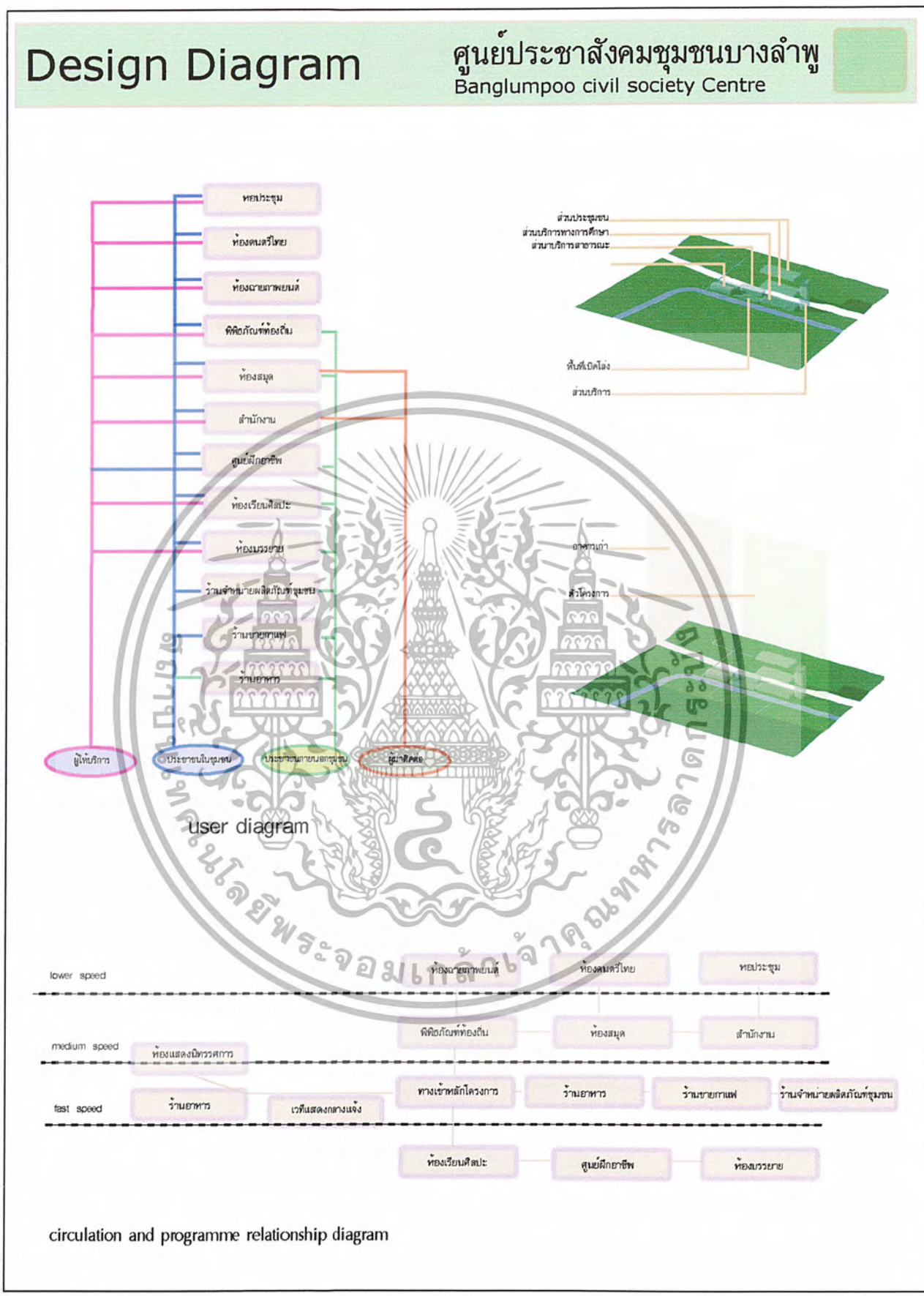
ทิศทางแดดและลม

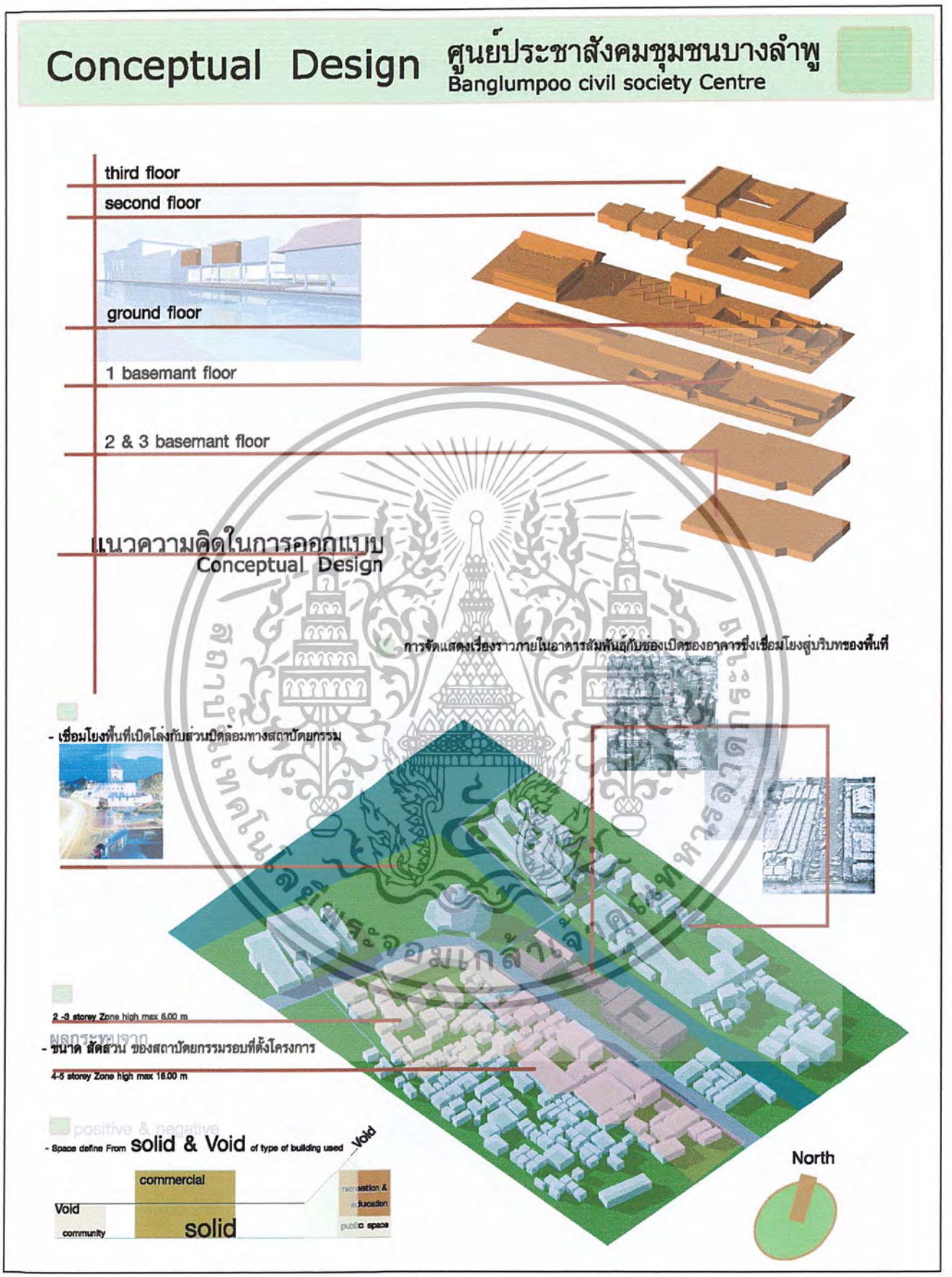
ภาพที่ 6.2-4 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.2-5 แสดงกระบวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

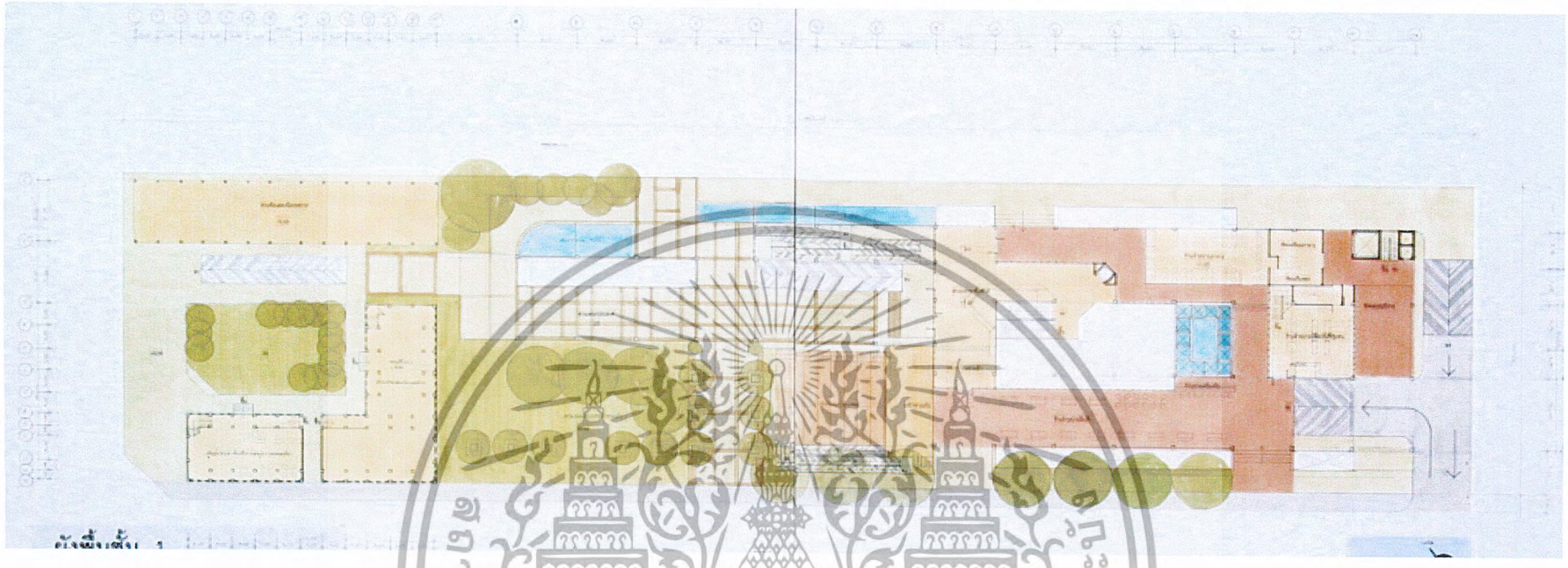

ภาพที่ 6.2-6 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ

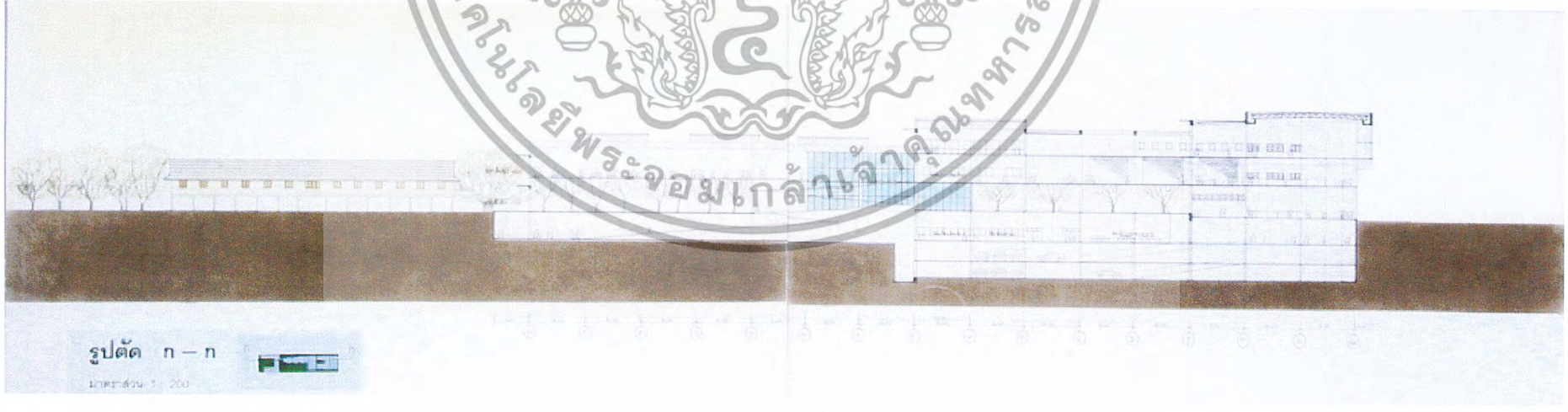
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.2-7 ผังบริเวณ

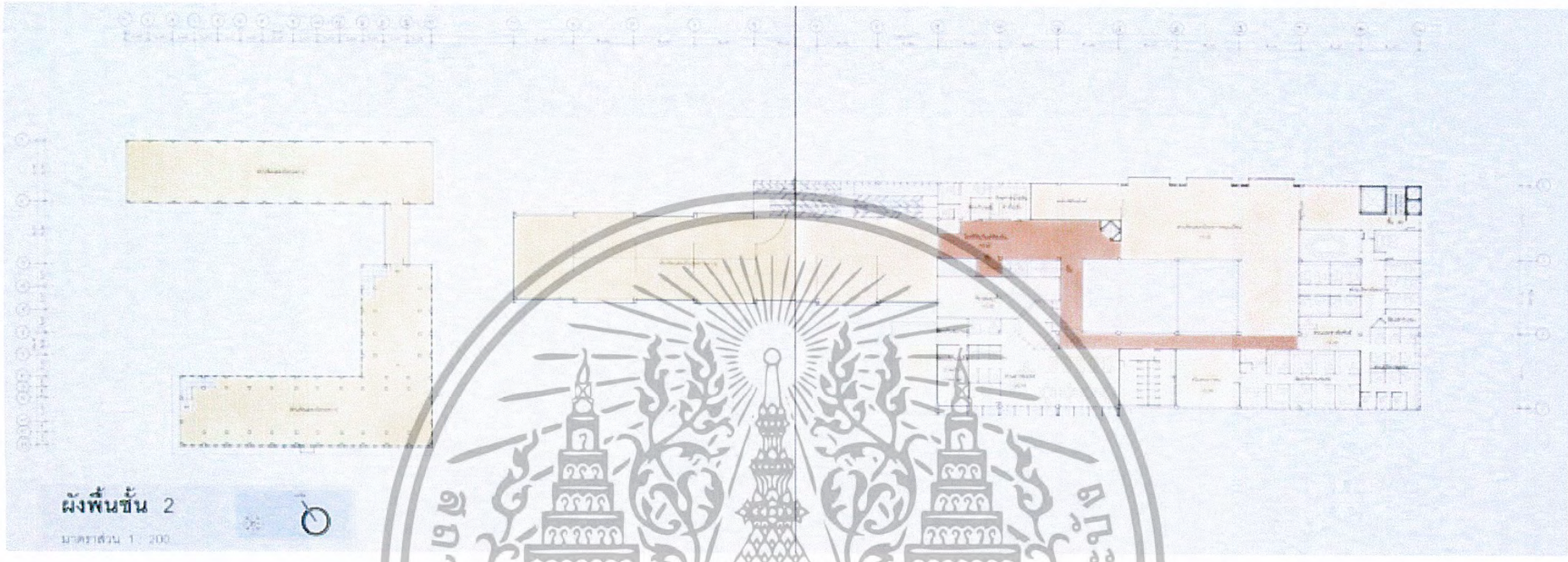

ภาพที่ 6.2-8 ผังพื้นชั้น 1

ภาพที่ 6.2-9 รูปตัด ก-ก

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

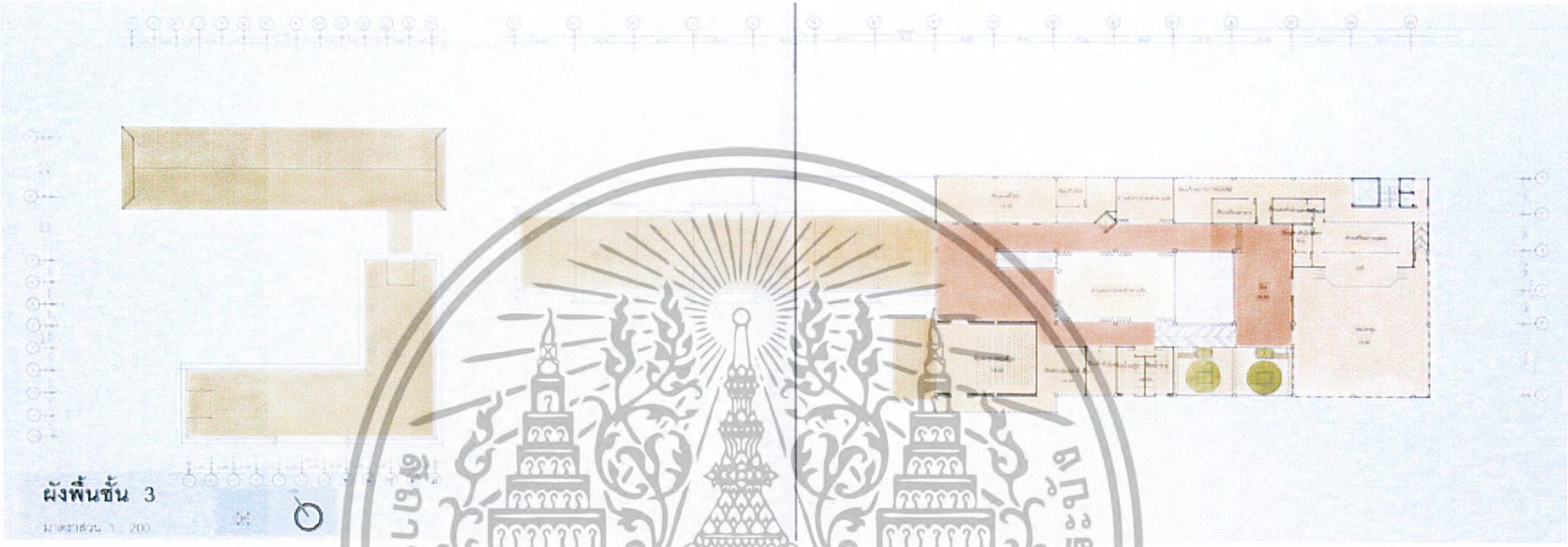

ภาพที่ 6.2-10 แสดงแบบผังพื้นชั้น 2

ภาพที่ 6.2-11 แสดงแบบผังพื้นชั้น 2 และรูปตัด ข-ข

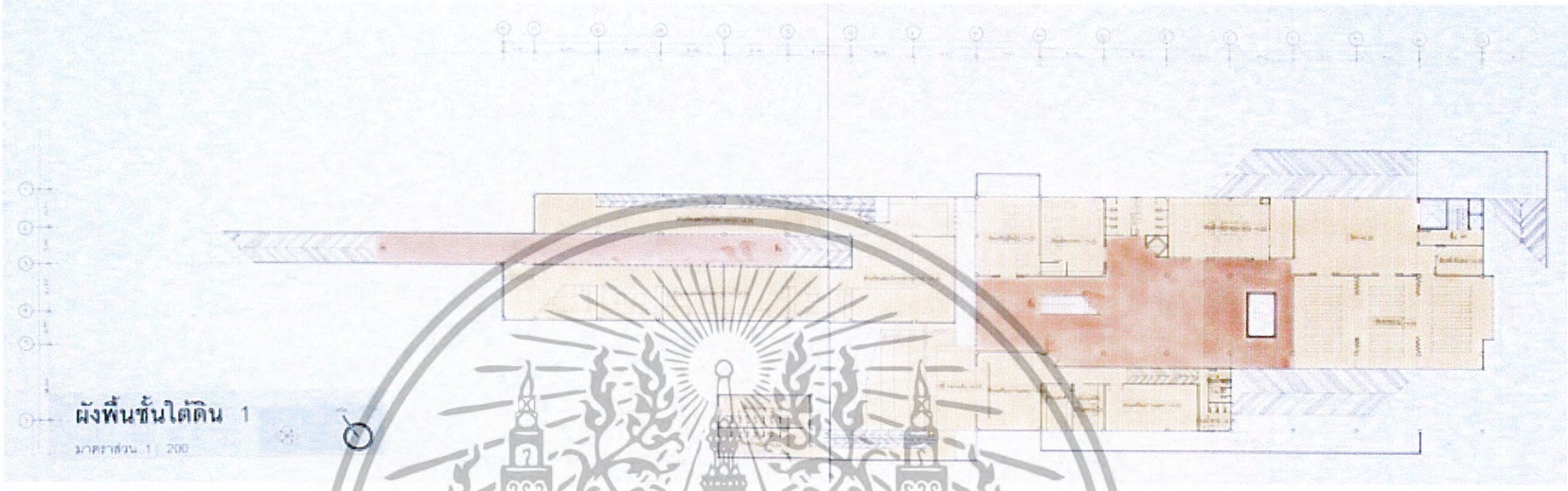
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาพที่ 6.2-12 แสดงแบบผังพื้นชั้น 3

ภาพที่ 6.2-13 รูปตัด ค-ค

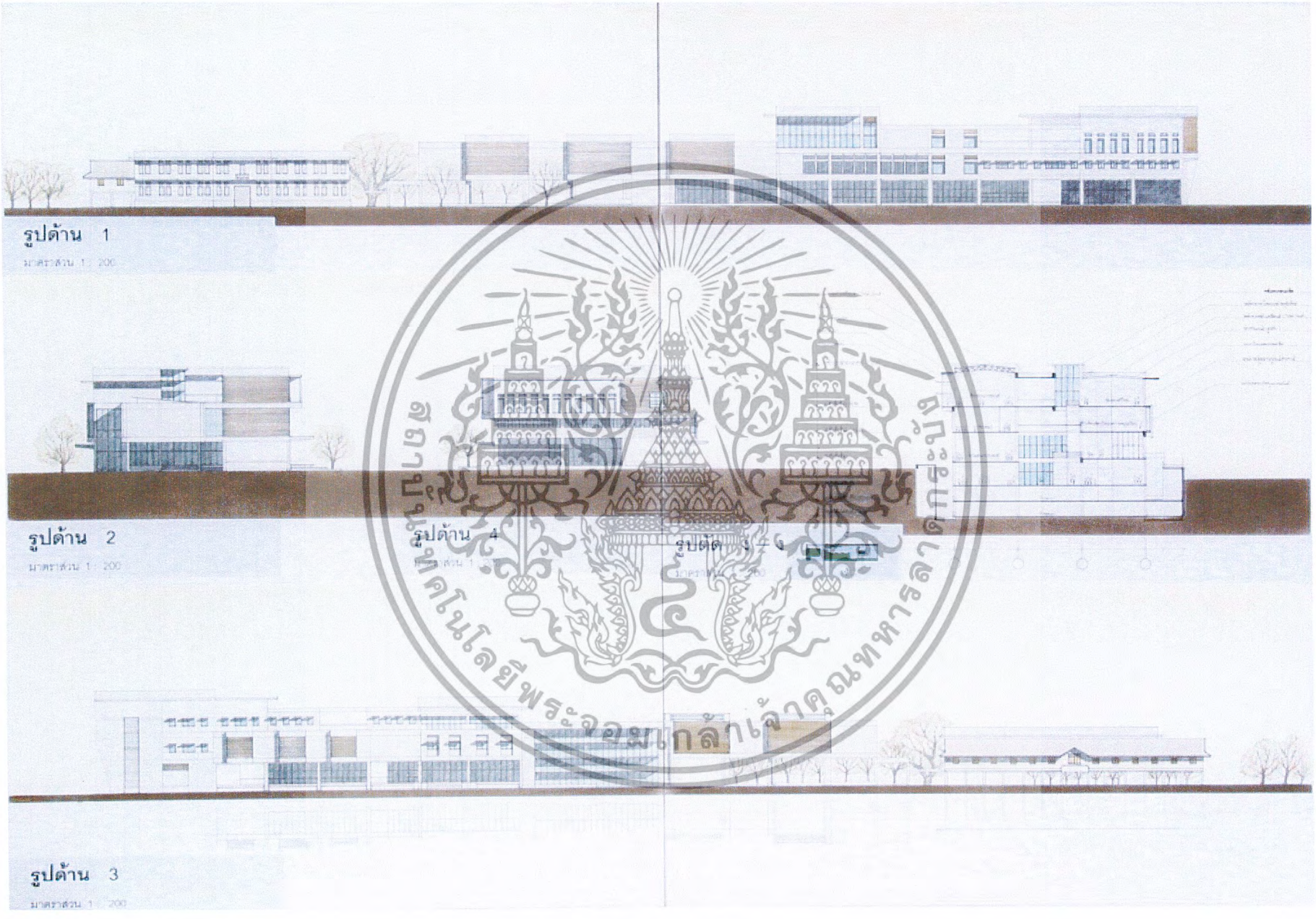
ภาพที่6.2-14 ผังพื้นชั้นใต้ดิน 1

ภาพที่ 6.2-15 แสดงแบบผังพื้นชั้นใต้ดินชั้น 2

ภาพที่ 6.2-16 แสดงแบบผังพื้นชั้นใต้ดินชั้น 2

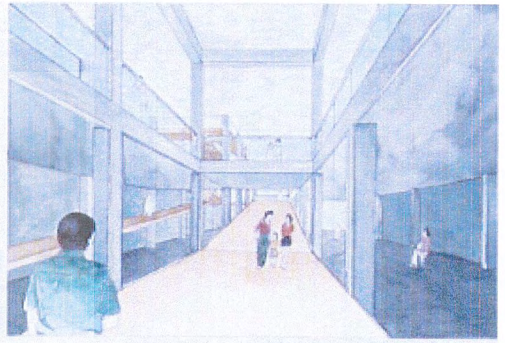
สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศูนย์วิทยทรัพยากร โดยพระอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

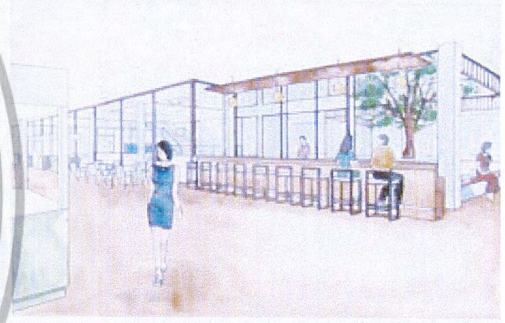
ภาพที่ 6.2-17 รูปด้านและรูปตัด ง-ง

ทัศนียภาพบริเวณถนน
พระสุเมรุ

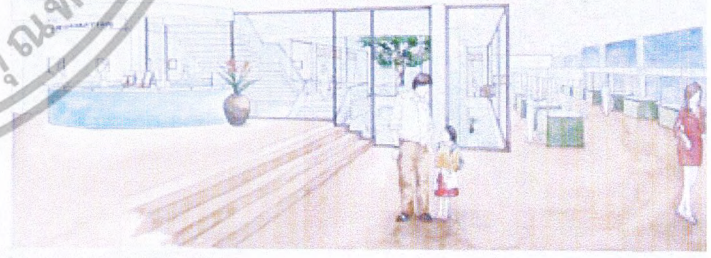
ทัศนียภาพบริเวณภายใน
โครงการ

ทัศนียภาพภายในบริเวณ
โถงอเนกประสงค์

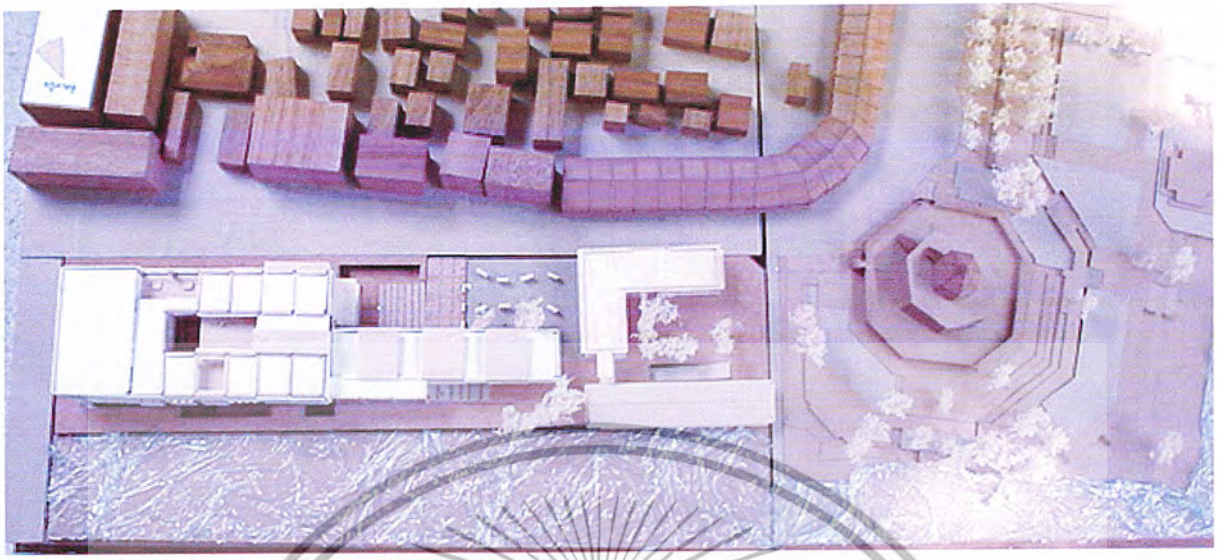
ทัศนียภาพบริเวณ
ริมคลองรอบกรุง

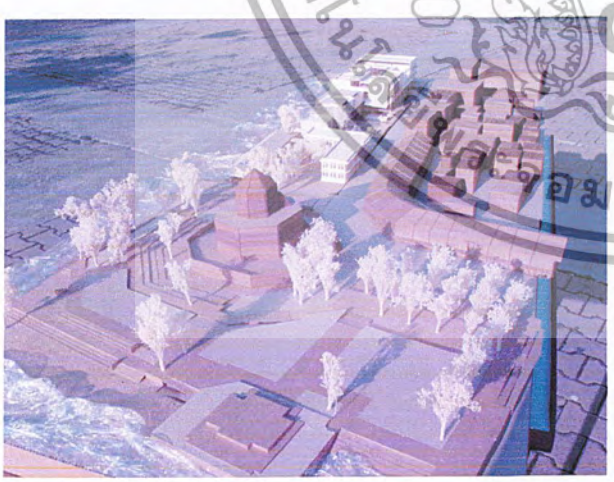
ทัศนียภาพภายในบริเวณ
โถงทางเข้าโครงการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาพที่ 6.2-18 ทัศนียภาพภายในและภายนอกโครงการ

ภาพที่ 6.2-19 ผังบริเวณจากหุ่นจำลอง

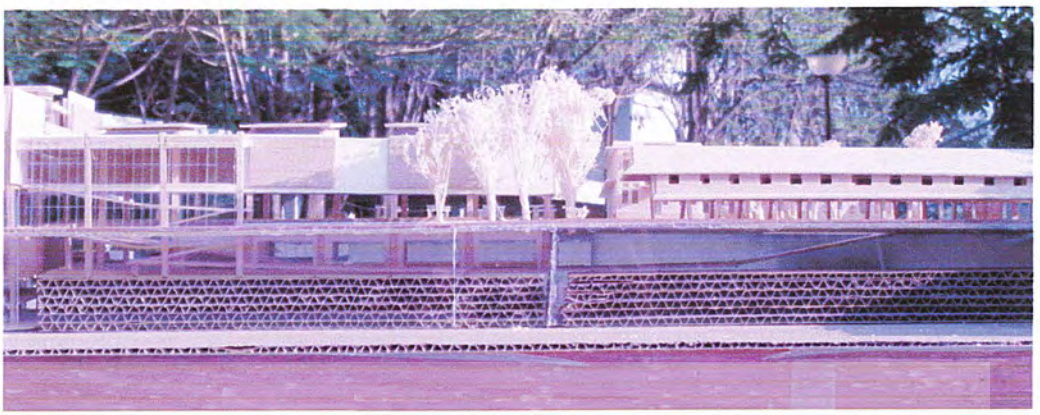

ภาพที่ 6.2-20 ภาพมุมสูง จากแม่น้ำเจ้าพระยา

ภาพที่ 6.2-21 ทัศนียภาพมุมสูงบริเวณถนนพระสุเมรุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.2-22 รูปตัดอาคารแสดงความเชื่อมต่อของส่วนพิพิธภัณฑ์กับส่วนต่างๆของโครงการ และอาคารเก่า

ภาพที่ 6.2-23 รูปตัดอาคารแสดงความเชื่อมต่อส่วนต่างๆของโครงการเข้าด้วยกัน

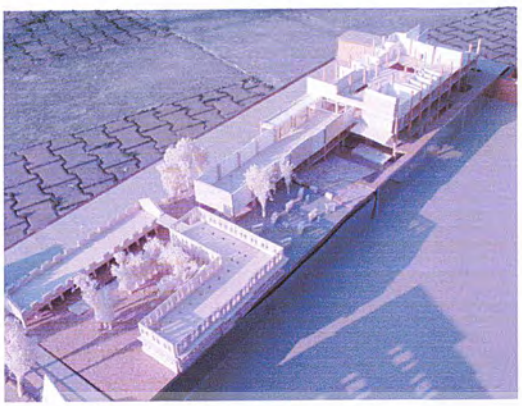

ภาพที่ 6.2-24 ทัศนียภาพด้านริมคลองรอบกรุง

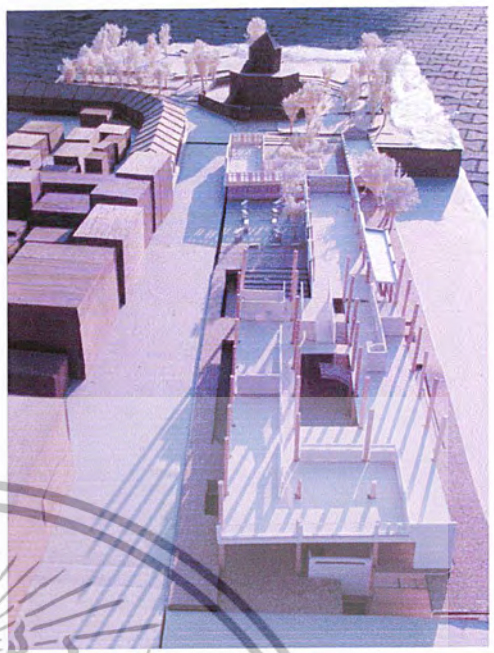

ภาพที่ 6.2-25 ทัศนียภาพด้านถนนพระสุเมรุมุ่งหน้าไปยังสวนสันติชัยปราการ

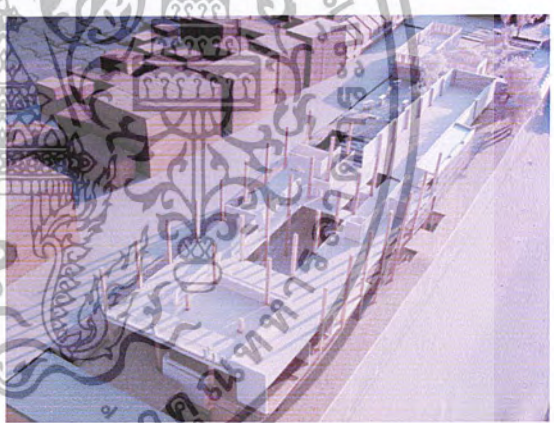
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 6.2-26 ทัศนียภาพภายในอาคารของอาคารใหม่และเก่า

ภาพที่ 6.2-27 ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 2

ภาพที่ 6.2-28 ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 2

ภาพที่ 6.2-29 ทัศนียภาพภายในอาคารบริเวณชั้น 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร . รายงานขั้นสมบูรณ์ โครงการวางผังเฉพาะแห่งในพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ บริเวณชุมชนท่าพระจันทร์ . กรุงเทพมหานคร : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ,2543

น.ณ.ปากน้ำ . แบบแผนบ้านเรือนไทยในสยาม . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน ,2543

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. องค์ประกอบทางกายภาพเกาะรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2525

ณรงค์ เขียนทองกุล. บ้านบางลำพู ชุมชนดนตรีไทยที่ยิ่งใหญ่ของชาวบ้านและเก่าแก่ของกรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน,2541

ภาควิชาวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง . รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงย่านเมืองเก่าในถนนบางสายให้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม คือ ถนนถลาง. กรุงเทพมหานคร : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2540

เดชา บุณค่ำ . ต้นไม้ใหญ่ในงานก่อสร้างและพัฒนาเมือง . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543

ประชาคมบางลำพู . ข่าวบางลำพู หนังสือพิมพ์รายนักษัตรกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 สิงหาคม-ตุลาคม2545 . กรุงเทพมหานคร , 2545

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร มหาวิทยาลัยศิลปากร . เอกสารสัมนาทางวิชาการ พิพิธภัณฑ์สถานท้องถิ่นในประเทศไทย . กรุงเทพมหานคร , 2540

Goran Shildi . Alvar Aalto masterwork . United States of American : Universe Pubishing

Karl Fleig . Alvar Aalto . Great Britain : Thomus & Hudson Ltd , 1975

NEUFERT , ERNST . ARCHITECT DATA . LONDON : GRANADA PUBLISHING LIMITED , 1982

SELECT PUBISHING . Asian Architect . Singapore

THE JAPAN ARCHITECT CO,LTD . JA toyo ito 2001 . Japan , 2001

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการศูนย์ข้อมูลประวัติศาสตร์ บางลำพู / กิ่งพลู

ความเป็นมา

เยาวชนเกสรลำพู และเยาวชนกิ่งพลูได้ทำการศึกษา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตน และปัจจุบัน กำลังศึกษาข้อมูลอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนเกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่นและมีศักยภาพที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนอีกทั้งตระหนักถึงคุณค่าของความรู้ของพ่อแม่ปู่ย่าตายายของตน.

1.เป้าหมาย

เพื่อให้เยาวชนชมรมเกสรลำพูและเครือข่าย รวมทั้งเยาวชนชมรมกิ่งพลูและเครือข่ายทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มข้นและเข้มแข็งและสามารถสืบทอดอุดมการณ์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและมี-จิตสำนึกรักท้องถิ่น

2.วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชน ชมรมเกสรลำพู และเยาวชนเครือข่ายกิ่งพลู จาก

ชุมชนวัดสังเวชวิศยามราม

ชุมชนวัดสามพระยา

ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์

ชุมชนมัสยิดสวนพลู

ให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น และหารายได้เพื่อให้พึ่งตนเองได้และรวมกลุ่มได้อย่างเข้มข้น

2.เพื่อให้เยาวชนมีเวทีแห่งการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นเวที ทางสังคม เวทีทางเศรษฐกิจ เวทีแห่งจิตสำนึก

เวทีแห่งเครือข่าย และเวทีแห่งความอบอุ่น

3.กิจกรรม

ก.จัดทำศูนย์ข้อมูลประวัติศาสตร์ของบางลำพู

1.การเตรียมการ โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำงาน

1.1 อบรมและจัดทำแผนที่การ์ตูนของชุมชน ของทั้ง 4 ชุมชน

1.2 การอบรมและการจัดทำบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ของทั้ง 4 ชุมชน

1.3 การอบรมและการจัดทำทำเนียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

1.4 อบรมและจัดทำรายชื่อและความรู้ชุมชน

1.5 การจัดระบบข้อมูลและการทำ Story board ของการสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ ลงใน computer

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 อบรมการค้นคว้าหลักฐานทางประวัติศาตร์จากหอจดหมายเหตุและและถ่ายภาพหลักฐาน-ทางประวัติศาสตร์

1.7 อบรมและถ่ายสไลด์ แหล่งประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมของชุมชน

2. การเตรียมการด้านสถานที่

2.1 การซ่อมแซม บ้านทรงไทยเก่าของชุมชนต่างๆ ที่จะขอความอนุเคราะห์ได้

3.กิจกรรมเมื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลแล้ว

3.1จัดอบรมภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน เพื่อให้เยาวชนอธิบายเป็นภาษาต่างชาติได้

3.2 อบรมการเป็นมัคคุเทศน์

3.3 การจัดนิทรรศการเฉพาะเรื่อง

3.4 การผลิต แผนที่การ์ตูน บรรณานุกรม ทำเนียบ ภาพเก่า สไลด์ ในภาษาต่างๆ ขาย

3.5 การนำสินค้าเอกลักษณ์ชุมชนมาจำหน่ายโดยจะจัดการสาธิต หรือนิทรรศการ หรือการอบรมในช่วงที่มีสินค้าชุมชนนั้นๆวางขาย

3.6 จัดทำของที่ระลึกของชมรมเยาวชนทั้ง 4 แห่งขาย

3.7.จัดสาธิต หรืออบรม ความรู้ชุมชน เช่นการทำทองของมัสยิดจักรพงษ์ การทำขนม บอดิน ของมัสยิดสวนพลู การทำข้าวต้มน้ำวุ้น การทำจักสานจากชุมชนวัดสามพระยา และการสลักหยวก การทำฆ้อง ของชุมชนวัดสังเวชฯ (เก็บเงินค่าอบรมหรือค่าชม)

3.8.จัดอบรมการ ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นบางลำพู หรือการบรรยายเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(เก็บเงิน)

ข.การพัฒนาโดยการเรียนรู้จากเครือข่ายอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1. การศึกษาดูงานเครือข่ายกลุ่มหนุ่มสาวเชียงใหม่ กลุ่มลายเมือง กลุ่มเยาวชนชาวเขา
2. ถ้ามีผู้ให้ทุนงบประมาณ จะไปแลกเปลี่ยนกับเครือข่างเยาวชน สิงคโปร์ เกาหลีและญี่ปุ่น
3. ถ้ามีผู้ให้ทุน เยาวชนกับประชาคม และกรรมการชุมชน จะเดินทางไปดูงานที่บาหลี เพราะเป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเช่นเดียวกัน

5.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.ได้ศูนย์ข้อมูลประวัติศาตร์ของชุมชน โดยชุมชนและเพื่อชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.ได้แผนที่การ์ตูนและแผนที่มาตราส่วน 1: 2000

3. ได้บรรณานุกรมได้ทำเนียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

4.ได้ภาพถ่าย

5.ได้สไลด์

6. ได้สื่อปฏิสัมพันธ์

7. ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเยาวชน

6.ประโยชน์

1.เยาวชน มีเวที เรียนรู้ เวทีทำกิจกรรม เวทีหารายได้ อย่างยั่งยืน

2.เยาวชนที่ขาดโอกาสเนื่องจากความจน ได้มีโอกาส พัฒนาศักยภาพของตน ตามอัธยาศัย

3.เยาวชนมีเครือข่ายช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4.เยาวชนที่มาอยู่ในกรุงเทพอย่างตัวคนเดียว จะมีเพื่อนฝูงที่พูดคุยปรึกษาและพัฒนาไปอย่างอบอุ่นท่ามกลางเมืองยักษ์

กิจกรรมที่ขอการสนับสนุน

1. กิจกรรมการเตรียมข้อมูลเพื่อจัดตั้งศูนย์ประวัติศาสตร์

1.1 การอบรมและการฝึกการทำแผนที่การ์ตูน การจัดอบรม 4 ครั้ง จำนวนคน ครั้งละ 20 คนเวลา

ครั้งละ 2 วัน

ค่าอาหารเครื่องดื่ม วันละ 250 บาท จำนวน 20 คน เวลา 2 วัน 4 ครั้ง

-40,000-

ค่าเช่าสถานที่ ครั้งละ 2,500 บาทต่อวัน ครั้งละ 2วัน จำนวน 4 ครั้ง

-20,000-

ค่ารถผู้เข้าร่วมประชุมวันละ 100 บาท จำนวน 20คน จำนวน 2วัน จำนวน4 ครั้ง

-16,000-

ค่าวิทยากรชั่วโมงละ 600 บาท จำนวน วันละ 6 ชั่วโมง เวลา 2วัน จำนวน 4ครั้ง

-28,800-

ค่าติดต่อประสานงาน ทางโทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์

-2000-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเอกสารคนละ 100 บาท จำนวน 20 คน จำนวน 4 ครั้ง

-8,000-

รวม

114,800 บาท

1.2.การอบรมการจัดทำบรรณานุกรมเอกสารสิ่งพิมพ์ ครั้งละ 20 คน จำนวน 4ครั้งละ1 วัน

ค่าอาหารเครื่องดื่ม วันละ 250 บาท จำนวน 20 คน เวลา 1 วัน 4 ครั้ง

-20,000-

ค่าเช่าสถานที่ ครั้งละ 2,500 บาทต่อวัน ครั้งละ 1วัน จำนวน 4 ครั้ง

-10,000-

ค่ารถผู้เข้าร่วมประชุมวันละ 100 บาท จำนวน 20คน จำนวน 1วัน จำนวน4 ครั้ง

-8,000-

ค่าวิทยากรชั่วโมงละ 600 บาท จำนวน วันละ 6 ชั่วโมง เวลา 1 วัน จำนวน 4ครั้ง

-14,400-

ค่าติดต่อประสานงาน ทางโทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์

-2,000-

ค่าเอกสารคนละ 100 บาท จำนวน 20 คน จำนวน 4 ครั้ง

-8,000-

รวม

62,400 บาท

1.3. การอบรมการจัดทำทำเนียบแหล่งประวัติศาสตร์ และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ค่าอาหารเครื่องดื่ม วันละ 250 บาท จำนวน 20 คน เวลา 1 วัน 4 ครั้ง

-20,000-

ค่าเช่าสถานที่ ครั้งละ 2,500 บาทต่อวัน ครั้งละ 1วัน จำนวน 4 ครั้ง

-10,000-

ค่ารถผู้เข้าร่วมประชุมวันละ 100 บาท จำนวน 20คน จำนวน 1วัน จำนวน4 ครั้ง

-8,000-

ค่าวิทยากรชั่วโมงละ 600 บาท จำนวน วันละ 6 ชั่วโมง เวลา 1 วัน จำนวน 4ครั้ง

-14,400-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าติดต่อประสานงาน ทางโทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์

-2,000-

ค่าเอกสารคนละ 100 บาท จำนวน 20 คน จำนวน 4 ครั้ง

-8,000-

รวม 62,400 บาท

1.4 ก. การจัดทำแผนที่มาตรฐาน 1ต่อ 2000 จำนวน 4 ชุมชน

(แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม)

ชุมชนละ 5000 บาท

รวม 20,000 บาท

ข.การจัดทำแผนที่การ์ตูน ขนาดเล็ก 4 ชุมชน ๆละ 2,500 บาท

รวม 10,000 บาท

ค.การจัดทำแผนที่การ์ตูน ขนาดใหญ่4 ชุมชน ๆละ 5,000 บาท

รวม 20,000 บาท

1.5 ค่าจัดทำบรรณานุกรม และทำเนียบแหล่งประวัติศาสตร์และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

ค่าธรรมเนียมชุมชนละ 6,000 บาท จำนวน 4 ชุมชน

-24,000-

ค่าสืบค้น ชุมชนละ 6,000 บาท จำนวน 4 ชุมชน

-24,000-

ค่าตรวจสอบและจัดระบบ 3,000 บาท จำนวน 4 ชุมชน

-12,000-

ค่าจัดพิมพ์ (เอกสารฉบับเก่าและต้นฉบับ) เล่มละ 6,000 บาท

-24,000-

ชุมชนละ 1 เล่ม จำนวน 4 ชุมชน

ค่าเอกสารโรเนียวและเย็บเล่ม 100 เล่ม จำนวน 4 ชุมชน

-40,000-

รวม 124,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ค่าคอมพิวเตอร์ครบชุด 2 ชุด

รวม 80,000 บาท

1.7 การศึกษาดูงาน เครือข่าย กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มลายเมือง และกลุ่มเยาวชนชาวเขา ณ.จังหวัดเชียงใหม่ 2 ครั้งๆ ละ 40 คน เวลา 5 วัน เดินทาง 2 วัน ดูงาน 3 วัน พัก 2 คืน

เดินทางโดยรถไฟตู้นอน ชั้น 2

ค่าเดินทาง 1500 บาท จำนวน 40 คน จำนวน 2 ครั้ง

-120,000-

ค่าเช่ารถระหว่างอยู่เชียงใหม่ วันละ 10,000 บาท จำนวน 3 วัน จำนวน 2 ครั้ง

-60,000-

ค่าอาหารวันละ 250 บาท เวลา 4 วัน จำนวน 40คน จำนวน 2 ครั้ง

-80,000-

ค่าที่พัก คนละ 300 บาท เวลา 2 คืน จำนวน 40 คน จำนวน 2 ครั้ง

-48,000-

ค่าเอกสาร คนละ 100 บาท จำนวน 40 คน จำนวน 2 ครั้ง

-8,000-

ค่าประกันชีวิต คนละ 100 บาท จำนวน 40คน จำนวน 2ครั้ง

-8,000-

ค่าติดต่อประสานงาน โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์

-4,000-

รวม 328,000 บาท

รวม 821,600 บาท

<u>หมายเหตุ</u> สิ่งที่ต้องการที่สุดคือ คอมพิวเตอร์ เครื่องใหม่หรือเก่าก็ได้ และการเดินทางไปเชียงใหม่ เพื่อประสานความแนบแน่น ระหว่าง เยาวชน ประชาคมและกรรมการชุมชน

การบริหารงบประมาณ บริหารร่วมกันระหว่างชมรมเกสรลำพูและกิ่งพลู แต่การเก็บงบประมาณจะเก็บไว้ในบัญชีของประชาคมบางลำพู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานประชาคมบางลำพู

ผลงานของประชาคมบางลำพู พ.ศ. 2540-2545 ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ประชาคมได้มีกิจกรรมต่างๆ ทั้งใหญ่น้อยมากมาย กิจกรรมเกือบทั้งหมด มุ่งเน้นไปที่ การสำรวจศักยภาพชุมชน การเชื่อมสัมพันธ์ในหมู่ชาวบางลำพู การสร้างชื่อเสียง ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของบางลำพู ตลอดจนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพื่อให้บางลำพูเป็นเมืองวัฒนธรรมที่น่าอยู่อาศัยแห่งหนึ่ง จากปี 2540-2545 ประชาคมบางลำพูได้ดำเนินงานสำคัญดังต่อไปนี้

ปี 2540

"ฉายหนังกลางแปลง" เรื่อง ผีเสื้อและดอกไม้ งานรื่นเริงแบบชาวบ้าน ผนวกสาระ ในงานมีตลาดเล็กๆ ผู้คนแต่งกาย ชุดพื้นบ้านปักษ์ใต้ งดงาม

การค้นพบต้นลำพูต้นสุดท้ายของบางลำพู การรวมตัวกันเป็นประชาคม ทำให้คนหนุ่มสาวและผู้อาวุโสในชุมชนเกิดความสนใจและตระหนักในรากเหง้าของประวัติศาสตร์ของตนเองนำไปสู่การค้นพบสิ่งอันเป็นที่รักและเป็นแรงใจในการฟื้นฟูชุมชน นั่นคือ ต้นลำพูต้นสุดท้ายอันเป็นที่มาของสวนสันติชัยปราการ น้อมเกล้าถวายในหลวงในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ

ปี 2541

"สนุกกับถนนฟื้นชุมชนพระอาทิตย์" หรือ เทศกาลถนนคนเดินครั้งที่ 1 งานเทศกาลปิดถนนสายแรกๆ ของประเทศไทย ภายในงานได้ปรากฏสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนบางประการ อาทิ การแสดงศิลปบนบาทวิถี - ประชาชนได้ร่วมใจกันทำบาทวิถีศิลปะของตนเองด้วยตนเอง การรื้อฟื้นละครร้องโบราณ เรื่อง"ตุ๊กตายอดรัก" ได้ประสบความสำเร็จเกินคาด การจัดให้มีการทัวร์ชุมชน เป็นต้น

"การเริงร่าฟื้นค่า ประชาคมบางลำพู" ครั้งที่ 1 งานฟื้นฟูตลาดชุมชนและการละเล่นโบราณ

งานค้นคว้าและบันทึกประวัติศาสตร์ชุมชนจากคำบอกเล่า เบื้องต้น

งานสำรวจและเก็บบันทึกของดีชุมชนเพื่อการเผยแพร่

งานอนุรักษ์อาคารโรงพิมพ์คุรุสภา (เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมต้นแบบ) งานรณรงค์เจรจา มุ่งมั่นต่อสู้เรียกร้อง ด้วยปัญญาและความอดทน

งานทัวร์วัดชุมชน งานสำรวจของดีชุมชนและเส้นทางการท่องเที่ยววัดชุมชน 7 แห่ง

งานสัมนาเชิงวิชาการสร้างประชาคม เพื่อพัฒนาเขตพระนครให้เป็นเมืองน่าอยู่

การระดมสมองเพื่อสรุปบทเรียนการพัฒนาประชาคม

งานกีฬากระชับมิตร 5 ชุมชน

งาน"เพลงสายน้ำและความรัก" หรือ " เริงรื่นฟื้นคุณค่า ประชาคมบางลำพู " ครั้งที่ 2 งานส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปี 2542

<u>โครงการทดสอบขยะครบวงจรครั้งที่ 1</u> โครงการทดลองแยกขยะ เพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ ช่วยลดปริมาณขยะและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของชุมชน

<u>งาน"สนุกกับถนนพระอาทิตย์-รวมน้ำใจชาวบางลำพู" หรือเทศกาลถนนคนเดินครั้งที่ 2</u> งานปิดถนนพระอาทิตย์ ซึ่งต่างไปจากการจัดงานครั้งที่ 1 หลายประการคือ ชาวชุมชนมีส่วนร่วมอย่างมาก ขอบข่ายของงานขยายใหญ่ขึ้นเกือบเท่าตัว มีการทดลองระบบลงขันจากร้านและบ้านต่างๆ ในประชาคมเพื่อสร้างรากฐานในการพึ่งตัวเองในการจัดงาน รวมทั้งได้พัฒนางานด้านวัฒนธรรมไปอีกขั้นหนึ่ง ที่สำคัญที่สุดคือการสำรวจรวบรวมการฟื้นฟูการแสดงสุดยอดดนตรีไทยของตระกูลดนตรีไทยบางลำพูได้กว่า 10 ตระกูล ซึ่งอาจเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างเมืองวัฒนธรรมที่ล่มลึก ยั่งยืนและพัฒนาบางลำพูในหลากมิติต่อไป

<u>กิจกรรมพิเศษการสอนเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์แก่เยาวชน</u> ควบคู่ไปกับการสอนภาษาอังกฤษ วรรณคดีไทย และศาสนธรรม จัดหลักสูตรร่วมกับโครงการอินเทอร์เน็ทสู่เยาวชนของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกัน และพุทธสมาคมซึ่งเป็นองค์กรที่ตั้งอยู่บนถนนพระอาทิตย์

<u>งานมหกรรมถนนคนเดินครั้งที่ 3</u> งานปิดถนนพระอาทิตย์เชื่อมต่อเป็นหนึ่งเดียวกับงานเทศกาลละครของสหภาพยุโรปบนถนนพระจันทร์ งานนี้สำนักงานเขตพระนครเป็นแม่งาน ยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมบนถนนพระอาทิตย์ ประชาคมเป็นผู้จัด โดยเน้นความเป็นศูนย์กลางของงานละครบนถนนรวมถึงดนตรีบนถนนทั้งดนตรีไทยและสากล

ปี 2543

<u>กิจกรรมสอนภาษาอังกฤษให้ผู้มีรายได้น้อย</u> ในสวนสันติชัยปราการ ทุกวันพุธ พฤหัสบดี และเสาร์

<u>การรณรงค์ทาสีอาคารโบราณ 34 ห้อง</u> บริเวณโค้งถนนพระอาทิตย์ ตรงข้ามป้อมพระสุเมรุ

ปี 2543 ถึงปัจจุบัน

<u>งานเปิดสวนสาธรณะสันติชัยปราการ</u>

กิจกรรมในสวนสันติชัยปราการ

ทำบุญเลี้ยงพระเช้า ถวายสังฆทาน ฟังธรรมเทศนา และตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง ประจำทุกเดือน

06.30-08.30 น. เดือนละ 1 ครั้ง

รำมวยจีนไทเก๊ก และหวายตันกง 06.00-07.00 ทุกวัน ฟรี

เต้นแอโรบิก 07.00-08.00น. วันเสาร์และอาทิตย์ และ 18.00-18.45น.ทุกวันฟรี

ออกกำลังกายแบบชีวจิต 06.00-07.00น. เฉพาะวันเสาร์ ฟรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกกำลังกายแบบโยคะ 06.00-07.00น. ทุกวัน ฟรี

งาน 12 สิงหา มหาราชินี

งาน 5 ธันวา มหาราช

งานสงกรานต์

ร้อฟื้นประเพณีสงกรานต์ที่เรียบง่ายแต่ศักดิ์สิทธิ์และงดงามแบบโบราณ ปี 2543 สมเด็จพระสังฆราชทรงประทาน"พระพุทธบางลำพูประชานาถ"ให้แก่ประชาคมบางลำพูเพื่อให้เป็นพระคู่บางลำพู

งานลอยกระทง

ลอยกระทงริมแม่น้ำเจ้าพระยาอย่างเรียบง่ายและงดงาม

ปี 2544-2545

งานวันเด็ก

งานระดับชาติ โดยร่วมกับยูนิเซฟ เนรมิตถนนพระอาทิตย์ทั้งถนนเป็น"เมืองเพื่อเด็ก" ในปี

ปี 2544 และ 2545

งานค้นคว้าประวัติศาสตร์ชุมชน เก็บประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า และจัดตั้งกลุ่มเยาวชนเกษรลำพู

ปี 2545

งานถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์

งานระดับชาติ ได้รับเกียรติบริหารกิจกรรมวัฒนธรรมด้วยตนเอง

สมเด็จพระเทพฯ เสด็จโดยพระบาทตลอดทั้งเส้นทาง

ส่งทีมแอโรบิคเข้าร่วม งานประกวด "แอโรบิค ร.ศ.๒๒๐"ฉลองวันฉัตรมงคล รัตนโกสินทร์ ๒๒๐ ปี และเปิดสะพานพระราม 8 ได้รับรางวัลชนะเลิศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทศกาลถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งถือเป็นแผนงานถนนคนเดินหรืองานปิดถนนพระอาทิตย์ที่จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 4 ในรอบ 5 ปี โดยในครั้งนี้จัดขึ้นโดยการริเริ่มของ รมช.ศึกษาฯ ไฟแรง สิริกร มณีรินทร์ ประสบความสำเร็จงดงามในสัปดาห์ที่ 3, 4, และ 5 ในจำนวนงานที่จัดขึ้น 5 ครั้งใน 5 สัปดาห์ติดต่อกัน ทั้งๆ ที่ใช้งบประมาณน้อยมาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงพระกรุณาเสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์ ในสัปดาห์ที่ 3 ช่วงกึ่งกลางเทศกาล โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วยพระบาทตลอดเส้นทางกว่า 7 กิโลเมตร เริ่มต้นจากโรงเรียนราชินี บริเวณปากคลองตลาด ถึงจุดสำคัญของงาน บริเวณสวนสันติชัยปราการ บางลำพู รมช.สิริกร เผยการจัดงานถนนสายวัฒนธรรมและเลือกเส้นทางนี้เพราะประชาคมมีประสบการณ์อยู่แล้ว แถมเป็นถนนสายสำคัญ อุ่นเครื่องเตรียมตัวตั้งกระทรวงวัฒนธรรม

นายปิติ กุลศิโรรัตน์ ผู้ร่วมก่อตั้งและกรรมประชาคมบางลำพู ซึ่งเป็นผู้บริหารคนสำคัญของงานถนนคนเดินหรือปิดถนนพระอาทิตย์ในส่วนของประชาคมบางลำพู ตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีปัจจุบัน และได้รับการแต่งตั้งจาก รมช. สิริกร มณีรินทร์ และคณะอำนวยการจัดงานฯ ให้เป็นกรรมการบริหารงานถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์ เปิดเผยแก่ผู้สื่อข่าว "ข่าวบางลำพู" ว่า งานเทศกาลถนนสายวัฒนธรรม กรุงรัตนโกสินทร์ ที่จัดขึ้นในวันอาทิตย์ 5 สัปดาห์ติดต่อกัน เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2545 , 7, 14, 21 และ 28 เมษายน 2545 ที่ผ่านมา โดยทำการปิดถนนตั้งแต่หน้าโรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด ผ่านท่าเตียน ท่าพระจันทร์ ธรรมศาสตร์ มาจนถึง ถนนพระอาทิตย์ คณะกรรมการจัดงาน ประชาคมบางลำพู และประชาชนบนถนนพระอาทิตย์ ได้ประเมินผลการจัดงานเฉพาะในพื้นที่ถนนพระอาทิตย์ซึ่งประชาคมบางลำพูได้รับมอบอำนาจให้เป็นผู้จัดกิจกรรมในด้านวัฒนธรรมเกือบทั้งหมด สรุปได้ว่า โดยภาพรวมแล้วถือว่าเป็นงานที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ชมงาน และพสกนิกรด้วยพระบาทตลอดเส้นทาง ทั้งที่งานในก่อนสองสัปดาห์ก่อนเสด็จยังขลุกขลัก และในหลายจุดยังเป็นการจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานในหน่วยงานของราชการ ส่วนประชาคมและประชาชนเองก็ยังไม่ได้ร่วมงานอย่างคึกคักเท่าที่ถนนพระอาทิตย์ สำหรับถนนพระอาทิตย์เองนั้น ประชาคมบางลำพูและประชาชนส่วนใหญ่บนถนนพระอาทิตย์เห็นพ้องกันว่า การจัดงานในสัปดาห์ที่ 3, 4, และ 5 ถือเป็นการจัดงานที่ประสบความสำเร็จสูงสุดสำหรับงานปิดถนนคนเดินหรืองานปิดถนนทั้งหมด ตั้งแต่มีการจัดงานมา

ทั้งนี้งานในสัปดาห์ที่ 3 ประสบความสำเร็จด้วยพระบารมีของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ที่เสด็จทอดพระเนตรงานโดยเสด็จพระราชดำเนินด้วยพระบาทตลอดความยาวเกือบ 7 กิโลเมตร เป็นเวลากว่า 1 ชั่วโมงครึ่ง ทรงชมงานและเยี่ยมพสกนิกรตลอดสองฟากฝั่งอย่างใกล้ชิด ซึ่งสำหรับชาวบางลำพูแล้ว ครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกในรอบ 40 ปี ของประวัติศาสตร์ชาวบางลำพู ที่พระราชวงศ์เสด็จเยี่ยมอย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่ครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เลียบนครเมื่อพระชนมพรรษาครบสามรอบ ชาวบางลำพูคนสำคัญได้มีโอกาสเข้าเฝ้า เฝ้าถวายงานให้ทอดพระเนตรและทูลเกล้าถวายสิ่งของต่างๆ ตั้งแต่เครื่องเสวยเล็กๆ น้อยๆ ไปจนถึงของรักของหวงที่มีค่า และยังได้ใช้พลับพลาที่ประทับเคียงคู่กับต้นลำพูต้นสุดท้าย ณ สวนสันติชัยปราการเป็นที่รับเสด็จเสวยพระกระยาหาร และทอดพระเนตรนาฏศิลป์ และแสง สี เสียง เป็นครั้งแรก ยังความปลื้มปิติแก่ประชาชนชาวเกาะรัตนโกสินทร์ และชาวบางลำพูทั้งมวลเป็นล้นพ้น แม้ว่าการแสดงบนท้องถนนจะขาดหายไปบ้าง ด้วยเหตุที่ทุกลมหายใจของผู้ร่วมงานต่างจดจ่อกับการรอรับเสด็จ

ส่วนงานสัปดาห์ที่ 4 และ 5 ซึ่งถือเป็นการปิดถนนครั้งที่ 7 และครั้งที่ 8 นั้นประสบความสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจเขตพระนครและประชาคมบางลำพู โดยเจ้าหน้าที่เทศกิจยอมถ่ายโอนงานจัดระเบียบร้านค้า และป้องกันผู้รุกล้ำให้ประชาคมบริหารจัดการด้วยตนเอง ซึ่งประชาคมได้ตัดสินใจจ้างเทศกิจชุมชนของตนเองขึ้น 20 คน และไม่เพียงกระจายอยู่ตามซอยต่างๆ แต่กระจายอยู่ตามจุดสำคัญๆ ทุกจุดทั่วถนนพร้อมกับแบ่งเป็นทีมตระเวนเคลื่อนที่เพื่อจัดระเบียบ ถนนตลอดช่วงเวลาการจัดงานจากเช้าตรู่จนถึงดึกดื่น ผู้จัดงานย่อมเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจจุดประสงค์ของได้ดีที่สุด เมื่อจัดระเบียบได้ยุติธรรมและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของงาน ทุกฝ่ายก็จะได้รับประโยชน์และมีความสุข ชาวชุมชนที่มีรายได้น้อยได้ขายของในพื้นที่ที่กำหนดที่ตนพอใจ บ้านและร้านรอบถนนได้จัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ กิจกรรมที่แสดงน้ำใจไมตรี หรือตั้งร้านขายของอย่างเป็นระเบียบ และยุติธรรมในขอบเขตที่เหมาะสม ศิลปินทุกแขนงจากทุกสารทิศ ทั้งละคร ดนตรี ศิลปะ และหัตถกรรมทำมือ มีพื้นที่เพียงพอที่จะชุมนุมกันที่จุดสำคัญทั่วถนน ถนนพระอาทิตย์เป็นที่ทรงเสน่ห์ของศิลปิน ซึ่งแม้แต่วงพรูซึ่งเป็นศิลปินที่โด่งดังสูงแห่งยุคก็ยังมาเปิดการแสดงสด เล่นสนุกกับผู้คนบนถนนในแบบศิลปินแท้ๆ โดยไม่มีการจ้างวานใดๆ ในสัปดาห์สุดท้ายแม้ว่าในเทศกาลครั้งนี้จะมีวงดนตรีและกลุ่มศิลปินมามากกว่ากลุ่มละครหลายเท่า ผิดจากงานปิดถนนครั้งที่ 2 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในครั้งที่ 3 แต่นี่ก็เป็นไปโดยธรรมชาติ ซึ่งสาเหตุก็เกิดมาจาก ปัญหาของชีพจรของวงการละครในบ้านเราในห้วงยามนี้เอง ซึ่งก็หวังว่า เมื่อถึงงานเทศกาลในครั้งต่อไป กลุ่มละครต่างๆ จะมีความพร้อมมากพอที่จะมาร่วมชุมนุมเพื่อเล่นสนุกบนถนนพระอาทิตย์ เพื่อจะเป็นสนามเพาะบ่มและพัฒนาการละครและงานวัฒนธรรมของชาติได้อย่างสนุกสนานและมีสีสันที่สุดของประเทศต่อไป

การจัดงานเทศกาลที่ประสบความสำเร็จระดับนี้ ใช้งบประมาณจากราชการทั้งสิ้นไปเพียง 190,000 บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นบาท) ต่องานทั้ง 5 สัปดาห์ เฉลี่ยแล้วประชาคมบางลำพูใช้งบประมาณจากทางราชการไปเพียงไม่ถึงสี่หมื่นบาทต่อสัปดาห์ (ไม่นับรวมการประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมพิเศษ อาทิ นาฏศิลป์และการแสดงแสงสีเสียงในสวนสันติชัยปราการ) ด้วยรูปแบบการจัดงานที่พัฒนามาจนเข้าที่เข้าทางและลงตัวที่สุด และแม้จะดูงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปงานถนนสายวัฒนธรรมกรุงรัตนโกสินทร์ทั้งงานและทุกเส้นทางทุกถนน ก็ยังต้องถือว่าเป็นการจัดงานที่ประสบความสำเร็จมากในงบประมาณที่ประหยัด เพราะใช้เงินไปเพียง 5 ล้านบาท(หรือน้อยกว่านั้นเล็กน้อย) ต่อห้าสัปดาห์ในระยะทางยาวเกือบ 7 กิโลเมตร ในขณะที่งาน"7สิ่งมหัศจรรย์"ที่สีลมที่ใช้เงินไปถึง 30 ล้านบาทในเจ็ดสัปดาห์ ในเส้นทางยาว 1 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานนี้ประชาคมบางลำพูดขอให้คะแนนกับ รมช. สิริกร มณีวงศ์ ที่มีความตั้งใจและทุ่มเทการ ทั้งยังให้กำลังใจ ให้เกียรติ และให้โอกาสแก่ประชาคมบางลำพูอย่างเต็มที่ แม้ว่าการเริ่มต้นงานจะดูขลุกขลัก ด้วยเหตุที่ท่านกำหนดเส้นทางยาวเกินไป เตรียมความพร้อมของประชาชนและประชาคมหลายแห่งน้อยเกินไปรวมทั้งลังเลเกินไปที่จะวางรูปแบบและการจัดระเบียบงานอย่างเคร่งครัดชัดเจนแต่ประชาคมหลายยินดีให้คะแนนเต็มกับท่าน เพราะท่านมีความถ่อมตัว พร้อมที่จะเรียนรู้เข้าร่วมคลุกคลีกับปัญหาและประชาชนตลอดการเตรียมงานอย่างใกล้ชิด จนท่านเริ่มเข้าใจในกลไกต่างๆ เข้าใจใยประวัตศาสตร์ รวมทั้งเข้าใจเงื่อนไขในประวัติศาสตร์ รวมทั้งเข้าใจและเงื่อนไขและศักยภาพของประชากรในย่านนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ส.ว.ช.) ให้ทุนสนับสนุนเจ้าหน้าที่วิจัยตั้งกลุ่มเยาวชนเกษรลำพูภายใต้ประชาคมบางลำพู ใช้ชื่อ"เกษรลำพู" ฝึกเยาวชนเรียนรู้การเก็บประวัติศาสตร์จากชาวบ้าน จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน พร้อมวิจัยเอกสารทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมประวัติศาสตร์ซึ่งจะเป็นหลักฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาบางลำพูต่อไปในอนาคตอันใกล้

เกษรลำพูมีแผนการที่จะเก็บรวบรวมประวัติศาสตร์บางลำพู คือ ในปี 2545 จะเก็บประวัติศาสตร์ย่านใกล้กับถนนพระอาทิตย์ และชุมชนตรอกเขียนนิวาสถ์-ตรอกไก่แจ้ ชุมชนมัสยิดจักรพงษ์ ชุมชนวัดสังเวชวิศยาราม ชุมชนวัดสามพระยา โดยขณะนี้ เกษรลำพูมีเยาวชนอายุ 15-29 ปี จากทุกชุมชนดังกล่าว รวมทั้งเยาวชนจากมหาลัยต่างๆ ที่รักและสนใจในประวัติศาสตร์บางลำพูเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 42 คนผู้สนใจสามารถเข้าร่วมหรือสอบถามรายละเอียดได้ที่ ที่ทำการชั่วคราวเกษรลำพู ศูนย์รวบรวมประวัติศาสตร์บางลำพู ห้อง C 102 บางลำพูเพลส ตรงข้ามกรมโรงงานอุตสาหกรรม ถนนพระสุเมรุ โทร 02-629-3246 ต่อ 102

ข่าวบางลำพู โดยประชาคมบางลำพู หนังสือพิมพ์ข่าวรายนักขัตฤกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 สิงหาคม-ตุลาคม 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้